

Tirsdag den 6. september 2016 (D)

1

112. møde

Tirsdag den 6. september 2016 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Laura Lindahl (LA) og medlem af Folketinget Alex Ahrendtsen (DF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget.

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til finanslov for finansåret 2017.
Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsættelse 30.08.2016).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2020.
Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsættelse 30.08.2016).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Mødet er åbnet.

Skatteudvalget har afgivet:

Beretning om initiativer mod sort arbejde.
(Beretning nr. 10).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Aleqa Hammond har meddelt mig, at hun den 23. august 2016 er udtådt af Siumuts folketingsgruppe og fortsætter som løsgænger i Folketinget.

Fra medlem af Folketinget Mogens Lykketoft, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 1. oktober 2016 atter kan give møde i Tinget.

Jeppé Bruus' hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Det Konservative Folkepartis folketingsgruppe har meddelt mig, at den med virkning fra den 1. oktober 2016 har udpeget medlem af Folketinget Simon Emil Ammitzbøll (LA) som statsrevisor i stedet for Lars Barfoed.

Liberal Alliances folketingsgruppe har meddelt mig, at den med virkning fra den 1. oktober 2016 har udpeget medlem af Folketinget Leif Mikkelsen (LA) som stedfortræder for statsrevisor i stedet for medlem af Folketinget Brian Mikkelsen (KF).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Laura Lindahl (LA) og medlem af Folketinget Alex Ahrendtsen (DF).

Kl. 10:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Laura Lindahl har søgt om orlov fra den 1. oktober 2016, jf. forretningsordenens § 41, stk. 4, medens Alex Ahrendtsen har søgt om orlov fra den 4. oktober 2016, jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra c.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:
Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget.**

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Liberal Alliance i Københavns Storkreds, Danny K. Malkowski, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 1. oktober 2016 i anledning af Laura Lindahls orlov.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Fyns Storkreds, Carsten Kudsk, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 4. oktober 2016 i anledning af Alex Ahrendtsens orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Den godkendelse, der blev foretaget den 3. juli 2015 på baggrund af Rigsombudsmanden i Grønlands foreløbige opgørelse af valget, opretholdes. Tak.

Kl. 10:06

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der stemmes om udvalgets indstilling.

Afstemningen er slut.

114 stemte for, så udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget.

[For stemte 114 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der stemmes om udvalgets indstilling.

Afstemningen er sluttet.

Udvalgets indstilling er vedtaget enstemmigt med 113 stemmer.

[For stemte 113 (S, DF, V, EL, LA, ALT, RV, SF og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Kl. 10:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg giver ordet til udvalgets formand, hr. Peter Juel Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:04

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Tingets almindelige godkendelse af valgene efter folketingsvalget den 18. juni 2015 fandt sted den 3. juli 2015. I den forbindelse godkendte Tinget også Aaja Chemnitz Larsen og Aleqa Hammond som valgt i Grønland.

I overensstemmelse med forretningsordenens § 1, stk. 6, fandt denne godkendelse sted på grundlag af en foreløbig opgørelse af valgene modtaget fra Rigsombudsmanden i Grønland. Når det endeligt opgjorte valgmateriale foreligger, skal Tinget træffe en endelig afgørelse om, hvorvidt godkendelsen kan opretholdes.

Social- og Indenrigsministeriet har den 2. marts 2016 fremsendt den af Rigsombudsmanden i Grønland udarbejdede endelige valg-bog og ministeriets redegørelse til Folketinget. Supplerende har ministeriet den 31. august 2016 fremsendt ministeriets bemærkninger i anledning af en klage indgivet på valgdagen.

Klagen har ikke haft betydning for valget eller de foretagne opgørelser og beregninger. Rigsombudsmanden besvarede selv klagen, hvilket blev noteret i valgbogen.

Social- og Indenrigsministeriet har derfor præciseret over for Rigsombudsmanden, at den foreskrevne procedure for klager over folketingsvalget er, at klager skal sendes til Social- og Indenrigsministeriet med Rigsombudsmandens bemærkninger. Ministeriet videresender herefter materialet til Folketinget.

Udvalget til Valgs Prøvelse har i et brev til Social- og Indenrigsministeriet anerkendt, at ministeriet har præciseret den korrekte procedure for valgklager over for Rigsombudsmanden i Grønland.

Udvalget har behandlet sagen i et møde. Den endelige opgørelse viser ligesom den foreløbige opgørelse, at Aaja Chemnitz Larsen og Aleqa Hammond er valgt som medlemmer af Folketinget for Grønland.

Der er i den endelige opgørelse foretaget enkelte ændringer i forhold til den foreløbige opgørelse. Ændringerne er dog uden betydning for valget af Aaja Chemnitz Larsen og Aleqa Hammond.

Der er ikke over for udvalget rejst berettiget tvivl om de udpegede valgbarhed. Herefter kan jeg på udvalgets vegne afgive følgende indstilling:

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til finanslov for finansåret 2017.

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 30.08.2016).

Kl. 10:07

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Det er først hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Jeg vil starte med at komme med en indrømmelse, for jeg føler et vist forventningspres på mine skuldre. Det er i sig selv frygtindgydende at stille sig her på Folketingets talerstol, men det er faktisk ikke det, der gør, at jeg mærker et forventningspres. Det er derimod tanken om, at vi folketingspolitikere står over for en af de vigtigste opgaver længe. Her tænker jeg på opgaven med at tegne Danmarks fremtid frem mod år 2025. Det giver et forventningspres, men det kalder også på refleksion, for har vi nu husket at stille os selv de spørgsmål, der handler om, hvad det er for et samfund, vi ønsker os i år 2025?

Hvad er det, de forhandlinger, der forestår, skal handle om? Hvad er det for et problem, der skal løses? En langtidsplan for dansk økonomi giver jo kun mening, hvis den løser Danmarks reelle udfordringer. Vi skal fremtidssikre det danske velfærdssamfund og skabe nye arbejdspladser. Så kort kan det siges.

Det handler om at udvikle det Danmark, vi tror på, om at løse de udfordringer, vi står over for, om at gøre Danmark dygtigere, rigere og mere retfærdigt. I det Danmark, vi Socialdemokrater tror på, er man fri, man er tryk, og man har muligheder. Uanset hvor i landet man er vokset op, og uanset hvor rige eller fattige ens forældre er, har hver enkelt kvinde – eller mand for den sags skyld – samme frihed til at vælge det liv, hun ønsker. Hun nyder samme trykthed fra fællesskabet og det sikkerhedsnet, vi sammen holder strakt ud for hi-

nanden. Hun har samme muligheder for at tage en god uddannelse og få en ordentlig sundhedsbehandling, når hun har brug for det. Det Danmark skal vi passe på.

Danmark er grundlæggende godt rustet til fremtiden. Takket være reformer, som vi Socialdemokrater har medvirket til og taget ansvaret for, er økonomien robust. Financerne er sunde, og arbejdsudbuddet er stort. Der er penge i kassen til vækst og velfærd i de kommende år. Men vi må ikke bare lade stå til. Vi står over for nogle alvorlige udfordringer, som kræver handling nu. Vores velfærd er under pres. Vi bliver flere ældre, medicinen bliver dyrere, og flere flygtninge er kommet hertil. Produktiviteten er gået i stå. Sådan har det været siden starten af 00'erne. Vi mangler de rette kompetencer på arbejdsmarkedet, for mange danskere har svært ved at finde arbejde, samtidig med at virksomhederne ikke kan skaffe ansatte med de rette kvalifikationer. Virksomhedernes rammevilkår er under pres. Og vi har endnu ikke sikret, at væksten kommer hele Danmark til gode. Det er udfordringer, vi må og skal håndtere.

Regeringens plan handler dog om noget helt andet. Den såkaldte helhedsplan handler om at gennemføre dyre personskattelettelser og lette skatten for dem, der tjener mest. Jeg er derfor ikke sikker på, at vi deler den borgerlige fløjs bekymringer. Måske er det, fordi vi ikke lytter til de samme mennesker. Når jeg skal have fornemmelse af, hvad det er for nogle konkrete problemer, vi har ude i landet, så lytter jeg hellere til en som Bent Jensen fra Guderup på Als. Bent Jensen ejer fabrikken Linak, som han har haft stor succes med, og for Bent er drømmen at lade den virksomhed forblive i Danmark og danne en erhvervsdrivende fond, der kan sikre, at den forbliver på danske hænder, ikke at sælge ud og rejse med formuen til Schweiz.

Det har også stor betydning for en som Hanne. Hanne er ansat på Linak. Hun er tillidskvinde for de ansatte på fabrikken. Hun har tryghed i, at hun og de resterende fabriksarbejdere kan blive på deres arbejde, til de går på pension. Når jeg læser i regeringens 2025-plan, ser jeg ikke nogen steder, at der er blevet lyttet til de folk. Der er nemlig udsigt til, at de rigeste får klækkelige skattelettelser, faktisk større end for nogen anden indkomstgruppe, og hvad kan der ikke ske, når hr. Anders Samuelsen og dennes rådgivere fra Saxo Bank kommer i audiens hos statsministeren? Hanne nede på fabriksgulvet må derimod tage til takke med en noget mindre indkomststigning. Nå ja, så skal hun og hendes kollegaer i øvrigt også lige gå ½ år senere på pension, så en bankdirektør har endnu flere penge at drikke champagne for på sin private ø.

Nu ved jeg godt, at mine gode kollegaer fra Venstre sidder klar dernede med velforberedte spørgsmål, og lur mig, om ikke en eller to har tænkt sig at spørge, hvor vores plan er. Så det spørgsmål vil jeg spare dem for.

Kl. 10:12

Vi Socialdemokrater har i sinde at møde frem til de forhandlinger, regeringen har indkaldt til, om både finanslov og 2025-plan med tre grundlæggende prioriteter: Danmark skal i 2025 være dygtigere, Danmark skal være rigere, og Danmark skal være mere retfærdigt.

Konkret handler det om at sikre først et dygtigere Danmark, hvor vi har en højere produktivitet. Vi har haltet bagefter i over 15 år. Socialdemokraterne har fremlagt sit forslag til en opkvalificeringsreform, som skal sikre, at flere går fra ufaglært til faglært, og at virksomhederne kan finde de dygtige medarbejdere, de mangler.

Vi vil et rigere Danmark, hvor vores virksomheder skaber nye arbejdspladser og alle uanset postnummer nyder godt af voksende velstand. Derfor vil Socialdemokraterne gennemføre en vækstreform, hvor vi giver virksomhederne bedre rammevilkår, så de kan klare sig i den globale konkurrence. Ved at investere i vores virksomheder, ved at styrke iværksætteri, ved at sikre adgang til ansvarlig kapital og ved at skabe bedre muligheder for modernisering og teknologisk udvikling skaber vi vækst og arbejdspladser. Over to gange har vi

fremlagt en større pakke initiativer, der direkte kan indgå i forhandlingerne om en 2025-plan.

Så vil vi altså et mere retfærdigt Danmark, hvor alle danskere er sikret gode muligheder for et godt liv, og derfor skal vi styrke velfærden og sikre en velfungerende offentlig sektor, god ældrepleje, sundhedsbehandling i verdensklasse og gode uddannelser. Det er en forudsætning for, at vi kan opretholde vores velstand, og det er en forudsætning for, at vi har frihed til at skabe os det liv, vi ønsker at leve, for uden et stærkt fundament falder huset sammen.

Det er muligt at gennemføre disse prioriteringer inden for det råderum på knap 40 mia. kr., som er skabt gennem de sidste mange års reformer. Vores tilgang til forhandlingerne er på den måde mere simpel end regeringens. Vi mener ikke, at dansk økonomi har brug for en dyr personskattereform. Hvis vi fravælger dyre personskattelettelser, særlig lettelser i topskatten, forsvinder behovet for eksempelvis regeringens forslag om at skære ned i SU'en og hæve pensionsalderen for danskerne i 50'erne, der allerede er nedslidte. Lad os koncentrere os om at prioritere råderummet på knap 40 mia. kr. til at løse de reelle udfordringer, vi står over for, frem for at forringe pensionsalderen for at finansiere topskattelettelser.

Vi Socialdemokrater er klar til at løse udfordringer og til at lave en samlet aftale, der skaber tryghed om Danmarks velfærdssamfund. Ud over ambitionerne om at gøre Danmark dygtigere, rigere og mere retfærdigt står vi selvfølgelig også med nogle klare pligt opgaver, som skal løses: PSO'en, ejendomsvurderingerne og genopretning af SKAT, så vi igen får et effektivt og velfungerende skattevæsen, som danskerne har tillid til. Vi går derfor ind til forhandlingerne om både finansloven og 2025-planen med et åbent og konstruktivt sind, men vi mener også, at de to forløb hænger uløseligt sammen. Vi har ikke tænkt os at lave en aftale, som alene har til formål at sørge for, at et vist sæt stålsatte øjne kan blinke igen, og da slet ikke, at det er den studerende, der skal betale med sin SU, eller Hanne på fabriksgulvet, der skal arbejde ½ år længere, for at det kan lade sig gøre.

Jeg har stadig til gode at høre, hvilke udfordringer regeringen forestiller sig at den løser med topskattelettelser. Det bliver ikke mangel på kvalificeret arbejdskraft eller den pressede velfærd eller den haltende produktivitet eller det skævvredne Danmark, regeringen vil hjælpe, tværtimod. Jeg trøster mig dog lidt med, at det for hr. Anders Samuelsen og Liberal Alliance ikke længere handler om økonomi, men om værdipolitik, når man står fast på, at millionærerne skal have en lettelse i topskatten. At det så nærmest bliver et religiøst kald at sænke topskatten for de allerrigeste, er så Liberal Alliances valg. Hver mand sin tro, som man siger.

Jeg tror dog, at de fleste danskere uanset tro er opdraget med værdier som næstekærlighed. Det er nok en af de ting, som i øvrigt er med til at gøre Danmark til et stærkt velfærdssamfund. Jeg slakter i hvert fald meget gerne Liberal Alliances hellige ko i dette efterår. For det store flertal af danskerne har tydeligvis indset, at topskattelettelser hverken løser vores udfordringer eller gør Danmark til et bedre sted at bo. Et farvel til den hellige topskatteko tror jeg i øvrigt er et klogt skridt i retning mod en bred politisk aftale, der fremtids-sikrer Danmarks velfærdssamfund inden for det råderum på knap 40 mia. kr., som regeringen selv har regnet sig frem til. Tak for ordet.

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er en lang række, der har lyst til at spørge. Den første er hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:17

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for talen. Det, der er interessant, er jo det idékatalog, der er kommet fra regeringen. Deri er jo rigtig mange tiltag, også i forhold til finansiering, altså at finde et råderum, der så efterfølgende kan bruges. Der er det interessant at høre hvordan Socialde-

mokraterne stiller sig i forhold til det forslag om at indeksregulere overførselsindkomsterne helt frem til 2025. Det er jo et forslag, som Socialdemokraterne stod i spidsen for i forbindelse med skattereformen fra 2012. Spørgsmålet er egentlig bare: Er det en politik, som Socialdemokratiet stadig væk har, at man altså gerne vil bakke op om at forlænge den ordening?

Kl. 10:18

Benny Engelbrecht (S):

I vores skattereform fra 2012 bliver det ganske rigtigt brugt som et midlertidigt element, men vi har jo også sagt, at det netop skal være midlertidigt. Når regeringen foreslår det, man gør nu, ja, så bliver det midlertidige jo indirekte gjort permanent, og det synes vi ikke er en fornuftig måde og en fornuftig disposition. Det er også derfor, at vores tilgang er den, at man ikke skal gå ind og lave en skattereform, men derimod gå ind i en disposition af de knap 40 mia. kr., der er i råderummet, som regeringen selv har regnet sig frem til.

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 10:18

René Christensen (DF):

Det vil sige, at den politik, som Socialdemokratiet havde i 2012, vil man ikke videreføre frem mod 2025. Det er vi sådan set glade for i Dansk Folkeparti, da vi jo ikke er en del af den aftale fra 2012. Kan ordføreren så ikke også bekræfte – og det ved jeg jo at ordføreren kan, også fordi man er en del af skattereformen fra 2012 – at det, der også er usikkert ved den model, altså ikke at fremskrive i forhold til lønudviklingen, jo er, at hvis vi, hvad ingen af os ønsker, skulle komme ud i, at inflationen stiger, vil det helt sikkert være bestemte grupper, som vil mærke det allerhårdest, fordi deres løn vil være fastfrosset. Det vil jo særlig gælde pensionister og folk på førtidspension, da de jo ikke har mulighed for at komme ud og supplere deres lønindtægt.

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:19

Benny Engelbrecht (S):

Det er i hvert fald også ganske tydeligt og sikkert, for nu at supplere ordførerens synspunkt, at en række af de modelberegninger, der ligger til grund for det, der er fremlagt i den såkaldte helhedsplan og den implicitte skattereform, jo baserer sig på nogle effekter, som i det hele taget er ret tvivlsomme, og man må sige, at kigger man på pensionisterne og også andre svage grupper i Danmark, så er det en reform, som har en slagside. Det kan man så også se i de beregninger, der i øvrigt ligger i helhedsplanen.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:20

Jacob Jensen (V):

Også jeg vil kvittere for talen, altså at vi skal være en nation, der bliver dygtigere, at vi skal være rigere, og at det skal være mere retfærdigt. Det var de tre hovedkrav, der var, og det vil jeg sådan set godt sige at jeg tror vi kan imødekomme, når vi skal have forhandlingerne. Det ville dog unægtelig være lidt lettere, hvis vi havde noget lidt mere konkret at forholde os til, når vi skal diskutere, både i dag, men selvfølgelig også når vi kommer længere hen i efterårssæsonen. Ordføreren siger f.eks., at vi skal prioritere råderummet. Men hvorfor ik-

ke øge råderummet, hvorfor ikke gøre nogle ting, som gør, at vi har noget mere at lave politik for, og som vi så kan diskutere i Finansministeriet eller andre steder?

Men når der nu ikke er nogen plan – og det var sådan set ordføreren, der bragte mig derhen, for han sagde selv, at der ikke er nogen plan, og det er jo så, som det er – så lad mig prøve at spørge: Kan man f.eks. ikke få at vide, hvad det er for ting, som ordføreren og Socialdemokratiet gerne vil gøre for den offentlige sektor? Det koster jo penge et eller andet sted. Hvor mange penge er det, det drejer sig om? Hvad er det for en vækst, Socialdemokraterne forestiller sig at der skal være i den offentlige økonomi frem mod 2025?

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 10:21

Benny Engelbrecht (S):

Vi tager i virkeligheden udgangspunkt i finansministeren og regeringens beregninger. Der er, som jeg vist fik sagt en del gange – og jeg gentager det gerne, og jeg går også ud fra, at hr. Jacob Jensen kan bekræfte det – i det, som regeringen har regnet sig frem til at der er frem til 2025, et råderum på knap 40 mia. kr. Inden for den ramme ønsker vi Socialdemokrater i stedet for at skulle finansiere en skattereform med en række ubehageligheder – jeg tror, finansministeren har kaldt det for et katalog af ubehageligheder – at prioritere velfærd, vækst, arbejdspladser og opkvalificering, altså de knap 40 mia. kr. kr., som regeringen selv har indikeret at der er, hverken mere eller mindre.

Kl. 10:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jacob Jensen, værsgo.

Kl. 10:22

Jacob Jensen (V):

Men kan ordføreren så bare lige nævne, hvad det er for en økonomisk vækst han ser for sig? Altså, Socialdemokraterne har ikke nogen plan – det har ordføreren selv sagt, og det er så fint nok – men man må alligevel have gjort sig nogle overvejelser om den vækst i den offentlige økonomi, der skal være frem mod 2025. Er det 0,5 pct., som Venstreregeringen lægger ud med her i udspillet, eller er det 1 pct.? Eller er det noget andet, man forestiller sig? Har man ikke haft en overvejelse om, hvad det er for en vækst i den offentlige økonomi, som man hos Socialdemokraterne forestiller sig og ønsker sig?

Kl. 10:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:22

Benny Engelbrecht (S):

Af det råderum på de knap 40 mia. kr., som regeringen har regnet sig frem til at der er, kan man finansiere det demografiske pres, som kommer – det er i øvrigt lidt højere end de 0,5 pct., som Jacob Jensen kommer ind på at regeringen har taget som udgangspunkt – og derudover vil man jo altså også kunne tage nye initiativer i form af at skabe vækst og arbejdspladser og ikke mindst at gå ind og eksempelvis lave en satsning på opkvalificering. Når man satser på de ting samlet set, kan man gøre det inden for rammen, og jeg synes, at man skal vende tingene om. Altså, man skal først og fremmest spørge, hvad det er for nogle udfordringer, man gerne vil løse, og derefter nå frem til, hvad det så er, det offentlige forbrug konkret bliver.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:23

tigt med den sociale mobilitet i uddannelsessystemet, og at SU'en er så central for hele grundtanken om, at alle skal kunne få en uddannelse, uanset hvad ens forældre laver, at Socialdemokraterne vil blokere for SU-forringelserne nu og her? Og så må det være op til regeringen, om de vil opsigte forliget. Kan vi få den garanti fra Socialdemokraterne?

Kl. 10:26

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Som den socialdemokratiske ordfører ved, lægger regeringen jo op til en temmelig kraftig forringelse af SU'en. For udeboende studerendes vedkommende bliver det 800 kr. om måneden, og jeg tror godt, vi kan være enige om, at det er ret mange penge sidst på måneden for en studerende, og det er især rigtig mange penge for de studerende, som ikke kan få hjælp hjemmefra, af far og mor, når der skal købes bøger for tusindvis af kroner, eller når der kommer en tandlægeregning, eller når pengene slipper op sidst på måneden. Og samtidig vil regeringen så også fjerne det sjette SU-år, sådan at de studerende, der bliver forsinket, rigtig kommer på spanden sidst i studierne.

Jeg har hørt den socialdemokratiske ordfører sige i pressen, at det her er asocialt, og at det ikke er noget, man har lyst til fra Socialdemokraternes side. Jeg skal bare være sikker på, at jeg forstår det rigtig: Er det så sådan, at Socialdemokraterne som en del af SU-forliget vil blokere for de her forringelser? Ved vi det allerede nu?

Kl. 10:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 10:24

Benny Engelbrecht (S):

Vores udgangspunkt er, at vi slet ikke mener, at der skal være en skattereform, og hvis man ikke går ind i det rum og det scenarie, behøver man jo heller ikke at skaffe en finansiering ved eksempelvis at skære ned på SU-området.

Jeg synes i øvrigt, at det er værd at bemærke, for det synes jeg måske er gået lidt tabt i den offentlige debat, at mange tror – jeg så bl.a. et debatindlæg i Politiken forleden om det – at det kun handler om kandidatdelen af uddannelserne, hvor man skærer ned på SU'en. Og det gør det jo ikke, det gælder hele raden af uddannelser. Og det vil sige, at ud over at der er en udfordring for dem med en lang videregående uddannelse, er det jo altså også en række helt almindelige mennesker, folk, som starter på VUC, som så kommer ud på den anden side af uddannelsen med en formodentlig ret stor studiegæld. Og det er jo en alvorlig bekymring.

Så jeg håber selvfølgelig, at regeringen har tænkt sig generelt at respektere de forlig, som er indgået hele vejen rundt – det gælder SU, og det gælder energiforlig og en række andre forlig, som er gældende inden for de områder, som regeringen prøver at adressere. Og vi ser som sagt ikke et behov for at gå ned ad den vej.

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 10:25

Pernille Skipper (EL):

Det er jeg faktisk meget enig med ordføreren i, altså at det er rigtig vigtigt at understrege, at det er alle studerende, der bliver ramt her, at det er over en bred kam, og at det kommer til at få store konsekvenser for den sociale mobilitet og formentlig også for gennemførelsesprocenten og alt muligt andet. Og det er derfor, jeg stillede det spørgsmål, som jeg nu vil gentage. For Socialdemokraterne sidder i forligskredsen om SU. Regeringen har godt nok meldt ud, at de vil være villige til at opsigte forliget og ligefrem gå til valg på det, men kan vi ikke af Socialdemokraterne få at vide herfra, at det er så vigtig

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Vi skal prøve at overholde taletiden, da det bliver en lang dag med mange spørgsmål.

Værsgo til hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:26

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Så skal jeg gøre mit svar kort.

Vi ønsker jo slet ikke at gå ind i en reform, som kræver en finansiering, der er taget fra det område. Men det er også klart, at vi ikke kan forhindre regeringen i det, hvis den vælger at opsigte et forlig. Jeg synes, det vil være meget, meget uklogt af regeringen at gøre det, for generelt er det altså sådan, at det her land er bygget op på konsensusdemokrati og brede forlig. Det vil være sund fornuft, at man holder fast i de forlig.

Kl. 10:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:27

Ole Birk Olesen (LA):

Den retorik, som hr. Benny Engelbrecht nu benytter om en mulig kommende lettelse af topskatten, ligner meget den retorik, som hr. Benny Engelbrecht og Socialdemokraterne benyttede om den lettelse af registreringsafgiften, som blev gennemført med finansloven for dette år. Altså, det er meget, meget ondt at lette topskatten, det var også meget, meget ondt at sænke registreringsafgiften. Alligevel har Socialdemokraterne meddelt, at man efter et valg, hvis man får magt, som man har agt, ikke vil hæve registreringsafgiften igen. Kan hr. Benny Engelbrecht her og nu sige, at den lettelse af topskatten, som hr. Benny Engelbrecht ligefrem mener ikke er næstekærlig, vil Socialdemokraterne annullere efter et valg, såfremt Socialdemokraterne skulle vinde regeringsmagten? Altså, er der et passende forhold mellem den retorik, som hr. Benny Engelbrecht nu bruger om, hvor frygtelige topskattelettelser er, og så at Socialdemokraterne kan sige, at hvis de kommer til magten, vil de annullere topskattelettelserne?

Kl. 10:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:28

Benny Engelbrecht (S):

Nu havde jeg lige sådan set frem til, efter hr. Anders Samuelsen bebudede, at det ikke længere handlede om økonomiske argumenter og den slags ting, men at det alene var værdipolitik, som var afgørende for Liberal Alliance, at vi så kunne få et elegant slag om det – fair nok. Generelt er det sådan, i forhold til hvad der måtte ske efter et valg, at vi ikke på nuværende tidspunkt fremlægger det. Vi aner jo ikke, hvornår der kommer et valg, vi ved ikke, om der efter et valg kommer en socialdemokratisk ledet regering, vi ved ikke, hvornår vi igen må få ansvaret for landet. Derfor må vi sige, at en prioritering af, hvilke ting, hvilke uhyrligheder den her regering måtte indføre, som vi i givet fald skal rette op på, må komme, når vi står i en valg-situation og skal præsentere det over for vælgerne. Det kan vi i hvert fald ikke gøre på nuværende tidspunkt.

- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Ole Birk Olesen.
- Ole Birk Olesen** (LA):
Det var da dejligt. Det synes jeg at alle, der lytter til Socialdemokraterne, skal vide, altså at når Socialdemokraterne bruger en meget svulstig retorik om, hvor vanvittigt det er at lette topskatten, og at det ikke er næstekærligt, så er det ikke ensbetydende med, at Socialdemokraterne vil hæve topskatten igen. Det er naturligvis, fordi Socialdemokraterne godt ved, at det er klogt for dansk økonomi at sænke skatten på den sidst tjente krone – Socialdemokraterne ønsker bare, det er nogle andre, der skal gøre det. Og hvis nogle andre gør det, vil Socialdemokraterne ikke annullere den beslutning, men blot glæde sig over, at nogle har gavnet dansk økonomi, og at Socialdemokraterne kan leve med en bedre økonomi, hvis Socialdemokraterne kommer i regering igen.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.
- Benny Engelbrecht** (S):
Nej, så tror jeg, at hr. Ole Birk Olesen har hørt forkert. Vi ønsker ikke, at der skal laves en aftale om topskattelettelser, og derfor indgår vi selvfølgelig også gerne i brede aftaler. Det kan jeg forstå så ikke vil være en aftale, som hr. Ole Birk Olesens parti indgår i – det går nok.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Christian Poll, Alternativet. Værsgo.
- Christian Poll** (ALT):
Tak for det. Jeg hørte med glæde, at PSO lige blev nævnt i ordføreren tale. PSO er altså den her støtteordning, vi har, som er ret godt skruet sammen, og som støtter opstillingen af vedvarende energi. Den finansieres, ved at der bliver lagt en afgift på energiforbruget, sådan at det også bliver dæmpet. Regeringen vil desværre forsøge at afskaffe den her ordning, og det bekymrer os meget. Jeg håber ikke, at det lykkes, men der er en potentiel risiko for det.
- Derfor vil jeg gerne spørge Socialdemokratiet: Hvis I genvinder magten efter et valg, vil I så indføre en PSO-ordning eller en lignende ordning igen, hvis den skulle blive afskaffet i den her omgang?
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak. Og man anvender ikke direkte tiltale. Værsgo.
- Benny Engelbrecht** (S):
Tak, formand. Vi er jo helt klar over, at den udfordring, der er i forbindelse med PSO'en, som den ligger i dag, skal løses. Det var også det, jeg sagde i min ordførertale. Jeg kan også godt læse i regeringens forslag, at den finansiering, som man godt nok skriver tages fra råderummet, jo i virkeligheden kommer fra, at man afskaffer den grønne check. Det vil sige, at folk, som tjener under 379.900 kr., kommer til at betale for afskaffelsen af PSO'en. Det er en lidt pudseløjerlig måde at gøre det på, synes jeg ærlig talt; det må kunne gøres anderledes.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Men vi vil gerne være med til at tage ansvar i dette efterår for at finde frem til en varig løsning på det, men det er også klart, at det skal være en retfærdig og fair løsning, som ikke går ud over især pensionister og lavtlønsgrupper.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Christian Poll.
- Christian Poll** (ALT):
Tak. Det lyder godt, og det tager jeg som en forholdsvis positiv melding. Regeringen mener, at man kan finde pengene i den årlige finanslovsforhandling, hvis man afskaffer PSO-ordningen, og vi ser jo her i det forslag, der ligger, at der ikke er fundet penge, der svarer til det, PSO koster i dag. Så der er altså både behov for, at man får løst problemet her – og det hører jeg et vist tilsagn om, altså at Socialdemokratiet gerne vil – men også et behov for, at man, hvis ordningen helt forsvinder, så finder en langsigtet løsning igen. Er begge dele noget, ordføreren kan svare ja til?
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Engelbrecht.
- Benny Engelbrecht** (S):
Der er jo faktisk en række uadresserede spørgsmål i regeringens oplæg, som hr. René Christensen meget rigtigt kaldte et diskussionsoplæg. Det drejer sig bl.a. om spørgsmålet om PSO, som ikke er besvaret, for finansieringen via råderummet er jo ikke rigtig en løsning i den sammenhæng. Men der er f.eks. også spørgsmålet om ejendomsbeskatning, som er uadresseret, og vi står her i dag og debatterer finanslov og 2025-plan, uden at regeringen endnu har fremlagt et forslag til, hvad der så skal ske på ejendomsbeskatningsområdet.
- Så på mange måder famler vi faktisk lidt i blinde endnu, men det er klart, at vi gerne går ind i forhandlingslokalerne vedrørende både PSO og ejendomsvurderinger.
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre. Værsgo.
- Martin Lidegaard** (RV):
Tak, og tak for ordføreren indlæg. Fra radikal side er vi jo også stærkt optaget af at kunne give et Danmark videre, der er endnu bedre end det, vi fik, ligesom generationer af danskere har gjort før os. Og i den sammenhæng – lige præcis når vi taler om vores børns fremtid – er der to ting, som jeg ikke rigtig hørte at ordføreren kom ind på, og som han måske gerne vil præcisere her. Det ene er den masse, som regeringen lægger op til i forhold til vores grønne omstilling, og som jeg på et tidligere indlæg har forstået at Socialdemokraterne også vil kæmpe imod, ligesom I står inde for det energiforlig, som vi i fællesskab har sat på benene, og ikke accepterer de forringelser.
- Det andet er fattigdomsydelserne, som vi jo også har stået skulder ved skulder om at bekæmpe, hvilket jeg går ud fra at Socialdemokraterne nu i deres oplæg til forhandlinger har indkalkuleret, da vi selvfølgelig ikke mener, at der skal ske så store forringelser af de ydelser, så tusindvis af danske familier ikke har råd til at give deres børn en ordentlig opvækst. Men det ville være dejligt at få de to ting præciseret, også at der er sat finansiering af til det i Socialdemokraternes plan.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:34

på uddannelsesområdet i spil, fordi det er det, vi skal leve af i fremtiden. Nu nævnte ordføreren selv, at man vil kæmpe for at friholde besparelserne på visse uddannelser, men i forhold til SU'en har både FTF og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og mange andre lavet undersøgelser, der viser, at det vil gå hårdt ud over den sociale mobilitet. Det vil også koste på bundlinjen, en undersøgelse siger 3 mia. kr., fordi der specielt er unge fra ikkeakademiske familier, som ikke i lige så høj grad vil tage en uddannelse.

Kl. 10:34

Benny Engelbrecht (S):

Lad os starte med den grønne omstilling. Det er jo ganske klart, at vi først og fremmest må insistere på, at regeringen overholder gælden – forlig. Jeg må indrømme, at jeg er forbavset over de signaler, der er sendt fra regeringen, hvor man eksempelvis sår tvivl om energiforliget og den omstilling, som er dér. Det betyder jo bl.a., at erhvervslivet og dem, som investerer i den grønne omstilling – dem, som er med til at sikre i tusindvis af arbejdspladser til Danmark – ikke kan regne med, hvad regeringen lægger op til. Det er meget uhenigtsmæssigt. Det skaber i den grad en usikkerhed. Så det er efter Socialdemokraternes mening ganske afgørende, at vi får løst den udfordring.

Det handler ganske vist om finansiering, ja, men det handler altså også om at respektere de indgåede forlig, som der er en årelang tradition for at vi overholder i Danmark.

Min taletid er opbrugt, men jeg er sikker på, jeg kan få et opfølgende spørgsmål om det andet.

Kl. 10:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 10:35

Martin Lidegaard (RV):

Tak for et klart svar i forhold til det grønne. Det andet spørgsmål handlede om de fattigdomsydelser, som regeringen har indført, og som jeg jo forstår at Socialdemokraterne også er imod, nemlig om vi der også kan stå skulder ved skulder om at sikre, at alle børnefamilier i Danmark får et anstændigt levestandard, og om at få afskaffet de fattigdomsydelser. Vil Socialdemokraterne være med til at finde det økonomiske råderum, der skal til for at kunne det, når den her regering på et tidspunkt ikke er der længere?

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:36

Benny Engelbrecht (S):

Det er klart, at hvad der sker efter et valg, vil vi jo altid tage, som jeg også sagde til hr. Ole Birk Olesen, når vi nærmer os et valg. Men i forhold til regeringens 2025-plan er der lagt op til en række skævheder, som vi ikke mener der er behov for, bl.a. fordi vi slet ikke mener, der er behov for en skattereform.

I øvrigt stillede hr. Martin Lidegaard også et spørgsmål om uddannelse – eller kom i hvert fald ind på det – og der vil jeg lige understrege, at vi selvfølgelig heller ikke forstår den nedslagtning af uddannelserne. Vi vælger så i første omgang i de forhandlinger, vi går ind i, at prioritere, at man friholder de erhvervsfaglige uddannelser for nedskæringer.

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:36

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg vil også gerne spørge lidt ind til uddannelse og er rigtig glad for, at Socialdemokraternes ordfører jo klart siger, at det er den helt forkerte vej at gå at bringe så store nedskæringer og besparelser

Så derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Kan Socialdemokraterne gå med i en aftale, hvor man i så høj grad skærer ned på SU'en for alle, altså både for dem, der tager en professionsuddannelse, og dem, der tager en længerevarende uddannelse?

Kl. 10:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:37

Benny Engelbrecht (S):

Jeg er så glad for, at der kommer fokus på, hvordan det er, man skal finde pengene til den skattereform, som regeringen har lagt op til, fordi den jo indeholder en lang række udfordringer. SU, som SF's ordfører nævner, er ganske rigtigt en udfordring, men der er jo altså også spørgsmålet om, at man beder folk om at arbejde længere og gå senere på pension. Samlet set er vores konklusion derfor, at vi ikke mener, der er behov for en skattereform, og derfor er der heller ikke behov for at lave de ubehageligheder, der er lagt op til i forbindelse med SU og pensionsalder.

Det, vi vil satse på, er derimod at styrke velfærden, at styrke vækst og arbejdspladser og sikre en opkvalificering. Og vi mener jo altså og lægger op til, at det kan ske inden for det råderum, som regeringen selv har regnet sig frem til, altså de der knap 40 mia. kr.

Kl. 10:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 10:38

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. SF er i det store billede jo enig med Socialdemokraterne i de her prioriteringer, altså at netop opkvalificering og uddannelse og efteruddannelse er fuldstændig afgørende for at sikre os for fremtiden.

Bare lige for at forstå ordføreren helt korrekt: Vil Socialdemokraterne ikke gå med til SU-forringelser, fordi det netop resulterer i ringere social mobilitet, og fordi det vil gå ud over specielt unge fra ikkeakademiske familier? Er det korrekt forstået, at Socialdemokraterne ikke vil gå med til det, fordi det er den forkerte vej at gå? Socialdemokraterne har også selv bud på andre finansieringskilder.

Kl. 10:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Jeg skal lige bede om lidt ro. Det nytter ikke noget, at ordføreren ikke kan høre, hvad der bliver sagt nede i salen. Så lad os lige få lidt mere ro her i salen til højre for mig. Tak.

Værsgo.

Kl. 10:39

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Jamen som sagt går vi slet ikke ind i forhandlingerne med det sigte at lave en skattereform, og derfor har vi heller ikke behov for at lave en finansiering, som bl.a. vil handle om at skære ret markant ned på SU'en – med alle de problemstillinger, der så i øvrigt helt naturligt har været rejst i den offentlige debat om, hvad sådan et tiltag vil medføre.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Brian Mikkelsen, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:39

vil vi selvfølgelig godt se det konkrete forslag, inden vi begynder at forholde os til den samlede pakke.

Det, jeg siger, er, at vores position er den samme, som var før valget, og de tilbud, som vi gav til den daværende oppositionsleder, og som den oppositionsleder så i øvrigt ikke tog imod, står vi selvfølgelig stadig væk bag, men hvad regeringen har tænkt sig at komme med, ved vi faktisk ikke.

Kl. 10:42

Brian Mikkelsen (KF):

Der sidder over 2 millioner boligejere og tænker: Hvad sker der nu med de forhandlinger, der er om ejendomsvurderinger og nye boligskatter? I en kommune som Ballerup, hvor jeg selv er vokset op og har gået i skole i mange år, betaler man i gennemsnit 28.691 kr. alene i grundskyld for et gennemsnitligt hus – alene i grundskyld! Der lægges op til, at der oven i det kommer en stigning år efter år i grundskylden på 1.500 kr., som man skal betale efter skat. I Rødovre betaler man efter skat 25.000 kr., og i Gladsaxe betaler man efter skat 25.000 kr. i snit, og det er bare i grundskyld.

Så derfor vil det relevante spørgsmål til Socialdemokraterne være: Hvad er planerne på boligområdet? Vil man være med til at sikre et reelt boligskattestop – også efter 2020? Det tror jeg der er mange derude der sidder og tænker på.

Kl. 10:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:41

Benny Engelbrecht (S):

Vi Socialdemokrater står fortsat bag det tilbud, som vi gav hr. Lars Løkke Rasmussen under valgkampen i 2015, om en fortsættelse af fastfrysningen af boligskatten frem til 2025.

Kl. 10:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 10:41

Brian Mikkelsen (KF):

Gælder det også for andre stigende boligskatter som f.eks. ejendomsværdiskatten, som jo sammenholdt med grundskylden får lov til at stige? Ejendomsværdiskatten er låst fast i kroner og øre, men grundskylden stiger jo 6-7 pct. om året. Så det, som man som boligejer ude i Ballerup, i Rødovre og i alle mulige andre kommuner sidder og tænker på, er, om man har råd til at blive boende, ikke på grund af hvad husets værdi egentlig er, men fordi boligskatterne på trods af et såkaldt boligskattestop får lov til at stige år efter år.

Så mit spørgsmål til Socialdemokraterne er, om de er indstillet på et reelt boligskattestop, så skatterne ikke får lov til at stige, så man kan blive boende i sit hus med sine børn og man ikke, mens de er ude at spille fodbold i haven, skal sidde og have ondt i maven over, om børnene og familien så skal flytte fra det hus.

Kl. 10:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 10:41

Benny Engelbrecht (S):

Altså, som sagt er vores standpunkt det samme. Vores position er den samme, som den har været hele tiden, men det, som er udfordringen her, vil jeg sige til hr. Brian Mikkelsen, er, at vi jo rent faktisk ikke ved, hvad det er, regeringen kommer med. Vi kan se, at finansministeren har lagt op til, at man altså ikke opretholder boligskattestoppet efter 2020. Så jeg kan godt forstå den usikkerhed, der er. Der bliver pillet ved rentefradraget. Vi ved ikke, hvad der kommer med i det forslag med hensyn til ejendomsvurderinger, og derfor

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:42

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Sidste år var vi jo nogle stykker, som kom til at gøre os lidt lystige over, at det kongelige danske socialdemokrati fremlagde en plan uden tal bortset fra sidetal og årstal. Det har man så forsøgt at imødegå i år ved at komme med det, som ordføreren kalder for en mere simpel plan. Jo tak, en såkaldt ikkeeksisterende plan ud fra devisen, at den, der sover, synder ikke – tilsyneladende. Så slipper man også for kritiske spørgsmål. Men vi skal, må jeg forstå ud fra ordførerens tale, så være dygtigere, rigere og mere retfærdige her i kongeriget, og det jo dejligt, for sådan en plan har regeringen fremlagt, og det er jo skønt, hvis Socialdemokraterne sådan set er med på den.

Når jeg er sådan lidt tvivlende over for, om Socialdemokraterne er med på den, er det, fordi det er utrolig svært at finde ud af, hvad Socialdemokraterne egentlig vil. Der har været stillet nogle spørgsmål her i salen – og jeg citerer i øvrigt ordføreren, som siger, at han ikke rigtig har forstået formålet med regeringens plan; det er sådan set at tilvejebringe et råderum, så vi har råd til at blive rigere, mere dygtige og mere retfærdige – men ordføreren kan jo ikke svare på, hvad den offentlige vækst skal være. Det spurgte jeg hr. Jacob Jensen om. Hr. Ole Birk Olesen spurgte om, om man vil rulle lempelser af registreringsafgift og topskat tilbage; det kan ordføreren heller ikke svare på.

Kan ordføreren svare på, om man stadig væk vil afskaffe 225-timersreglen, kontanthjælpsloftet, integrationsydelsen, besparelserne på kultur, forskning, klima og udviklingsbistand og gennemføre tiltagene i Togfonden DK? Vil man gøre de ting?

Kl. 10:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:44

Benny Engelbrecht (S):

Jeg vil sige til hr. Uffe Ellemann-Jensen, at det, som vi så rigtigt siger her, er, at vi ikke forstår regeringens plan, fordi regeringens plan handler om at skabe råderum til skattelettelser. Så siger vi: Det er en dårlig idé. Lad os tage skattereformen, lægge den til side og så koncentrere os om de knap 40 mia. kr., som der er i det råderum. Og kan hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke lige bekræfte, at der ifølge regeringens egen plan er knap 40 mia. kr. i det råderum?

Kl. 10:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 10:44

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg medgiver, at det var et langt indlæg, hvorfor ordføreren tilsyneladende ikke forstod mit spørgsmål, og det beklager jeg. Men det, jeg spurgte om, var sådan set, om man stadig væk vil alle de her ting, som Socialdemokratiet har været ude og love, for så kan jeg røbe for ordføreren: Det kan ikke rummes inden for disse 40 mia. kr.

Så for det første: Vil man fortsat alle de her ting? Og for det andet: Forestiller ordføreren sig, at nogen skal tage Danmarks største parti seriøst, hvis man end ikke vil fremlægge et eneste tal som oplæg til en finanslovsdebat?

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:45

Benny Engelbrecht (S):

Siden hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke vil svare på, om der er knap 40 mia. kr. i råderummet, kan jeg forstå, at det så er korrekt. Tak for det. Derfor er det jo også ganske simpelt, at vi inden for de knap 40 mia. kr. vil prioritere de forslag om bedre velfærd, vækst og arbejdspladser og opkvalificering, som vi har lagt frem. Det er sådan set ikke anderledes end det. Hvad der måtte ske efter et folketingsvalg, tager vi, i forbindelse med at et sådant valg udskrives. Og det er jo det, hr. Jakob Ellemann-Jensen gerne vil have svar på.

Det, vi siger, er, at vi går ind i forhandlingerne om en 2025-plan med disse prioriteringer om at fordele de midler, der er, inden for regeringens eget råderum.

Kl. 10:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:46

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Et gammelt ordsprog siger, at man ikke skal kaste med sten, når man selv bor i et glashus. Derfor vil jeg stille et spørgsmål i forbindelse med skattelettelser. Nu var det jo den socialdemokratisk ledede regering, der stod i spidsen for skattereformen fra 2012, hvor Socialdemokraterne gav skattelettelser og netop tog fra dem, der havde mindst, og det vil sige mennesker med handicap, mennesker på overførselsindkomst, netop for at give skattelettelser.

Så kan ordføreren forstå, at danskerne kan være i tvivl om, hvor de har Socialdemokraterne i forhold til skattelettelser, og vil ordføreren bekræfte, at netop Socialdemokraterne stod i spidsen for skattereformen fra 2012, hvor man tog fra dem, der havde mindst?

Kl. 10:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 10:47

Benny Engelbrecht (S):

Der var en midlertidig regulering, som jeg også var inde på i svaret til hr. René Christensen, og den skulle netop være midlertidig, fordi vi ikke ønsker at gøre den permanent, som jeg også har klart tilkendegivet. Det, at vi loftede 250.000 mennesker ud af topskatten, folk, som har almindelige arbejdsindkomster, er jo ikke dårligt. Der, hvor topskattegrænsen kommer til at ligge i 2022, er et godt og fint sted, for man skal populært sagt tjene over 500.000 kr. for at komme ind og betale topskat, og det er et udmærket snit.

Derudover løste vi også en række udfordringer i forhold til det, som regeringen jo ellers taler meget om nu, nemlig at det skal kunne betale sig at arbejde. Den udfordring er langt hen ad vejen løst, fordi man netop har øget beskæftigelsesfradraget. Det er også derfor, vi siger, at der ikke er et behov for at gå ind og lave en stor skattereform, som det ser ud nu.

Kl. 10:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 10:47

Karina Adsbøl (DF):

Jeg forstår ordførers svar sådan, at når det er Socialdemokraterne, der sidder med regeringsmagten, er skattelettelser noget, Socialdemokraterne går ind for. Man tog op til 10.000 kr. årligt fra mennesker, der har et handicap eller er udviklingshæmmede, altså mennesker, som virkelig er hårdt ramt og ikke har samme muligheder, som raske mennesker har.

Jeg skal bare høre: Fortryder Socialdemokraterne skattereformen fra 2012, eller går Socialdemokraterne stadig væk ind for skattelettelser, som de gjorde i 2012?

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Engelbrecht.

Kl. 10:48

Benny Engelbrecht (S):

Jeg skal gerne prøve at svare igen, men det bliver nok det samme, som jeg lige har svaret. Med den skattereform, der var i 2012, løste vi de udfordringer, vi mente der var, i forhold til om almindelige hårdtarbejdende mennesker skulle være i topskattesystemet eller ej. Og den grænse, der er der nu, er der, hvor den skal være. Vi gav ikke mindst et stort beskæftigelsesfradrag til almindelige hårdtarbejdende lavtlønnede, og det er jo også ret væsentligt. Men vi synes ikke, der er behov for at gå ned ad en vej, hvor vi laver en ny skattereform.

Jeg håber selvfølgelig også, at vi kan få en indikation fra Dansk Folkeparti om, hvad Dansk Folkepartis holdning er. Jeg er klar over, at partiets ordfører kommer herop om lidt, og så bliver vi selvfølgelig meget klogere på det der.

Kl. 10:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:49

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu kunne jeg lytte mig til, at der ikke var så meget bæredygtighed og klimahensyn i ordførers tale, men der var nogle pligt opgaver, og der blev nævnt PSO'en. Jeg vil gerne høre, om Socialdemokratiet kan se en løsning, som er socialt afbalanceret. Jeg lyttede mig til, at afskaffelse af den grønne check ikke var på Socialdemokratiets ønskeliste. Og vi står over for en opgave, hvor vi skal finde en løsning, og hvor regeringen jo vil afskaffe PSO'en og afskaffe, at erhvervslivet skal bidrage. Jeg ser meget gerne, at vi også i den bæredygtige omstilling fremadrettet har det sådan, at alle bidrager, og at alle har fordele af den bæredygtige strøm, som vi kan producere i Danmark.

Så jeg vil gerne høre, om ordføreren kan se konturerne af, at vi kunne komme frem til en løsning, som er socialt afbalanceret, og som stadig væk medfører, at erhvervslivet betaler til den bæredygtige omstilling i form af en eller anden form for afgift eller lignende, sådan som det har været hidtil, hvor erhvervslivet har bidraget med ca. 60 pct. af PSO-betalingen.

Kl. 10:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:50

Benny Engelbrecht (S):

I foråret var vi jo i gang med omfattende forhandlinger på området for netop at sikre, at vi kan bibeholde det høje grønne ambitionsniveau med de mange arbejdspladser, det i øvrigt medfører. Og den grønne omstilling skal finansieres, det er ganske rigtigt. Men de her forhandlinger blev jo afbrudt af regeringen, som mente, at det så

skulle kobles sammen med det forløb, vi har her i efteråret. Det har så skabt en række usikkerheder, desværre, bl.a. i forbindelse med en række bydere på konkrete projekter. Det må regeringen helt og holdent tage på sin kappe, at der er sået en sådan usikkerhed.

Men vi Socialdemokrater var jo i det forhandlingslokale for netop at løse den udfordring, som hr. Søren Egge Rasmussen også var inde på, altså at finde den her afbalancering af løsningen. Og vi må desværre konstatere, at der er en lang, lang række spørgsmål, som vi stillede, som Enhedslisten stillede, og som andre partiers ordførere stillede i den forbindelse, som vi jo endnu mangler at få svar på. Så det, vi i virkeligheden mangler, er en regering, der kommer i arbejdstøjet, og det må vi jo så håbe på at man kommer nu. For vi løser jo ingenting ved at sidde her og diskutere, om vi vil noget eller ikke vil noget. Men vi har indikeret, at vi gerne vil være med til at finde en løsning.

Kl. 10:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Søren Egge Rasmussen, værsgo.

Kl. 10:51

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Det er korrekt, at vi er endt i en situation, hvor klimapolitikken sejler derudad og man ikke ved, hvem der er styrmand, og det er katastrofalt. Man har kunnet konstatere, at det investeringsklima, som ellers har været stabilt i Danmark, er blevet ødelagt. En række aktører vil ikke lave investeringer i Danmark i vedvarende energi. Vi står midt i et udbud, og det er 5 dage siden, at tre konsortier har afleveret et bud. Normalt kan man drage en konklusion på 10 dage. Jeg vil godt høre ordføreren, om han har ideer til, hvordan vi i forhold til det energiforlig, hvor der er fem partier, som ønsker at gennemføre de kystnære møller, kan sikre, at det udbud bliver der konkluderet på på en positiv måde hurtigt.

Kl. 10:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:52

Benny Engelbrecht (S):

Man må i hvert fald konstatere, at hvis det skulle ende med, at det går galt, så kan vi jo kun pege på én ansvarlig for det, og det er dem, der sidder for bordenden, altså regeringen. Det er jo dem, der har ført det frem til dette tidspunkt, hvor der ikke er kommet en afklaring.

Men ja, vi vil gerne være med til også at finde løsninger på det område, og derfor håber vi selvfølgelig også, at regeringen lægger op til en hurtig afklaring.

Kl. 10:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Erling Bonnesen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:53

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Socialdemokraterne siger åbent, at man ikke har nogen plan. Det kan jo så undre. Når vi spørger til, hvordan man så vil finansiere forskellige ønsker, når man vil tilbagerulle besparelser, henviser man til, at man så trækker et råderum ud af vores plan. Okay, fair nok. Hvis man så tænker lidt frem og ud fra det, der er svaret nu, så vil en væsentlig højere offentlig vækst jo tage en pæn del af det råderum, som ordføreren sådan set henviser til. Så kan man stille det spørgsmål: Hvad er der så tilbage til investeringer i f.eks. motorveje og andet?

Jeg kan også forstå, at man gerne vil videreføre Togfonden DK. Hvordan skal det hænge sammen? Der er åbenbart ikke nogen idé om, at vi skal have nogle motorvejsudvidelser i Danmark. Er det sådan, det skal forstås? Er det det, der ligger i skuffeplanen hos Socialdemokraterne, at vi ikke skal have motorvejsudvidelser?

Kl. 10:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Engelbrecht.

Kl. 10:53

Benny Engelbrecht (S):

Tak først og fremmest til hr. Erling Bonnesen for at bekræfte, at der er knap 40 mia. kr. i råderum i regeringens 2025-plan, og ja, det er præcis det, vi tager udgangspunkt i i vores prioritering i det kommende forhandlingsforløb. Og det er jo i virkeligheden ikke så svært netop at sige, at det er det, vi tager udgangspunkt i. Så er der nogle ting, vi ikke vil gøre. Og når vi ikke vil gøre dem, har vi så også behov for at skaffe færre penge. Når vi ikke vil lave en skattereform, så er der ikke behov for eksempelvis at bede folk om at gå senere på pension eller for den sags skyld at give de studerende færre penge i SU.

Hr. Erling Bonnesen er meget optaget af motorveje. Jeg gætter på, at det er motorveje på Fyn, hr. Bonnesen især er bekymret for, og som jo så heller ikke indgår i regeringens egne overvejelser. Jeg har stor respekt for, at man kæmper for sine lokale initiativer. Jeg må bare nævne, at det jo altså ikke er sådan, at det er enten kollektiv trafik eller andre investeringer i infrastruktur, som det her kommer an på. Det skal gerne være både-og.

Kl. 10:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 10:55

Erling Bonnesen (V):

Jamen ordføreren har helt ret i, at vi skal have gjort den vestfynske motorvej færdig. Det troede jeg også engang at Socialdemokraterne gerne ville være med til, men det er så åbenbart ikke tilfældet. Så prøver ordføreren nu at svare, at der er nogle ting, man ikke vil. Så vil man ikke gennemføre skattelettelserne, men når vi så kigger på og ser, hvor store de skattelettelser reelt er, kan de beløb jo ikke klare bare tilnærmelsesvis nogen af de ønsker, der er i landet i forhold til motorvejsudvidelser, hvis der også skal være til det, som Socialdemokraterne prioriterer noget mere, nemlig Togfonden DK.

Så jeg synes, at det billede krakelerer lidt, når man sådan forsøger at snakke sig ud af det. Jeg kan forstå, at der åbenbart ikke rigtig er nogen ønsker om, at vi skal have de motorvejsudvidelser rundt omkring i landet, eller også skylder Socialdemokraterne at give et lidt klarere svar på, hvordan man vil finde pengene til dem, end det, vi har hørt indtil nu.

Kl. 10:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Engelbrecht.

Kl. 10:55

Benny Engelbrecht (S):

Altså det, vi taler om der ikke skal skaffes finansiering til, er regeringens forslag om en skattereform. Det har jo ikke noget at gøre med de øvrige elementer – bare lige for at få det slået helt klart fast. Det er også derfor, at det, vi kommer til at diskutere, når vi går ind i forhandlingslokalet, er, hvordan vi kan fremme vores prioritering af bl.a. spørgsmålet om opkvalificering, bl.a. spørgsmålet om, hvordan vi sikrer velfærden, hvordan vi sikrer væksten. Det er det, vi kom-

mer til at prioritere, når vi går ind i forhandlingslokalet, og som sagt inden for det råderum, der findes.

Kl. 10:59

Kl. 10:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:56

Josephine Fock (ALT):

Tak til ordføreren, og der er egentlig en positiv tilkendegivelse herfra i forhold til de svar, som ordføreren har givet. Det synes jeg tegner positivt, i forhold til at 2025-planen vender den tunge nedad, om jeg så må sige.

Men det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ind til, er i virkeligheden i forhold til udviklingshjælpen, for det har vi faktisk slet ikke berørt, og jeg hørte ikke ordføreren berøre det.

Der er jo den problemstilling, at vi her internt i Danmark fortsat bruger rigtig mange penge af vores udviklingsbistand på flygtninge her. Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre ordførerens holdning til.

Hvordan ser Socialdemokraterne på den fordeling, og mener Socialdemokraterne, at den fordeling er rimelig, i forhold til hvad man bruger indenlands og udenlands osv.?

Kl. 10:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:57

Benny Engelbrecht (S):

Det, at man anvender det, der populært kaldes DAC-metoder, altså at man følger OECD's standarder, har vi ikke nogen problemer med.

Men det er også klart, at som situationen har udviklet sig, står vi nu i en situation, hvor der jo i hvert fald er udsigt til, at der kommer færre flygtninge til Danmark.

Det skyldes nok ikke mindst bl.a. situationen omkring Tyrkiet, og den situation betyder så, at der relativt set skal anvendes færre midler i Danmark på udviklingsbistand, og at man så i højere grad kan prioritere hjælp til indsats i eksempelvis nogle af de nærområder, hvor der er ganske store udfordringer. Det vil vi selvfølgelig gerne drøfte med regeringen for at finde ud af, hvordan man løser det på en sund og fornuftig måde.

Men selve princippet om, at man beregner efter DAC-metoderne, er jo sådan set i orden. Der har været nogle diskussioner om, hvorvidt regeringen så fulgte de gældende principper, og i Folketinget skal det jo altid være sådan, at vi kan dykke ned i og efterprøve, om disse modeller nu også passer.

Men hvis de i øvrigt gør det, jamen så er der jo ikke noget galt i at bruge de internationale standarder.

Kl. 10:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Josephine Fock.

Kl. 10:58

Josephine Fock (ALT):

Tak for svaret. Det skal jo ikke være nogen hemmelighed, at Alternativet synes, at vi bør bruge mere ulandsbistand uden for landets grænser, og i virkeligheden lade være med at DAC'e så meget, som det jo er rigtigt det populært hedder, altså at man bruger dem indenlands.

Vil Socialdemokratiet fastholde, at vi fortsat kun bruger 0,7 pct. af BNI, eller er det noget, Socialdemokratiet kunne gå ind i og sige, at nu hæver vi vores udviklingsbistand efter kommende valg?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 10:59

Benny Engelbrecht (S):

I første omgang mener vi jo, at der er behov for en større grad af nærområdeindsats. Og på lang sigt er det klart, at det er fornuftigt at lave en målsætning om gradvis at øge udviklingsbistanden. Men jeg må også understrege, at vi ikke på nuværende tidspunkt kan fremlægge et forslag til det.

Når vi nærmer os et regeringsskifte, og hvis ellers danskerne måtte betro os regeringsmagten, vil vi selvfølgelig også fremlægge en plan for vores samlede prioriteringer – også på det område.

Kl. 10:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen, og jeg tror, at det bliver den sidste ordfører, der stiller spørgsmål, for så er tiden gået. Værsgo.

Kl. 10:59

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg kan godt forstå, hvis folk bliver en lille smule forvirrede. Altså, i 2012 var skattelettelser til hårdtarbejdende danskere, der stod tidligt op og smurte leverpostejmadderne til ungerne, vigtige. Det er de så åbenbart ikke længere. Der skal ikke være en større gevinst ved at være i beskæftigelse. Sådan ser man selvfølgelig anderledes på tingene, når man ikke længere sidder i regeringskontorerne.

Det samme gælder indekseringen af overførselsindkomsterne. Her kan jeg forstå, at en midlertidig ordning på 7 år er godt, men at 2 år ekstra er skidt. Altså, hvis det på nogen måde skal hænge sammen, skal man vist være en meget inkarneret socialdemokrat for at se det.

Jeg synes, det er temmelig sigende, at vi for andet år i træk står med et oppositionsparti, der hverken kan fremlægge et finanslovsudspil eller en samlet plan for den økonomiske politik.

Jeg synes jo, at det, der bliver sagt, er interessant, men jeg vil bare gerne have, at det bliver sagt klart og ærligt og bliver lagt åbent frem. Vi er med på, at ambitionsniveauet er lavere, og at man har færre penge til rådighed. Men hvor meget af det råderum, der er, hvis man ikke gør noget, har Socialdemokraterne allerede forgrebet sig på? For hvis man skal levere på det, man har sagt, nemlig at man er imod 225-timersreglen, integrationsydelsen, kontanthjælpsreformen og ulandsbistanden, er der jo ikke 40 mia. kr. til det, som Socialdemokraterne vil fremover, for man vil starte med et stort minus, men hvor stort er det?

Kl. 11:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:01

Benny Engelbrecht (S):

Som vi har sagt mange gange, er det jo sådan, at vi først fremlægger en prioritering for, hvad der måtte ske, når vi skal i regering, forud for et folketingsvalg. Og det er også sådan, at vi jo kan forvente, at der vil være en række uhyrligheder af forskellige ting, som denne regering måtte indføre, hvis vi socialdemokrater ikke får indflydelse, som der kan være behov for at rette op på. Derfor kan vi jo ikke vide, hvad den samlede regning til den tid måtte blive.

Det er også derfor, at vi er interesseret i at komme ind i forhandlingslokalet og forhindre eksempelvis en unødvendig skattereform –

jeg ved ikke, om hr. Torsten Schack Pedersen måske har tid til at lytte efter, hvad jeg siger – men vi vil gerne ind i det forhandlingslokale, fordi vi selvfølgelig kan se, at der er en anden og bedre vej for Danmark end at give skattelettelse, som der ikke er råd til nu. For Hanne, der står på fabrikgulvet på Linak, har faktisk ikke lyst til at betale den regning, som Venstre er ved at udskrive, for at få en ret beskeden skattelettelse.

Kl. 11:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 11:02

Torsten Schack Pedersen (V):

Det bliver mere og mere underligt. De penge, som Socialdemokratiet taler om, er der jo ikke, for man har været imod tilvejebringelsen af det råderum. Og så ville det da være ærligt at sige: Okay, hvis vi ikke gør noget, er der nogle penge til rådighed, men der er vi allerede imod. Men det er jo ikke ærligt at sige, at man har de penge til rådighed, når man på forhånd vil bruge dem til noget andet. Så hvis man har ambitionerne om at skabe opkvalificering og skabe vækst, er man altså nødt til at være med til at skabe et råderum, der kan give penge til investeringer, skabe vækst og arbejdspladser. Og så kan man ikke sige, at man ikke vil definere det råderum, som Socialdemokratiet siger at man har. Man forbeholder sig altså friheden til at være imod alt det, der har skabt råderummet, men man mener, at man kan det samme. Det er sådan set temmelig uærligt.

Kl. 11:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 11:03

Benny Engelbrecht (S):

Nej, det er faktisk helt forkert. Hvis man læser regeringens eget forslag til 2025-planen, fremgår tallet på de knap 40 mia. kr. ganske tydeligt. Det, vi så siger, er, at vi synes, at det er uklogt, når regeringen derudover lægger op til at skaffe midler til eksempelvis en skattereform. Vi synes ikke, at der er behov for at lave en skattereform. Og hvis man ikke gør det, er der knap 40 mia. kr. Det er jo også blevet bekræftet af andre ordførere. Så det er ikke et spørgsmål om, at der, hvis man eksempelvis siger nej til en senere tilbagetrækningsalder, ikke er knap 40 mia. kr. Det er der.

Kl. 11:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til ordføreren. Der er ikke mulighed for flere spørgsmål. Den næste ordfører er hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:04

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Så står vi her til forhandlingerne om finansloven for 2017, men det handler om noget helt andet. Det handler om planen frem til år 2025. Dansk Folkeparti har jo set kataloget, der er kommet fra regeringen, og vi ser det som et idékatalog. Der er ingen tvivl om, at jeg tror, at rigtig mange partier har set frem til, at efteråret skulle komme. Det er så sket nu. Hvorfor har vi så set frem til det? Det er jo, fordi der er rigtig meget arbejde foran os.

Der er ingen tvivl om, at det her efterår gerne skulle ende med, at vi får styr på vores PSO. Hvorfor er PSO'en vigtig? Det er den bl.a., fordi vi gennem flere år på tværs af partierne har været enige om, at den måde, den er skruet sammen på, desværre er løbet løbsk. Vi har kunnet se, at PSO'en har været en vækstbremse for dansk erhvervs-

liv. Som den er skruet sammen i dag, stiger PSO'en, når elprisen falder. Det vil sige, at i resten af verden får man bedre konkurrenceevne. Det gør man desværre ikke i Danmark. Der er heller ingen tvivl om, at vi skal have løst udfordringerne med PSO under hensyntagen til den fremadrettede grønne omstilling. Det synes vi er en vigtig dagsorden, også når man ser frem mod 2025.

En anden ting, som har ligget og ventet på os, og som har ligget rigtig længe, er boligbeskatningen. Der er ingen tvivl om, at det er en bunden opgave, vi skal have løst. Vi har længe haft et boligbeskatningssystem, som ikke har fungeret optimalt. Vi har kunnet se, at nogle betaler for meget, men der er desværre også en stor gruppe, som betaler for lidt. Hvis ikke vi får løst udfordringen med boligbeskatningen, vil vi skabe for stor usikkerhed på boligmarkedet, og det vil ikke være godt for det opsving, som vi sådan set ser nu ikke kun i de store byer, men også i provinsen, hvor priserne er begyndt at stige. Det er vi nødt til at få styr på. Det er også en del af det, vi skal frem mod 2025.

Så det er jo ikke sådan, at der ikke er noget at tage fat på her i efteråret. Derfor synes vi også, det er positivt, at regeringen er kommet med et idékatalog med rigtig mange forslag på rigtig mange områder, også i forbindelse med finansloven for 2017.

Hvad bliver der egentlig diskuteret, og hvad er der blevet diskuteret de sidste 14 dage og for den sags skyld også længere tid tilbage? Det er topskattelettelser. Er det egentlig det, der er det vigtigste? Står det på dagsordenen fra nu af og frem til jul og for den sags skyld også efterfølgende? Det mener vi ikke. Vi er jo ikke et parti, der mener, at skatten skal være så høj som mulig. Vi mener faktisk, det skal kunne betale sig at arbejde. Vi mener sådan set, at de penge, folk tjener ude på det private arbejdsmarked og andre steder, skal de beholde så mange som muligt af selv. Men vi ønsker sådan set også, at vi har et samfund, der er velfungerende. Vi ønsker også, at vi har et velfærdssamfund, som vi kender i dag. Vi har haft en diskussion om livsforlængende medicin. Skal man have et regelsæt for, hvem der skal have den, og hvem der ikke skal? Skal det være et alderskriterium, der bestemmer, hvornår folk ikke skal have livsforlængende medicin? Vi er for rigt et samfund til at have den diskussion. Derfor er vi sådan set også glade for, at regeringen, som er gået til valg på nulvækst, har lagt op til, at der skal være en lille, moderat vækst frem mod 2025. Det hilser vi velkommen. Der er behov for en lille, moderat vækst i det offentlige forbrug for at kunne opretholde det velfærdssamfund, som vi kender i dag, og som vi jo alle sammen bryster os af.

Der er ingen tvivl om, at en ting, der udfordrer det velfærdssamfund, som vi bryster os af, er ikkevestlig indvandring. Der kan være nogle, der siger, at det siger Dansk Folkeparti altid. Det gør vi, fordi det er en bombe under vores velfærdssamfund. Hvis man læser det konvergensprogram, som regeringen kom med før sommerferien, ser man, at der meget tydeligt skrives, at det er en af de største udfordringer, også efter 2025. Det er faktisk sådan i dag, at når der kommer 1.000 borgere med ikkevestlig baggrund til Danmark, kommer de 700 af dem ikke i beskæftigelse. Det skal man være opmærksom. De 700 af dem kommer på passiv forsørgelse, og det er livsvarigt. Hvordan kan man sige det? Man laver selvfølgelig statistik over selvforsørgelsesgraden, altså kommer folk i job? Og af den gruppe er kun 30 pct. selvforsørgende.

Kl. 11:09

Så kan man godt glæde sig over, at der kun kommer 10.000 til Danmark i indværende år. Det er det, man forventer. Men ud af de 10.000 vil de 7.000 altså ikke blive selvforsørgende. Så kan man sige 7.000, 14.000 og så kan man fortsætte sammenlægningen. Det er med udgangspunkt i 10.000. Sidste år kom der altså 25.000. Derfor vil vi meget gerne have en diskussion med regeringen og andre partier om setuppet for ikkevestlig indvandring til Danmark. Hvilket setup skal vi have, når flygtninge kommer til Danmark? Vi taler her

om 25 års fejlslagen integrationspolitik. Hvorfor ikke tale om det, det handler om? Det handler om ophold og beskyttelse. De her mennesker er på flugt. De skal have ophold og beskyttelse. Hvorfor så ikke tale om, at de mennesker, mens de er her, får et godt ophold, får beskyttelse og også gerne uddannelse – de må gerne blive nogle stærkere mennesker – men målet er selvfølgelig, at de skal tilbage til deres hjemland og være med til at bygge det op, når freden kommer. Jeg tror sådan set, at det økonomisk ville være rigtig godt for det danske samfund, og rigtig mange af dem, som kommer til Danmark, tror jeg også vil have meget, meget stor glæde af at kunne komme tilbage til deres hjemland bedre udrustet og også bedre uddannet, end da de kom til Danmark. Det vil vi også gerne have med i diskussionerne om finansloven og så sandelig også 2025-planen.

En anden ting, som også er utrolig vigtig, er jo skatten. Vi er et skattefinansieret samfund. Vi taler om skattelettelser, og så kan SKAT oplyse, at de faktisk har restancer på 93 mia. kr. Det har de ikke kunnet kradse ind hos SKAT. Så har vi altså en ret stor udfordring, når vi har et skattefinansieret velfærdssamfund. Derfor er vi sådan set også glade for, at regeringen har sat nogle penge af til det. Spørgsmålet er egentlig bare, om det er nok. SKAT's udfordring er massiv, og der er ingen tvivl om, at man skal have optimismen og gejsten tilbage i SKAT, men vi skal så sandelig også have et regelsæt og nogle medarbejdere, der arbejder for, at vi selvfølgelig kan have det velfærdssamfund, som er skattefinansieret. En restance på 93 mia. kr. er, undskyld, jeg siger det her fra Folketingets talerstol, helt vildt.

En ting, som Dansk Folkeparti også går til forhandlingerne med, er permanent grænsekontrol. Vi har aldrig ultimative krav, men jeg vil da gerne sige her fra Folketingets talerstol, at vi mener, der er behov for det. Der er ingen tvivl om, at hvis vi får permanent grænsekontrol og kan lave asylbehandling på grænsen, så hjælper vi selv og så sandelig også de mennesker, som kommer her, rigtig meget. Det er jo paradoksalt, at man kan komme fra et sted, der ligger mange, mange tusinde kilometer væk, ikke fra Europa, ende ved den danske grænse og sige, at man er flygtning. Man har dog været igennem en del sikre lande, før man eksempelvis er nået til den dansk-tyske grænse. Derfor mener vi helt klart, at det må være i alles interesse, at man har en permanent grænsekontrol, en sikker grænsekontrol, hvor man selvfølgelig kan håndtere de udfordringer, der er på grænsen.

En anden ting, der er blevet talt en del om i forbindelse med dette års og for den sags skyld også sidste års finanslov, er bilafgifterne. Der har været en diskussion efterfølgende om, hvem det nu var, der fik de dyre biler. Nu var det også de rige, der fik lov til at køre i bedre og mere sikre biler. Vi mener sådan set, at man skal holde fast i ikke gang på gang i finansloven at kæmpe procentsatsen ned. Der er partier, som gerne vil have, at man får nogle sikrere og bedre biler til danskerne inklusive pendlerne. For Dansk Folkeparti gør det ikke noget, at man får dem lidt bedre og lidt billigere, også når man kører fra provinsen og ind til byen, hvor arbejdspladserne er. Derfor så vi gerne, at man i en del af forhandlingerne kigger på bilafgifterne. Men det skal gøres samlet set, så man ikke kun kigger på procentsatsen. Man må gerne kigge på eksempelvis den norske model. Her tages det i betragtning, hvilken type bil der er tale om med hensyn til sikkerhed, miljøbelastning osv. Der er ingen tvivl om, at det er positivt. Det glæder Dansk Folkeparti, at vi kan se, at den sidste lempelse, man gav, ikke har medført så store udgifter som forventet. Derfor mener vi også, at tiden er inde til at tage diskussionen om bilafgifter overordnet set. Vi skal lave et nyt system i forhold til det, man kender i dag.

Dansk Folkeparti går til forhandlinger om finansloven med nogle helt klare mål om ikkevestlig indvandring og grænsekontrol. Vi går til forhandlingerne om en 2025-plan med et åbent sind. Og der er ingen tvivl om, at vi står foran nogle udfordringer, som vi skal løse. Det er PSO, det er bolig, og så har vi en ret stor udfordring med

SKAT. Vi tror måske ikke, at den løsning, der er, med at lægge 1,3 mia. kr. frem på bordet er nok til, at det hele så er klaret. Der skal måske mere til.

Kl. 11:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til hr. René Christensen. Den første spørger er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:14

Benny Engelbrecht (S):

Tak for ordførerens tale. Vores to partier indgår jo sammen med en række andre partier i togfundsforligskredsen, og vi havde en lang dialog tidligere på året for at prøve at hjælpe finansministeren igennem nogle af hans udfordringer. Vi lavede en aftale den 30. juni, og det, jeg gerne vil bede ordføreren om, er at bekræfte den aftale, som vi indgik, og som jo bl.a. betyder, at der er nogle elementer, der skal indbygges i årets finanslov, men som jeg kan konstatere ikke er med i de elementer, som regeringen har lagt op til. Altså, der mangler en anerkendelse af togfundsforligskredsens aftale.

Kl. 11:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen.

Kl. 11:15

René Christensen (DF):

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, at togfundsforligspartierne har været meget ansvarsfulde i forhold til dansk økonomi. Der er ingen tvivl om, at optimismen var stor i forhold til olieprisen, da man lavede Togfonden DK, og derfor lavede man også en buffer på 5 mia. kr. Det har vist sig efterfølgende, at den ikke var stor nok.

Derfor er togfundspartierne jo i enighed kommet med et nyt forslag, som faktisk kun udmønter 13,5 mia. kr. af de over 25 mia. kr., der var aftalt. Det er helt klart, at det står Dansk Folkeparti på mål for, og hvis det ikke bare kommer fra finansministeren til at skrive ind i finansloven, er der ingen tvivl om, at vi bliver nødt til at stille et ændringsforslag her i Folketinget og få det ind. Det, som partierne bag Togfonden DK har gjort, er meget ansvarligt – ingen tvivl om det.

Kl. 11:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 11:16

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Jeg vil blot bekræfte, at vi selvfølgelig også er interesseret i at fremsætte et ændringsforslag til finansloven, som sikrer, at togfundsforligskredsens aftale kan implementeres. Jeg hører også det, som hr. René Christensen siger sådan, at det er Dansk Folkeparti også parat til.

Kl. 11:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen.

Kl. 11:16

René Christensen (DF):

Ja, det er vi helt klart. Jeg synes faktisk også – ja, man skal passe på med sådan bare at rose sig selv, men der er jo mange partier med i Togfonden DK – at man har taget hånd om udfordringerne, også med hensyn til anlægsudgifterne, frem mod 2025. Så jeg synes, det er meget ansvarligt, og at Venstre og regeringen også burde kvittere for, at togfundspartierne har været så medgørlige – for at sige det sådan – for man kunne jo også have stillet sig på bagbenene og sagt, at

det her drejer sig om 25 mia. kr., og at det holder man fast i, men det har man ikke valgt at gøre. Man har faktisk valgt at tilpasse det efter de konjunkturer, som man arbejder under.

Kl. 11:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 11:17

Jacob Jensen (V):

Jeg vil gerne rose ordføreren for talen og også kvittere for den modtagelse, som Dansk Folkeparti har givet både vores finanslovsudspil, men selvfølgelig også helhedsplanen, 2025-planen. Det bliver også bekræftet her ved, at ordføreren siger, at de fra Dansk Folkepartis side går til forhandlingerne med et åbent sind. Det synes jeg er meget prisværdigt. For vi er selvfølgelig ikke enige om alting. Derfor er vi også to forskellige partier, og vi har ligesom andre partier her i Folketinget hver vores position og hver vores prioriteringer. Sådan er det jo. Men at gå ind i forhandlingslokalet med et åbent sind og give en positiv modtagelse af det, der bliver lagt frem fra regeringens side, synes jeg godt vi kan kvittere for, når muligheden byder sig.

Jeg vil spørge, om ordføreren ikke finder noget lidt påfaldende. Nu hørte vi før fra Socialdemokraterne, at de totalt afviste enhver form for skattelettelser til hårdtarbejdende lønmodtagere; et parti, der normalt bryster sig af at være et arbejderparti. Jeg ved godt, at det snart er længe siden, at man reelt repræsenterede arbejderne, lønmodtagerne, men undrer det alligevel ikke Dansk Folkeparti, at Socialdemokraterne har den position? Jeg vil spørge, om ikke Dansk Folkeparti er enige med os i, at det faktisk bedre skal kunne betale sig at arbejde, og at det at give en håndsrækning og en skattelettelse til hårdtarbejdende lønmodtagere i lavtlønsskassen er en god ting.

Kl. 11:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 11:18

René Christensen (DF):

Det kan godt gå hen og blive et sådant uldent svar, for jeg er sådan set enig i, at skattelettelser jo ikke er af det onde. Vi synes sådan set også, at når folk går på arbejde, skal de have mest muligt ud af det – men det er finansieringen. Skattelettelser skal man jo give, når man har finansieringen til det. Og når man læser finansieringsforslagene, også i forhold til 2025-planen, kommer en stor del af finansieringen jo via omlægninger, altså hvor man finder provenuet et andet sted. Det er nok der, uenigheden mellem regeringen og Dansk Folkeparti ligger. Det er sådan set ikke målet, vi er uenige om. Vi har ikke noget mod skattelettelser, men der er så finansieringen af dem. Det skal man selvfølgelig være åben omkring. Der er nogle ret store tidsler, som vi ikke synes er ret interessante i forhold til at finansiere bl.a. skattelettelserne.

Kl. 11:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 11:19

Jacob Jensen (V):

Det synes jeg er ærlig snak. Det synes jeg virkelig er ærlig snak, for det må vi jo så snakke om i forhandlingslokalet. Jeg forestiller mig nok ikke, at vores resultat bliver fuldstændig, som 2025-planen her lægger det frem. Det tvivler jeg nu nok på. Men jeg synes, det er ærlig snak og godt for klimaet og forhandlingsforløbet, at vi er enige om målet. Og så må vi jo diskutere, hvilke redskaber vi skal trække op af værktøjsskassen. For jeg er enig med hr. René Christensen i, at

alle de ting, der skal laves – skattelettelser, investeringer i den offentlige velfærd, andre tiltag – skal finansieres. Det håber jeg også og det ved jeg at Dansk Folkeparti er enig med mig i.

Kl. 11:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. René Christensen.

Kl. 11:19

René Christensen (DF):

Det er vi meget enige i, og finansministeren har jo sagt det så tydeligt, nemlig at det skal finansieres krone til krone. Og så kan man spørge: Hvor skal pengene komme fra? Det er jo det, der bliver politik. Hvor skal pengene komme fra? Der må vi bare sige, at med de udfordringer, der ligger, har der bare ikke stået skattelettelser lige nu på vores liste. Der har vi ikke set, at det var det, der var det vigtigste. Der har vi set, at det vigtigste var, at vi kunne finansiere det velfærdssamfund, som vi kender, fremadrettet. Derfor har vi også sagt, at der er behov for en lille moderat vækst. Det har Venstre også med. Vi har set, at vi står med en ret stor udfordring i forhold til vores PSO og vores grønne omstilling. Der skal der faktisk også ret mange penge til. Hvordan får vi løst det? Og så står skattelettelser altså noget længere nede på vores liste. Det er selvfølgelig det, vi går til forhandlingerne med.

Kl. 11:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:20

Pelle Dragsted (EL):

Tak, formand. Den skattereform, som regeringen har fremlagt, indebærer jo ikke bare, at folkepensionister, førtidspensionister og arbejdsløse igen bliver snydt for skattelettelser. Den betyder rent faktisk, at man beder folkepensionisterne, førtidspensionisterne og de ledige om at betale mere i skat for at finansiere skattelettelser til bl.a. mennesker med millionindtægter. Det er konsekvensen, fordi man afskaffer det grønne bundfradrag – det, som nogle kalder den grønne check.

Jeg kan ikke huske, men det kan være, ordføreren kan hjælpe mig, at hr. Lars Løkke Rasmussen under valgkampen turnerede rundt i Danmark og fortalte, at folkepensionister og førtidspensionister skulle betale mere i skat. Det tror jeg heller ikke ordføreren kan. Men det er jo Dansk Folkeparti, der bestemmer, om det her skal ske eller ej, om det bliver til noget eller ej. Så mit spørgsmål er egentlig helt enkelt: Vil Dansk Folkeparti garantere, at I ikke lægger stemmer til at tage penge op af lommen på hverken folkepensionister, førtidspensionister eller sygdomsramte ledige for at finansiere, at andre mennesker kan få en skattelettelse, herunder altså mennesker med meget høje indkomster?

Kl. 11:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg formoder, at det var under valgkampen, at man titulerede statsministeren som hr. Lars Løkke Rasmussen. Så er det tilladt.

Værsgo.

Kl. 11:21

René Christensen (DF):

Det er godt, det skal vi huske.

Hvad angår skattereformen fra 2012, viderefører man den jo også hen over 2 år, altså frem til 2025, hvor man ikke indtægtsregulerer pensionister og alle andre på overførselsindkomst. Der er ingen tvivl om, at det stemte Dansk Folkeparti ikke ja til i 2012, for vi syntes,

det var en dårlig idé, og vi synes selvfølgelig også, det er en dårlig idé i 2016 – selvfølgelig gør vi det.

Så ligger der også andre ting i det omkring den grønne check. Der er det også meget vigtigt, hvordan man får skruet PSO'en og andre ting sammen i forhold til den del af det. Sagt med et smil på læben er der også lidt hokuspokus i det, når man laver de her beregninger på, hvem det så er, der får gevinster, for når landmanden får en lidt lavere elregning, kan han producere sin mælk lidt billigere, og derfor bliver den lidt billigere ude i køledisken, og derfor kan en på overførselsindkomst købe en lidt billigere liter mælk. Det kunne også godt være, at landmanden, der har haft røde tal på bundlinjen i rigtig mange år, måske gerne vil have lidt sorte tal, hvis nu elprisen faldt.

Så der er rigtig mange ting, der skal spørges ind til i de her forhandlinger.

Kl. 11:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Pelle Dragsted, værsgo.

Kl. 11:22

Pelle Dragsted (EL):

Jeg synes, det var et lidt uldent svar på et egentlig ret enkelt spørgsmål, nemlig om Dansk Folkeparti kan forestille sig at lægge stemmer til at afskaffe det grønne bundfradrag, som jo særlig tilgår folkepensionister, og som vil betyde, at et folkepensionistpar vil miste flere tusinde kroner om året. Vil Dansk Folkeparti være med til det, eller vil Dansk Folkeparti ikke være med til det?

Når jeg spørger og er lidt bekymret, er det jo, fordi vi ved sidste finanslov så Dansk Folkeparti acceptere voldsomme nedskæringer på pensionisternes boligydelse – nedskæringer, som stadig væk ligger i finansloven i år. Derfor tror jeg faktisk, at de pensionister, der sidder derude, godt kunne tænke sig at få et klart svar på, om de skal sidde og bekymre sig om, om de også får skåret i deres grønne check, eller om de kan være sikre på, at det er der ikke flertal for i Folketinget?

Kl. 11:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. René Christensen.

Kl. 11:23

René Christensen (DF):

Jeg vil gerne med det samme rette noget. Hvis man kigger på finanslovsforslaget for 2017, vil man se, at der ikke står noget provenu fra boligydelsen. Det er faktisk sat ind med en negativ tillægsbevilling. Det vil sige, at boligydelsen er væk. Der er ikke noget provenu fra boligydelsen. Det vil jeg gerne sige.

Der er ingen grund til – og da slet ikke fra Enhedslistens side, som åbenbart også gerne vil være pensionisternes parti – at sige til dem, at de skal være nervøse for det. Hvis man ser finanslovsforslaget, vil man se, at der er lavet en negativ tillægsbevilling. Så den diskussion om boligydelsen er der altså ikke.

Skal vi ikke sende det signal til dem derude: Lad nu være med at lytte til de tomme tønder, der buldrer?

Kl. 11:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:24

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg kender hr. René Christensen som en rolig og fornuftig mand, som jeg er helt tryk ved at forhandle finanslov med. Men hr. René Christensen har jo også partifæller, som jeg vil sige er mere ovre i

hedsporesegmentet. Og disse partifæller er meget fortørnede over, at Liberal Alliance gerne vil have mindst 2,5 mia. kr. til at lette topskatten med. Jeg vil gerne spørge hr. René Christensen, som er anderledes rolig og fornuftig: I lyset af at Dansk Folkeparti netop har været ude med et krav om, at der frem til 2025 skal bruges 35 mia. kr. mere på offentligt forbrug, synes hr. René Christensen så, det er helt vanvittigt af Liberal Alliance at bede om 2,5 mia. kr. til Liberal Alliances mærkesag?

Kl. 11:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. René Christensen.

Kl. 11:25

René Christensen (DF):

Man kunne godt bare svare ja, men når nu spørgsmålet bliver stillet så pænt og man synes, det er fuldstændig vanvittigt, så vil jeg sige: Nej, det er ikke fuldstændig vanvittigt, men man må bare sige, når man sidder og kigger på, hvad det er for nogle udfordringer, vi står over for, er det jo ikke er det her, der bliver efterspurgt. Det er sådan, at når vi kigger på, hvad det er, der skal løses frem mod 2025, vil jeg bare sige: Topskatten står simpelt hen ikke på vores liste. Det er ikke det, vi ønsker at finansiere.

Så kan man selvfølgelig godt som parti have en mening om det, og jeg ved også, at Liberal Alliance sådan set ønsker helt at fjerne topskatten. Jeg vil bare sige, at når man kigger på indtægtssiden, kan man se, at det faktisk er sådan, at topskatten bidrager med 18 mia. kr. om året til velfærdssamfundet – topskatten alene. Og det vil sige, at over en 10-årsperiode er det 180 mia. kr., som topskatten finansierer, og det vil så være dem, man skulle ud at finansiere et andet sted fra.

Så nej, det er ikke fuldstændig ublu. Sådan er det jo så forskelligt, hvad partierne ønsker, og det er sådan set fair nok. Vi er forskellige partier. Men det er ikke noget, som står på vores seddel.

Kl. 11:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:26

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg er helt med på, at Dansk Folkeparti radikalt har ændret politik. Hvor man ved partiets stiftelse gik ind for en maks.-skat på 30 pct., kan man næsten ikke få nok skat nu. Der synes jeg man har et forklaringsproblem, men jeg er med på, at det er sket.

Det, jeg spørger om, er: Set i lyset af at Dansk Folkeparti ønsker og kræver 35 mia. kr. mere til offentligt forbrug og man skal sætte sig omkring et forhandlingsbord, hvor der sidder et andet parti, som gerne vil have 2,5 mia. kr. mere til det partis mærkesag, er det så ikke lidt overdrevet at gå ud og sige noget om barnlighed osv., fordi der er et parti, der gerne have 2,5 mia. kr. til sin mærkesag – altså når Dansk Folkeparti samtidig vil have 35 mia. kr. mere til offentligt forbrug?

Kl. 11:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. René Christensen.

Kl. 11:27

René Christensen (DF):

Jeg synes ikke, der er noget, der er barnligt i politik. Jeg synes, partierne kan ønske det, de ønsker. Men jeg vil bare sige, at den demokratisk proces jo er, at når man går ind i et forhandlingslokale, hedder det et forhandlingslokale. Og hvis alle stiller sig med armene over kors og siger: Jeg går kun derind, hvis jeg er sikker på resulta-

tet, så er der ikke noget at forhandle om. Så ender vi i en situation, hvor vi aldrig nogen sinde kan møde hinanden.

Det, der er det fantastiske ved demokratiet, er jo, at vi kommer med hver vores forudsætninger, sætter os omkring bordet, har slåskampen – nogle gange går bølgerne højt – og gerne ender med at stå uden for døren og sige: Ja, vi har givet og taget, men samlet set synes vi at vi har nået et godt resultat. Det er det fantastiske ved demokratiet, og det synes jeg at vi skal holde fast i.

Kl. 11:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 11:27

Josephine Fock (ALT):

Tak til ordføreren. Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ind til, er alt det med uddannelse og investering i uddannelse, hvor det, man kan se der ligger i regeringens 2025-plan, er at skære ned på SU'en. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre Dansk Folkepartis holdning til den del, altså at man gør den sidste del af det lånefinansieret, og til de resultater, der er i Norge, hvor man kan se at de har en væsentlig lavere gennemførelsesprocent, end vi p.t. har i Danmark. Hvordan forholder ordføreren sig til det?

Kl. 11:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. René Christensen.

Kl. 11:28

René Christensen (DF):

Jeg anerkender sådan set, at der også kan være en udfordring med SU'en. Vi kan se, at der er erhvervsakademier, hvor der er pladser, og hvor det hundrede procent er ikkedanskere, altså hvor det er EU-borgere, der går der. Derfor mener vi sådan set, det er helt fair også at kaste den bold op og sige: Nu har vi i Danmark et særligt system med SU under uddannelse. Dels har vi gratis uddannelse, dels har vi SU under uddannelsen. Det er faktisk et system, som vi også i Dansk Folkeparti er rigtig glade for. Vi kan bare se, at det bliver undermineret af EU-lovgivning, og derfor synes vi sådan set, at vi gerne vil se på det.

Den model, som regeringen har lagt frem, er vi ikke helt sikre på er den model, vi skal have. Men diskussionen om optjeningsprincipper for sociale ydelser, for SU og andet er vi sådan set helt med på, også i forhold til den model, der går ud på at sige: Jamen kan man så efterfølgende trække det fra i skat? For så får vi sådan set også glæde af det, hvis der er en EU-borger, der vælger at tage en uddannelse som sygeplejerske i Danmark, for så kan den EU-borger blive i Danmark i en periode og betale sin skat i Danmark – så får vi det tilbage – og trække sin SU fra i skat, altså trække lånet fra i skat. Altså, der er nogle positive tanker i det, men den rene form, som regeringen har lagt det frem i, skal der i hvert fald ske nogle justeringer i. Men vi synes, det er helt fair at tage diskussionen.

Kl. 11:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Josephine Fock.

Kl. 11:29

Josephine Fock (ALT):

Så det vil sige, at ordføreren ikke ser nogen problemer i det, som man f.eks. ser i Norge, nemlig at der er en væsentlig lavere gennemførelsesprocent. Jeg tror, den ligger et sted mellem 50 og 60 pct. – 57 pct. gennemfører i Norge, og i Danmark er vi oppe på 81-82 pct., der gennemfører en uddannelse. Er Dansk Folkeparti ikke bekymret for, at det får den slagside?

Kl. 11:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:30

René Christensen (DF):

Nu må man jo ikke stille spørgsmål herfra, men man kunne stille det modsatte spørgsmål: Er det ikke et problem, at vi har klasser, hvor vi bruger danske skattekrone på at uddanne nogle unge mennesker – det er rigtig godt, de består, det er et godt uddannelsessystem, vi har – som fra dag et rejser ud i verden og bruger deres uddannelse der? Altså, det vil sige, at Danmark ikke får gevinsten af, at vi har uddannet de mennesker. Der mener vi da at det er fair at kigge på, om skattesystemet på en måde kan være med til at holde de mennesker her i en periode, således at velfærdssamfundet også får noget tilbage. Altså, når man har fået en uddannelse, får vi jo også noget tilbage, og den uddannelse bliver så brugt i Danmark. Og den diskussion er vi helt åbne over for at tage. Man skal selvfølgelig tage faldgruberne med, men diskussionen om at få en gevinst af de uddannelser, som er i Danmark, vil vi gerne være en del af.

Kl. 11:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:30

Martin Lidegaard (RV):

Tak. Jeg har to også ret specifikke spørgsmål til Dansk Folkeparti. For der er jo i hvert fald to områder, hvor regeringen med sit forslag med kirurgisk præcision rammer lige ind i hjertekulen på Dansk Folkeparti.

Det ene har Enhedslisten allerede nævnt, og det er den grønne check, som man vil bruge til at finansiere afskaffelsen af PSO'en på finansloven med.

Men her vil jeg gerne spørge: Skulle vi ikke sammen prøve at finde en anden løsning på det ved simpelt hen at lave en ny PSO-ordning, så også erhvervslivet betaler deres del, og som er mere socialt afbalanceret? Det vil vi i hvert fald gerne være med til, og det er et konkret spørgsmål. Så vi kan skåne pensionisterne.

Det andet er, at vi i dag kan læse, at de ændringer på børnechecken eller børneydelserne, som regeringen foreslår, faktisk rammer alleralderhårdtest i landdistrikterne, som Dansk Folkeparti og Radikale Venstre normalt kæmper for, og som jo er et vigtigt område.

For hvis vi begynder at skære ned især derude i landdistrikterne, hvor det i forvejen gør ondt, så rammer vi faktisk dobbelt. Så skulle vi ikke måske også få sat en prop i det hul?

Kl. 11:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Christensen.

Kl. 11:31

René Christensen (DF):

Jeg er glad for igen at få spørgsmålet om den grønne check, for det fik jeg heller ikke svaret Enhedslisten på før.

Der er ingen tvivl om, at den grønne check, som Dansk Folkeparti sådan set har medvirket til for netop at modvirke skævheden i forhold til PSO'en, vil vi meget gerne være med til at kigge på en løsning for – også en løsning, hvor erhvervslivet, hvad skal man sige, også tager deres del af byrden, således at vi kan få en grøn omstilling, som er fair fordelt mellem både erhvervslivet og borgerne.

For erhvervslivet får altså også en stor gevinst ved, at den PSO bliver lavet om i forhold til det, vi har i dag. I dag er det en bremse, også set i forhold til erhvervslivet.

Dermed ikke sagt, at jeg vil lægge hovedet på blokken og sige, at den grønne check overhovedet ikke bliver rørt. Man kunne jo godt forestille sig, at man rammer et lille hjørne, hvis man får lavet det, men det er vi nødt til at gå nærmere ind i, når vi går i gang med forhandlingerne.

Omkring børneydelse vil jeg gerne sige, at der også er eksempler på, det må vi erkende, at det her i forhold til de meget store børneflokkene bliver brugt som et middel, fordi pengene er så store.

Det vil vi meget gerne se på, og vi har tidligere været ude med et forslag om, at det skulle være til maks. tre børn, og vi er også meget åbne over for at kigge på at lave en mulighed for at fæde den stille og roligt ud, i forhold til hvor meget man får til det sidste barn eksempelvis ud over to, tre eller fire børn.

Det er nogle diskussioner, vi gerne vil tage, og det siger vi også ærligt til vælgerne.

Kl. 11:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 11:33

Martin Lidegaard (RV):

Tak for tilsagnet om måske at finde en revideret PSO-løsning. Vi så jo sådan set gerne, at man bibeholdt et brugersystem, måske på virksomhedsdelen, og så kunne man så finde en anden finansiering for borgerne. Det synes jeg vi skal snakkes ved om, og det vil jeg gerne kvittere for.

Jeg er ikke sikker på, jeg helt forstår argumentationen omkring børnefamilieydelse. Altså, hvis det nu viser sig, at de familier, som får mange børn – og dermed bidrager til den store plan for Danmark, nemlig at der kommer flere danskere og derfor også en større økonomi i landet – bor på landet, og at vi dermed rammer landdistrikterne ekstra hårdt med det, regeringen foreslår, skulle vi så ikke prøve at undgå den del af regeringens plan?

Kl. 11:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. René Christensen.

Kl. 11:34

René Christensen (DF):

Nu er udfordringen jo bare, at de store børneflokkene desværre nogle gange ikke bidrager så meget. Vi kan også se, at særlig indvandrerfamilierne, fordi man har den kulturarv, man nu har, med at få mange børn, bl.a. låser kvinderne meget fast.

Så skal man heller ikke underkende, at man altså har en stor økonomi, når man har en stor børneflok, også i forhold til børne- og ungeydelsen, som jo kører helt op til det attende år.

Derfor er der ingen tvivl om, at hvis man sådan skal ændre den kulturarv, som nogle af de her har med, så bliver man også nødt til at kigge på og sørge for, at det ikke går hen og nærmest blive en indtægtskilde, som fylder så meget i den økonomi, som nogle af de familier har. Og der er ingen tvivl om, at nogle indvandrerfamilier har en meget, meget stor økonomi i forhold til børne- og ungeydelsen.

Kl. 11:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:34

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes, ordføreren skal sige til de familier på Mors og i Vestjylland og i Sønderjylland op på Sydsjælland og alle mulige andre steder, som man tit kalder landdistrikter, at de skulle have en anden kultur, de skulle ikke få så mange børn. Det er 100.000 danske bør-

nefamilier, der bliver ramt. Det er rigtig, rigtig høje beløb – 14.000 kr. har vi hørt i dag fra én familie. Det betyder, at man ikke kan komme på ferie. Vi har brug for, at der bliver født flere børn i det her land.

Jeg kan simpelthen ikke forstå DF's ordfører, som siger: Der er nogle opgaver, der skal findes penge til. Ja, men i den her plan bliver pengene fundet hos de ældre, de nedslidte, børnefamilierne, de syge, de ledige. Jeg kan ikke forstå, når der på DF's hjemmeside står »Vi står vagt om de svage«, at det netop er de grupper, der skal betale for, at det specielt er de rigeste i Nordsjælland, der skal have store skatterabatter.

Derfor vil jeg bare gerne høre ordføreren, om den her plan er skruet sammen på en måde, så DF kan se sig selv i den, eller om DF's såkaldte sociale samvittighed betyder, at man endelig siger: Nej, det er ikke de her, der har mindst, der skal betale?

Kl. 11:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. René Christensen.

Kl. 11:36

René Christensen (DF):

Jeg ved ikke, hvor ordføreren har været henne. Vi har jo tydeligt sagt, at finansieringsdelen er der, hvor de store knaster er. Og så er det jo ikke en DF-plan, det er regeringen, der er kommet med en plan. Vi kalder den et idékatalog, og hvorfor gør vi det? Det gør vi, fordi vi synes, der er gode ting i planen, og så synes vi, der er ting i, som ser rigtig svære ud, og noget af det er jo bl.a. på finansieringsdelen. Så jeg kan i hvert fald bekræfte her, at det sociale islæt, som vi kæmper for, altså at det skal være socialt lige, vil vi selvfølgelig også kæmpe for her.

Men derfra og til at sige, at der skal være en særlig økonomisk gevinst ved at få mange børn, er der langt. Jeg håber virkelig, at alle forældre får børn, fordi de vil have børn, og fordi de elsker deres børn, og ikke fordi der er økonomi involveret i det. Det må være det, der driver folk til at få børn. Det skal ikke være, fordi man får børne- og ungeydelse, og det er det, der kan gøre, at der er en vis gevinst ved det.

Så må man sige i forhold til de der store børneflokkene, som nu findes alle steder ude i landdistrikterne, at det kunne være interessant at kigge på det. Selvfølgelig kan man finde eksempler, og det er også fair nok. Vi vil også gerne kigge på, hvad det er for en model, vi skal have, og vi vil gerne kigge på, om det skal handle om antal, om det skal være en udfasning, men vi vil gerne kigge på det, i forhold til at det ikke skal være for pengenes skyld, at folk får børn.

Kl. 11:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 11:37

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Der er ingen, der får børn for pengenes skyld. Jeg ved ikke, om ordføreren selv har børn – det mener jeg nu – men man kan ikke finansiere vinterstøvler og børnefødselsdage og fodboldkontingent og alt muligt andet for børnepenge. Det kan man ikke og specielt ikke under den her regering, som har DF som støtteparti. For ikke nok med at 100.000 familier, der hovedsagelig bor i landdistrikterne, bliver ramt, så det virkelig kan mærkes, så bliver også 33.000 børn gjort fattige med det kontanthjælpsloft, som Dansk Folkeparti er med til at støtte. Er det ikke på tide, at DF siger, at de faktisk gerne vil leve op til det, de siger, de er, altså et socialt orienteret parti, og sige stop?

Kl. 11:38

Kl. 11:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. René Christensen.

Kl. 11:38

Kl. 11:40

René Christensen (DF):

Jeg vil bare sige, at Dansk Folkeparti har været med til at lave fripladser, og det vil sige, at alle de her børn, om der er børne- og ungeydelse eller ej, kan komme til fodbold. Mange partier er også helt enige om, at der skal være fripladsordning, så de her børn kan komme i daginstitution, de kan komme til alt det, de gerne vil, uanset om der er børneydelse eller ej.

Så vil jeg gerne sige, at når man regner ud, om man kan få enkeltydelse og alt muligt ude i kommunerne, altså tilskud til udsatte familier, så regner man ikke engang børneydelsen med. Så det er ikke noget med, at nu ændrer det her det hele for de her børn. Det vil selvfølgelig ændre noget i forhold til økonomien. Hvis man har syv eller otte børn og man eksempelvis ender på en model, hvor man kun kan få til tre, så bliver der nogle færre penge. Men hvis man har så mange børn, er den største indtægtskilde, den familie har, hvis man ellers er på kontanthjælp, jo børne- og ungedyelsen – det er jo den, der kommer til at bære det. Og det er ikke fair, at vi har familier, som kommer ud i, at når deres børn fylder 18 år, så vælter deres økonomi. For det er jo reelt det, der sker, fordi børneydelsen fylder så meget.

Kl. 11:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:39

Thomas Jensen (S):

Tak, fru formand. Jeg lyttede med interesse til ordførerens tale på vegne af Dansk Folkeparti, og jeg bed mærke i en formulering; jeg hørte, at 2025-planen blev omtalt som et idékatalog, og det må jo være foruroligende at høre for finansministeren.

Men ellers har jeg et spørgsmål, der går på, om Dansk Folkeparti er enig med Socialdemokratiet i, at når der skal foretages prioriteringer frem mod 2025, er det afgørende, at der også bliver prioriteret midler til velfærd frem for skattelettelser, så vi også i fremtiden kan have et godt og velfungerende velfærdssamfund.

Kl. 11:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:39

René Christensen (DF):

Det er vi helt enige i, og derfor er udgangspunktet også meget godt: at regeringen har flyttet sig fra at ville have nulvækst til dog nu at anerkende, at der er behov for en lille, moderat vækst. Vi har jo sagt, at der er behov for en vækst på 0,8 pct., og det er der faktisk også andre der har bekræftet os i at der er behov for, også når vi ser på den demografiske udvikling. Altså, vi lever længere. Vi lever også længere med vores sygdomme, og derfor er der også et pres på bl.a. medicinudgifter.

Så der er vi sådan set helt enige. Det er jo også derfor, at vi med hensyn til den her prioritering af skattelettelser vil sige, at vi sådan set ikke er imod at give skattelettelser, hvis der er råd til det. Vi siger bare, at i det råderum, der er nu, er der ikke plads til skattelettelserne; der er plads til, at vi kan opretholde det velfærdssamfund, som vi kender i dag.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Thomas Jensen (S):

Det lyder godt. Der er noget, som jeg synes manglede i ordførerens tale. Det er, når det handler om, hvornår folk, der har været på arbejdsmarkedet i mange år, skal have lov til at gå på pension. Jeg synes jo som socialdemokrat, at det, der er spillet ud med fra regeringens side, er rimelig hård kost.

Derfor kunne jeg også godt tænke mig at høre – og jeg er helt sikker på, at Dansk Folkeparti også har en holdning til det – om det virkelig kan være rigtigt, at man skal bede folk om at blive længere på arbejdsmarkedet om ganske få år.

Kl. 11:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:41

René Christensen (DF):

Ja, i regeringens forslag er en del af finansieringskilden jo at hæve folkepensionsalderen med 6 måneder. Så kan man diskutere, om 6 måneder er meget eller lidt, men for nogle vil 6 måneder være det sidste. Derfor siger vi, at den reform, der er lavet, og hvor man hæver pensionsalderen, er vi faktisk en del af, så den står vi sådan set på mål for. Den retorik, der var tilbage i 2006 osv., gik jo på, at når man laver om på pensionsalderen, skal man gøre det med det helt lange lys på, således at folk kan indrette sig på det, både i forhold til deres økonomi og i forhold til deres bolig.

Derfor mener vi, at det er forkert sådan med kort varsel at komme ind og sige: Nu ændrer vi på det her. Og vi mener faktisk, at man knæsetter et princip – og det er vi lidt kede af – når man sådan kan ændre i nogle aftaler, man har lavet, som rækker langt frem.

Kl. 11:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet, værsgo.

Kl. 11:41

Jesper Petersen (S):

Tak. Meget af debatten om både finansloven og 2025-planen koncentrerer sig jo om spørgsmålet om topskatten. Jeg vil egentlig bare godt ud fra sådan nogle af de lidt forskellige meldinger, der har været fra Dansk Folkeparti, bede om en bekræftelse på, at man også i Dansk Folkeparti mener, ligesom vi gør, at det at lette topskatten ikke er svaret på de udfordringer, som Danmark står med i øjeblikket.

Kl. 11:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:42

René Christensen (DF):

Nej, det mener vi ikke, og så kigger vi også sådan lidt tilbage i tiden, til dengang der var valg – så længe siden er det faktisk ikke, det var jo sidste sommer – og her husker jeg, at i hvert fald de blå partier og også mit eget parti, Dansk Folkeparti, gik til valg på, at det bedre skulle kunne betale sig at arbejde, og de eksempler, man tog frem, var jo bl.a. lavtlønsgrupperne. Så hvis der er et råderum til at give skattelettelser, er det i den forkerte ende. For så skal det selvfølgelig ske i den anden ende, altså så det bliver mere attraktivt at tage et lavtlønsjob og dermed også, så de i de faggrupper, hvor de måske har et højere uddannelsesniveau, vil søge de stillinger. Det vil give et

bedre arbejdsudbud. Når man hører, at virksomhederne taler om, at de mangler kvalificeret arbejdskraft, så er det ikke altid oppe i toppen, så er det altså nogle gange også nede i bunden, og det ville en skattelettelse i bunden jo også medvirke positivt til at afhjælpe.

Kl. 11:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jesper Petersen, værsgo.

Kl. 11:43

Jesper Petersen (S):

Jeg er meget glad for den bekræftelse, det er et meget klart svar på spørgsmålet om, om man er villig til at lave topskattelettelser, og om det er svaret på udfordringen. Hr. Ole Birk Olesen gjorde sig jo for lidt siden sådan lidt munter på bekostning af dele af hr. René Christensens parti. Jeg vil nu egentlig bare spørge, om ordføreren er enig med mig i, at vi kan henføre både hr. Ole Birk Olesen, hr. Anders Samuelsen og hr. Joachim B. Olsen til at være i hedspresegmentet, når det kommer til det med at gå op i at få lettet topskatten.

Kl. 11:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. René Christensen.

Kl. 11:43

René Christensen (DF):

Jeg tror ikke, jeg skal sætte nogen i bås, men jeg kan i hvert fald bekræfte, at jeg ikke er i tvivl om, hvad Liberal Alliances ønske er i forhold til forhandlingerne om skat.

Kl. 11:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:43

Rune Lund (EL):

Det er jo sådan, at der i de tyndtbefolkede områder på landet er forholdsvis flest familier med mere end fire børn, og derfor er der dér flest familier, som vil blive ramt, hvis 2025-planen bliver ført ud i livet, som den ligger, hvad angår forringelse af børnechecken.

Det er jo også i de tyndtbefolkede områder, der er færrest, der vil få glæde af en sækning af topskatten. Det, jeg hører på ordføreren her fra talerstolen, er sådan set, at Dansk Folkeparti ikke afviser at gå med til en sækning af topskatten, og at Dansk Folkeparti ikke afviser at gå med til at forringe børnechecken. Men kan ordføreren så ikke bekræfte, at hvis man gør de to ting samtidig, rammer man med meget stor præcision lige præcis de mennesker, som får mindst ud af en sækning af topskatten, og som samtidig bor ude på landet?

Kl. 11:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:44

René Christensen (DF):

For det første vil jeg gerne sige, at Dansk Folkeparti ikke har givet udtryk for, at vi ønsker, at topskatten skal sænkes. Så vil jeg også sige, at billedet simpelt hen er forkert. Hvis der var et råderum og man brugte det til at sænke topskatten med, ville det jo ikke gå ud over dem, der har mindst; de ville bare ikke få glæde af det, men det ville jo ikke gå ud over dem, for de ville have det råderum, de sådan set også havde i går, og som de også vil have i morgen. Til det med, at det, fordi man giver nogen noget, går ud over nogle andre, vil jeg sige, at det kun går ud over de andre, hvis man finansierer det derfra.

Det, der er udfordringen i planen her, er, at man finder finansieringen på nogle andre områder. Man finder den bl.a. ved at hæve

pensionsalderen, og så er det jo indirekte pensionisterne, der kommer til at betale for at sænke topskatten. Så det mener jeg ikke man kan sige, altså at det, fordi man sænker topskatten, går ud over dem, der har mindst. Det gør det bestemt ikke, for det kommer an på, hvordan man finansierer det.

I forbindelse med børnechecken vil vi bare gerne diskutere det, og vi vil selvfølgelig også spørge ind til det her, men vi står ikke og siger, at børnechecken ikke kan røres. Vi siger, at den diskussion vil vi gerne tage. Vi har selvfølgelig masser af spørgsmål til det i forhold til at lave noget i forbindelse med det. Vi kan i hvert fald se nogle familier rundtomkring, for hvem det er uhensigtsmæssigt at have den model, som vi har i dag.

Kl. 11:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rune Lund.

Kl. 11:45

Rune Lund (EL):

Hvis man har en pose penge og vælger at bruge de penge på at sænke topskatten, kan de penge jo ikke bruges på andre ting. Det vil sige, at de penge f.eks. ikke vil kunne komme velfærd til gode i de landkommuner, hvor der er et meget desperat behov for at forbedre servicen. Det kan være kommuner ude på landet, hvor vi ser, at der er en høj kommunal skatteprocent, men hvor man også har et lavt udgiftsniveau, hvis man sammenligner med, hvordan udgiftsniveauet, altså serviceniveauet, er i resten af landet. Derfor bliver man jo nødt til at se på, at hvis man bruger penge på at sænke topskatten, er der simpelt hen nogle andre ting, der ikke er penge til.

I den forstand er det jo sådan, at hvis man bruger penge på top-skattesænkninger, kan de jo ikke bruges på noget andet. På den måde hænger tingene sammen. Det er også derfor, jeg bliver bekymret, når jeg ikke hører en meget kategorisk afvisning fra Dansk Folkepartis side i forhold til at sige, at der simpelt hen ikke er råd til en sækning af topskatten, og at man under ingen omstændigheder vil være med til det. Pengene skal bruges på velfærd.

Kl. 11:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:46

René Christensen (DF):

Jeg tror, det er vigtigt at sige, at vi også skal passe på ikke at tale velfærdssamfundet fuldstændig ned, for Danmark ser altså ikke ud på den måde, at børnene, hvis man bor vest for Valby Bakke, går grædende i seng hver eneste aften, og der ikke er lys i vinduerne derude. Tag det nu roligt! Det fungerer faktisk ret fornuftigt, men så er der nogle ting, der trænger til at blive rettet op nogle steder.

Det er også derfor, vi siger, at der er behov for en lille, moderat vækst. Hvad angår den her diskussion om skattelettelser eller det andet, vil jeg sige, at det kommer an på, hvor finansieringen kommer fra. Og det, der er udfordringen med regeringens plan, er, at rigtig mange af de her skattelettelser kommer med omfordeling, og det er der, vi har diskussionen.

Hvis det var således, at olieprisen var steget markant og det så ud til, at det væltede ind med nye friske penge, så vil jeg bare fra Dansk Folkepartis side sige, at vi sådan set ikke har noget imod, at man, hvis man står op hver morgen og kører ud med pakker eller man står op hver morgen og går ned i Netto og sætter sig i kassen og passer det, får lidt mere ud af det. Det har vi sådan set ikke noget imod. Der er desværre bare ikke råderum til det i øjeblikket, når vi kigger på skattelettelser.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Annette Lind, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:47 gifterne til det, når vi har en beskæftigelsesgrad, der er så lav. Altså, det koster bare rigtig, rigtig mange penge. Det sidste tal, vi har, bare i forhold til integrationsindsatsen, er på over 16 mia. kr. om året. Og så kommer alt det andet selvfølgelig oveni.
Kl. 11:50

Annette Lind (S):
Tak for det. Før sagde ordføreren, at han ikke kunne støtte finansieringen af de skattelettelser, som regeringen har. Det er nu engang sådan, at det er børnefamilierne, dem, der skal på SU, og så pensionisterne, som kommer til at betale den her regning. Er det sådan, at ordføreren for Dansk Folkeparti kan støtte en 2025-plan? Det kan vi fra Socialdemokraternes side ikke. Så vil ordføreren bekræfte, at I ikke kan støtte en 2025-plan, hvor det kommer til at gå ud over pensionisterne, og hvor man skal være ½ år længere på arbejdsmarkedet?

Kl. 11:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:48

René Christensen (DF):
Vi har sagt meget tydeligt, at bl.a. de finansieringskilder, som bliver nævnt her, ønsker vi ikke – dem er vi sådan set imod. Men vi anerkender fuldt ud, at det er godt, at vi skal diskutere en 2025-plan – altså: Hvor skal Danmark være henne om 10 år? Det er sådan set helt legitimt, at man gør det som regering, og det er også fornuftigt at gøre. Så skal vi have den politiske proces frem mod det.

Men der er ingen tvivl om, at finansieringskilder til noget, som vi faktisk ikke mener at der er behov for, ønsker vi ikke. Vi har ikke set, at samfundet skriger på, at der skal være skattelettelser. Vi har ikke set, at dem, som betaler topskat, har stået og sagt: Det er nu, vi skal have gjort noget ved topskatten. Det, vi har set, er, at der er nogle, der har sagt, at det faktisk er svært at få kvalificeret arbejdskraft, særlig til lavtlønsjobbene, fordi forskellen på at være på passiv forsørgelse og selvforsørgelse er så lille. Så hvis der var et råderum – det ser vi ikke, og det sagde vi også før sommer, og det siger vi også nu – hvis der var råd til skattelettelser, så skulle det være brugt i bunden og ikke i toppen.

Kl. 11:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Annette Lind, værsgo.

Kl. 11:49

Annette Lind (S):
Nu er det jo sådan, at der er beregnet et råderum på 40 mia. kr., og det er trods alt *nogle* penge. Det er sådan, at hvis man hæver pensionsalderen, kommer det til at gå ud over de ufraglærte, og det kommer også til at gå ud over de fattige.

Nu kalder ordføreren planen for et idékatalog. Er det sådan, at Dansk Folkeparti vil trække det her ud af idékataloget, i forhold til at de, der har været længst på arbejdsmarkedet, ikke skal arbejde det her halve år længere?

Kl. 11:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:50

René Christensen (DF):
Ja, det er helt klart vores mål. Og når man trækker det ud, trækker man også noget af finansieringen ud, og så er der også nogle andre ting, der ikke kan lade sig gøre. Så har vi selvfølgelig nogle tanker om bl.a. ikkevestlig indvandring, altså hvordan vi får mindsket ud-

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. René Gade, Alternativet. Værsgo.
Kl. 11:50

René Gade (ALT):
Tak. Jeg ville egentlig også gerne have spurgt Socialdemokratiets ordfører om det her, fordi jeg har en forhåbning om, at de to store og på mange måder hæderkronede partier i Danmark kunne hjælpe med at tage et ansvar, som jeg synes ikke bliver taget i dag. Det gælder hele debatten om boligsykkelsen. Boligsykkelsen virker som en rød klud, når man nærmer sig et valg, og har været det i mange år. Den er farlig at snakke om, fordi den skaber utryghed hos mange. Men jeg mener faktisk, det er vores ansvar som politikere at gå ind og skabe tryghed ved at tale om boligsykkelsen.

For når jeg hører værdierne, der nævnes af ordføreren her – også af den tidligere fra Socialdemokratiet – så er det jo fuldstændig i tråd med vores i Alternativet. Vi vil nemlig gerne skabe mere lighed i samfundet, og diskussionen om det, vi egentlig har bygget Danmark på, altså vores velfærdsmodel, hvor der er nogle, der ikke skal få lov til at malke noget på andres bekostning, kunne jeg egentlig godt tænke mig at vi fik tilbage. Så jeg vil spørge Dansk Folkeparti, hvordan vi kunne få jer til at bidrage med det i forhandlingerne. Altså, hvordan kan vi få jer til at tage boligsykkelsen op?

Kl. 11:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Og jeg skal sige endnu en gang, at man i henhold til forretningsordenen ikke taler direkte.
Værsgo.

Kl. 11:51

René Christensen (DF):
Tak for det, formand. Jeg ved ikke helt, hvad der ligger i spørgsmålet, for jeg fornemmer sådan lidt, der ligger, at boligejerne er nogle, man godt kan give noget mere beskatning, fordi det er de rige. Men det mener jeg faktisk ikke det er.

Det er sådan, at det at bo i parcelhus er en ganske almindelig boligform, og den billiger vi sådan set i Dansk Folkeparti. Det, der er vigtigt, er, at vi får lavet et boligbeskatningssystem, som folk har tillid til, og som folk har tillid til også rækker længere frem. Altså, når man køber en bolig – og de fleste menneskers største investering er jo at købe fast ejendom – så skal man selvfølgelig også vide, hvad det er, man kan regne med over den periode, hvor man skal afdrage sin ejendom, som hovedparten af danskerne jo gør. Og det er vi forpligtet til.

Men vi har ikke det dér tankesæt, som nogle har, om, at boligejere er de der rige. Når man kigger på, hvad boligejerne også får lavet af renovering og andet, den omsætning, som boligejerne skaber for det danske samfund, så er det rigtig positivt med nogle boligejere.

Kl. 11:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. René Gade. Værsgo.

Kl. 11:52

René Gade (ALT):
Jeg bor selv i ejerbolig og har egentlig ikke nogen forestilling, der lyder ret meget anderledes end ordførerens. Det, jeg hæfter mig ved, er, at både vismændene og IMF m.fl. bekender sig til den overbevis-

ning, at boligskaften er geografisk og socialt skæv, eksempelvis når vi stopper for skatten på ejendomsværdi. Når vi fastfryser den, har vi en fordeling af vores skattetryk, der er meget, meget socialt og geografisk skæv.

Så det er ikke, fordi jeg mener, at boligejerne partout er nogle, der er rige og skal kanøfles. Nej, jeg kunne bare godt tænke mig, at man så på de fakta, der ligger, altså at det er meget bestemte grupper, der har nydt godt af de her ejendomsværdistigninger, som ikke betaler en tilsvarende skat. Der kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren, om man så helt specifikt dér kunne gå ind og sige: Ja, jeg anerkender, at der er en skævvridning.

Kl. 11:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:53

René Christensen (DF):

Jamen det er dér, man skal passe på, for papir er jo taknemligt. Det kan jo godt være, at ens ejendom sådan på papiret stiger i værdi. Men så er den også dyr, når man skal købe den. Så kan det godt være, at man har en stor gældspost i forhold til sin ejendom. Så mister man måske sin indtægt eller andet. Eller man bliver pensionist og får dermed en mindre indtægt. Og så synes jeg sådan set, at det er lige gyldigt, hvor man bor – om man bor på Frederiksberg eller et andet sted – så skal man sådan set have lov til at blive boende i sin ejendom. Og der nytter det ikke noget, at vi har et system, hvor man ikke ved, hvad ens ejendomsudgifter bliver om 5 eller 10 år. Altså, det er jo den diskussion, vi har.

Vi lever også længere. Vi lever også længere på vores pension, hvor vi har en lille indkomst. Og der kan vi altså se nogle steder, at grundskyld og andet jo er steget og steget. Og der er jo nogle af de her mennesker, der faktisk ikke kan blive i deres boliger. Så man kan ikke sige, det rammer socialt skævt, for så kunne man jo sige, at der er nogle, der bare kan betale mere, og andre ude i provinsen, som det er synd for. Nej, for der kan altså også være nogle, der sidder de steder, som måske oplever, at boligen stiger i værdi, men det gør udgifterne så sandelig også i forhold til at være der. Og der er nogle, der har udfordringer i forhold til at finansiere det. Så vi skal have lavet et system, hvor man har tillid til, at man også kan blive i sin bolig, lave sig en plan for, hvordan ens boligøkonomi ser ud, både om 10, 15 og 20 år.

Kl. 11:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:54

Morten Østergaard (RV):

Det var egentlig noget andet, jeg ville have spurgt til, men nu blev debatten lige så interessant.

For den situation, hr. René Christensen beskriver, er jo en situation, som er opstået på baggrund af et skattestop, som blev indført under dække af præcis at levere den tryghed for boligejerne, som hr. René Christensen efterlyser, nemlig at de skulle vide, hvad de havde at gøre med og kunne regne med deres boligskat.

Det har så vist sig at være falsk markedsføring, for det kunne de ikke. Grundskylden er for mange kommet overraskende og er steget, endda også på tidspunkter, hvor deres hus er faldet.

Derfor er det store spørgsmål, om hr. René Christensen er enig i, at det må være muligt at etablere større tryghed om boligejernes økonomi end det skattestop, som man har stået vagt om siden 2001.

Kl. 11:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 11:55

René Christensen (DF):

Der er ingen tvivl om, at skattestoppet nok har overlevet sig selv. Altså, i en lang periode virkede det faktisk efter hensigten, men man må sige, at nu i forhold til grundskylden er der nogle steder, hvor det er løbet løbsk i forhold til, hvad boligejerne kan forvente af fremtiden.

Derfor tror jeg, at vi på tværs af partier herinde trods alt har – og så i forhold til de møder, jeg har deltaget i – en interesse i, hvordan man så får strikket det her sammen.

Jeg vil gerne sige fra Dansk Folkepartis side, at de vises sten tror jeg man skal være flere om lige at finde, for der er selvfølgelig nogle udfordringer, og der er mange modeller i spil. Skal beskattningen først ske, når man handler ejendommen? Skal den stige løbende, osv.?

Derfor er vi også lidt skeptiske over for, at man i øjeblikket bruger rigtig, rigtig mange milliarder – det er trecifrede milliardbeløb, man bruger – på at igangsætte udviklingen af et system, selv om vi jo reelt politisk ikke har besluttet, hvad vej vi egentlig vil gå.

Det synes jeg sådan set er den største udfordring lige i øjeblikket.

Kl. 11:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:56

Morten Østergaard (RV):

Så er jeg da glad for, at jeg ikke tog imod det tilbud, som hr. Kristian Thulesen Dahl gav mig under en afsluttende partilederrunde i valgkampen, hvor han kom gående hen over gulvet og ville give håndslag på, at skattestoppet skulle bestå, når vi nu er enige om, at det ikke har givet tryghed for boligejerne.

Derfor vil jeg egentlig bare sige, at jeg synes, det er en meget positiv tilgang, Dansk Folkeparti har til det her spørgsmål, i hvert fald nu. Og jeg håber, vi kan finde en model, hvor vi kan skabe tryghed også for de pensionister, der er, om, at deres boligskatte ikke vokser mere, end pensionen, og at de ikke skal opleve, at grundskylden er ved at drive dem fra hus og hjem.

Det tror jeg vi i fællesskab kan finde en langt mere fornuftig model for end den, som har bestået siden 2001 og meget langt stykke ad vejen, i hvert fald indtil nu, har haft Dansk Folkepartis støtte.

Kl. 11:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. René Christensen.

Kl. 11:57

René Christensen (DF):

Når man kigger på boligbeskatningen, tror jeg, det er meget vigtigt at huske, at hvis man taler med økonomer, ser de jo en bolig som en investering, og så skal man have lavet et skattesystem, der virker, sådan at man kan forrente sine penge godt, når man nu har sat dem i fast ejendom.

Men langt de fleste, der køber en bolig, køber den jo, fordi de gerne vil bo der og gerne vil bo der længe.

Det er de ting, man skal veje op mod hinanden, og det allervigtigste for boligejerne – og der er det nok ligegyldigt, hvad de stemmer – er: Når jeg som boligejer går ud og tager det største lån, som jeg kommer til at gøre i min levetid, og køber fast ejendom, så har jeg

også en forventning om, at jeg om 10, 15, 20 år ved sådan nogenledes, hvordan min økonomi ser ud.

Selvfølgelig kan priser gå op og ned, men det er det, der er vigtigt i den øvelse her.

Kl. 11:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg siger tak til ordføreren.

Så tager vi en frokostpause til kl. 13, og vi begynder med hr. Jacob Jensen efter frokostpausen.

Mødet er udsat. (Kl. 11:57).

Kl. 13:00

Forhandling

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Mødet er genåbnet, og vi fortsætter førstebehandlingen af lovforslag nr. L 192.

Vi er nået til ordføreren for Venstre, hr. Jacob Jensen.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Her til morgen stod jeg op sammen med mine børn, fik dem i tøj, gav dem mad sammen med min hustru, kiggede ud ad vinduet, solen skinnede, og jeg tænkte ved mig selv: Det er et dejligt land, vi bor i. Jeg er utrolig glad for at være født i Danmark. Jeg er utrolig glad for, at mine børn er født i Danmark. Det er måske ikke et perfekt land, men det er vel et af de bedste, der findes i verden, og derfor skal vi passe godt på Danmark. Det tror jeg vi alle er enige om.

Men vi skal ikke passe godt på det gennem stilstand og omfordeling af eksisterende råderum m.v., men gennem en udvikling. Vi skal også kunne tage beslutninger med rettidig omhu, ikke bare af hensyn til næste år, men også og ikke mindst af hensyn til næste generation. Det er det, vi er valgt til – ikke bare at gå og dække os og kritisere de andre, men lægge vores egen politik frem åbent og ærligt.

Vi er vel trods alt udfordret i Danmark. Vi har flere og flere ældre – og det er jo for så vidt godt, at vi lever længere og længere. Vi har færre erhvervsaktive. Vi har faldende indtægter og stigende udgiftspres på de offentlige kasser, i hvert fald hvis vi ingenting gør. Men gør vi lidt nu, kan vi faktisk fremtidssikre vores land og gøre os rigere, både økonomisk og socialt. Gør vi ikke noget nu, ja, så skal vi tage så meget desto hårdere fat på et senere tidspunkt.

Så kan man selvfølgelig sige: Behøver regeringen overhovedet at fremlægge nogen 2025-plan? Næh, det gør vi vel sådan set ikke. Vi skal lave en finanslov, det står i grundloven, men en 2025-plan er der ikke nogen der beder os om. Det ville måske også være nemmere at lade være, men det ville ikke være specielt ansvarligt. Det ville ikke være specielt ansvarligt over for den kommende generation.

Derfor vil jeg også godt kvittere for måden, som rigtig mange partier her i Folketinget har taget imod planen på – både finansloven, men også og ikke mindst 2025-planen. Selvfølgelig er vi forskellige partier, det er jo derfor, vi er, ja, i forskellige partier. Vi er også forskellige i blå lejr, og vi er forskellige i forhold til rød lejr. Men jeg tror alligevel, der er en fællesmængde, når vi kigger godt efter og kigger lidt ud over den sådan politiske andedam. Jeg tror egentlig ikke, der er noget flertal for noget som helst punkt isoleret set i vores 2025-plan. Ellers må nogen i hvert fald meget gerne gøre mig kloge på det. Men jeg tror sådan set, at der godt kan skabes en fællesmængde, netop hvis man kigger på det i en helhed og ikke bare kigger på det punkt for punkt.

Jeg har selvfølgelig noteret mig, at eksempelvis Liberal Alliance har nogle meget markante og dygtigt kommunikerede og vigtige synspunkter på skatteområdet. Jeg deler absolut ambitionen om, at vi får sænket vores skatter for arbejdsindkomst, både i den lave ende af indkomstskalaen og i den høje ende. For vi har jo i dag et arbejdsmarked og et skattesystem, hvor der er omkring 100.000 mennesker, som har en meget lille gevinst ved i det hele taget at være i arbejde. Vi har en høj skat i Danmark, som er med til at bremse væksten, i forhold til hvad vi ellers kunne have fået, og dermed også de investeringer og de indtægtskilder, som vi jo alle sammen tørster efter for at kunne investere i velfærdssamfundet efterfølgende.

Jeg noterede mig også, at Det Konservative Folkeparti har nogle godt kommunikerede, stærke synspunkter – også langt hen ad vejen rigtige synspunkter – på bolig- og skatteområdet, hvor De Konservative kan se, at der er nogle udfordringer, i forhold til at der med det nuværende system er stor utryghed omkring boligernes økonomi. Der skal være mere tryghed, der skal være mere fairness omkring boligernes økonomi, det er jeg fuldstændig enig med Det Konservative Folkeparti i.

Jeg har selvfølgelig også lagt mærke til, at Dansk Folkeparti har nogle markante synspunkter, og også de dygtigt kommunikerede, på udlændingeområdet. Det er også en ambition, som jeg deler, at vi skal passe godt på vores land gennem en stram udlændingepolitik. Derfor er jeg selvfølgelig også tilfreds med, at der i den plan, som vi nu lægger frem, ligger forskellige elementer – mange elementer – for tilpasning af udlændingeområdet, bl.a. en nødbremse, men også at vi satser yderligere og historisk meget på nærindsatsområdet, hvor det jo er, at vi kan hjælpe allerflest mennesker i nød.

Kl. 13:05

Jeg vil også gerne kvittere for, at Det Radikale Venstre har taget imod vores plan her – primært, ikke kun, men også på pensionsområdet. Det, at vi foreslår, at vi tilpasser vores tilbagetrækningstidspunkt med det, der egentlig er vedtaget allerede i Folketinget af et bredt flertal, nemlig at man i gennemsnit skal kunne regne med 14½ år på pension, har De Radikale taget ned og kvitteret for, og det vil jeg gerne returnere. Vi skal selvfølgelig indrette vores samfund på en måde, sådan at dem, der kan arbejde, også kan bidrage lidt mere – 6 måneder lægger vi op til – mod til gengæld at vi så har bedre råd til at hjælpe dem i vores samfund, som ikke kan, men som har brug for fællesskabets hjælp.

Socialdemokraterne har jo måske primært brugt tiden på selvfølgelig – jeg ved ikke, om det er en selvfølge, men det er så det, man har gjort – at fortælle om det, man ikke vil være med til. Men fair skal være fair. Jeg synes faktisk også, at Socialdemokraterne har budt ind primært måske på det omkring opkvalificering af arbejdsstyrken, hvor man har nogle synspunkter og nogle ideer til, hvordan det skal gøres, og det synes jeg er meget, meget positivt. Det er også et punkt, som vi deler ambitionen omkring, og hvor vi også med vores plan har fået prioriteret lige præcis det synspunkt, men også prioriteret det med midler, fordi det kræver jo selvfølgelig midler. Tingene hænger jo sammen.

Men det gode ved det er jo, at alle partierne ligesom er kommet ud med deres hovedbudskaber, men de er så, kan jeg berolige med, adresseret i et eller andet omfang i den samlede helhedsplan, fordi det er sådan, det skal ses, nemlig som en samlet plan og ikke bare et isoleret skatteudspil eller udlændingudspil eller arbejdsmarkedsudspil, men en samlet helhedsplan for Danmark, en plan, der kan gøre Danmark rigere og stærkere til kommende generationer.

Der er jo så derfor forskellige byggeklodser i vores plan. Det tror jeg de fleste her i salen vil være bekendt med, eksempelvis at det bedre skal kunne betale sig at arbejde, at vi skal have lavere skat på arbejdsindkomst, og lad mig lige i den forbindelse bare nævne proportionerne, hvor vi lægger op til at bruge 3 kr. på at sænke skatten på de lave indkomster og ikke den her meget, synes jeg, fortegnede

diskussion, der har været ført, at det udelukkende var til topskatten. Det er med fokus i vores udspil på de lave indkomstgrupper, men hvor vi også har fokus på dem, som betaler lidt mere, som vi i den grad også har brug for i vores samfund gør en indsats, lægger deres arbejdskraft i Danmark.

Vi har en byggekloks med vækst og arbejdspladser, ambition om at få 250.000 i beskæftigelse i de kommende år med forskellige elementer på erhvervsområdet, gøre rammebetingelserne bedre og mere attraktive for at skabe de job i Danmark i stedet for eksempelvis i Tyskland eller Polen eller andre steder, hvor vi har set det i de senere år.

Vi har en byggekloks med, at vi vil øge råderummet, ikke bare have det nuværende råderum og så fordele det, men vi har en større ambition, at der også skal være noget til kommende generationer, også kommende generationers politikere at lave politik ud fra, så vi øger råderummet, men vi bruger faktisk ikke hele råderummet. Vi lægger op til, at der er en stor reserve netop til uforudsete udgifter.

Vi vil også have en byggekloks til netop investeringer i det ekstra råderum, vi så kan skaffe – investeringer i vores kernevelfærd, inden for sundhedsområdet, inden for ældre- og børneområdet, uddannelse, men også i forhold til sikkerheden for vores befolkning, for politi, beredskab, forsvar skal have ekstra ressourcer, sådan at vi, i den urolige verden vi lever i, kan føle os trygge herhjemme.

Der skal være styr på flytningestrømmene. Vi har som sagt en nødbremse og nærområdeindsats. Der skal være bedre uddannelse, et mere robust SU-system og så endelig, og det synes jeg er en vigtig byggekloks, lægger vi også op til en diskussion, om ikke vi kan få flere med, som i dag ikke sparer op til deres alderdom, men hvor man den vej rundt kan minimere den ulighed, der er mellem dem, der i dag ingenting har ud over den grundsikrede pension, og så dem, som via arbejdsmarkedspensioner og andet får en stor del til deres pension.

Jeg vil sige det sådan, at jeg tror, at dem, der er på min alder, vil kunne huske den navnkundige fodboldkommentator Svend Gehrs, da han i forbindelse med Danmarks landskamp i Mexico 1986, da vi spillede mod Uruguay udtalte de navnkundige ord: Det er genialt, det der. Og hvornår var det, han sagde det? Jo, det gjorde han, dengang Michael Laudrup dribblede med bolden udenom ikke bare en, men to eller tre forsvarsspillere, derefter uden om målmanden, og så scorede han et mål, som sikrede Danmark en sejr af historiske dimensioner. Det var modigt af Laudrup at dribble uden om de her forskellige forsvarsspillere. Det var svært, han skulle holde balancen. Det krævede også dygtighed, det krævede mod og overblik, ikke bare hen til den næste forsvarsspiller, men hele vejen hen til målet. Jeg kan godt se nogle paralleller til det, vi har gang i her.

Jeg synes faktisk, at det, der ligger på bordet, er genialt, og vi diskuterer rigtig gerne fra Venstres side den politik, som der nu er lagt frem. Der er selvfølgelig ikke lagt så meget andet frem end det, kan man sige, og derfor ville det selvfølgelig være rart med et lidt kvalificeret modspil, og det håber jeg og tror jeg også på, at vi får, når vi kommer ind i forhandlingslokalet for alvor og røgen har lagt sig lidt efter sådan de første lidt tumultariske dage her.

Er vores plan nødvendig? Ikke nødvendigvis, men den er ansvarlig, og derfor vil jeg her til slut sige, at jeg gerne vil være med til at lave en plan, så jeg kan sige til mine børn og deres generation, at min generation lagde til, vi trak ikke fra. Vi brugte ikke af deres generations muligheder for at øge vores egen nydelse her og nu, og derfor vil jeg gerne lave en helhedsplan, og jeg vil gerne lave en helhedsplan, ikke bare for næste år, men for næste generation, en plan for et stærkere Danmark, og det håber jeg faktisk at der er et flertal her i Folketinget der vil være med til. Tak for ordet.

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Den første korte bemærkning er fra hr. Jesper Petersen, Socialdemokraterne.

Kl. 13:10

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Hr. Jacob Jensen mener, at det er intet mindre end genialt, og sammenligner det med en Michael Laudrup-scoring. Jeg tror, at befolkningens modtagelse af den her plan er sådan mere ovre i en Jesper Olsen-tilbagelægning, der fører til spansk mål i 5-1-nederlaget. Jeg tror mere, vi er i den kategori, som jeg i hvert fald har opfattet det.

Man må til gengæld give Venstre, at de har udvist en hidtil utæmmet matematisk kreativitet i forhold til at fremlægge, hvad konsekvenserne egentlig er af den skattepolitik, som ligger i udspillet. Og med alle de mere eller mindre skjulte forsøg på manipulation synes jeg lige, der er behov for at få slået fast, om ordføreren kan bekræfte de beregninger, LO nu har lavet, og som viser, at en direktør som følge af regeringens 2025-plan årligt vil få en stigning i sit rådighedsbeløb både i kroner og øre og i procent, som er væsentlig større end det, som en typisk LO-arbejder, en kasseassistent eller en funktionær vil få ud af den skattepolitik, der er lagt frem.

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Jacob Jensen (V):

Jeg ved godt, der er enormt meget fokus på de enkelte elementer, men det, der er lagt frem – hvis vi bare kigger på skattedelen, som hr. Jesper Petersen spørger til – viser jo, at med de elementer, vi lægger ind i vores plan her, er det faktisk den langtidsledige, som i forhold til den skattebetaling, man kommer til at betale, hvis vores plan i øvrigt går igennem, vil få den største fremgang i morgen i forhold til i dag. Og det er helt bevidst, at vi har lagt trykket der. For vi føler, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde.

Jeg tror også – og det tror jeg faktisk hr. Jesper Petersen enig med mig i – at et af de største sociale løft, man overhovedet kan give et menneske, er at sikre, at der er arbejdspladser. Og det er jo så den anden byggekloks, vi har med, og som jeg også har hørt nogle bud fra Socialdemokraterne på hvordan vi kommer i nærheden af, nemlig at skabe noget vækst, skabe nogle arbejdspladser. Men samtidig er der også en økonomisk gulerod for dem, der er uden for arbejdsmarkedet, til at gå ind og tage de job, der ligger. Så det er derfor, vi har lagt trykket på den måde, altså at vi har lagt størstedelen af vores skattelettelsesforslag på de lave arbejdsindkomster. Det er helt bevidst.

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:13

Jesper Petersen (S):

Det er meget fint alt sammen, men det var ikke det, jeg spurgte om. Altså, spørgsmålet går på: Hvad er effekterne egentlig for den enkelte, og det har Venstre meget nødt til villet tale om. Jeg synes bare, der er behov for, at det kommer ærligt frem, så vi kan diskutere det. Er det ikke korrekt, at en direktør med en indtægt på 1 mio. kr. vil få en skattelettelse ud af det, der er lagt frem, som er ti gange så stor som den, en almindelig håndværker vil få? Det er det, LO har regnet sig frem til på baggrund af deres medlemmers indtægt, og som de kan se

er konsekvensen. Vil hr. Jacob Jensen ikke bekræfte, at det er sådan, det forholder sig? Så kan vi diskutere derfra.

Kl. 13:15

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. René Christensen.

Kl. 13:16

Kl. 13:13

Jacob Jensen (V):

Det ville være rigtig formålstjenligt, hvis vi kunne diskutere, hvad det er for nogle forslag, vi hver især har til det her spørgsmål. Jeg har lige præsenteret vores forslag. Betyder det så, at hr. Jesper Petersen og Socialdemokraterne ikke vil give skattelettelse til hårdtarbejdende danske lønmodtagere? Det tror jeg hr. Benny Engelbrecht bekræftede tidligere. Det undrer mig selvfølgelig, hvis man som arbejderparti ikke har arbejdernes tarv for øje og ligesom arbejder for, at de får nogle bedre vilkår.

Jeg har sagt, at vores skatteplan, som er én byggeklods af mange, prioriterer dem med de lave arbejdsindkomster. Det står jeg gerne ved, og det står jeg også gerne på mål for, men det skal altså trods alt ses i sammenhæng med de andre byggeklodser også.

Kl. 13:14

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:14

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak til ordføreren for ordførertalen.

Nu er der jo fremlagt det her, som vi kalder et idékatalog. Der er nogle rigtig positive ting i det, og så er der nogle mindre positive ting og nogle direkte negative ting. Når vi læser dem, er der nogle af dem, som vi opfatter som »skal«-opgaver, og nogle, som vi måske mere opfatter som »kan«-opgaver. Der har jeg sådan tre ting, som jeg godt vil spørge ordføreren om:

Hvis man tager boligbeskatning og PSO, altså den fremtidige energipolitik, så opfatter vi egentlig dem som »skal«-opgaver, noget, der skal løses politisk. Men vi opfatter sådan set skattereformen som en »kan«-opgave, altså at den ikke er lige så vigtig, som at vi får løst udfordringerne med boligbeskatning og Danmarks energipolitik i årene fremover. Er ordføreren enig i det?

Kl. 13:15

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Jacob Jensen (V):

Jeg er i hvert fald enig med hr. René Christensen i, at boligområdet, altså ejendomsvurderingssystemet skal vi have styr på. Jeg er også enig med hr. René Christensen i, at der fra EU's side er blevet sagt til os, at det system, vi i dag har som PSO, kan man ikke køre videre med. Så det er jeg fuldstændig enig med hr. René Christensen i.

Der, hvor vandene så måske skilles – det ved jeg ikke om man kan sige, det er selvfølgelig en prioritering – er, at jeg som sagt ser de her byggeklodser, inklusive de to, som bliver nævnt her, som et sammenhængende hele, der kan gøre, at vi også kan investere eksempelvis på energiområdet, eksempelvis på nogle af de andre områder, som vi alle sammen gerne vil. Men det kræver, at vi har nogle flere klodser og lægger dem sammen og får den sammenhæng i tingene. Men jeg er enig med hr. René Christensen i, at de to klodser, som han nævner her, skal der selvfølgelig tages hånd om.

René Christensen (DF):

Et helt andet område er optjeningsprincippet. Det har man jo nu indført på nogle områder, hvor der skal være et optjeningsprincip, bl.a. kontanthjælp. I forbindelse med sociale ydelser eksempelvis har vi en regel i dag, der siger, at hvis man opholder sig lovligt i Danmark uden at være dansk statsborger – man kan være EU-borger eller en hvilken som helst anden borger – så kan man bl.a. gå op til sin kommune, hvis man har en tandlægeregning på under 10.000 kr., 9.999 kr., og så kan lægge den og få den betalt, hvis man selv betaler 600 kr.

Er Venstre klar til at gå ind og kigge på, om der også skal være et optjeningsprincip i forhold til de her ting, altså hvor længe man har opholdt sig i Danmark?

Kl. 13:16

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Jacob Jensen (V):

Helt grundlæggende er jeg af den opfattelse, at det er vigtigt, at man, kan man sige, er med til at yde til det danske samfund, før man kan begynde at nyde af de forskellige serviceydelser, der er. Selvfølgelig skal vi overholde internationale forpligtelser, og hvad det hedder alt sammen, men jeg deler sådan set hr. René Christensens synspunkt, at det er vigtigt, at folk også er med til at bidrage. Og derfor er det jo så, at vi insisterer på, at dem, der kommer hertil, også skal bidrage med noget positivt, herunder ikke mindst være på arbejdsmarkedet. Så lad os diskutere det forslag, som hr. René Christensen her lægger på bordet. Det tager vi gerne med, når vi snakker om det ovre i Finansministeriet.

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Den næste korte bemærkning er fra fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 13:17

Pernille Skipper (EL):

Tak. Tilbage i 2008 stod kulturministeren, den daværende undervisningsminister, hr. Bertel Haarder, i spidsen for at hæve handicaptillægget for studerende med handicap, og partiet Venstre har også tidligere stået i spidsen for at hæve tillægget til enlige forsørgere. I det hele taget har der faktisk været gode takter fra Venstre, når det kom til at sikre et ordentligt og solidt levegrundlag for studerende. Men det SU-forslag, der nu er lagt frem, rammer alle. Det drejer sig om 800 kr. om måneden for studerende med handicap, som ikke kan arbejde, for enlige forældre, som i forvejen ikke ser meget til deres børn. Det er helt almindelige studerende og studerende, som altså ikke kan ringe hjem til mor og far og få noget hjælp, når der ikke er til mad sidst på måneden, eller når der ikke er penge til tandlægeregningen, eller når der skal købes bøger for tusindvis af kroner.

Det, jeg gerne vil høre ordføreren om, er: Når statsministeren før valget stod og lovede, at man ikke ville pille ved SU'en, og når vi nu ser det her eklatante løftebrud, tror ordføreren så egentlig, at hr. Lars Løkke Rasmussen, den nuværende statsminister, ville være blevet statsminister, hvis han havde sagt tingene, sådan som de var?

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:18 et øget fribeløb, øget skatterabat, når man kommer ud, og vigtigst af alt en øget kvalitet i uddannelserne.
Kl. 13:21

Jacob Jensen (V):

Det er jo et svært spørgsmål at gætte svaret på. Men jeg vil bare lige korrekse med hensyn til en enkelt ting: Handicaptillægget til studerende berøres ikke af det her. Det samlede rådighedsbeløb bliver faktisk større, og det, der alt andet lige må være det afgørende, er, om man som studerende i den periode, hvor man er studerende, har mulighed for at betale sine regninger og sin husleje, og hvad det hedder alt sammen. Så er det rigtigt, at vi justerer, i forhold til hvor meget af det rådighedsbeløb der er stipendier, og hvor meget af det der er lånemulighed. Men rådighedsbeløbet bliver ikke mindre; det bliver tværtimod større.

Derudover, og det må være det, som de studerende alt andet lige må fokusere på, fokuserer vi netop på kvaliteten i deres uddannelser. Vi fører jo med det her forslag 8 mia. kr. ind i uddannelsessystemet for at hæve kvaliteten i uddannelserne, vi giver en øget mulighed for at tjene penge ved siden af studierne, altså et øget fribeløb, og så giver vi en ekstra skattegulerod på 17.000 kr. i fradrag, de første år man kommer i arbejde. Det, der må være grunden til, at man begynder på et studie, er vel at komme ud på arbejdsmarkedet og tjene nogle penge både til sig selv og også for at bidrage til fællesskabet. Det er sådan set de elementer, der ligger i vores SU-system. Jeg synes faktisk, det er genialt.

Kl. 13:18 **Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Tak. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 13:21

Ole Birk Olesen (LA):

Der findes to former for løftebrud, nemlig de rigtige løftebrud og så dem, som politiske modstandere bare beskylder en for. Hvad Venstre har sagt i valgkampen forud for sidste valg, udgør ikke et løftebrud, hvis man ændrer på det efter yderligere et valg, og det her med SU er jo noget, som man gerne vil gennemføre efter yderligere et valg.

Men her er der tale om et reelt løftebrud: Venstre gik til valg på, at i denne valgperiode skulle den offentlige sektor i Danmark, som i forvejen er en af verdens dyreste, ikke være endnu dyrere. Pengene skulle i stedet afsættes til at sænke skatten i bunden. Nu har regeringen fremlagt en plan om, at man frem mod 2025 vil bruge hele 22 mia. kr. mere i 2025 end i dag i den offentlige sektor, og så vil man kun sænke skatten i bunden med et meget lille jobfradrag på 4,5 mia. kr.

Altså: 22 mia. kr. til en større offentlig sektor, 4,5 mia. kr. til jobfradrag. Hvordan hænger det sammen med det, som Venstre lovede i valgkampen?

Kl. 13:22

Kl. 13:19 **Fjerde næstformand (Mette Bock):**
Ordføreren.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:19

Pernille Skipper (EL):

Det, jeg hørte ordføreren sige til at starte med, er, at det er svært at vide, hvad der ville være sket ved valget, hvis statsministeren havde fortalt sandheden. Det er et eklatant løftebrud. Det blev lovet gentagne gange, og det kom fra statsministerens egen mund, at man ikke ville pille ved SU'en, og regeringen sidder på det yderste mandat. Men det er rigtigt, at det kunne man ikke forudse, men jeg tror ikke, at han ville have siddet her som statsminister.

Når det så er sagt: Ja, rådighedsbeløbet er det samme, hvis man kan arbejde, hvis man vil låne, men det er altså ikke det, der sikrer, at studerende kommer igennem deres uddannelse. SU'en sikrer, at man kommer igennem den, også selv om man ikke har mange penge på bankkontoen, og også selv om lånemulighederne ikke bliver brugt.

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:20

Jacob Jensen (V):

For mig at se må det være et spørgsmål om, hvad man har at betale sine regninger med i den relativt korte periode af sit liv, hvor man er studerende. Det øger vi. Dengang der var en rød regering, og hvor der med Socialdemokraterne i spidsen blev lavet en SU-reform, gik man decideret ind og skar 2,2 mia. kr. af beløbet og dermed i rådighedsbeløbet. Det gør vi ikke. Vi går ind og justerer, så man får et mindre stipendie, men øgede lånemuligheder og samlet set et øget råderum, og det må vel være det, der er afgørende for, hvorvidt folk i den korte periode, hvor de har mulighed for at være studerende, kan gennemføre deres studier – ud over de ting, som vi lægger op til med

Jacob Jensen (V):

Det hænger sådan set ganske fint sammen, for det, vi sagde i valgkampen, var, at vi har et udgiftsstop som et middel, men ikke som et mål. Og man kan se af de her planer, vi lægger frem, at vi, ved at vi får flere i beskæftigelse og i det hele taget får øget råderummet ved omprioriteringer inden for forskellige områder, får et øget råderum. Og det giver mulighed for, at vi kan investere ekstraordinært i bl.a. at få finansieret skattelettelser, som ikke bare er 4,5 mia. kr., men som totalt set er 11,5 mia. kr. i den plan, vi lægger frem. Det giver også, som hr. Ole Birk Olesen så rigtigt refererede, mulighed for, at vi øger det offentlige budget med ½ pct. i gennemsnit i de kommende år. Men det kan vi kun gøre, hvis vi øger råderummet, og hvis vi vel at mærke kan få flertal for at øge råderummet. Vi har ikke haft et udgiftsstop som et mål, men som et middel, og det gør trods alt en forskel.

Kl. 13:23

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:23

Ole Birk Olesen (LA):

Målet var jo at lette skatten for folk i arbejde i den lave del af indkomstskalaen. Man sagde, at man havde nogle prioriteter, og at Venstre lagde højere vægt på at sænke skatten på arbejde end på at gøre den offentlige sektor større. I dag kan vi konstatere, at det er helt omvendt. Venstre ønsker at bruge 22 mia. kr. ekstra i den offentlige sektor og kun 4,5 mia. kr. på et jobfradrag. Det kan hr. Jacob Jensen da ikke bortforklare. Det er da en helt anden politik, man fører i dag, end den, man lagde frem i valgkampen.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Jacob Jensen (V):

Det synes jeg nu ikke man kan sige. Altså, vi har jo sagt, at vi gerne ville have en offentlig sektor, som var velfungerende. Vi tog udgangspunkt i, at det skulle være i den størrelse, vi kendte til, men vi har så kunnet se, at hvis vi fremlagde en plan, hvormed vi gav et råderum, der var større, gav det os mulighed for – men også kun derfor – at vi fandt pengene til et beskedent, øget offentligt forbrug. Samtidig siger vi, at vi går i den samme retning som før valget, nemlig at det er med fokus på, at skatten på den først tjente krone skal ned, men bl.a. også for en anden gruppe, som hr. Ole Birk Olesen ved jeg lægger meget vægt på, end den med den først tjente krone. Det er det, vi har lagt frem, og det kan jeg fuldstændig stå på mål for.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Josephine Fock, Alternativet.

Kl. 13:24

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Og tak til ordføreren og i virkeligheden også ros til regeringen for at fremlægge en 2025-plan. Det synes jeg jo er prisværdigt. Det, som jeg så vil koncentrere mig om, er det, at regeringen kalder det en helhedsplan. Og det, der så undrer mig i den helhedsplan, er i forhold til klima, miljø og ulighed. Altså, klima og miljø er helt fraværende, og i mine øjne fremmer planen uligheden. Så hvordan ser ordføreren at den her 2025-plan lever op til FN's bæredygtighedsmål, og hvordan får vi implementeret Parisaftalen i 2025-planen?

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Jacob Jensen (V):

Altså, vi har jo fortsat den mest ambitiøse klimapolitik vel nærmest i verden med et ønske og et mål om at være et fossilfrit samfund i 2050. Det, at vi nu går ind og afskaffer PSO-ordningen, er jo faktisk med til at sikre, at der er en finansiering til den grønne omstilling. Og den anden ordning med PSO var sådan, kan man sige, taget ud af skuffen. Her får vi ligesom lagt det ind på finansloven og sagt, at det her sikrer midler, vel at mærke så længe der er et flertal for det i Folketinget, selvfølgelig.

Så det synes jeg faktisk er med til at sikre og styrke den grønne omstilling. Men jeg vil bare understrege, at vi fortsat har den ambition. Vi har så sagt nogle ting om, at vi gerne vil prioritere, hvordan vi kommer derhen, lidt anderledes. Vi er ikke så glade for de kystnære vindmøller eksempelvis, men til gengæld vil vi gerne tale om at udvide havvindmølleparker – bare for at give ét eksempel. Men vi har ikke slækket på ambitionen, og vi er stadig væk et af de lande i verden, som har den største og mest ambitiøse målsætning på det her felt.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Josephine Fock.

Kl. 13:26

Josephine Fock (ALT):

Det kommer nok ikke som nogen overraskelse, at jeg synes, at vi bevæger os den forkerte vej, for jeg synes faktisk, at vi slækker på ambitionerne på klima- og miljøområdet.

Men lad mig så gribe fat i uligheden i planen, også i forhold til FN's bæredygtighedsmål om, at vi skal bekæmpe ulighed, både in-

ternationalt, men jo også nationalt. Det er jo det, der også ligger i FN-bæredygtighedsmålene. Så hvordan kan man f.eks. lave en SU-reform, som gør, at de unge ikke gennemfører uddannelsen, fordi de skal optage lån? Det er bare ét eksempel på uligheden.

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:27

Jacob Jensen (V):

Nej, jeg kan ikke se, at det skulle øge nogen ulighed, at vi faktisk styrker uddannelserne, og at vi faktisk giver en skatterabat, kan man sige, et incitament til at komme ind på arbejdsmarkedet – og at vi i øvrigt giver en bedre mulighed for at have et øget råderum, når man er studerende.

Men lad mig så give et andet eksempel, bare for at illustrere det, når vi taler om ulighed. Altså, det, at der er mange hundrede tusinde danskere i dag, som ingenting sparer op til sig selv ud over den grundlovssikrede pension, er en ulighed, hvis ikke vi får gjort noget ved det. Det har vi så adresseret i vores plan, så vi netop går ind og sikrer, at nogle af de pensionister og andre grupper, som i dag ikke sparer op, kommer til at gøre det, så de kommer til at være mindre afhængige af fremtidens politikere, kan man sige. Så det er bare et andet eksempel på, hvordan vi også adresserer uligheden i det her samfund.

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Martin Lidegaard, Det Radikale Venstre.

Kl. 13:27

Martin Lidegaard (RV):

Jeg kan måske bare lige i forlængelse af den sidste diskussion her til-lade mig at sige, at man, hvis ikke man kan se, at regeringen skærer på uddannelsesområdet, når den fortsætter et omprioriteringsbidrag, der bare næste år vil koste uddannelserne 0,9 mia. kr., og når vi er i en situation, hvor hver tiende gymnasielærer bliver afskediget på grund af regeringens besparelser, vist så også har skyklapperne på. Men mit spørgsmål var egentlig helt enkelt, for der var jo en befriende klar melding – det var dagens nyhed, synes jeg – fra Dansk Folkeparti i forhold til skattestoppet på boliger, og jeg citerer:

Tiden er klart løbet fra skattestoppet på boliger, for det virker ikke. For grundskylden galopperer derudad, og ingen boligejere har fået tryghed ud af det skattestop. Nu har vi chancen for at lave en langt bedre og mere rimelig og fair betaling.

Er Venstre enig med Dansk Folkeparti i den bemærkning?

Kl. 13:28

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Jacob Jensen (V):

Jeg er i hvert fald enig i – og jeg kan næsten fornemme, at det også er hr. Martin Lidegaards opfattelse – at skattestoppet ikke har givet den tryghed, som man, kan vi sige, havde forventet at det skulle have givet. Det er jeg faktisk enig i, og det kan så også godt være, at det er den anden store nyhed i dag, det ved jeg ikke. Men det er jo også lige præcis derfor, at vi nu bruger den her anledning til at sige, at vi har haft et ejendomsvurderingssystem, som ikke har fungeret af forskellige grunde, og det har ikke været fair. Vi har set eksempler på, at man har vurderet helt forskelligt, og at folk har betalt nærmest vilkårlige boligskatter. Vi har nu med den her plan, hvis vi vel at mærke træffer nogle beslutninger, en mulighed for at sætte et meget,

meget stort milliardbeløb af – helt præcis 24 mia. kr. lægger vi op til at det er – til at kunne lave en mere fair og mere rimelig model, og så må vi, når vi kommer længere hen på efteråret og ser, hvordan den samlede model ser ud, jo vende tilbage og se, hvordan vi kan få enderne til at mødes, i forhold til hvad der skal ligge af politiske elementer i det. Men vi skal lige se modellen først. Men jeg deler ambitionen om at gøre noget ved det her område. Det er ikke godt nok på den måde, som det fungerer på i øjeblikket.

Kl. 13:29

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 13:29

Martin Lidegaard (RV):

Ingen kan jo forudse resultatet af forhandlingerne, og det er helt fair, at Venstres ordfører heller ikke kan det, men nu spørger jeg til Venstres holdning, og det ville vel egentlig være rart bare at få den klare og enkle udmelding fra Venstre, at tiden er løbet fra skattestoppet på boliger. For faktisk har man jo fjernet det i den 2025-plan, man har lagt frem, men det er jo ikke sådan, at vi har kunnet lokke hverken statsministeren eller finansministeren til i et offentligt rum at sige, at man nu dropper det skattestop, som egentlig ikke har ført noget godt med sig, og man så laver et mere enkelt system, som både skaber større tryghed, men også et større råderum i økonomien. Så det er egentlig bare den lille sætning, jeg godt kunne tænke mig at høre Venstres ordfører sige, så vi kunne komme videre.

Kl. 13:30

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:30

Jacob Jensen (V):

Jeg kan i hvert fald sige så meget, at vi ikke har nogen planer om eller nogen interesse i at kræve flere penge op i boligskatter. Jeg tror, det er omkring 42 mia. kr. eller noget i den størrelsesorden, man i dag kræver op. Men vi har en interesse i – og den hører jeg at jeg deler med hr. Martin Lidegaard – at lave et bedre system, et mere trygt og et mere retfærdigt system end det, man har i dag. Men jeg kan så spørge modsat – og jeg ved godt, at hr. Martin Lidegaard nu ikke kan svare, men alligevel – om det betyder, at De Radikale vil kræve, at man opsiger boligskattestoppet, hvis der kommer en socialdemokratisk ledet regering. Jeg kan se, at hr. Martin Lidegaard nikker. Det kvitterer jeg for.

Kl. 13:31

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:31

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Der florerer jo rigtig mange tal i hele den her diskussion omkring uddannelse og besparelser, og derfor har jeg blot retoriske spørgsmål til ordføreren, for så er det nemmere at svare ja, nej, ja, nej. Er det korrekt, at regeringen sidste år lagde op til at spare 8,7 mia. kr., og at vi derfor heller ikke er uvant med at diskutere uddannelsesbesparelser? Er det korrekt, at ud af de mange milliarder, der bliver skåret de kommende år, bliver der tilbageført en milliard i en såkaldt kompetencepulje, der skal smøres bredt ud? Er det også korrekt forstået, at den person med et handicap, som er studerende, som stadig væk får sit handicaptillæg, vil blive beskåret i sin SU, fordi der jo kan være alle mulige gode grunde til, at vedkommende ikke kan arbejde?

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:31

Kl. 13:31

Jacob Jensen (V):

Det var mange spørgsmål. Jeg kan i hvert fald prøve at nå at svare på nogle af dem.

I forhold til SU-delen, som der bliver spurgt til her til sidst, bliver handicaptillægget, som jeg sagde til fru Pernille Skipper før, ikke berørt. Vi sikrer tværtimod, at både studerende, som er handicappede, og andre studerende får mulighed for at få et øget råderum. Ja, det er rigtigt, at vi så justerer på stipendiedelen. Jeg tror, at det i dag hedder 66 pct. stipendium og 33 pct. lån, altså lånemulighed. Det vil vi så justere, så det hedder omkring 50 – 50 pct., men samtidig, og det er jo det, som jeg synes i det her spørgsmål er det vigtige og det geniale, hvis man kan bruge det udtryk, bruger vi så netop midlerne til at opkvalificere den kvalitet, der ligger i uddannelsen. Og det må vel være det, der er i de studerendes interesse, at man har penge til at kunne gennemføre sine studier, at kvaliteten bliver bedre, og at man oven i købet får mulighed for at få en skatterabat, når man så kommer ind på arbejdsmarkedet i de første år efterfølgende. De tre elementer plus i øvrigt et øget fribeløb, når man tjener penge ved siden af at være studerende, synes jeg faktisk i sig selv hænger rigtig fint sammen.

Kl. 13:33

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:33

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Undskyld, med al respekt: Jeg stillede nogle meget konkrete spørgsmål, for at jeg ikke skulle få den samme sludder for en sladder, som ordføreren gav fru Pernille Skipper, nogle meget konkrete spørgsmål: ja, nej. Ordføreren må erkende, at når man skærer i stipendiet til en person, der har et handicap, og som er studerende, som stadig væk får sit tillæg, men hvor der kan være alle mulige gode grunde til, at vedkommende ikke kan arbejde ved siden af, vil den handicappede person blive ramt rigtig hårdt af regeringens politik. Så kan ordføreren ikke sige, at man gør uddannelserne bedre, når man først med den ene hånd fjerner en masse milliarder, og derefter med den anden hånd giver en milliard tilbage i en såkaldt kompetencepulje. Det giver jo ingen mening.

Kl. 13:33

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:33

Jacob Jensen (V):

Jeg ved snart ikke, hvad jeg skal sige. Jeg har jo ligesom gentaget, hvad jeg har sagt om, hvad vores plan går ud på. Det er jo, at handicaptillægget ikke bliver berørt, og at også den handicappede, der er studerende, får mulighed for at have et større rådighedsbeløb med den plan her i morgen, end vedkommende havde i går, og at man også får mulighed for at få en skatterabat, når man kommer ind på arbejdsmarkedet. For jeg antager, at hvis man er studerende, så er det det, der er formålet med at tage en uddannelse i en eller anden sammenhæng. Der kan være forskellige muligheder, hvis man er handicappet eller andet, det medgiver jeg. Det har vi så også andre muligheder for. Men det, at man får en skatterabat, synes jeg i sig selv er rigtig, rigtig positivt.

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Nicolai Wammen, Socialdemokraterne.

Kl. 13:34

om måneden, mens kasseassistenten kun får en på ca. 220 kr. Vil ordføreren ikke bare bekræfte det faktuelle, altså at det er sådan, det forholder sig?

Kl. 13:37

Kl. 13:35

Nicolai Wammen (S):

Hr. Jacob Jensen sagde, at regeringens plan er genial. I politik er det jo sådan, at den eneste ros, man kan være sikker på, er selvros, og man må i hvert fald sige, at regeringen kunne få en olympisk guldmedalje i den disciplin.

Jeg kan ikke lade være med at spørge ordføreren, om han også tror, at man ude i det danske land, altså uden for de her tykke mure, synes, det er en genial plan; om han har den holdning, at en kassedame, der vil få ca. 220 kr. i skattelettelse om måneden, synes, at det er genialt, i forhold til direktøren, der tjener omkring 1 mio. kr., vil få en skattelettelse på ca. 2.000 kr. Jeg tror, at rigtig mange mennesker vil sige, at det hverken er genialt eller rimeligt. Derfor vil jeg også gerne bede Venstres ordfører om at forklare, hvorfor det er så skæv en fordeling, der er i de skattelettelser, man lægger op til.

Hvorfor skal direktøren have næsten ti gange mere end kassedamen?

Kl. 13:35

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Jacob Jensen (V):

I det mindste har vi en plan, som danskerne kan forholde sig til. Det er vel noget mere, end man kan sige om Socialdemokraterne. De har vel, var det 3 ord? Dygtigere, mere retfærdigt, og hvad var det tredje? Var det noget med rigere? Det tror jeg det var. Det var deres plan. Her har vi trods alt lagt en plan frem, som danskerne kan forholde sig til, og det tror jeg faktisk at danskerne godt kan lide: at der er valgt politikere herinde, der tænker lidt længere frem end bare til næste år, men også til næste generation, og i det hele taget tør lægge et bud på en politik frem.

Men lad mig bare sige – i forhold til det her med, at det skulle være særlig skævt i den skatteplan, der er blevet lagt frem som et af elementerne i vores samlede 2025-plan – at hovedvægten i de skattelettelser, vi lægger frem, er på de lave indkomstgrupper; det er på de lave indkomstgrupper. Ja, vi vil også gerne gøre noget for de højere indkomstgrupper, og derfor har vi også talt om og fremlagt forslag om at sænke topskatten på indtægter op til 1 mio. kr. Men hovedvægten af de 11,5 mia. kr., vi lægger op til der skal lettes i skatten på arbejdsindkomst, er på de lave indkomster. Og det er helt bevidst, for at det netop bedre skal kunne betale sig at arbejde og at komme fra passiv forsørgelse og ind på det aktive arbejdsmarked.

Kl. 13:36

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 13:36

Nicolai Wammen (S):

Jeg tror, at danskerne er interesserede i, at vi passer godt på det danske velfærdssamfund ved at investere i vores sygehuse, i ældreomsorg, og at vi også sørger for at uddanne folk og skabe private arbejdspladser. Men så tror jeg også, at danskerne kigger meget nøje på, hvad det egentlig er, regeringen har lagt frem, og som man selv kalder genialt.

Derfor vil jeg bare bede ordføreren om at bekræfte, at når man lægger alt snakken til side og konfettien ligger tilbage på gulvet efter præsentationen af regeringens plan, så er det, der bliver lagt op til, at direktøren, der tjener 1 mio. kr., får en skattelettelse på ca. 2.000 kr.

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Jacob Jensen (V):

Det er ikke mange år siden, at ordføreren, altså spørgeren her, selv sad i regering. Det er vel nærmest kun godt 1 år siden. Og da man selv lavede en skattereform, hvem var det så, der fik den største lettelse dér? Hvem var det? Det var direktøren, blev der vist råbt et eller andet sted henedefra. Det var netop direktøren.

Lad mig så bare modsat spørge – hvis der skulle være en anden socialdemokrat, der på et tidspunkt kan svare – for jeg har jo allerede gjort rede for, hvad vores politik går ud på, nemlig fokus på de lave arbejdsindkomster: Hvor stor en skattelettelse synes Socialdemokraterne så at kassedamen fortjener? Det har vi endnu ikke fået at vide, for Socialdemokraterne har jo ikke nogen plan, ingen plan overhovedet.

Kl. 13:38

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Peter Hummelgaard Thomsen, Socialdemokraterne.

Kl. 13:38

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Jeg havde egentlig tænkt mig at spørge om noget andet, men jeg har tænkt mig at følge op der, hvor hr. Nicolai Wammen sluttede. For ordføreren svarede ikke på spørgsmålet.

Ordføreren nævnte, at hovedvægten af skattelettelserne bliver lagt i bunden. Men vil ordføreren ikke bare bekræfte, at billedet er, at for håndværkeren, der har en årsløn på 350.000 kr., får en månedlig skattelettelse på knap 199 kr., mens direktøren får en skattelettelse på 2.000 kr.

Hvis man så lægger oveni, at håndværkeren, som jo bruger sin krop hver evig eneste dag og har et hårdt og slidsomt arbejde, skal betale den skattelettelsen, han får, på 199 kr. om måneden, med, at han skal arbejde et halvt år mere med sin i forvejen slidte krop og må udskyde sin person.

Vil ordføreren ikke bare bekræfte det billede?

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Jacob Jensen (V):

Det må være et billede, hr. Hummelgaard selv har tegnet for sit indre blik, for det er ikke et billede, jeg kan bekræfte eller genkende, i hvert fald ikke i den plan, der ligger her.

Jeg ved ikke, om det er i den plan, som Socialdemokraterne ... nåh nej, de har ikke nogen plan.

Altså, jeg vil bare gentage helt stilfærdigt og faktuel ud fra det, vores plan går ud på, at hver gang vi letter med 4 kr., så letter vi med 3 kr. i bunden – 3 kr.

Der bliver lagt op til en samlet skattelettelse på 11,5 mia. kr., hvis jeg ikke tager meget fejl. Jeg tror, det er med 1,6 mia. kr. i toppen, og resten er på forskellig vis med jobfradrag mv. i bunden af arbejdsindkomstskalaen.

Det kan man selvfølgelig mene er skævt. Jeg synes, det er rimelig godt skruet sammen.

Kl. 13:39

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 13:39

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Jo, men samtidig glemmer hr. Jacob Jensen at fortælle, at man gør en lang række andre ting såsom at fjerne den grønne check, mindrer-egulere overførselsindkomsterne, lave et kontanthjælpsloft, sørge for, at de svageste ældre bliver skåret i boligydelse, og at de menne-sker, der har arbejdet allerlængst tid på arbejdsmarkedet, skal arbej-de endnu længere.

Det er jo det, der gør det samlede hele i den her plan – som man vover at kalde en helhedsplan, men som i virkeligheden er en dybt skæv plan – meget, meget uretfærdigt.

Derfor vil jeg bare have bekræftet, at beregningerne viser, at rå-dighedsbeløbet er 199 kr. for håndværkeren og for direktøren 2.000 kr. om måneden.

Er hr. Jacob Jensen ikke enig i de beregninger, som LO har lagt frem?

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:40

Jacob Jensen (V):

Det her med, at vi mindrereregulerer overførselsindkomsterne, hvor man prisfremskriver, men ikke lønfremskriver, er jo ikke vores op-findelse. Det var noget, som den daværende SRSF-regering indførte og gennemførte for en periode på 7 år.

Vi tillader os så at fortsætte i 2 år ekstra. Da S sad i regering, var de 7 år helt i orden, for at man kunne få råd til at give skattelettelser til direktøren, selskabsskattelettelser, og hvad ved jeg. Gode ting, men det var det, man gjorde.

Nu tillader vi os at fremføre det synspunkt at fortsætte den meka-nisme, som S, R og SF indførte, i yderligere 2 år, og så falder verden pludselig sammen.

Jeg synes, det er en logik, som halter noget.

Kl. 13:41

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 13:41

Pelle Dragsted (EL):

Vi kan være uenige om mangt og meget politisk, og der er store poli-tiske forskelle mellem Enhedslisten og Venstre, men jeg synes, at det at være ærlig over for vælgerne burde være noget, som samlede os herinde. Det er jo ikke en diskussion, om der er begået et løfte-brud, når det kommer til danskernes pensionsalder. Der er begået et løftebrud fra statsministerens side. Det blev lovet før valget, at man ikke havde planer om at pille ved danskernes pensionsalder, og så kommer man som en tyv om natten bagefter og siger: Hov, alligevel.

Derfor vil jeg egentlig gerne stille det samme spørgsmål, som fru Pernille Skipper stillede om SU'en: Tror ordføreren, at statsministe-ren havde været statsminister i dag, hvis man ærligt og redeligt hav-de fortalt danskerne, hvad det var, man ville gennemføre, når man havde fået ministertaburetterne?

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Jacob Jensen (V):

Uden at der skal gå for meget Christiansborgteknik i det, vil jeg sige, at normalt siger vi jo, at hvis man når hen og giver befolkningen mu-lighed for at blive spurgt, inden de ting, man vil ændre, bliver gen-nemført, så har befolkningen netop mulighed for at sammensætte Folketinget på ny, og det er jo det, vi gør, så derfor er det jo ikke rigtigt, når hr. Pelle Dragsted siger, at vi kommer som en tyv om nat-ten. Nej, tværtimod kommer vi f.eks. på pensionsområdet med en indfasning, hvor det først er i 2025, at ændringen sker, altså om 8-9 år. Der har været et og formodentlig også to folketingsvalg, og der kan også have været flere. Og i forhold til SU er det jo tilsvarende efter et folketingsvalg i 2019, at de ændringer måtte kunne træde i kraft, hvis der efter et nyt folketingsvalg stadig væk er et flertal, som bakker op om de eventuelle ændringer, vi måtte lave. Så derfor hol-der den jo ikke hen til byretten her på Christiansborg, hvis vi havde sådan en, at sige, at det her er et løftebrud, når vi netop gør det på den måde, at befolkningen kan blive spurgt både en og flere gange, inden ændringerne træder i kraft.

Kl. 13:43

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:43

Pelle Dragsted (EL):

Men det der er og bliver noget sniksnak, fordi statsministeren blev spurgt eksplicit og valgte endda selv at tage ordet om SU'en og for-tælle, at han ikke mente, at der skulle pilles ved det før valget. Vi har altså en regering, som blev valgt på et snævert, snævert mandat. Vi har faktisk en regering, som måske er den svageste regeringen rent mandatmæssigt, som vi har haft i mange år. Jeg kan ikke lade være med at sidde tilbage med den følelse, specielt når jeg tænker på, at regeringen er ledet af et parti, som jo har travlt med at angribe den tidligere regering, ofte med god grund, for at begå løftebrud, og som selv har vundet magten på det ene løftebrud efter det andet.

Kl. 13:43

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Tak til hr. Pelle Dragsted. Ordføreren.

Kl. 13:43

Jacob Jensen (V):

Men forskellen er, at hr. Pelle Dragsteds parti støttede en regering, som rent faktisk kom som en tyv om natten og ændrede på ting i den periode, hvor befolkningen ikke fik mulighed for at sammensætte Folketinget på ny, hvis man måtte ønske det. Jo, jo, det var det, der skete. Hr. Pelle Dragsteds parti støttede en Thorning-Schmidt-rege-ring, som kom som en tyv om natten og ændrede på ting, man havde sagt at man ville have gjort modsat inden valget.

Vi kommer så og siger: Ja, vi vil gerne udvikle vores velfærds-samfund, vi vil gerne skabe et øget råderum, sådan at vi kan investe-re i vores uddannelser, vores ældre, vores sundhed. Det vil vi gerne gøre, men på en måde, sådan at indfasningen bliver sådan, at befolk-ningen kan sammensætte Folketinget på ny, hvis man er uenig. Der er da en forskel, vil jeg sige til hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Tak. Hr. Erik Christensen, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:44

Erik Christensen (S):

Tak. Det bliver nærmest helt tragikomisk. Jeg vil prøve at følge op på nogle af de spørgsmål, der tidligere er blevet stillet til ordføreren.

Jeg kan kun læse det sådan, at ordføreren ikke ønsker, at danskerne reelt skal vide, hvad de her skattelettelser rent faktisk kommer til at betyde. Derfor spørger jeg en gang til: Kan ordføreren bekræfte, at det øgede rådighedsbeløb, som en kassedame i gennemsnit vil få efter 2025-planen, vil være på 221 kr. om måneden? Vil ordføreren bekræfte det?

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:45

Jacob Jensen (V):

Det afhænger jo i sagens natur af, hvad det er for en økonomi, hvilken løn og alt mulig andet, man har. Så det kan jeg jo i sagens natur ikke stå og bekræfte. Men jeg kan bekræfte, og det vil jeg gerne gentage herfra og til juleaften – der håber jeg at vi har landet en aftale, men jeg kan jo gentage det også efterfølgende – at vi for hver 4 kr. sætter 3 kr. af til at lette skatten for de små arbejdsindkomster. Det er på forskellig vis, gennem jobfradrag m.v. Det er det, der er et faktum.

Man kan så sidde og slå i bordet og alt mulig andet, men så kan man jo selv kom med en plan. Hvor er Socialdemokraternes plan? I sidder og kritiserer os for at ville give skattelettelser til hårdtarbejdende danskere, der står op hver eneste morgen, smører deres madpakke, tager hen på arbejdspladsen og gør deres pligt. Vi vil gerne give dem en skattelettelse. Jeg har endnu ikke hørt, hvilken skattelettelse Socialdemokraterne har forestillet sig, men det er jo nok, fordi der ikke er nogen plan. Det er selvfølgelig meget beklageligt, men ikke desto mindre rigtigt.

Kl. 13:46

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Erik Christensen.

Kl. 13:46

Erik Christensen (S):

Kære hr. Jacob Jensen, jeg har ikke kritiseret noget som helst. Jeg har bedt om at få et konkret svar på et konkret spørgsmål. Nu spørger jeg igen: Regeringen har lavet masser af beregningsmodeller, og derfor vil jeg gerne spørge, om ordføreren kan bekræfte, at det med jeres model vil betyde, at en kassedame i gennemsnit vil få 221 kr. mere om måneden. Kan ordføreren bekræfte det eller ej? Jeg har ikke kritiseret noget; jeg har bare stillet et spørgsmål, og jeg forventer at få et svar.

Kl. 13:46

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Jacob Jensen (V):

Det er modtaget. Det var bare mere generelt til Socialdemokraterne, men det er modtaget, og jeg vil gerne kvittere for, at det var et spørgsmål. Men jeg må så svare, som jeg hele tiden har gjort, nemlig at vi har fokus på de lave arbejdsindkomster. Men jeg kan næsten høre, at 220 kr. eller 221 kr., eller hvad det er for et beløb, ordføreren refererer til, ikke er nok for Socialdemokratiet, at det er for lille en skattelettelse. Så spørger jeg bare modsat, og det kan være, at der er andre, der kan berige mig senere: Hvor stor en skattelettelse synes Socialdemokraterne så, at hårdtarbejdende lønmodtagere, herunder kassedamer og andre, skal have? Det ved vi jo ikke noget om. Vi diskuterer op imod Venstres plan, men hvad er det for en plan, Socialdemokraterne har på skatteområdet? Skal jeg forstå det sådan, at det er for lidt, vi letter skatten på arbejdsindkomsten for lavind-

komstgruppen? Det må det jo næsten være, når den her række spørgsmål er meget koncentreret om det. Det er jeg glad for, og det vil vi gerne arbejde videre med.

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Hr. René Gade, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:47

René Gade (ALT):

Selv om vi sidder tæt herinde, er det svært at nå til enighed og få en fornemmelse af, at vi faktisk har en gennemsigtighed og en tillid til hinanden, der også skal række ud over Borgens mure. Det er faktisk det, der kunne kickstarte mit spørgsmål. Helhedspakken her vil jeg godt anerkende er en helhed, for der er fejl og mangler i en helhedspakke. Jeg kan være nok så uenig i noget. Der er også noget, der er godt, men fundamentet for, at man kan tro på, at det her bliver godt og retningen er sat, er netop den ærlighed, som hr. Pelle Dragsted talte om før, den åbenhed om, hvad det egentlig er, man er ude efter. Og der synes jeg, at i det, der eksempelvis er lagt op til på skatteområdet, nemlig den kickstart, den genstart, hele den reetablering af SKAT, mangler der simpelt hen, at man giver befolkningen og os andre – altså os, der nu er kommet ind som nyt parti herinde og måske ikke har været med i alle forhandlingerne endnu – muligheden for at tro på, at det, vi skal til at sætte gang i, bliver godt, at vi har lært af vores fejl.

Jeg må sige, at i det, der er lagt op til på skatteområdet indtil nu, vil man ikke tage et politisk ansvar. Og det handler jo ikke kun om regeringen, det er helt generelt, jeg efterlyser, at inden vi starter den her nye store plan, bliver vi nødt til at få taget et politisk ansvar.

Kl. 13:48

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:49

Jacob Jensen (V):

Det er jeg faktisk rigtig meget enig med hr. René Gade i, og derfor er jeg også rigtig glad for, at det præcis bliver adresseret, kan man sige – om det er af 2025-plan eller finanslov, det hænger uvægerlig sammen – og at der netop på finansloven bliver afsat midler. Nu er der mange tal, men jeg tror, det er 6,7 mia. kr. eller noget i den stil, der i de kommende år bliver afsat til skattevæsenet – ud over skattelettelserne, det er så en anden historie – fordi der netop er brug for en genopretning af den tillid, der skal være i et land, som selv efter vores skattelettelsspakke, hvis den måtte komme igennem, stadig væk betaler en af verdens højeste skatter.

Det er den model, vi har skruet sammen i Danmark, og den synes jeg vi skal stå vagt om, men det kræver så, at der er den tillid til skattevæsenet, og det er der ikke i dag. Det kommer der forhåbentlig med den, kan man sige, ekstra indsats, som vi forhåbentlig i fællesskab kan udmønte i de kommende år, sådan at de også kommer på banen igen og det bliver fair og rigtigt, hvad der foregår på skatteområdet.

Kl. 13:49

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. René Gade.

Kl. 13:49

René Gade (ALT):

Men i øjeblikket vil man ikke tage et politisk ansvar. Man har fyret embedsmænd, og det er det. Og så skal vi sætte en ny plan i gang, på baggrund af at man ikke vil placere et politisk ansvar. Jeg er ikke ude i en heksejagt her – det kunne lige så godt være Alternativet, der

sad i en situation, hvor vi havde været med i noget, der var gået galt. Men jeg kan bare konstatere, at lige nu, måske i slutningen af den her måned, står vi med en ny EFI-skandale, hvis vi ikke er heldige. Der er nogle systemer, der er ved at blive leveret, og som er meget, meget forsinket. Hvorfor sker det? Hvad er det, der er på spil? Det er der ikke nogen af vores partier der entydigt har ansvaret for, men vi bliver nødt til at lære af det. Og jeg oplever, at man ikke vil tage det politiske ansvar og få det placeret på SKAT. Vi har brug for det for at kunne lære af det på andre områder.

Kl. 13:50

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:50

Jacob Jensen (V):

Altså det at placere et politisk ansvar eller et ansvar i det hele taget er jo altid en smagssag. Jeg synes nu nok, at skatteministeren i det mindste i starten forsøgte at placere et ansvar. Der var i hvert fald en direktør i SKAT, som eksempelvis ikke længere er direktør. Derudover må vi så prøve at komme med et bud på, hvordan vi kan genoprette tilliden til SKAT. Jeg håber, hr. René Gade har et endnu bedre bud, og så må vi da tale om det, herunder selvfølgelig også den finansiering, der skal til, hvis det er penge, der kræves. Det taler vi meget gerne med Alternativet og i øvrigt med andre partier om, for der tror jeg jo, at vi, som hr. René Gade siger, ikke er uenige i en politisk sammenhæng, men vi skal bare have et rigtigt redskab på banen. Så det vil vi gerne tale om.

Kl. 13:51

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Fru Ane Halsboe-Jørgensen, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:51

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Det er jo en ærlig sag at være uenige, og hvis hr. Jacob Jensen synes, at det gør Danmark til et bedre land, at direktøren får en skattelettelse på ti gange så meget som den almindelige LO-lønmodtager, så er det en ærlig sag. Det eneste, jeg og vi forsøger at få ordføreren til at sige i dag, er, at det er sådan, det forholder sig. Men hr. Jacob Jensen, at det er rigtig god politik, at det er genialt, at det er rimelig godt skruet sammen, som ordføreren har brugt om de her planer, at direktøren får ti gange så stort et beløb som LO-lønmodtageren?

Kl. 13:51

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:51

Jacob Jensen (V):

Altså, man kan sige, at hvis det var sådan, som fru Ane Halsboe-Jørgensen her lægger frem, så kunne man vel beskyjde os for at have taget ved lære af den tidligere regerings skattereform, for der var det netop sådan i forhold til indkomstfordelingen, at det var direktøren, der fik den største lettelse og selskabsskattelettelser og andet i den dur. Det, vi lægger op til her, som jeg har sagt et par gange og gerne vil sige igen, er, at hver gang vi letter skatten, letter vi med 3 kr. i bunden og 1 kr. andetsteds. Det kan man selvfølgelig mene er forkert og ikke; jeg ved ikke, om spørgsmålet så skal forstås på den måde, at det, vi letter med eksempelvis på den først tjente krone, er for lidt. Det har vi jo selvfølgelig til gode at vide endnu, for Socialdemokraterne har som bekendt ikke nogen plan for det overhovedet. Man vil bare fordele det eksisterende råderum. Vi er interesseret i at skabe en større dynamik i vores samfund, som gør, at råderummet

bliver større, sådan at vi også kan investere i vores velfærdssamfund, ikke bare til næste år, men til næste generation.

Jeg ved ikke, om det er det, der ligger i spørgsmålet, at man så synes, at det, vi letter med i bunden, er for lidt, men hvis det er det, så tager vi gerne imod en diskussion om det i Finansministeriet.

Kl. 13:52

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Fru Ane Halsboe-Jørgensen.

Kl. 13:52

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Nu kender jeg jo godt Venstresprog. Når man siger dynamik, plejer det at betyde større ulighed, og det er jo faktisk også lige præcis det, den her plan fører til. Jeg kan meget tydeligt sige, at min holdning er, at jeg synes, det er pilskæv, at direktøren får 2.000 kr. om måneden, mens den hjemmeboende produktionsskoleelev mister 3.000 kr. Det er pilskævt, og jeg tror ikke på det, det gør hverken Danmark rigere eller klogere eller mere retfærdigt. Jeg tror på, at det betyder, at der er færre unge, der kommer i uddannelse og i arbejde, og at direktøren bare kommer til at få mere af det, han i forvejen har allermest af.

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:53

Jacob Jensen (V):

Når nogen bliver begunstiget af en skattelettelse, fordi man kommer ind på arbejdsmarkedet, så får man en større lønfremgang, end hvis man ikke var inde på arbejdsmarkedet. Det er selvfølgelig rigtigt. Men det var vel også det, som fru Ane Halsboe-Jørgensens eget parti og regering gennemførte, altså overførselsindkomstregulering, hvor man fremførte det med prisregulering og ikke lønregulering. Det var en mekanisme, man indførte under en socialdemokratisk ledet regering, som vi så fortsætter med. Det var så åbenbart ikke skævt. Jeg synes, det er skævt at lade være med at give en gevinst til dem, som gør en arbejdsindsats. Jeg vil gerne give en større gevinst og også motivere dem, der ikke i dag er på arbejdsmarkedet, til at komme ind på arbejdsmarkedet, og det er det, vores plan lægger op til.

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så når vi til den sidste korte bemærkning. Den er fra fru Lotte Rod, Det Radikale Venstre.

Kl. 13:54

Lotte Rod (RV):

Venstre taler om næste generation, men det, I gør, er at skære i uddannelse og ingenting gøre for klima. Ovre hos mig betyder jeres politik, at eksempelvis Syddansk Erhvervsskole skal spare 83 mio. kr., og at Rosborg Gymnasium skal spare 22 mio. kr. Hvorfor har Venstre valgt at skære i uddannelse?

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 13:54

Jacob Jensen (V):

Jamen jeg genkender ikke det billede, som fru Lotte Rod tegner, af, at vi skulle skære i uddannelserne. Tværtimod. Det, vi lægger op til med vores plan for 2025 – som jeg i øvrigt har kvitteret for De Radikales modtagelse af; det vil jeg gerne gentage her, den synes jeg har været meget konstruktiv – er, at vi netop forsøger at skabe et øget

råderum, bl.a. ved de tilpasninger på SU-området, som vi har diskuteret et par gange, som gør, at vi kan kanalisere og ekstra investere 8 mia. kr. på uddannelsesområdet, højne kvaliteten på uddannelsesområdet. Det er sådan set det, der lægges op til med planen, og det håber jeg også at De Radikale vil være med om bord om og diskutere nærmere.

Kl. 13:55

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Lotte Rod.

Kl. 13:55

Lotte Rod (RV):

Jeg har selvfølgelig fraregnet det, som Venstre gav skolerne tilbage både i 2016 og har tænkt sig at give dem tilbage i 2017. Det, der står tilbage, hvis vi tager Syddansk Erhvervsskole, er sort på hvidt, at de skal spare 83 mio. kr. Hvorfor har Venstre valgt det? Hvorfor vælger I at skære i uddannelse?

Kl. 13:55

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 13:55

Jacob Jensen (V):

Altså, nu er det måske så meget at give os ansvaret for, både hvad der er lokale prioriteringer, og også hvad et flertal i Folketinget uden om Venstre måtte mene. For der kan jo være et flertal i Folketinget, der mener noget andet, end vi gør. Vi er en beskeden, lille regering, som gør vores bedste hver eneste dag.

Til gengæld er vi så det eneste parti – med få undtagelser – der har lagt en helhedsplan frem, en helhedsplan, som også kan styrke uddannelserne. Og det gør vi jo af den simple grund, at vi ikke bare som Socialdemokraterne vil stå og sige: Vi fordeler bare det eksisterende råderum. Nej, vi vil gerne skabe et øget råderum, sådan at vi ikke bare kan sige til næste generation: Vi trak fra. Nej, vi vil sige til næste generation: Vi lagde til, så jeres muligheder for at dygtiggøre jer er bedre end dem, som vi havde i vores generation.

Kl. 13:56

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til Venstres ordfører, og dermed går vi videre til Enhedslistens ordfører, hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:56

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Da statsministeren præsenterede den her såkaldte helhedsplan, talte han meget længe om, at det handlede om kommende generationer – at sikre dem bedre vilkår og fremtidssikre samfundet for vores børns skyld. Men når jeg læser indholdet af planen, kan jeg ikke få det til at hænge sammen. Jeg har selv to børn, en dreng på 11 og en pige på 14, og jeg kan simpelt hen ikke se, hvordan den her plan vil gøre tilværelsen bedre for dem og for alle de andre børn, der vokser op i de her år.

For hvad er det, planen reelt betyder for dem? Jo, de skal vokse op i et samfund, hvor de er nødt til at forgælde sig for at få en uddannelse. Vi ved, hvad konsekvensen er, for vi ser det i andre lande. Færre gennemfører en videregående uddannelse, og det rammer skævt. Unge fra hjem, hvor der ikke er så mange bøger i bogreolen eller så mange penge på kontoen, bliver ramt hårdere end dem, der kommer fra mere velhavende hjem. Hvordan er det bedre vilkår for vores børn? Det er da det modsatte.

De skal vokse op i et mere ulige samfund, hvor det Danmark, som jeg tror rigtig mange af os holder af, hvor der ikke er så langt

fra toppen til bunden, er under forvandling til et samfund, hvor vi har fattige mennesker. Midt i rigdommen har vi mennesker, der lever i fattigdom.

De skal vokse op i et samfund, hvor straffen for at blive arbejdsløs, altså for at få en fyreseddel, uforskyldt, er hårdere, fordi man skal leve af mindre, mens man leder efter et nyt arbejde. Og hvis man er så uheldig, at man bliver ramt af en arbejdsulykke eller af kronisk sygdom, ja, så bliver man hængt permanent af velstandsudviklingen i samfundet.

De skal indstille sig på at arbejde mange flere år, før de kan trække sig tilbage, uanset om de starter tidligt, uanset om de er mange år i nedslidende job.

Så skal de også vokse op i et velfærdssamfund, som er mere og mere gennemhullet. Jeg hørte her til morgen i radioen, hvordan vi allerede nu står i en situation, hvor sygeplejersker går hjem fra arbejde med ondt i maven, fordi de måske lige har kunnet klare det mest nødvendige. Men de kunne ikke holde den døende patient i hånden eller få taget en ordentlig snak med de pårørende. Og det er kun starten, hvis den her plan bliver gennemført.

Hvordan kan man kalde det her for en fremtidssikring? Hvordan kan man sige, at det her skaber et bedre liv for vores børn? Det forstår jeg ikke. Og det, der er besynderligt, er jo, at vi er rigere i dag, end vi var, da jeg var ung. Hvorfor skal vores børn så vokse op med færre rettigheder, med et dårligere velfærdssamfund, med dårligere SU, med dårligere tryghed, når man bliver ramt af arbejdsløshed, selv om samfundet er blevet rigere i mellemtiden? Det giver da ingen mening.

Jo, siger statsministeren, det er, fordi vi skal have gang i væksten i samfundet. Det er derfor, der skal nye reformer til og flere skatterabat til de rigeste i samfundet. Men lad os lige prøve at tænke lidt over det argument, for det er jo i virkeligheden den rene tilståelsessag. Nu har danskerne gennem mere end et årti lagt ryg til en uendelig række af reformer: pensionsreform, efterlønsreform, førtidspensionsreform, dagpengereform, sygedagpengereform, fremdriftsreform, kontanthjælpsreform 1, 2 og 3, selskabsskattelettelser, marginalskattelettelser, og sådan kunne jeg blive ved – alt sammen ud fra løftet om, at reformerne ville få vækst og velstand til at vokse i samfundet til gavn for os alle sammen.

Nu kommer statsministeren så og fortæller os, at vi har en vækstkrise; at væksten i dag er lavere, end før politikerne herinde gik reformamok. Det er da en tilståelsessag, en direkte erkendelse af, at deres politik, at hele rækken af reformer ikke har leveret på, hvad de lovede; at alle de ofre, som danskerne har bragt, ikke skabte vækst, men bare gjorde vores samfund mere ulige og mere utrygt for almindelige mennesker. Der burde sidde et flertal herinde i Folketingssalen med røde ører.

Men i stedet kommer de minsandten og beder om mere af det samme, om flere skattelettelser til de mest velhavende danskere, om flere reformer, der skal motivere danskerne til at arbejde mere. Jeg kan ikke lade være med at spørge mig selv: Hvor dumme tror de egentlig at danskerne er?

Men så lad os prøve at lege med tanken om, at den her plan rent faktisk skaber vækst – at flere af de samme reformer, som hidtil ikke har virket, skaber vækst. Er det så prisen værd? Vil vi acceptere et mere ulige uddannelsessystem? Vil vi acceptere, at mennesker i Danmark skal leve i fattigdom? Vil vi acceptere, at folkepensionister og førtidspensionister skal gøres fattigere, og at syge mennesker mishandles i vores kontanthjælpssystem, for at få lidt mere vækst?

Kl. 14:01

Det er, som om hele den her diskussion om vækst er blevet vendt helt på hovedet over de sidste årtier. Der var engang, hvor formålet med vækst var, at vi skulle have flere rettigheder. For hver generation fik almindelige mennesker bedre rettigheder, bedre muligheder. Men nu vil højrefløjten og deres økonomer have os til at opgive ret-

tigheder og muligheder for at få vækst. Og det er en vækst, som i øvrigt samtidig skal fordeles mere og mere ulige. Men hvad hjælper det da, at dele af samfundet bliver økonomisk rigere, hvis det er et dårligere og mere utrygt samfund, vi skal leve i, hvis det er socialt og menneskeligt fattigere.

Det bringer mig til det måske mest alvorlige problem ved den her plan, nemlig at den svigter på den allervigtigste udfordring overhovedet, som er klima- og miljøudfordringen. Hvordan kan man snakke om en fremtidsplan, hvordan kan man snakke om at fremtidssikre samfundet, hvordan kan man snakke om ikke at sende en regning til børneværelset, mens man sløjfer vindmøller, mens man ødelægger den finansieringsmodel, som har været central for, at Danmark er førende grøn økonomi i verden? Hvordan kan man overhovedet tale om vækst, uden at forholde sig til, om den vækst, man skaber, vil medføre endnu mere udledning af CO₂? Igen vil jeg spørge: Hvad skal vi bruge vækst til, hvad skal vi bruge lidt mere velstand til, hvis vi ikke har en jord, man kan leve på? Det dér er ikke fremtidssikring – det er et gevaldigt fremtidsvigt.

Det er det gennemgående for den her plan, nemlig at den er præcis det modsatte af fremtidssikring. Den her plan vil betyde, at mine børn skal vokse op i et samfund, der er mindre trygt for almindelige lønmodtagere, i et samfund, hvor der er færre rettigheder end i dag, i et samfund, hvor vores natur, vores drikkevand, vores åer og fjorde og skove, vores dyreliv og vores planteliv er i dårligere stand end i dag, og hvor klimakatastrofen er rykket tættere på. Det er ikke en fremtidsplan. Det er en fortidsplan. Den bringer os ikke fremad. Den bringer os tilbage. Og det er ærgerligt, for der er i den grad brug for at tænke på fremtiden i de her år.

Der er i den grad brug for, at vi udvikler samfundet, og at vi sørger for at efterlade et bedre samfund til vores børn, nemlig et samfund, hvor alle er med, og hvor det ikke er pengepungen eller antallet af bøger i reolen, der bestemmer, hvem der får hvilken uddannelse; et samfund, hvor man ikke skal være bange for at blive ramt af arbejdsløshed eller sygdom eller for at blive gammel, fordi man ved, at det fællesskab, man har bidraget til, er der og griber en, når man har brug for det; et samfund, hvor vores sygeplejersker, vores socialrådgivere og vores pædagoger og alle de andre offentligt ansatte kan gå stolte og glade hjem fra arbejdet, fordi de har kunnet levere en service og har kunnet bruge deres faglighed sammen med brugerne; et samfund, hvor alt ikke kun handler om vækst og BNP og mere og mere forbrug, men hvor alt det andet, der giver vores liv værdi – kultur, naturen, kreativiteten, de stærke fællesskaber mellem mennesker, alt det, vi jo godt inderst inde ved er det, der betyder noget for os – får meget mere plads i vores liv og også i den politiske debat, når vi skal bedømme, om et forslag er godt eller dårligt; et samfund, hvor der er mere tid til det liv, der ligger uden for arbejdslivet – tiden med vores børn, med vores familie, med vores forældre, når de bliver gamle – og et samfund, hvor der også er plads til, at man faktisk har et liv efter arbejdslivet, før man er fuldstændig slidt ned.

Der er rigtig meget at tage fat på, og vi har mulighederne i Danmark. Vi er et rigt land, og vi er et effektivt land. Vi er et veludannet land. Vi kan godt, hvis vi vil. Hvis vi tør tænke nyt i stedet for at køre ad den samme vej, som vi har kørt ad indtil nu, og som ikke har virket. I Enhedslisten står vi hundrede procent parat til at være med til at skabe sådan en plan for fremtiden. Men det grundlæggende er, at den skal få os fremad til et bedre liv for vores børn – ikke tilbage til noget, der er ringere.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Den første korte bemærkning er til hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:06

Ole Birk Olesen (LA):

Når man lytter til hr. Pelle Dragsted, får man det indtryk, at vi i al uendelighed bør gå efter et mere lige samfund, altså en mere ligelig fordeling af de samlede indkomster i samfundet.

Jeg vil gerne høre, om det forholder sig sådan, at det, på et tidspunkt førend alle har nøjagtig det samme i indkomst, uanset om de arbejder meget eller lidt eller arbejder dygtigt eller mindre dygtigt, vil være sådan, at Enhedslisten vil sige: Ej, nu har vi nok lighed, hvis vi gør det mere lige nu, gør det altså skade på motivationen til at yde en ekstra indsats.

Eller er endemålet for Enhedslisten, at der skal være fuldstændig ens lønninger for alle uanset arbejdstid og arbejdsindsats?

Kl. 14:07

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:07

Pelle Dragsted (EL):

Jeg tror ikke, at man kan opnå absolut lighed, eller at det er formålstjenligt. Og i forhold til det der med, om det motiverer folk og alt sådan noget, tror jeg, at Liberal Alliance fuldstændig overvurderer de effekter.

Men selvfølgelig skal man da kunne få mere i løn ved at gå mere på arbejde end ved at gå mindre på arbejde. Selvfølgelig skal man da også, hvis man uddanner sig og bruger nogle år på det, kunne tjene mere, end hvis man ikke havde gjort det.

Men det, som vi i Enhedslisten synes er et problem, er, hvis indkomstspredningen bliver alt for stor. Og når man de seneste år, og særlig siden finanskrisen, kan se, hvordan lønningerne for almindelige lønmodtagere har udviklet sig og nærmest er stagneret, mens direktørerne i virksomhederne i C20-indekset bare fra f.eks. 2013 til 2014 oplevede en stigning i lønindkomsten på, så vidt jeg husker, 32 pct., så spørger jeg: Hvorfor?

Skal man tro på, at direktørerne på det år blev 32 pct. mere produktive end deres lønmodtagere i virksomhederne på det samme år? Nej, der er ikke nogen logik eller retfærdighed i det der.

Det er, fordi der er nogen, der har formået at tilegne sig en større del af de værdier, som bliver skabt i vores samfund.

Kl. 14:08

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:08

Ole Birk Olesen (LA):

Det her er interessant, for Enhedslisten har hidtil lydt, som om enhver forskel, der måtte være på folks indkomst, er et onde, uanset hvor stor eller lille den er, og at det altid var bedre med mere lighed. Men nu forstår jeg, at der er grænser for, hvor lige et samfund kan være. Enhedslisten mener blot ikke, at den grænse er nået i Danmark, som formentlig er verdens mest lige land, et land, hvor 300.000 mennesker kun har en ringe økonomisk motivation, en ringe økonomisk gevinst ved at gå på arbejde i henhold til de tal, som kom fra S-R-SF-regeringen. Lighed kan blive et problem, men det er ikke et problem i verdens mest lige land, Danmark.

Kl. 14:09

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:09

Pelle Dragsted (EL):

Jeg ved ikke, om ligheden kan blive et problem, og jeg abonnerer slet ikke på den der forståelse af, at der er 300.000 med ringe motivation til at arbejde. Det er den der økonomistiske tankegang hos Liberal Alliance. Det er jo interessant nok, at af de 300.000, hr. Ole Birk Olesen taler om, er langt flertallet i arbejde, over 95 pct. af dem er i arbejde. Hvorfor det? Jo, fordi man ikke kan vælge at være arbejdsløs i Danmark. For hvis du er arbejdsløs, skal du stå til rådighed for arbejdsmarkedet for at kunne modtage en ydelse, og hvis ikke du gør det, bliver du sendt i nyttejob. Og hvad er et nyttejob? Det er et job uden løn, det er et job på kontanthjælp. Det er det valg, man står med som arbejdsløs i Danmark.

Så tror jeg også, at vi alle sammen godt ved, hvorfor vi går på arbejde. Det er selvfølgelig for at tjene penge. Jeg har ikke noget imod, at nogle tjener lidt flere penge ved at gå mere på arbejde, men det er da også for en masse andre ting, fordi det giver os et fællesskab og en rigdom, som jeg var inde på, som ikke bare er økonomisk.

Kl. 14:10

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:10

René Christensen (DF):

Det er egentlig en opfølgning på noget, som jeg ikke havde forestillet mig jeg skulle stille spørgsmål om. Men jeg synes, det er ret interessant, for nu har jeg hørt om det fra både Socialdemokratiet og Enhedslisten, altså at direktørerne i hvert fald er på de ondes hold. Hvis man har startet en virksomhed op og man har skabt arbejdspladser i Danmark, er man i hvert fald på de ondes hold, og det skal man da straffes for.

Er det ikke sådan, hvis man nu vælger at blive virksomhedsleder og blive direktør i et firma og man satser alt, at det så er fair nok, at man egentlig også får en gevinst på sigt, når man er med til at skabe eksempelvis private arbejdspladser? Er det ikke positivt? Og er det ikke fair nok, at der er en forskel? Når man er direktør i et firma, som har satset noget i en lang periode, har man været med til at skabe noget.

Kl. 14:11

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:11

Pelle Dragsted (EL):

Jeg har aldrig snakket om, at nogen var onde – overhovedet ikke. Jeg har bare den holdning, at velstand er noget, der skabes. Det skaber man ikke alene. Og jeg tror, at jeg bare gerne vil citere fra en dansk oversættelse af et amerikansk medlem af Demokraterne, som har sagt sådan her:

Der er ingen, som bliver rige kun ved egen kraft – ingen. Du har lavet en virksomhed eller en fabrik. Hey, godt gået! Men lad mig gøre en ting klart: Du kørte dine varer ud på veje, som vi andre har betalt for, du hyrede arbejdere, som vi andre har betalt for at uddanne, du kunne være tryk på din fabrik på grund af politi og brandvæsen, som vi andre betalte for. Altså: Du byggede en virksomhed og gjorde den til en succes. Hey, rigtig godt! Og selvfølgelig skal du belønnes for det, du har skabt, men den underliggende sociale kontrakt er, at du også betaler en god del tilbage til det fællesskab, som gav dig dine muligheder, så der også er de samme muligheder for den næste, der får en god idé.

Det her kommer altså ikke fra en rød socialist, det kommer fra et medlem af det demokratiske parti i den amerikanske kongres. Jeg synes, det svarer meget godt på dit spørgsmål.

Kl. 14:12

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Vi tiltaler ikke hinanden direkte. (*Pelle Dragsted (EL)*): ... på ordførerens spørgsmål. Beklager).

Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 14:12

René Christensen (DF):

Tak for det. Ja, det bliver måske lidt på kanten af en finanslovsdebat, men det er bare meget interessant, hvor forskelligt man egentlig ser på det. Det her med direktøren er i hvert fald nu blevet nævnt tre gange i dag, sådan meget nedladende. Det er jo direktøren, der får. Nu bliver der sagt her, at man ikke kan skabe det alene. Det er jeg fuldstændig enig i, altså, der er ikke noget, der bliver bedre end det sidste led, og det sidste led er også fejedrenge, der står nede bagved, han er også en del af virksomheden. Men anerkender Enhedslisten ikke den danske model, med at man har overenskomst og får den løn, som der er aftalt på arbejdsmarkedet osv. osv.? Hvis man så kan drive en virksomhed godt – man har satset, man har endda optaget lån i sin ejendom og alt mulig andet, man satser det hele, man kan også miste alt – og hvis der så kommer en gevinst, tager man den gevinst; man skal selvfølgelig opføre sig ordentligt, man skal betale overenskomstmæssig rigtig løn.

Anerkender man i Enhedslisten ikke, at det system jo virker i Danmark, og at man derfor ikke kan stå herinde i Folketingssalen op til flere gange og være nedladende over for »direktøren«.

Kl. 14:13

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:13

Pelle Dragsted (EL):

Jeg vil igen afkræfte en myte om, at jeg har været nedladende over for »direktøren«. Jeg har hørt nogle medlemmer af Socialdemokraterne, som bare konstaterede, hvor meget direktøren får i skattelettelse i forhold til en kassemedarbejder. Det synes jeg da er et fuldstændig fair spørgsmål, al den stund at vi havde en statsminister, som præsenterede den her plan og sagde: Jeg interesserer mig ikke for millionærerne. Når man så kan påvise tal for tal, at det er millionærerne, der får den største gevinst, så er det da en relevant oplysning til borgerne for at kunne forholde sig til den her plan. Jeg forstår ikke, hvorfor det skulle være nedladende.

Tror jeg på den danske model? Ja, det gør jeg. Men jeg kan også konstatere, at indkomstspredningen i den danske model er voksende, og det er jeg bekymret over.

Kl. 14:14

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:14

Jacob Jensen (V):

Jeg vil gerne spørge Enhedslisten, om Enhedslisten sådan pr. definition er modstander af skattelettelser. Man kunne bare som eksempel tage skattelettelser for lavindkomstgruppen; det kunne være kassemedarbejderne eller andre. Har Enhedslisten noget imod, at der bliver givet skattelettelser til den indkomstgruppe?

Kl. 14:14

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:14

Kl. 14:16

Pelle Dragsted (EL):

Nej, bestemt ikke. Jeg vil også gerne bruge lejligheden til igen at afkræfte en myte. Nu bliver der sagt lavindkomstgruppen, og der er blevet snakket om, at der bliver givet skattelettelse i bunden, men det giver den her plan ikke. Økonomisk befinder folkepensionisten uden anden indkomst sig i bunden af vores samfund, der befinder førtidspensionisten sig, der befinder kontanthjælpsmodtageren sig, og med den her plan bliver de ikke bare igen snydt for en skattelettelse, nej, de skal finansiere den. Folkepensionisternes skat bliver hævet – og jeg håber da, at folk følger godt med derude, for det er virkeligheden bag den her plan – fordi man afskaffer det såkaldte grønne bundfradrag. Vi vil gerne være med til at give skattelettelse, men hvis man skal det, skal det være personfradraget, altså bundfradraget, der skal hæves for alle. Det ville i øvrigt også, men det har jeg nok ikke tid til at forklare, i sidste ende være en fordel for de lønmodtagere, der går på arbejde.

Kl. 14:15

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 14:15

Jacob Jensen (V):

Det synes jeg er godt, for så har vi også fået Enhedslisten med over på holdet af partier, der ønsker skattelettelse. Det synes jeg også er en god ting. Så vil jeg lidt i forlængelse af det spørge, om hr. Pelle Dragsted anerkender den sammenhæng – det er jo derfor, vi kalder det en helhedsplan – der er. Vi diskuterer meget skat og kigger isoleret set krone for krone på, hvem der får hvad efter en skatteomlægning eller -reduktion, men anerkender hr. Pelle Dragsted ikke, at der er en sammenhæng i vores samfund, nemlig at det, at der er nogle, der går ind og yder en indsats på arbejdsmarkedet, at der er nogle, der betaler skat, fordi de kommer i arbejde, er med til at finansiere, at også førtidspensionisten og pensionisten, som er uden for arbejdsmarkedet, får mulighed for at få et bedre velfærdssamfund, at vi kan investere, så de også får et bedre velfærdssamfund? Anerkender hr. Pelle Dragsted ikke den sammenhæng?

Kl. 14:15

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:15

Pelle Dragsted (EL):

Om jeg anerkender sammenhængen mellem, at folk går på arbejde og betaler skat og finansieringen af overførselsindkomsterne? Jo, selvfølgelig, men man skal bare huske, at dem, der i dag er førtidspensionister, var lønmodtagere i går, og at dem, der er arbejdsløse i dag, var lønmodtagere i går. Så nogle gange bidrager man, andre gange nyder man.

Den næste del af spørgsmålet var, om jeg tror på, at de her økonomiske motivationsfaktorer virker. Nej, det tror jeg ikke særlig meget på. Hvorfor tror jeg ikke på det? Det er, fordi jeg kan se, at det ikke har virket hidtil. Hvordan kan man blive ved med at køre i et reformspor, hvor man ikke engang har gjort sig den ulejlighed at undersøge, om de reformer, man har gennemført, rent faktisk virker? Vi så det med dagpengereformen. Der ville falde 2.000-4.000 ud om året, men der faldt mindst ti gange så mange ud af systemet, fordi prognoserne ikke passede. Det gav ikke nogen penge i statskassen.

Kl. 14:16

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Hr. Martin Lidegaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Martin Lidegaard (RV):

Tak. Jeg deler sådan set Enhedslistens frustration over den manglede fremsynethed på det grønne område. Til gengæld må jeg sige, at hvis vi er enige om, at vi gerne vil bruge den her behandling af 2025-planen til at lave en pakke til vores børn, så vi kan give et Danmark videre, der er endnu bedre end det, vi fik, så kan jeg simpelt hen ikke forstå Enhedslistens enorme udfald mod reformer. Hvis vi nu prøver at skrue tiden tilbage, var Enhedslisten også imod den justering af efterlønsalderen, vi lavede, og råbte op osv. Men i dag vil man meget gerne bruge de penge og det råderum, som lige præcis efterlønsreformerne gav. Det er jo en del af det økonomiske fundament, vi står på i dag, og i min bog, hvis man kan udtrykke det på den måde, er hæleren lige så slem som stjæleren.

Så mon ikke Enhedslisten er ved at komme til den erkendelse, at hvis man vil fremtidssikre vores børns mulighed for at få uddannelse, for at kunne lave grøn omstilling, for at gøre alt det, som jeg tror vi er enige om at der skal gøres, så kræver det også, at der er en økonomi. Og det kræver også, at vi beder den ældre generation om at give en generationsgave til den yngre.

Kl. 14:17

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Pelle Dragsted (EL):

Selvfølgelig kræver det, at der er en økonomi, men politik handler om, hvor den økonomi skal komme fra. De Radikale vil gerne finde den økonomi ved at tvinge nedslidte lønmodtagere til at blive længe på arbejdsmarkedet. Det vil jeg ikke. Jeg vil gerne finde den økonomi ved f.eks. at sige, at indkomster på kapital beskattes vi på samme niveau som arbejdsindkomster, eller ved at sige, at når du sælger et hus med en kæmpe fortjeneste, skal der altså betales skat af det merprovenu. Du skal selvfølgelig ikke betale for det, du selv har sat i stand eller bygget, men den værdi, som bare er vokset, fordi samfundets velstand er vokset, betaler du skat af. Jeg kunne komme med mange andre forslag. Det her er politisk prioritering.

Har de der reformer så virket, f.eks. efterlønsreformen og den pensionsreform, som jo kun er ved at komme i gang? Det får vi at se. Betyder det bare, at det bliver sværere for de unge at komme ind på arbejdsmarkedet? Betyder det bare, at mange af de her nedslidte mennesker ender på andre ydelser, fordi man ikke er i stand til arbejde, til man bliver 73 år, når man er stilladsarbejder eller murerarbejdsmand? Det ved vi ikke, hr. Martin Lidegaard.

Jeg finansierer hvert eneste forslag, jeg stiller, ikke med noget råderum, men med andre indtægter. Når vi ikke af regeringspartiet er blevet inviteret til en finanslovsforhandling, er det klart, at vi ikke bestemmer, hvad det er for nogle penge, der finansierer det, vi sidder og forhandler om. Men jeg tror ikke på, at de reformer har skabt det råderum, som hr. Martin Lidegaard tror.

Kl. 14:19

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 14:19

Martin Lidegaard (RV):

Jamen nu skal det her jo ikke være et spørgsmål om religion. Efterlønsreformen, der blev lavet i sin tid, har allerede betydet, at betydelig færre går på efterløn. Selvfølgelig er der nogle, der stadig væk gør det, men den ekstra økonomi, som det skaber, indgår da i det råderum, som jeg går ud fra at Enhedslisten også benytter, når de skal lave deres finanslovsfremskrivninger, ligesom alle vi andre gør. Man

kommer med sådan nogle mærkelige hadske udfald om, at vi vil måske nedslidte arbejdere til at gå på arbejde, men vi har tværtimod foreslået en ny ordning, nemlig at alle, der er nedslidte, skal kunne holde op med at arbejde 5 år før alle andre.

Men omvendt kunne jeg spørge: Hvor mange år skal levetiden forlænges, før Enhedslisten synes, det er rimeligt, at raske og rørige mennesker som os tager nogle måneder ekstra på arbejdsmarkedet?

Kl. 14:19

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 14:20

Pelle Dragsted (EL):

Jamen jeg synes da, det er rigtig godt, hvis folk tager nogle ekstra år på arbejdsmarkedet. Det interessante er, og det har vi jo set, at folk har gjort det helt uafhængigt af de her reformer, fordi folk bliver sundere, og fordi mange faktisk er glade for deres arbejde. Man kunne også spørge: Var det sådan, at der var mange flere, der var gået på efterløn, hvis ikke den her reform var blevet gennemført? Det er jo et lidt kontrafaktisk spørgsmål. Men jeg synes, det er godt, hvis folk bliver længere på arbejdsmarkedet.

Jeg kan bare se, hvad konsekvensen af den reform er. Og den konsekvens er, at den rammer så skævt, fordi vi er nogle mennesker som mig, der har taget en lang uddannelse og er startet sent på arbejdsmarkedet, som ikke skal være så mange år på arbejdsmarkedet. Og så er der nogle, der startede, da de var 18 eller 19 eller 20 år, og de klarer ikke det her. Det er ikke løst. Det er godt, hvis De Radikale vil løse det, for I har også ansvaret for, at det er sket.

Kl. 14:20

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Tak. Fru Merete Riisager, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:20

Merete Riisager (LA):

Tak. Hr. Pelle Dragsted er bekymret for sine børns fremtid, og hvorvidt de vil forgælde sig, når nu de skal i gang med at læse. Det kan jeg godt forstå. Jeg er også ofte bekymret for mine børn og deres fremtid, og hvad der nu vil ske dem, men i forhold til det her med at forgælde sig under studierne, er det jo sådan, at det, som regeringen har lagt frem, for den enkelte studerende vil betyde, at man får 800 kr. mindre om måneden.

Nu har jeg ikke grund til at tro andet, end at hr. Pelle Dragsteds børn er nogle meget opvakte unge mennesker, som også kan tage sig et studiejob, mens de læser, så derfor vil jeg lige springe til og berolige ordføreren med den nyeste viden på området. Jeg læser lige kort op her: Bachelorstuderende på landets universiteter, som supplerer SU'en med indtægter fra et studiejob, er ikke mere tilbøjelige til at blive forsinket med studierne eller falde fra sammenlignet med deres medstuderende, som udelukkende modtager SU. Det var sådan set bare lige en beroligende information til hr. Pelle Dragsted. Det er den nyeste viden på området.

Kl. 14:22

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 14:22

Pelle Dragsted (EL):

Jeg takker for forsøget på beroligelse. Det, jeg undrer mig over med det her SU-forslag, er: Hvorfor? Vi har i Danmark et rigtig, rigtig velfungerende system, som gør, at vi faktisk har en meget højere gennemførelsesrate på de lange videregående uddannelser end de lande, som har lavere SU. Vi kan se, at i Norge f.eks., fik det konse-

kvenser for gennemførelsen på de lange videregående uddannelser, da man skar i SU'en. Der var færre, der gennemførte den uddannelse, de startede på, og derfor forstår jeg simpelt hen ikke, hvorfor man vil gå ind og lave sådan et chanceløb på det her, fordi hvis der er noget, der betyder noget for fremtiden, er det da, at folk tager en uddannelse, og så er det andet jo bare et spørgsmål om almen retfærdighed. Hvorfor er det, at en af de grupper i vores samfund, som har mindst at leve for, de studerende, skal have mindre, for at vi kan give skatterabatter bl.a. til folk, der har mere, end de kan bruge? Altså, det forstår jeg bare ikke fornuften i, ganske enkelt.

Kl. 14:23

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Fru Merete Riisager.

Kl. 14:23

Merete Riisager (LA):

Hr. Pelle Dragsted kan ikke se nogen grund til, hvorfor man skulle skære en lille smule i SU'en. Nu er vi jo nogle, der mener, at når man tager nogle af folks penge, som man jo gør, når man indkræver skat, skal man have en rigtig god grund til det, og det, at vi nu bruger lige så mange penge på SU, som vi gør på hele vores videregående uddannelsessystem, kunne måske være grund nok til at se, om der gives vel mange penge ud.

Det er sådan, at det samlede beløb er steget ganske meget de sidste 10 år. Og hvis hr. Pelle Dragsted skulle være bekymret for børn af ufaglærte forældre, vil jeg lige springe til og komme med en ekstra bonusinformation om dem: Samtidig er studerende med ufaglærte forældre, som vælger et studiejob, mindre tilbøjelige til at blive forsinket end deres medstuderende med akademikerforældre. Det var bare, hvis hr. Pelle Dragsted havde den bekymring også. Tak.

Kl. 14:24

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Tak til fru Merete Riisager. Så er det ordføreren for at svare.

Kl. 14:24

Pelle Dragsted (EL):

Jeg er igen glad for beroligelsen. Jeg har intet imod, at folk, hvis de har mulighed for det – det er lidt forskelligt fra studie til studie, hvordan mulighederne er – har et studiejob. Det er bare ikke noget argument. Og med hensyn til det med, at udgiften til SU er vokset, vil jeg sige: Ja, det er den af den glædelige årsag, at der er mange flere, der tager en uddannelse. Men er det en udgift? Nej, det er en investering. Det vil være, ligesom hvis man i en virksomhed sagde, at nu sender vi vores medarbejdere på efteruddannelse, og så så det som en udgift i stedet for at se det som en investering. Det her er jo en investering. Det er jo penge, der tjener sig hjem igen senere, fordi vi har flere, der gennemfører en uddannelse end andre lande, som ikke har det SU-system, vi har.

Kl. 14:24

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Så siger vi tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Regeringen har fremlagt en 2025-plan, og det er godt. Regeringen tager fat på problemstillinger, som er væsentlige, og som også vi i Liberal Alliance mener at man skal tage fat på. De fire vigtigste er efter vores opfattelse, 1) at der er for mange i Danmark, som ikke arbejder, selv om de er i den arbejdsdygtige alder, 2) at der er for lille en belønning til dem, som yder en ekstra indsats, 3) at der er for

høje erhvervsskatter i Danmark, som gør, at virksomheder lidt for ofte foretrækker at lægge deres investeringer i nye arbejdspladser i andre lande end i Danmark, og 4) at man i dag fører en asylopolitik, som ikke tillader Danmark at sige stop, hvis man oplever tilstande som dem, man oplevede sidste efterår. Regeringen går et stykke af vejen her, men regeringen går ikke langt nok. Især når man kigger på skatten på arbejde, ville vi i Liberal Alliance kunne gøre det bedre, end regeringen gør det. Lad mig lige kort skitsere, hvad det er, vi foreslår om skatten på arbejdsindkomst.

Vi mener, at der ikke skal betales skat af de første 84.000 kr., man tjener om året, eller 7.000 kr. om måneden. Det vil give en skattelettelse på ca. 20.000 kr. til alle i arbejde. Vi mener ud over det, at der skal være en maks.-skat på 40 pct. på al indkomst, der overstiger 84.000 kr. om året. Det er vores politik, og inden venstrefløjten helt rituelt beskylder os for ikke at ville lade de bredeste skuldre bære de tungeste byrder, er der lige lidt fakta, jeg må ridse op for jer. Hvis man sammenligner to personer med en indkomst på henholdsvis 200.000 kr. om året og 2 mio. kr. om året, så vil den person, der tjener 2 mio. kr. om året, med Liberal Alliances skattepolitik betale 16 gange mere i skat end den person, som kun tjener 200.000 kr. om året. Den person, der tjener ti gange så meget, vil altså betale 16 gange så meget i skat. Det er især et resultat af det høje, høje bundfradrag, vi lægger på de laveste indkomster.

Som skattesystemet er skruet sammen i dag, betaler den person, der har en indkomst på 2 mio. kr., ikke 16 gange så meget i skat som den person, der har en indkomst på 200.000 kr., men kun 12,5 gange så meget. Der er altså større forskel på den riges skattebetaling og den knap så riges skattebetaling med Liberal Alliances system, end der er med det skattesystem, som der er i dag. Med LA's skatteforslag betaler den person, der tjener 2 mio. kr., 16 gange så meget i skat som den person, der tjener 200.000 kr., og med det nuværende skattesystem betaler den person, der tjener 2 mio. kr., 12,5 gange så meget i skat som den person, der tjener 200.000 kr. Så forstummer vel nu al snak om, at Liberal Alliance ikke vil lade de bredeste skuldre bære de tungeste byrder, og tak for det. Hvordan vil vi så nå derhen?

Når vi kigger på regeringens 2025-plan, konstaterer vi desværre, at regeringen ikke fører den politik, som Venstre gik til valg på. Venstre gik til valg på, at den offentlige sektor i Danmark, som i forvejen er en af verdens dyreste, ikke skulle være endnu dyrere – i stedet skulle pengene bruges til at lette skatten i bunden. Vi kan nu konstatere, at regeringen ønsker at øge det offentlige forbrug med 22 mia. kr. i 2025 og kun ønsker at lette skatten i bunden med 4,5 mia. kr. Det vil sige, at Venstre i det forgangne år har fået helt andre prioriteter. Nu er det meget vigtigere, at den offentlige sektor, som i forvejen er en af verdens dyreste, bliver endnu dyrere, end at skatten lettes i bunden. Hvis vi i stedet afsatte de 22 mia. kr., som Venstre vil forøge det offentlige forbrug med, til skattelettelser i bunden, så kunne vi nå dertil, at ingen betalte en krone i skat af deres lønindkomst af de første 5.000 kr., de tjener hver måned, eller af de første 60.000 kr., de tjener hvert år – ikke en krone.

Kl. 14:30

Det ville være en ren skattelettelse på lidt over 10.000 kr. om året eller næsten 1.000 kr. om måneden for alle i arbejde, lige fra den lavestlønnede kasseassistent, til smeden, til tømreren, til arkitekten osv. Alle ville få en lettelse på knap 1.000 kr. om måneden eller godt 10.000 kr. om året. Men regeringen har desværre andre prioriteter, regeringen synes hellere, at det offentlige forbrug skal vokse med 22 mia. kr.

Så er der den famøse skat i toppen af lønskalaen. Liberal Alliance ønsker at lette den skat, og det er der to grunde til. For det første gør den mere skade i samfundet, end den gør gavn i statskassen. Hvis man opkræver 2 kr. i topskat i Danmark, fører det i henhold til Finansministeriets forsigtige modeller i virkeligheden kun til, at der

kommer 1 kr. mere i statskassen, fordi der går økonomisk aktivitet tabt, som man ville have fået indkomst af i statskassen fra andre skatter og afgifter end topskatten, hvis man ikke havde den. Så vi gør danskerne 2 kr. fattigere med topskatten og får hver gang kun godt en krone i statskassen. Det er ikke en god forretning. Det er som fatter, der går til markedet og bytter en ko til rådne æbler. Det skal vi ikke gøre, og det her er endda Finansministeriets tal, og de er forsigtige. Vismændene siger, at vi, for hver gang vi opkræver 2 kr. i topskat, får et stort, rundt nul – 0 kr. – i statskassen, fordi topskatten ødelægger så meget økonomisk aktivitet, at indtægten fra andre skatter og afgifter falder tilsvarende. Der er ikke nogen ekstra penge i statskassen som følge af, at vi har topskat, siger vismændene altså, og det er så spændet i økonomernes vurdering af, hvad topskatten bidrager med i samfundet.

Der er blevet snakket meget om usikkerhed, og det er rigtigt, at der er en usikkerhed i det spænd, men der er ikke usikkerhed om, at det vil gavne samfundsøkonomien, hvis vi letter topskatten. Den eneste usikkerhed, der er, er, hvor meget det vil gavne samfundsøkonomien, hvis vi letter topskatten. Man kan ikke finde anerkendte økonomer fra Københavns Universitet, fra Aarhus Universitet, fra vismandsinstitutionen, fra Finansministeriet eller fra Skatteministeriet, som siger, at der er nul effekt. Det laveste bud er, at 50 pct. af topskattelettelsen kommer i statskassen alligevel fra en bedre økonomi i samfundet. Der er ikke noget lavere bud, medmindre man vil hvide gamle travere fra venstrefløjten – Jesper Jespersen, Christen Sørensens eller lignende – frem.

Vi har her for nylig fået illustreret den her effekt ved sænkningen af registreringsafgiften. Da vi forhandlede finansloven sidste år, gjorde vi det på baggrund af en økonomisk redegørelse, der sagde, at der i 2016 ville komme 19 mia. kr. i statskassen fra registreringsafgiften. Vi forhandlede med det budskab fra Finansministeriet, at det, hvis vi sænkede registreringsafgiften fra 180 til 150 pct., ville betyde et minus i statskassen på 350 mio. kr. Der var altså ikke 19 mia. kr. fra registreringsafgiften, men noget i omegnen af 18,65 mia. kr.

Virkeligheden er, at vi har fået 20,1 mia. kr. i statskassen i 2016, hvis skønnet nu holder. Det er ikke 19 mia. kr. som forudsat, før vi sænkede registreringsafgiften, men nu siger man, at der kommer 20,1 mia. kr. i statskassen, altså 1 mia. kr. mere, end man gættede på, før vi sænkede registreringsafgiften. Det er et eksempel på dynamiske effekter, der virker. Danskerne har jo taget imod registreringsafgiftslettelsen ved at gå ud og købe nogle større og mere sikre biler. De køber ikke mere så mange Ups, som de gjorde tidligere. De køber flere familiebiler med plads til hele familien og også en barnevogn, og det er det, der er resultatet.

Så er min tid udløbet. Jeg vil bare sige, at vi forventer gode forhandlinger. Vi synes godt om de meldinger, der er kommet her i dag fra talerstolen fra Dansk Folkeparti, og de meldinger, der er kommet fra Venstre, og vi forventer også gode meldinger fra Konservative. Vi tror, at det vil gå godt, og vi er meget optimistiske.

Kl. 14:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så går vi over til korte bemærkninger. Først er det fru Ane Halsboe-Jørgensen. Værsgo.

Kl. 14:35

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det, og tak til ordføreren. Det er jo forfriskende, når vi har kolleger herinde, der står ved det, de mener, og tør sige det højt. Derfor vil jeg også bare høre ordføreren, om ordføreren ikke kan fortælle, om det er rigtigt forstået, at visionen er et Danmark, hvor der er større forskel mellem rig og fattig end det Danmark, vi ser i dag.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:36 Vi har et hæderkronet Socialdemokrati, som gerne vil have regeringsmagten i det her land, men de magter ikke engang at lægge bare tilnærmelsesvis et finanslovsforslag frem. Synes hr. Ole Birk Olesen ikke, det er en lidt underlig måde, at vi i debatten skal diskutere op imod en væg, uden der egentlig kommer noget modsvar?

Kl. 14:39

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det er rigtigt, at hvis man vedtager hele Liberal Alliances økonomiske program, vil uligheden i Danmark være cirka på niveau med uligheden i Sverige, og det vil sige, at det er lidt større økonomisk ulighed end i dag, men altså ikke større end uligheden er i Sverige.

Kl. 14:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ane Halsboe-Jørgensen.

Kl. 14:36

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Det var jo en noget lav vision for det mest liberale parti, vi har i Folketinget, hvis det er den måde, det bliver formuleret på. Det var et ydmygt ønske, hvis det virkelig er det, hr. Ole Birk Olesen drømmer om om natten. Sådan helt konkret betyder politikken dog, at med det, Liberal Alliance allerede har stemt igennem og ikke bare det, Liberal Alliance drømmer om med integrationsydelse, kontanthjælpsloft osv., er der en fordobling af antallet af børn, der vokser op i fattige familier i fremtiden i forhold til det, vi har set tidligere. Kan ordføreren bekræfte, at det er hensigten?

Kl. 14:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:37

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, jeg kan ikke bekræfte, at det er hensigten med, at vi bl.a. har stemt for et kontanthjælpsloft. Hensigten er, at flere børns forældre skal komme i arbejde. Vi har den idé – og vi synes, at det er en fornuftig idé – men at børn også har godt af at vokse op i hjem, hvor mor og far er i arbejde, i stedet for at de vokser op i hjem, hvor mor og far igennem meget store dele af børnenes liv er på overførselsindkomst, så børnene ikke får kendskab til det gode, det er at tjene sine egne penge og forsørge sig selv. Vi har i Danmark bevæget os i en meget dårlig retning de seneste 50 år, i retning af, at stadig flere forældre ikke er i arbejde, og det problem er blevet forværret med tilstrømningen af indvandrere, som har meget store problemer med at vinde indpas på det danske arbejdsmarked, og det skal vi have gjort noget ved. Målet er ikke fattigdom, målet er at få forældre i arbejde.

Kl. 14:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jacob Jensen.

Kl. 14:38

Jacob Jensen (V):

Jeg vil gerne kvittere for Liberal Alliances melding, selvfølgelig både på talerstolen – den er ikke så overraskende, for vi kender synspunkterne – men også for modtagelsen af planen. Det er jo en stor plan, der indeholder rigtig mange elementer, og det tror jeg også vi skal få nogle rigtig gode snakke om ovre i Finansministeriet i den kommende tid. Jeg anerkender også og deler også ambitionen om, at vi skal arbejde sammen om at få skatten på arbejde længere ned. Det er et af verdens højeste skattetryk, og det må vi kunne gøre bedre.

Jeg vil bare spørge hr. Ole Birk Olesen om noget. Nu er det så Venstre, der har lagt en 2025-plan frem, og Liberal Alliance har tidligere, jeg tror, det var sidste år, lagt sin version af en 2025-plan frem, men det er vel så også nogenlunde det, vi har at forholde os til.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:39

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, det synes jeg. Da vi var i opposition, og vi er jo i sammenligning med Socialdemokraterne kun et forholdsvis lille parti, lagde vi en gennemregnet 2025-plan – faktisk også en ganske omfattende 2025-plan – frem, i modsætning til hvad man skulle tro, når man hører statsministeren sige, at Venstre er det eneste parti, der kigger på helheden, mens vi andre kun kigger på detaljer.

Jeg forstår ikke, at Socialdemokraterne, når de nu er et parti, der gerne vil have statsministerposten, ikke også har lyst til at sige: Hvad er det, Socialdemokraterne vil med det her samfund?

Når man f.eks. kritiserer regeringens udspil for, at lettelsen i bunden er for lille, må man jo så lægge frem, hvor stor man ønsker lettelsen skal være, og hvor pengene skal komme fra. Når man kritiserer alle mulige andre ting, må man også, hvis ikke man vil lave den besparelse, sige, hvad man så vil lave for at finde penge til de ting, man gerne vil bruge penge på.

Det synes jeg vi mangler, så det er jeg enig med hr. Jacob Jensen i.

Kl. 14:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så går vi videre. Så er det hr. Pelle Dragsted

Kl. 14:40

Pelle Dragsted (EL):

Tak. At Liberal Alliance mener, det er en god idé at bruge et stort milliardbeløb på at sænke skatten for nogle af de mere velhavende i Danmark, er kendt stof. Det er også kendt stof, at Enhedslisten synes, vi kan prioritere på en klogere måde. Så lad os lade det ligge og i stedet for se på finansieringen af den her helhedsplan. For her forstår jeg faktisk ikke rigtig Liberal Alliances politik, heller ikke inden for jeres egen logik.

En god del af de her skatterabatter på bl.a. topskatten skal ifølge planen betales ved at hæve skatten for folkepensionisterne og førtidspensionisterne og de ledige ved at afskaffe det her såkaldt grønne bundfradrag. Det betyder altså, at de får færre penge udbetalt efter skat. Det er det, vi kalder at forhøje skatten. Så dem med de laveste indkomster skal betale mere i skat, for at dem, der har mest, kan betale mindre i skat. Så mit spørgsmål er egentlig bare helt enkelt: Mener Liberal Alliance, mener ordføreren, at det er rimeligt, at mennesker, som har knoklet hele deres liv og betalt deres skat – eller for førtidspensionisters vedkommende mennesker, som f.eks. har et handicap – skal have en skatteforhøjelse, for at man kan give skattelettelser bl.a. helt oppe i toppen af indkomstskaalen?

Kl. 14:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:41

Ole Birk Olesen (LA):

Det er ikke vores forslag, at den grønne check, som er en slags skatterabat, skal afskaffes. Der er dog den logik i regeringens udspil, at den grønne check blev indført for at friholde folk med lave indkom-

ster for de stigninger i grønne afgifter, som blev vedtaget på det tidspunkt. Nu sænker man jo så en af de grønne afgifter, eller faktisk fjerner man den helt, nemlig PSO-afgiften, og så er der den logik, at når man sænker den grønne afgift, så kan man også fjerne den grønne check, som var en kompensation for de stigende grønne afgifter.

Men Liberal Alliance har fremlagt en 2025-plan, hvor vi ikke fjerner den grønne check, men finder de besparelser, der skal til, de effektiviseringer, der skal til for at lette skatten der, hvor vi ønsker at lette skatten, og for at forbruge mere der, hvor vi ønsker der skal forbruges mere, på alle mulige andre måder.

Men nu går vi ind i et forhandlingsforløb, og der må alle jo give og tage, og hvis nogen står fast på det her med den grønne check, må vi se, om det kan lade sig gøre, eller om det ikke kan lade sig gøre.

Kl. 14:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Pelle Dragsted.

Kl. 14:42

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Det var jo sådan set et ærligt svar. Det er ikke Liberal Alliance, der vil stå fast på, at den her grønne check skal bevares. Det er rigtigt nok, at den har kompenseret for nogle grønne afgifter, men dem er der jo altså stadig væk en del tilbage af, også efter den her plan. Reelt betyder det her jo bare, at en folkepensionist får færre penge ind på kontoen pr. 1. januar 2017. Jeg synes da, det er interessant – og jeg tror også, mange af de folkepensionister, der ser med, vil synes, det er interessant – at Liberal Alliance med deres forhandlingskapital har mere travlt med at forsvare, at mennesker, som virkelig har mange penge i vores samfund, skal have noget mere, men ikke vil bruge deres forhandlingskapital på at sikre, at folkepensionisten og førtidspensionisten ikke skal have deres skat sat op. Det siger da noget om, hvad det er for nogle interesser, man har tænkt sig at forsvare i det her forløb.

Kl. 14:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:43

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har altså endnu til gode at se, hvordan den samlede plan påvirker en folkepensionists økonomi. For det her er jo ikke det eneste element i den plan, der er også andre elementer. Og når vi så har været i gang med forhandlingerne, hvor der også gennemføres ting og sager og partierne får deres ting med, hvad er så påvirkningen på folkepensionistens økonomi? Hvordan ville tingene f.eks. udvikle sig, hvis ejendomsbeskatningen fik lov til at stige som forudsat i det nuværende system, kontra hvordan ejendomsbeskatningen får lov til at udvikle sig i det nye ejendomsbeskatningssystem? Når alt det lægges sammen, kan man jo sagtens komme derud, hvor folkepensionisten slipper billigere.

Kl. 14:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Josephine Fock.

Kl. 14:44

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Og tak til ordføreren. Jeg kunne godt tænke mig spørge ordføreren, hvordan Liberal Alliance forholder sig til det, at FN's bæredygtighedsmål øjensynlig ikke bliver opfyldt i den her plan, og at Parisaftalen ikke bliver implementeret. Nu hørte vi jo ordføreren sige fra talerstolen, at det er rigtigt nok, at uligheden bliver øget.

Kl. 14:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:44

Ole Birk Olesen (LA):

Der bliver jeg desværre nødt til at spørge om, hvilke FN-bæredygtighedsmål der henvises til. Nu tales der efterfølgende om uligheden, men jeg er ikke bekendt med, at FN har bæredygtighedsmål om ulighed. Og hvis FN har det, mener jeg ikke, at det har nogen relevans for Danmark, som er verdens mest lige land. Jeg håber, at fru Bock her kan oplyse mig om det.

Kl. 14:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Josephine Fock.

Kl. 14:45

Josephine Fock (ALT):

Ja, men FN's 17 bæredygtighedsmål går bl.a. ud på, at uligheden skal mindskes både imellem landene og i egne lande, og det har vi sådan set tilsluttet os. Og vi har tilsluttet os Parisaftalen, som handler om miljøet, hvis det ikke skulle være hr. Ole Birk Olesen bekendt. Så jeg vil sådan set gerne gentage spørgsmålet: Hvordan forholder ordføreren sig til, at uligheden nu øjensynlig bliver øget, set i lyset af at ordføreren, som han selv tilkendegiver det, vil være med til at øge uligheden yderligere i Danmark?

Kl. 14:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:45

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen oplyst om, at FN har bæredygtighedsmål på ulighedsudviklingen i Danmark, vil jeg konstatere, at jeg er uenig med FN i, at uligheden ikke må blive lidt større i Danmark, fordi der er en række goder, som kan opnås for dansk økonomi, ved at vi fører en politik, der har som en sideeffekt, at der er lidt mindre økonomisk lighed i Danmark. Det skal kunne betale sig at arbejde i Danmark. Det skal kunne betale sig at arbejde mere i Danmark. Og det har den sideeffekt, at der bliver lidt mindre økonomisk lighed. Og det synes jeg ikke er problematisk.

Kl. 14:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Martin Lidegaard.

Kl. 14:46

Martin Lidegaard (RV):

Der er nærmest sådan en forårsstemning herinde i Folketingssalen i dag, selv om det er efterår, for først åbnede Dansk Folkeparti ballet med at sige, at nu er tiden løbet langt forbi skattestoppet på boliger. Venstre gik så langt, som den stakkels ordfører nu kunne få lov til at gå, men i hvert fald har regeringen jo ikke taget skattestoppet med i sit udspil, og man må forstå, at også Venstre er klar over, at det skattestop, vi har i øjeblikket, ikke på nogen måde betrykker boligejerne. Tværtimod, så galoperer grundskylden derudad. Så det er tid til at gøre op med det nuværende skattestop og lave en stabil, ordentlig løsning for Danmarks boligejere.

Er Liberal Alliance egentlig enige i det også, altså at skattestoppet er en saga blot, og at tiden er løbet fra det?

Kl. 14:47

Kl. 14:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:47

Ole Birk Olesen (LA):

Liberal Alliance gik til valg på, at det skattestop, der er på ejendoms-værdiskatten, skal fortsætte, og at det skatteloft, som er på grund-skylden, skal laves om til et skattestop. Så vi ønsker at udvide skatte-stoppet. Men nu går vi jo i forhandling, og der er en række uhen-sigtsmæssigheder med det nuværende system. En af ugensigtsmæs-sighederne er, at de store skattestigninger, der har været på ejen-domssområdet i de senere år, stort set udelukkende er blevet pålagt folk, der bor i familiehus, fordi man har haft det her skattestop på ejendoms-værdiskatten, men ikke har haft skattestop på grundskyld-den, og det er jo lidt svært at se rimeligheden i det. Altså: Hvorfor er det lige dem, som bor i enfamiliehus, som skal betale hele skattereg-ningen på boligområdet?

Så jeg tror, vi bliver nødt til at sige, at nu bliver tingene kastet op, og så må vi fange dem igen på den mest hensigtsmæssige måde, og under alle omstændigheder tror jeg, at størstedelen af det her vil ha-ve effekt efter yderligere et valg.

Kl. 14:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 14:48

Martin Lidegaard (RV):

Det synes jeg egentlig er en ret konstruktiv tilgang til det. Vi er også åbne over for at finde den gode model, bare det ikke er en, der fuld-stændig udhuler hele ejendomsværdibeskatningssystemet, for fra Ra-dikales side vil vi hellere lette skatten på arbejde end at lette skatten på ejendomme, men også en, der er mere rimelig. Jeg er sådan set enig i betragtningen om at skabe lighed mellem land og by og huse og ejerlejligheder osv.

Kunne Liberal Alliance se for sig som en del af en sådan løsning, at man blev enige om i et bredt forlig at sige: at nu skal vi finde en ny måde at vurdere ejendomme på, men at man, hvis vi finder det på en ordentlig måde, simpelt hen siger, at boligbeskatningen stiger med lønudviklingen, hverken mere eller mindre, så alle boligejere har tryk, uanset hvilken type bolig de bor i?

Kl. 14:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil ikke afvise noget som helst på nuværende tidspunkt, men gå efter det bedst mulige resultat for boligejerne, og det resultat, som hr. Martin Lidegaard skitserer her, er bedre for boligejerne end det system, der har været i 00'erne og op. Derfor er det også lidt sjovt, at da De Radikale præsenterede deres forslag, sagde de, at der ville komme et merprovenu i statskassen, som skulle bruges på alt mulig godt, men da så økonomerne havde kigget på det, sagde de: Nej, det her betyder faktisk et mindre provenu til statskassen, fordi boligejer-ne vinder på, at man gennemfører det her. Så det stred lidt mod, hvad Radikale tidligere har sagt om øgede boligskatter, fordi det var faktisk mindre øgede boligskatter end med det eksisterende system, men det lyder fint og i hvert fald bedre end det nuværende.

Kl. 14:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg vil gerne forfølge spørgsmålet om, hvad pensionisterne får ud af det her, lad sige en folkepensionist, der kun har sin folkepensi-on. Hvad får folkepensionisten, som har betalt skat og arbejdet hele sit liv, f.eks. bor i en lejlighed? Hvad får folkepensionisten ud af den her 2025-plan?

Kl. 14:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:50

Ole Birk Olesen (LA):

Folkepensionisten får jo en PSO-afgift, der forsvinder som et eksem-pel. Folkepensionisten får muligvis også en grundskyld, der ikke vil stige så meget som forudsat, og selv om folkepensionisten bor i leje-bolig, er det jo også sådan, at udlejer betaler grundskyld og overvæl-ter den omkostning på lejer. Så det er ikke sådan lige til at forudsige. Men jeg må også sige, at Liberal Alliance går til de her forhandlin-ger for at øge gevinsten ved at arbejde. Det betyder faktisk mere for os at lette skatten for dem, der går på arbejde, end det gør for os at lette skatten for dem, der ikke går på arbejde. Vi vil gerne gøre alle forhold bedre for alle mennesker, men i et valg mellem at lette skat-ten for folk på arbejde og at f.eks. øge folkepensionen i Danmark vælger vi at lette skatten på arbejde.

Kl. 14:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 14:51

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nej, det, hr. Ole Birk Olesen siger, er, at hvis han slår op i den her plan, vil han se, at det ikke handler om, at folkepensionisten, der bor i en lejelejlighed, skal have mere, så handler det om, at folkepensi-onisten, der bor i en lejlighed, skal have markant mindre, fordi bolig-ydelsen bliver forringet, den PSO, der forsvinder, er jo kun en tredje-del eller en fjerdedel af den grønne check, der også forsvinder. Det går jo ikke en til en lige op – langt fra. Med de forringelser, der sker, og hvor folkepensionisten ikke får noget ud af det, spørger jeg ikke hr. Ole Birk Olesen, hvad folkepensionisten skal have ekstra, den folkepensionist, der har arbejdet hele sit liv. Jeg spørger, hvorfor den folkepensionist betale til gildet.

Kl. 14:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Ole Birk Olesen (LA):

Den mindre justering af boligydelsessystemet for pensionister, som der har været diskuteret i de seneste finanslovsforhandlinger, fører primært til, at folk ikke oplever så store stigninger i fremtiden, og kun i mindre omfang til, at der er nogle, der vil opleve at få mindre. Det, der arbejdes på, er en løsning, hvor der ikke er nogen, der får mindre, for den ligger jo ikke endelig fast. Så det handler ikke om, at folk skal miste en masse penge, men om, at stigningen, som i fremti-den vil være meget stor, hvis der ikke gøres noget, ikke skal være så stor.

Kl. 14:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:52

Kl. 14:54

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne spørge lidt ind til mulige forhandlingsresultater for Liberal Alliance. Hvis vi nu forestiller os et scenarie, hvor vi får gennemført nogle meget store skattelettelser, massive nedsættelser af selskabsskatten, måske en eliminerende af bundskatten, og hvis vi får fjernet topskatten fuldstændig for alle indkomster under en million, vil Liberal Alliance så stemme for sådan en aftale?

Kl. 14:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:53

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, vi stemmer altid for alt godt. Alt, der forbedrer situationen for danskerne, stemmer vi for.

Kl. 14:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:53

Rasmus Jarlov (KF):

Det synes jeg er meget dejligt at høre, for det betyder så, at der er muligheder for at finde nogle løsninger, hvor man ikke bare låser sig fast på et enkelt punkt. Men hvis man får en samlet og ubetvivlelig god aftale set fra Liberal Alliance synspunkt, så er man villig til at slå til. Det er jeg rigtig glad for at høre.

Kl. 14:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:53

Ole Birk Olesen (LA):

Det er korrekt, men jeg tror, at hr. Rasmus Jarlov misforstår det, som om at jeg af den grund siger, at så freder vi regeringen. Altså, vi stemmer for alt godt, men vi har indsat en regering med det opdrag, at den skulle sænke skatten på den sidst tjente krone med 5 procentpoint. Så selv om der kommer forslag i salen, som vi synes vi må stemme for, fordi de er bedre end det, der er i dag, så kan vi godt synes, at det ikke er godt nok, og at det ikke lever op til de krav, der blev stillet, da regeringen blev indsat, om at gennemføre en lettelse på mindst 5 procentpoint på den sidst tjente krone.

Kl. 14:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Joel.

Kl. 14:54

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til Liberal Alliance og ordføreren for også at løfte sådan nogle lidt tørre finanslovsdebatter op på et niveau, hvor det også handler om værdipolitik og om, hvor man gerne vil hen.

Jeg har et spørgsmål. Vi har de sidste 20-30 år set en lønudvikling, hvor de 10 pct. rigeste og særlig den rigeste procent er blevet meget rigere, mens vi ikke har set helt den samme udvikling for resten af samfundet. Så er mit spørgsmål: Er det, set med ordførerens øjne, en positiv udvikling?

Kl. 14:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Ole Birk Olesen (LA):

Det er en positiv udvikling, hvis man lever i et samfund, hvor der er så meget gang i økonomien, at alle bliver rigere; at alle, der går på arbejde, bliver rigere. Det kan godt nogle gange føre til, at nogle bliver mere rigere, end andre bliver rigere, og det synes vi er okay, hvis det er et resultat af, at dem, der bliver mere rigere, også bliver mere produktive. Altså, hvis det er en naturlig løndannelse, hvor folk får løn som fortjent, i forhold til hvor meget værdi de har for den virksomhed, de er ansat i, så har vi bestemt ikke noget problem med det. Vi er ikke imod, at nogle folk får mere end andre. Vi ønsker et frit samfund, hvor der er gang i økonomien, og hvor man tager hånd om dem, der ikke kan selv. Vi ønsker ikke et samfund, der er stivnet i beton, og hvor ingen må stikke af fra de andre, hvis de ellers har ydet en indsats, som berettiger til det.

Kl. 14:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Jens Joel.

Kl. 14:55

Jens Joel (S):

Men det er jo indiskutabelt, at uligheden er steget, og ordføreren har også lige sagt, at man gerne ville have uligheden til at stige mere. Jeg forstår, at man skal ramme det svenske niveau, for så er vi i mål. Men vil ordføreren så ikke bare sige, at det, at man får en større ulighed, er gavnligt i sig selv, hvis det er det, der er udtryk for Liberal Alliances holdning?

Kl. 14:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:56

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen når man siger sådan nogle ting, som at det skal kunne betale sig at arbejde, eller at det skal kunne betale sig at arbejde mere, så er det jo udtryk for, at man mener, at der bør være en større forskel på dem, der arbejder, og dem, der ikke arbejder, og på dem, der arbejder meget, og på dem, der kun arbejder lidt. Det er jo det, der ligger i det. Men vi har ikke nogen målsætning om, at der skal være sådan en ulighed. Vi har en målsætning om, at der skal være en motivation for at yde en ekstra indsats. Altså, hvis alle ville arbejde helt vildt meget og tjene lige meget og arbejde lige dygtigt, så havde vi da ikke noget som helst imod det. Men vi skal have en politik, som belønner folk, der yder en indsats.

Kl. 14:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Orla Hav.

Kl. 14:56

Orla Hav (S):

Allerførst vil jeg sige tak til ordføreren. Jeg har regnet på de samme eksempler med henholdsvis 200.000 kr. og 2 mio. kr. Jeg nåede jo til et ganske andet resultat. Det glæder mig så, at hr. Ole Birk Olesen beroliger mig med, at de mest velstillede skal til at betale mere i skat i forhold til dem, der betaler mindst i skat. Så skal jeg bare spørge: Betyder det, at Liberal Alliance har forladt ønsket om at gøre det her samfund mere ulige og har lyttet til argumenterne om, at børnefattigdom er udbredt på Vestegnen og i udkanten, at regeringen igen vil tage fra folk på overførselsindkomst, at reduktionen i topskat går til Nordsjælland, at få kvinder betaler topskat, og at det eneste, der er enighed om, er, at der er usikkerhed om effekten af at sænke topskatten?

Betyder det, at Liberal Alliance nu er optaget af at skabe større lighed i vores samfund?

Kl. 15:00

Kl. 14:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:57

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg er bange for, at jeg må sige, at hvis hr. Orla Hav har regnet på det her og er nået frem til andre tal end dem, jeg har præsenteret fra talerstolen, er det med meget stor sandsynlighed udtryk for, at hr. Orla Hav har regnet forkert.

Som det er i dag, betaler en person med en indkomst på 200.000 kr. 64.239 kr. i indkomstskat, mens en person med en indkomst på 2 mio. kr. betaler 802.011 kr. i indkomstskat, hvis man ikke har nogen fradrag ved siden af. 802.011 kr. er 12,5 gange mere end 64.239 kr.

Omvendt må jeg slå fast, at det er sådan, at hvis man får den store lettelse i bunden, som Liberal Alliance ønsker at gennemføre, og hvis vi fjerner topskatten, som Liberal Alliance ønsker, er der en forskel i skattebetalingen på de to indkomster, så den, der tjener meget, betaler 16 gange mere i skat. Så jeg tror, at hr. Orla Hav har regnet forkert.

Kl. 14:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Orla Hav.

Kl. 14:59

Orla Hav (S):

Jeg forsøgte sådan set at kvittere over for hr. Ole Birk Olesen. Det regnestykke, der blev fremlagt, gav indtryk af, at Liberal Alliance nu går ind for at skabe større lighed i samfundet. Det var sådan set den kvittering, jeg gav. Så regnestykket kan jeg sagtens gennemskue.

Men er problemet ikke, at det her samfund oplever, at folk ikke investerer? Vi står i en situation, hvor der er udbetalt 600 mia. kr. i udbytte for aktier. De penge bliver ikke investeret. Investeringerne i det danske samfund er faldet med lige omkring 20 pct. Er det et samfund, der syder og bobler af investeringslyst, fordi de rige har gode muligheder for at investere i det her samfund? Er det ikke dem, man skal have fokus på, i stedet for at være efter dem med de små indkomster?

Kl. 14:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:59

Ole Birk Olesen (LA):

Det har vi skam også fokus på. Problemet er jo, at afkastet på en investering, når man opretter en arbejdsplads i Danmark, er mindre end afkastet på en investering, hvis man opretter arbejdspladsen i udlandet. Det er derfor, man ser, at danske virksomheder for øjeblikket opretter flere arbejdspladser i udlandet, end udenlandske virksomheder opretter arbejdspladser i Danmark. Sådan er det. Det er et problem. Det kan vi løse ved dels at få omkostningerne ned ved at oprette arbejdspladser i Danmark, dels ved at få beskatningen ned på det overskud, man får, når man har oprettet arbejdspladser i Danmark.

Kl. 15:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Rune Lund.

Rune Lund (EL):

Jeg har forstået, at Liberal Alliance ønsker en sænkning af topskatten på 5 procentpoint, og at det er en rød linje. Jeg har forstået, at Liberal Alliance ønsker, at det skal være for alle, og at det er en rød linje. Men jeg har endnu ikke hørt Liberal Alliance sige, hvornår det her skal indføres. Skal det være pr. 1. januar 2017, eller skal det være senere? Hvis det bliver senere, er vi jo nogle, der har god tid til at lave det hele om igen, når vi efter et valg får en ny regering og der kommer et nyt flertal til. Så hvornår er det, det her skal træde i kraft?

Kl. 15:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:01

Ole Birk Olesen (LA):

Her må jeg så give kredit for et rigtig relevant og godt spørgsmål, for det er også nogle overvejelser, vi gør os. Men jeg må så desværre skuffe, for jeg kan ikke her og nu på talerstolen fortælle om vores forhandlingsudspil på det område. Men det er da rigtigt, at hvis partierne i blå blok danner flertal og laver den her 2025-plan sammen, og hvis resultatet af det er, at vi kan få vores topskattelettelse i 2025, mens de andre skal bruge løs af pengene i 2017, så er vi nok blevet lidt snydt. Så det er selvfølgelig også inde på vores opmærksomhedstavle. Men tak for at oplyse os om det. Hvis nu vi havde glemt det, altså at det var et relevant emne, så var det rigtig godt, at Enhedslisten kunne gøre os opmærksom på det.

Kl. 15:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Rune Lund.

Kl. 15:02

Rune Lund (EL):

Så har man oplevet det med, nemlig at få ros af Liberal Alliance her nede i Folketingssalen. Men det er jo ikke, fordi jeg sådan skal gå og give gode ideer til Liberal Alliance i forhold til de forhandlinger, der kommer til at være, men er det ikke meget mærkeligt, at man har nogle meget faste røde linjer på indholdet, når det kommer til procentpoint, som topskatten skal sænkes med, og når det kommer til, om det skal gælde for alle, men at man tilsyneladende ikke har nogen som helst linjer, i forhold til hvornår det skal indføres? Jeg må bare sige, at det da er en utrolig glædelig nyhed for os i Enhedslisten. For når der så kommer et valg næste gang og vi forhåbentlig får et nyt flertal, så kan jeg da love for, at en af de første ting, der kommer med i en finanslovsforhandling i forhold til en ny regering, er at rulle lige præcis alt, hvad der bliver besluttet på det her område, tilbage med det samme.

Kl. 15:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:02

Ole Birk Olesen (LA):

Det er jeg helt opmærksom på vil være Enhedslistens mål. Jeg kan så glæde mig over, at hr. Benny Engelbrecht fra Socialdemokraterne har stået her på talerstolen uden at ville sige, at de vil rulle en topskattelettelse tilbage. Det må jeg jo tolke sådan, at det vil de ikke, for ellers havde han vel bare sagt det af hensyn til freden i rød blok osv. For ikke at blive kritiseret af Enhedslisten, ville han bare have sagt, at jamen vi ruller det tilbage straks efter et valg. Men det har han ikke sagt, og det er jo, fordi han ikke vil gøre det.

Kl. 15:03

Kl. 15:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Erik Christensen.

Kl. 15:03

Erik Christensen (S):

Tak. Nu har vi hørt hr. Anders Samuelsen sige adskillige gange, at topskattelettelser ikke bare var et spørgsmål om skattepolitik, men at det også var et spørgsmål om værdipolitik. Derfor vil jeg gerne sige, at når Liberal Alliance også gør rigtig meget ud af at fortælle, at den offentlige sektor skal være mindre – der skal være mere brugerbetaling, og vi skal skære på den offentlige sektor – så må det også være udtryk for værdipolitik.

Jeg kunne godt tænke mig, om ordføreren kunne blive lidt mere konkret. Hvad er det, som den offentlige sektor løser i dag, som den offentlige sektor ikke skal løse, hvis Liberal Alliance får magt, som de har agt?

Kl. 15:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:04

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen jeg kan godt stå her og remse nogle ting op om bycykler, der koster en formue, og bænke med lys i og 50 kommunikationsmedarbejdere i en kommune osv., men det er ikke der, det for alvor batter. Der, hvor det batter, er ikke, hvor man skærer ned på servicen til borgerne, men hvor man effektiviserer produktionen af servicen.

Den tidligere regering – og spørgeren er medlem af et af dens partier – nedsatte jo en Produktivitetskommission med de klogeste hoveder, som den regering kunne finde, og den Produktivitetskommission analyserede tre tunge områder i kommunerne og konkluderede, at på de tre områder, børnepasning, skolegang, ældrepleje, ville kommunerne sammenlagt kunne være 10 pct. billigere, hvis blot de kommuner, der ikke er så effektive, blev lige så effektive som de kommuner, som allerede er effektive. Så sagde Produktivitetskommissionen også, at der var formodning om, at også i regionerne og i staten ville man kunne opnå et tilsvarende effektiviseringspotentiale, og det er det, vi foreslår.

Kl. 15:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Erik Christensen.

Kl. 15:05

Erik Christensen (S):

Det er meget interessant. Nu vil jeg jo sige, at jeg har brugt rigtig mange år af mit liv i den kommunale verden, inden jeg startede herinde. Men det, ordføreren siger, er, at man kan effektivisere yderligere i forhold til dagpasning, i forhold til folkeskole og i forhold til ældrepleje. Jeg vil bare sige, at det er et interessant synspunkt, og jeg er helt sikker på, at de daginstitutionspædagoger, der er, og de skolelærere og sygeplejersker, der i øjeblikket synes, at de løber rigtig, rigtig hurtigt uden egentlig at kunne yde den service, som de rigtig gerne vil, synes det er interessant. De skal så løbe endnu stærkere, og man skal have endnu flere børn pr. pædagog i daginstitutionen, eller endnu flere sygeplejersker skal afskediges i den offentlige sektor. Det er interessant. Men det er selvfølgelig også værdipolitik.

Kl. 15:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Ole Birk Olesen (LA):

Men det er jo ikke mig, der siger det. Det er jo den ekspertkommission, som spørgerens regering nedsatte, der siger det. Og der er kommuner, der gør det allerede i dag. Den mest effektive kommune er angiveligt Frederiksberg Kommune. Der løser man allerede i dag de opgaver så billigt, som andre kommuner også ville kunne, hvis de var lige så dygtige og lige så dygtigt ledet som Frederiksberg Kommune. Så det er jo ikke sådan, at det er en eller anden science fiction-vision. Det er allerede derude i dag.

Kl. 15:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 15:06

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Kontanthjælpsloftet har mange ansigter, og der er 34.000 børn, der berøres af det, og et af dem er Laura på 13 år fra Kolding. Hun medvirker i DR's program »Barndom på bistan« og hun fortæller dér – modigt, synes jeg – om, hvordan hun sidder derhjemme med ondt i maven, når veninderne tager i Kolding Storcenter og på McDonald's, fordi moren ikke har råd til at give hende penge med, så hun kan deltage i sociale aktiviteter. Hun fortæller, hvordan hun frygter, at veninderne synes, at hun er kedelig, fordi de aldrig har råd til at komme på ferie i hendes familie. Kan hr. Ole Birk Olesen ikke forklare mig, hvordan det kan være et værdipolitisk mål at føre en politik, der har den direkte konsekvens, at vi skaber flere med de livsvilkår, som Laura så modigt beskriver i programmet?

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:07

Ole Birk Olesen (LA):

Men det bliver jo nødt til at være sådan, at der er en forskel på at være i arbejde og ikke at være i arbejde. Det er jo desværre sådan – det kan vi se allerede i dag – at der i de grupper i samfundet, for hvem der er den mindste forskel, også er den største ledighed, fordi det ikke kan betale sig for dem at komme i arbejde i de jobs, de kan få. Så der bliver nødt til at være en forskel, også i familier, der har børn. Det går jeg ud fra at hr. Christian Rabjerg Madsen også er enig i, altså at der skal være en forskel, også selv om folk har børn, fordi vi ikke ønsker, at børn i overdrevent omfang vokser op i familier, hvor man ikke har en forbindelse til arbejdsmarkedet. Selv hr. Christian Rabjerg Madsen synes jo ikke, at det skal være sådan, at børn i familier, hvor forældrene ikke arbejder, har råd til nøjagtig de samme ting som børn i familier, hvor begge forældre arbejder. Det synes selv hr. Christian Rabjerg Madsen vel ikke.

Kl. 15:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 15:08

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil godt bede ordføreren om at forholde sig til, at ordførerens politik fører til, at 34.000 børn rammes af den fattigdom, som betyder de livsvilkår, som Laura modigt fortæller om i tv-programmet. 34.000 børn berøres af kontanthjælpsloftet, og det har en beskæftigelseseffekt på 500. Er det virkelig en pris, som er værd at betale for en så beskeden beskæftigelseseffekt, at vi skal have flere af den slags historier, som Laura meget gribende fortæller i det her DR-program?

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:09

Så det er det, man på moderne dansk kalder en no-brainer at sige: Ja, det har hr. René Gade ret i.

Kl. 15:12

Kl. 15:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 15:12

Ole Birk Olesen (LA):

Kontanthjælpsloftets beskæftigelseseffekt er en kortsigtet vurdering. Hør her: Når vi f.eks. i Danmark vedtager en rygepolitik og vi hæver prisen på cigaretter, så ved vi godt, at det er meget få af dem, der allerede ryger i dag, der stopper som følge af det. Men man har en formodning om, at der måske er nogle, der ikke er begyndt at ryge, som ikke begynder at ryge på grund af den politik, man fører, og sådan er det også lidt i ledighedssystemet. Vi ved godt, at det er svært at få dem, der har været i ledighedssystemet i 10 eller 20 år, i arbejde, men vi er også bekymret for dem, der er på vej ind i ledighedssystemet, så der ikke grundlægges nogle dårlige vaner, herunder i de familier, der har børn.

Kl. 15:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. René Gade.

Kl. 15:10

René Gade (ALT):

I Alternativet leder vi hele tiden efter de trin, der gør, at vi kan tage nogle skridt sammen, også på tværs af partiforskelle. I går havde jeg et debatindlæg i Børsen om en fælles kernesag for LA og Alternativet om vores iværksættere. Overskriften var, at vi gerne vil give mulighed for at udbetale en større del af lønnen til medarbejderne i medarbejderaktier for iværksættervirksomheder. Overskriften blev så, at Alternativet sagtens kan se sig selv i 2025-planen. Det var der nogle der undrede sig over, for det er faktisk en meget lille del af 2025-planen, vi kan se os selv i. Meget store områder gør, at vi synes, det er en helt forkert retning. Jeg har sagt det her som en disclaimer til ordføreren, så han ikke skal føle, at jeg vil bagbinde ordføreren til det, han måske siger ja eller nej til nu.

Kan ordføreren med det her in mente, nemlig at man ikke behøver at bekende sig fuldstændig bare ved at give en lille anerkendelse, sige, at der godt kan være afledte positive effekter i elementer i dansk økonomi, som Finansministeriets modeller ikke tager med? Altså, jeg taler om de beregninger, vi får fra Finansministeriet i ny og næ, der tilkendegiver en retning for samfundet. Kan der godt være positive elementer, som ikke er med der, som bliver skabt af nogle afledte effekter? For i daglig tale og generelt, når vi har debatterne, lyder det nogle gange, som om man ikke anerkender det i Liberal Alliance.

Kl. 15:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:11

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, der har hr. René Gade så hørt forkert. Vi anerkender på lige fod med Finansministeriet, at Finansministeriet ikke kan regne alle afledte effekter med ind, fordi det er for svært. De regner på det, hvor de mener de har en vidensbasis, som gør, at de kan regne kvalificeret på det. Hvis man f.eks. tager sådan noget som topskattelettelse, regner Finansministeriet jo kun ekstra arbejdsudbudseffekt ind i det. De regner ikke ekstra produktivitet ind i det. Det er derfor, der fremkommer en forskel mellem Finansministeriets meget forsigtige vurderinger og vismændenes noget mere optimistiske vurderinger. Det er, fordi vismændene indregner produktivitetsstigninger som følge af lettelse i marginalskatten, mens Finansministeriet ikke gør det.

René Gade (ALT):

Det vil jeg så gerne imødekomme ved at sige, at der også en gang imellem går rygter om, at vi i Alternativet ikke anerkender økonomiske modeller. Det er ikke rigtigt. Vi anerkender i høj grad økonomiske modeller, der går ind og markerer en retning eller sætter en ramme for, hvad det er, vi skal være opmærksomme på der kan komme til at gå galt eller gå godt i fremtiden.

Det sagt, kunne jeg rigtig godt tænke mig, at vi sammen med Liberal Alliance gik ind og kiggede på, hvad det er for afledte effekter, vi ikke får med, når vi kigger på modellerne i dag, når vi går ud og laver budgetter – eksempelvis når der bliver talt skat, eller når der bliver talt iværksætterfordele. Altså, kunne man have en debat, hvor man ikke skyndte sig at sige, at LA sidder oppe i toppen af et træ, eller at Alternativet sidder ude i en grøft, når vi kom med noget, der pegede på en systemkritik. Der kunne jeg godt tænke mig at vi i højere grad hjalp hinanden med at komme igennem med nytænkning.

Kl. 15:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:13

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, gerne. Men afledte effekter, der skal regnes ind i modellerne, skal jo have en karakter, hvor man med en vis vidensbasis synes at man kan regne på det. Og det er et problem, hvis man kræver, at de skal regne på noget, som de ikke kan regne på.

Herunder må jeg også lige give en røffel til Alternativet, for når Alternativet i den debat, der har været, har sat spørgsmålstejn ved, om Danmark ville blive et fattigere land – alt andet lige – hvis danskerne arbejdede mindre, så synes jeg altså, man har bidraget til et forsøg på at fordumme debatten.

Kl. 15:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peder Hvelplund.

Kl. 15:13

Peder Hvelplund (EL):

Tak. Nu er jeg jo en simpel mand, der kun er herinde på gennemtræk, og der er det sådan, at det nogle gange godt kan være lidt svært at forstå den der lidt særegne logik, der hersker herinde. Det er sådan, at jeg normalt arbejder som mentor på et jobcenter, og det vil sige, at jeg arbejder med nogle af de her kontanthjælpsmodtagere. Og der kan jeg så forstå på ordføreren, at han har kendskab til en mekanisme, der gør, at hvis man presser folk på økonomien, altså hvis man tvinger dem ud af egen bolig eller forringer deres sociale vilkår, så skulle de af en eller anden grund få lettere ved at komme ind på arbejdsmarkedet. Der kunne jeg godt tænke mig at høre lidt om, hvad det er for en mekanisme.

Jeg må sige, at min erfaring på det område har lært mig, at det faktisk forholder sig præcis modsat. Så er det sådan, at jo længere man presser folk ud, desto længere presser man dem også væk fra arbejdsmarkedet. Hvis du sørger for, at de ikke kan blive boende i den bolig, de har, eller hvis du sørger for, at vilkårene bliver forringet for deres børn, så bliver det faktisk rigtig meget sværere for dem at komme ind på arbejdsmarkedet.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad det er for en særegen mekanisme, som ordføreren har kendskab til, der gør, at det, at man presser dem på den måde, betyder, at de får lettere ved at komme ind på arbejdsmarkedet igen.

Kl. 15:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:14

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg tror, at så godt som alle ledige i Danmark helhjertet ønsker at få et godt og vellønnet arbejde, dvs. et arbejde, hvor lønnen er arbejdet værd og opleves som at være arbejdet værd, og hvor arbejdet er spændende og udviklende. Desværre er det ikke alle, der kan få jobs, som de mener lever op til det. De er så henvist til – burde være henvist til – at tage de jobs, de så kan få, altså dem, der bare giver mad på bordet.

Der er det et problem, at der er for lille forskel i forhold til at tage nogle jobs, som man ikke synes er spændende, som man ikke synes er udviklende, og hvor lønnen ikke er specielt høj. Det er et problem, hvis de penge, man får fra det offentlige, er på 80 pct. eller mere af det, man ville få, hvis man kom i job. Det var også det, Socialdemokraterne, SF og Radikale mente var et problem, da de sad i regering. Jeg fastholder, at det stadig er et problem.

Kl. 15:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 15:15

Peder Hvelplund (EL):

Jamen så kan jeg da bare sige, at hvis man f.eks. er ung kontanthjælpsmodtager under 30 år, får man udbetalt omkring 5.000 kr. Det betyder, at man har et rådighedsbeløb på måske 2.000 kr. om måneden. Der findes ikke noget arbejde, som ikke ville gøre, at man fik et væsentligt løft i forhold til den indtægt, man har. Det er ikke, fordi de her mennesker ikke vil arbejde.

Det er, fordi de ikke kan, og der er det bare, jeg ikke helt forstår filosofien i, at når jeg skal prøve på at få dem i arbejde, skulle der ligge en eller anden mekanisme, som ville gøre, at hvis jeg sørgede for, at de flyttede – måske flyttede til en helt anden by, fordi de ikke kan finde en bolig i den by, de bor i – så ville det bringe dem tættere på arbejdsmarkedet. Jeg forstår bare ikke den mekanisme.

Kl. 15:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:16

Ole Birk Olesen (LA):

Det er faktisk et rigtig interessant eksempel, som spørgeren fremdrager, med unge under 30 år, som får en lavere kontanthjælp, end hvis man er over 30 år. Jeg har ikke tallene med mig her i dag, men det er jo mange gange blevet konkluderet, at ledigheden for lige præcis denne gruppe er faldet, som følge af at man har sænket deres kontanthjælpssats. Det tror jeg ikke man med nogen rimelighed kan sidde og ryste på hovedet af. Det er slået fast af alle saglige mennesker i det her land, økonomiske vismænd, ministerier og osv., at det har haft en effekt.

Det var jo også derfor, at den ordning, som tidligere kun gjaldt for unge under 25 år, af S-R-SF-regeringen blev udvidet til også at gælde for dem fra 25 til 30 år. For man kunne se, at det havde en effekt. Det er kun Enhedslisten, der bestrider det.

Kl. 15:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Yildiz Akdogan.

Kl. 15:17

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Ordføreren retfærdiggjorde over for min kollega, Ane Halsboe-Jørgensen, sit argument om, at det var godt med kontanthjælpsloftet og besparelser på integrationsydelsen, ved at sige, at børn har godt af forældre, der arbejder. Jeg vil bare lige spørge ordføreren: Har børn også godt af have mulighed for at gå til fødselsdage og gå til forskellige sportsaktiviteter og tilbringe tid i fællesskab, sammen med deres klassekammerater? Det er bare et simpelt spørgsmål: Har børn godt af det – ja eller nej?

Kl. 15:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:18

Ole Birk Olesen (LA):

Det har børn godt af, og det er der heldigvis også mulighed for, selv om man har lavet kontanthjælpsreformer. At gå til fødselsdage er noget, der – typisk, for jeg kender børn i den alder – kræver en gave til en tier eller en tyver. Når det handler om at gå til sport, er der i mange klubber specielle tilbud til børn af forældre, der ikke har særlig mange penge, hvor man kan få en friplads, eventuelt få det betalt af kommunen. Det tror jeg man kan nogle steder. De muligheder er der. Så man skal ikke skubbe børnene foran sig på det punkt i hvert fald, fordi man ikke vil gøre noget ved den økonomiske motivation til at ville have et arbejde. Det synes jeg ikke er sagligt.

Kl. 15:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 15:18

Yildiz Akdogan (S):

Det var et meget interessant svar. Altså, man skal motiveres for at kunne komme i arbejde, siger ordføreren. Hvad angår det her nye kontanthjælpsloft, er det over 4.000 mennesker, der berøres af det. Når man ser på det ud fra regeringens egne beregninger, er beskæftigelseseffekten af det her kontanthjælpsloft kun 500 personer i arbejde. Er det egentlig den beskæftigelseslogik, som Liberal Alliance synes der skal til for ligesom at motivere flere til at komme i beskæftigelse og sørge for, at det skal kunne betale sig at arbejde?

Kl. 15:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:19

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen som jeg også har sagt tidligere, mener jeg, det er en kortsigtet vurdering i de tal dér. Den langsigtede effekt af, at vi får mindsket tilgangen til systemet, er større end den kortsigtede effekt, hvor man alene ser på, hvem man får ud af systemet. Så jeg ser noget mere optimistisk på den langsigtede effekt af de her reformer end på den kortsigtede effekt.

Kl. 15:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til hr. Ole Birk Olesen – der er ikke flere spillere. Vi går videre i ordførerrækken, og det er fru Josephine Fock, Alternativet.

Kl. 15:20

(Ordfører)

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at rose regeringen for at fremlægge en 2025-plan, en fremtidsplan for Danmark. Jeg synes faktisk, det er prisværdigt, at regeringen forsøger at tænde det lange lys og blænde op mod fremtiden.

Regeringen har gjort meget ud af at præsentere sin fremtidsplan, sin 10-årsplan, som en helhedsplan, men det er det i min optik ikke. Det er en vækstplan, og det er en vækstplan, der fokuserer på to ting og to ting alene, nemlig BNP og de offentlige finanser. Dermed fokuserer den ikke på velfærden, den fokuserer ikke på klimaet, og den fokuserer ikke på uligheden – og dermed jo ikke i min optik overhovedet på helheden. For hvis man havde fokuseret på helheden, havde den jo taget hensyn til de tre bundlinjer, som vi kalder det, nemlig både den sociale bundlinje, den miljømæssige bundlinje og den økonomiske bundlinje, og hvordan de tre bundlinjer påvirker hinanden. Den havde også haft fokus på – og det ligger implicit i de tre bundlinjer – hvordan man lever op til FN's bæredygtighedsmål, og hvordan vi får implementeret Parisaftalen i Danmark.

Men det fokus har 2025-planen, helhedsplanen, ikke. Den har fokus på den økonomiske bundlinje og et fuldstændig fraværende fokus på kloden og klimaet og på, hvilken verden vi ønsker at give videre til vores børn og børnebørn. Og den giver det indtryk, at regeringen i virkeligheden opfatter økonomien som målet og ikke som midlet til at opnå de forbedringer, vi ønsker for vores fremtid.

Når jeg læser regeringens finanslovsforslag, og når jeg hører statsministeren fremlægge sin 2025-plan, bliver jeg desværre bekræftet i, at der mangler nytænkning, at der mangler mod, og at der mangler visioner for dansk politik. Der bliver skruet på de håndtag, vi kender, og vi bevarer det, vi allerede har.

Der er forslag om at øge pensionsalderen, der er forslag om at skære i SU'en, og der er forslag om at sænke udviklingsbistanden. Der er også forslag om, at vi skal kunne lukke grænserne, og at vi skal kunne reducere de offentlige ydelser. Hvad gør man så med de penge, man får ud af det? Ja, dem giver man så som skattelettelser til de højtlojnnede og som skatte- og afgiftslettelser til erhvervslivet. Hvorfor gør man så det? Jamen det gør man jo for at bevare det, vi allerede har, for at passe på Danmark, som regeringen siger.

Problemet er bare, at det ikke løser de allermest presserende udfordringer, som vi står over for, for vi skal ikke nøjes med at bevare. Vi skal forandre, vi skal forny, og vi skal ikke mindst forbedre, og det skal vi, fordi vi er nødt til at tage fat i de store kriser, som vi ser ikke kun udfordre Danmark, men hele verden, og som vi ikke kan ignorere. Det er sådan, vi reelt passer på Danmark og på resten af vores klode.

Vi løser ikke klimakrisen og den globale ulighedskrise ved at gå ned i konkurrencestatens maskinrum og skrue lidt på nogle af knapperne, som vi har set det gjort før, og som også ligger implicit i den her 2025-plan. Nej, vi skal i virkeligheden til at udvikle helt nye maskiner. Vi skal opfinde en balancestat i stedet for en konkurrencestat, fordi der er brug for mere tillid og mindre kontrol i den offentlige sektor, og fordi vi har behov for fokus på de tre bundlinjer: miljøet, den sociale bæredygtighed og økonomien.

Vi skal skabe et nyt skattesystem, fordi det både økonomisk, socialt og miljømæssigt skal være mere bæredygtigt. Vi skal sænke skatten på arbejde og hæve den på bolig, formue, forurening og finansielle transaktioner. Vi skal udvikle en helt ny økonomisk tænkning, hvor vi går fra kassetænkning til menneske- og miljøtænkning, fordi vækst og velstand ikke skal skabes på bekostning af mennesker og miljø.

Så skal vi udvikle et helt nyt og mere fleksibelt arbejdsmarked, fordi det er en bunden opgave at fordele arbejdet mere solidarisk

iblandt os og få reduceret den stress, der er i befolkningen, og sørge for, at familier kan få arbejdsliv og fritid til at hænge sammen.

De visioner – de langsigtede og bæredygtige visioner – er de visioner, der skal tage hensyn til helheden, og dem savner jeg i den her såkaldte helhedsplan.

Kl. 15:25

Som det nok står rimelig klart her, er finanslovsudspillet og 2025-planen jo ikke noget, der er lavet på et af Alternativets politiske laboratorier, for der er ønsket heri om at skære i SU'en og gøre den mere lånebaseret. Den rammer socialt skævt, og den forhindrer flere unge i at tage en uddannelse. Det er også i vores øjne bekymrende, at både finansloven og 2025-planen øger uligheden. Det skyldes ikke mindst de skattelettelser, som er lagt ind i 2025-planen. Det er ting, som ikke ville være kommet frem i vores politiske laboratorier.

Vi synes i virkeligheden også, at det er ude af proportioner, at regeringen ønsker at sænke udviklingsbistanden, samtidig med at den vil bruge flere af de penge, som er reserveret til verdens fattigste, på at håndtere vores indenrigspolitiske opgaver.

Alligevel er det ikke forringelserne af SU'en eller uddelingen af skattelettelser eller beskæringen af udviklingshjælpen, som gør størst indtryk på os. Nej, det er faktisk de ting, der slet ikke er med, og jeg har jo været lidt inde på det. Det er præcis det, at vi ikke løser klimakrisen med planen, og at vi ikke implementerer FN's nye bæredygtighedsmål om at begrænse uligheden.

Det er et mysterium for mig, hvordan det er lykkedes regeringen at lave en 10-årsplan, som totalt ignorerer klimakrisen. Klimakrisen udgør suverænt den største trussel mod samfundet og planeten, og det tror jeg faktisk statsministeren selv har erkendt over for Alternativets politiske leder, hr. Uffe Elbæk, under en spørgetime i Folketingssalen. Den nuværende situation med stigende temperaturer, flere naturkatastrofer og stadig større mangel på ressourcer understreger krisens alvor, men det, den også understreger, er, at det er nu, vi skal begynde at handle, hvis vi skal forhindre klimakrisen i at udvikle sig til en permanent klimakatastrofe. Alligevel er ambitionerne på klimaets vegne fuldstændig fraværende i den her 2025-plan. Og faktisk går det jo den helt forkerte vej, når regeringen vil afskaffe PSO-ordningen, som vi ved vil medføre en merudledning på ca. 3 mio. t CO₂ om året.

Selvfølgelig respekterer jeg fuldt ud regeringens ret til at prioritere anderledes, men når man præsenterer en 10-årsplan som en helhedsplan og man fuldstændig ignorerer klimakrisen, som er den største trussel mod planeten og samfundet, ja så kunne man sådan lidt poppet sige, at det svarer til at stå i et brændende hus og diskutere farven på gardinerne i stedet for at slukke ilden.

Så vil jeg komme til det positive, og det er, at der er lagt op til at forbedre forholdene for de danske iværksættere, og det er vi rigtig glade for. I Alternativet lancerede vi jo i foråret 26 forslag til, hvordan man kan understøtte iværksætterkulturen i Danmark. Flere af de forslag indgår i 2025-planen, dog i lidt modificeret form, men det synes vi er rigtig positivt. Det gælder f.eks. forslaget om, at det skal være lettere som privatperson at investere sine pensionsmidler i en iværksættervirksomhed, og det gælder også forslaget om, at der skal være et højere skattefradrag for folk, som investerer i iværksættervirksomhed. Det vil jeg gerne rose. Vi havde håbet, det havde været mere ambitiøst, og vi vil gerne levere input til, hvordan det kan blive endnu mere ambitiøst. Men det er en start, og det er vi rigtig glade for.

Men samlet set indeholder 2015-planen og finanslovsforslaget forringelser på den sociale og den miljømæssige bundlinje, så samlet set synes vi den giver et minus, som Danmark ikke kan være tjent med. Så jeg vil afslutte med at sige, at jeg synes, at for at man skal kunne kalde det en helhedsplan, skal der være taget hensyn til de tre bundlinjer – den miljømæssige, den sociale og den økonomiske – og

i den her plan er der primært taget hensyn til den økonomiske bundlinje.

Kl. 15:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt med en kort bemærkning, og det er hr. Jacob Jensen.

Kl. 15:29

Jacob Jensen (V):

Tak til Alternativet for talen og også for de positive bemærkninger, ikke mindst her til sidst. Nu er det jo Alternativet, vi har på talerstolen, så derfor skal man altid kigge efter alternativer, kan man sige. Derfor vil jeg bare spørge sådan helt simpelt: Hvilken plan synes Alternativets ordfører bedst om – regeringens 2025-plan eller Socialdemokraternes 2025-plan?

Kl. 15:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Josephine Fock (ALT):

Nu har jeg jo ikke hørt Socialdemokratiet præsentere en 2025-plan, og jeg står heroppe for at diskutere regeringens 2025-plan, så jeg synes sådan set, det er den, jeg giver bemærkninger til.

Kl. 15:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Jacob Jensen.

Kl. 15:29

Jacob Jensen (V):

Jamen det er jo selvfølgelig rigtig nok, fordi Socialdemokratiet ikke har nogen 2025-plan. Nu er det selvfølgelig finansloven, vi taler om. Hvad synes, Alternativet er bedst: Er det regeringens forslag til finanslov, eller er det Socialdemokraternes forslag til finanslov?

Kl. 15:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Josephine Fock (ALT):

Altså, det er lidt svært for mig at svare på, i og med det er regeringen, der fremlægger et finanslovsforslag, og det er det, jeg har lyst til at kommentere. Så glæder jeg mig i øvrigt til at kunne lave Alternativets finansforslag, som vi jo også vil præsentere, når vi kommer så vidt.

Kl. 15:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke flere, der har bedt om en kort bemærkning. Derfor siger vi tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken med hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Martin Lidegaard (RV):

I Danmark har vi i generationer haft den tradition, at den generation, der sad på magten, gav et Danmark videre til den næste generation, der var endnu bedre end det, de havde fået fra deres forældre. Det er i al enkelhed grunden til, at Danmark i to århundreder har været et af de bedste steder at leve, et af de mest lige samfund, hvor alle har kunnet vokse op i relativ tryghed, når vi sammenligner os med andre lande. Vi har kunnet blive ved med at være et af verdens mest velstå-

ende lande, og på det sidste er vi også blevet et af verdens mest grønne lande.

Det kan vi være stolte af, og den radikale ambition er i al enkelhed, at også vi i vores generation tager det ansvar på os og giver et Danmark videre til vores børn og børnebørn, der er endnu bedre end det, vi fik. Derfor bliver vores hovedprioritering på dette års finanslov en såkaldt generationsgave. Vi vil bede dem i min generation, der kan, som ikke er nedslidte, om at tage 1 år mere på arbejdsmarkedet, når vi når til 2025, sådan at vi får råd til at investere i vores fremtid.

Helt konkret vil vi gerne allerede næste år afsætte 1 mia. kr. ekstra til børn og uddannelse, til daginstitutionerne, til folkeskolen, til ungdomsuddannelserne, til universiteterne og de videregående uddannelser, til professionshøjskolerne osv. osv. Det vil vi også gerne gøre i 2018, i 2019, i 2020, i 2021, i 2022, i 2023, i 2024 og i 2025 – sådan at vi i 2025 kan investere 9 mia. kr. mere i den næste generation, end vi kan i dag.

Samtidig lægger vi op til at fortsætte den grønne omstilling, som også er en del af det at give et godt Danmark videre. Vi er nummer et i verden, fordi vi har lavet en grøn omstilling, der ikke bare er ambitiøs, men som også har ført til lavere priser på el, og som har bevist, at det at lave økonomisk udvikling ikke står i modsætning til det at være bæredygtig – tværtimod. Den udvikling skal vi selvfølgelig fortsætte, ligesom vi afsætter midler til udviklingsbistanden; vi afsætter midler til en lang række indsatser, som skal benyttes uden at skære ned på basale velfærdsydelser.

Med til det hører selvfølgelig også, som det har været debatteret i medierne i dag, at vi ikke ønsker at bidrage til at gennemføre de forringelser for verdens fattigste, for Danmarks fattigste familier, som jo sammenlagt betyder, at 7.000 børn i Danmark kommer under fattigdomsgrænsen. Ikke alene er vi imod de fattigdomsydelser, altså integrationsydelsen, loftet over kontanthjælp og optjeningspligten; vi har også tænkt os at anviser et råderum til at kunne afskaffe dem, så snart vi måtte få mulighed for at gøre det, hvis og når vi kommer i regering, eller i hvert fald når vi har et andet flertal end det nuværende.

Vi finansierer nemlig alt, hvad vi foreslår. Vi sender ingen ubetalte regninger videre til næste generation, hverken økonomisk eller klimamæssigt, eller når det handler om at sikre, at fattigdommen ikke bider sig fast hos de mest udsatte familier i Danmark.

Hvordan står de radikale planer så i forhold til det, som regeringen har fremlagt, og som jo er tæt knyttet til den 2025-plan, som regeringen har fremlagt? Lad mig sige, at der faktisk er mange takter i det, som regeringen har lagt frem, som vi kan se os selv i. Først og fremmest synes vi sådan set, det er en befielse, at vi kommer op på de store nagler og får diskuteret nogle reformer, der for alvor kan gøre en forskel for den næste generation.

Vi synes, vi er nødt til at kigge på, om vi kan fremskynde vores pensionsreform, når det er sådan, at vi lever betydelig længere end det, vi forudsatte, da vi lavede aftalen, men vi erkender også, at det kun kan lade sig gøre, hvis vi samtidig tager hånd om de mennesker, der ikke kan blive på arbejdsmarkedet. Vi kommer til at skulle lave en betydelig bedre ordning end den, vi har i dag, for folk, der er nedslidte. Det vil også være en del af de krav, vi kommer med til forhandlerne, og vi vil gerne gå længere og være mere ambitiøse end det, regeringen lægger op til, både når det handler om, hvor lang tid vi skal blive på arbejdsmarkedet – der vil vi gerne have 1 år ekstra i 2025 i stedet for ½ år – men også når det handler om de mennesker, der er nedslidte, som vi vil foreslå får mulighed for uden hele den arbejdsprøvning, som vi kender fra i dag, at kunne træde af 5 år før andre.

Kl. 15:35

Når det handler om skattelettelser, synes vi også, at der ligger mange fornuftige takter fra regeringens side, især hvad angår den

profil, der ligger på skattelettelserne, sådan at alle danskere får gavn af dem. Til gengæld kunne vi godt nok godt ønske os en anden finansiering end den, regeringen har lagt frem. Vi er som udgangspunkt ikke interesseret i at skære ned på SU'en. Vi synes, den ligger, som den skal. Det er derfor, vi foreslår en mere seriøs tilbagetrækningsreform, for så vil vi nemlig kunne finansiere hele skattepakken og jobreserven på den måde. På samme måde synes vi, at der i skattepakken ligger nogle ganske glimrende incitamenter til at øge pensionsopsparingen for almindelige mennesker. Og jeg vil også gerne rose regeringen for, at den tager fat på det problem, vi har haft i mange år, nemlig at vi har 760.000 danskere, der ikke sparer op til deres egen pension, og at vi derfor har et kæmpe ulighedspå problem i pensionsalderen. Det er også godt at få taget fat på det.

Vi er også klar til at kigge på ejendomsvurderinger. Vi synes jo, det er på tide, vi kommer af med det skattestop på boliger, som ikke har skabt spor tryghed, men tværtimod en galoperende grundskyld, og som ingen har interesse i fortsætter. Og det har været en fornøjelse i dag at høre, at både DF, Venstre, Liberal Alliance og flere andre gerne vil være med til at kigge på det. Det er en opgave, der skal løses. Lad os få den løst nu, også med nye ejendomsvurderinger, på en måde, så alle boligejere kan se sig selv i det. Ingen skal gå fra hus og hjem, men vi skal omvendt heller ikke give en skattelettelser hvert eneste år til de rigeste boligejere i Danmark.

Så skal vi have løst PSO-udfordringen. Vi så jo gerne en anden model end den, regeringen har lagt frem, men vi går ind i det.

Der er to områder, hvor vi synes regeringen fejler – og fejler katastrofalt, vil jeg sige – i den politik, de har fremlagt. Det ene er det grønne område. Man kan simpelt hen ikke finde ordet klima eller grønt et eneste sted. Hvordan kan statsministeren få sig selv til at stille sig op og sige, at nu vil man gerne betænke den næste generation, og at man er optaget af, at vores børn ikke skal have ubetalte regninger, samtidig med at man gudhjælpemig fremlægger et forslag uden et eneste grønt initiativ, uden en eneste anvisning på, hvordan vi skal nå vores klimamål i 2020, i 2025 eller i 2030, og hvor man samtidig har den frækhed indirekte at opsiges det energiforlig, som 95 pct. af Folketinget stod bag, stik imod enhver parlamentarisk tradition, og foreslå besparelser på 7,2 mia. kr. på et forlig, som ingen har opsagt i forrige valgkamp? Det fatter jeg simpelt hen ikke. Og det er i hvert fald ikke noget, vi har tænkt os at forhandle ind; vi antager som udgangspunkt, at regeringen står ved det forlig, den har indgået, indtil vi hører andet, og andet vil også være uhørt.

Men vi ønsker mere end det, for vi ønsker ikke bare at stå på ryggen af det energiforlig, vi alle sammen har indgået – bortset fra Liberal Alliance. Vi ønsker sådan set at komme videre, også med en lang række grønne initiativer. Det er noget, vi også kan leve af. Det er noget, der hører med til at skabe vækst i hele Danmark, fordi mange af de arbejdspladser, vi har på det her område, er i landdistrikterne. Så det er det ene område, hvor der skal ske forbedringer.

Det andet område er uddannelse, som jeg startede med at sige er en kerneprioritet for os. Vi synes, det klinger hult, at regeringen vil lave en såkaldt pulje til uddannelse, når man samtidig fastholder omprioriteringsbidraget på 2 pct. Alene i år og næste år betyder det jo hvert af årene en forringelse på 0,9 mia. kr. af uddannelsessektoren i Danmark. Den her regering har ført til, at hver tiende gymnasielærer i Danmark bliver afskediget, og det rammer jo ekstra hårdt på ungdomsuddannelserne i landdistrikterne. Derfor er det også for os Radikale en mærkesag i de kommende forhandlinger at skaffe flere penge til uddannelserne. Vi vil gerne både rulle besparelserne tilbage og som sagt også gerne afsætte det, vi kalder en fremtidsmilliard, 1 mia. kr. ekstra til vores børn og unge og deres uddannelse fra ABC til ph.d., som nogle siger.

Så uddannelse og det grønne bliver helt afgørende pejlemærker for os, både når det handler om finanslovsforhandlingerne, og når det handler om 2025-planen, fordi det netop handler om den næste

generation og derfor om de valg, vi træffer nu. I en verden med så store forandringer og med så store udfordringer, men også med så fantastiske potentialer, skylder vi altså vores børn at klæde det danske samfund bedst muligt på til at imødegå udfordringerne og udnytte potentialerne. Det kalder på rettidig omhu, og det kalder på, at vi tør investere i fremtiden.

Lad mig slutte med at sige, at når jeg besøger plejehjem og diskuterer med ældre danskere, er det faktisk tankevækkende, at noget af det, der betyder allermost for mennesker, der når en senere alder i livet, er, at de tror på, at deres børn og børnebørn går en god fremtid i møde. Sådan tror jeg, at de fleste af os har det, og derfor tror jeg faktisk også, at danskerne er klar til at give den generationsgave, at vi – os, der kan, os, der ikke er nedslidte – godt kan tage nogle ekstra måneder på arbejdsmarkedet, hvis vi ved, at vi så får råd til at investere i vores børn og børnebørn.

Kl. 15:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Foreløbig tak til ordføreren. Den første til en kort bemærkning er hr. René Christensen.

Kl. 15:40

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen.

Omkring det med pensionsalderen er der vist ingen tvivl om, at Radikale Venstre og Dansk Folkeparti ser meget forskelligt på den sag.

Men det, jeg synes er interessant, er, at I så siger, at I vil lave en anden ordning, så man kan gå tidligere på pension, hvis man er nedslidt, og det kan lyde sådan besnærende. Vi har jo før prøvet at lave kontanthjælpsreform, hvor det hele også skulle være meget nemmere og man skulle have alt bureaukratiet væk. Og så endte man med 33 forskellige ydelser, og man fik i hvert fald lavet et bureaukrati, der ville noget.

Nu siger De Radikale så her, at det ikke skal være bureaukratisk tungt og man ikke skal igennem arbejdsprøvning og alle de her ting.

Kan Radikale så ikke løfte en lille smule af sløret for det, for det har vi jo hørt før, og jeg tror, at mange partier ønsker at lave hele det her arbejdsprøvningssystem mere smidigt. Og det bliver næsten tungere og tungere, hver gang det er fremme på bordet.

Hvad er det for en ordning, som man mener kan gøre det nemt at fratræde evt. 5 år inden, man når sin pensionsalder?

Kl. 15:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Martin Lidegaard (RV):

Vi har ikke lagt os fast på en endelig ordning, og dermed sagt er vi også ret åbne.

Men det, vi forestiller os, er noget i retning af, at hvis nu man hæver pensionsalderen til 68 år, så vil man altså – når man rammer de 63 år, og hvis man har mistet noget af sin arbejdsevne og f.eks. kan få en lægeattest på det eller noget, der minder om det; en enkel advisering fra kommunen – til gengæld kunne undgå hele den mølle, vi har i dag, i forhold til arbejdsprøvning og hvor meget arbejdsevne man egentlig har tilbage. For systemet i dag er jo sådan, at hvis man kan arbejde lidt, skal man gøre det, og så kan man få ydelser for resten.

Der har vi sådan set tænkt os en langt mere enkel linje, der hedder, at hvis man mister noget af sin arbejdsevne, og det bliver dokumenteret på en betydelig mere enkel måde – og man kan diskutere, hvad der er mest effektivt – så slipper man for hele møllen med arbejdsprøvning.

Det er sådan set helt enkelt det, vi foreslår.

Kl. 15:45

Kl. 15:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 15:42

René Christensen (DF):

Det lyder i hvert fald interessant. Hvis det var så nemt, havde man nok også brugt det på andre områder.

Det, der ligger i regeringsforslaget, er jo ½ år. Jeg kan så forstå, at man fra De Radikales side vil bruge 1 år mere. Jeg vil gerne spørge: Når man så kommer frem til der, hvor den gamle tilbagetrækningsreform egentlig ligger, og hvor man først skulle hæve pensionsalderen, skal pensionsalderen så til at hæves yderligere med det ene år, som allerede vil være lagt ind i 2025?

Kl. 15:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:43

Martin Lidegaard (RV):

Se, det har vi egentlig ikke taget stilling til, hvis jeg skal svare helt ærligt. Vi har ikke baseret vores regnestykker på det, for det er jo noget, der først får betydning, når vi kommer 5-10 år længere frem. Men det er jo en diskussion, man må tage med oprejst pande.

Jeg kan sige, at Radikale Venstre har det grundprincip og udgangspunkt – og jeg tror, jeg også svarer på folketingsgruppens vegne, uden at jeg har taget dem i ed – at eftersom vi tydeligvis lever længere og længere i gennemsnit, så må princippet vel være, at den ekstra levetid, vi får, fordeles sådan, at vi kan nyde et endnu længere otium.

Men for at der bliver råd til, at det bliver et ordentligt otium med ordentlig sundhed og ældrepleje, skal de, der kan, også bidrage lidt mere til arbejdsmarkedet.

Kl. 15:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jacob Jensen.

Kl. 15:44

Jacob Jensen (V):

Jeg vil gerne kvittere oprigtigt for markeringerne her i dag fra talerstolen og for modtagelsen af planen. Selvfølgelig er der nogle områder, som vi ser forskelligt på, det siger sig selv. Men jeg synes, det tegner godt, at De Radikale kan se sig selv i mange dele og i mange af de områder, vi skal tage op. Det synes jeg virkelig tegner godt.

Lidt i forlængelse af det, hr. René Christensen spørger til: I forhold til det, vi lægger op til, med at øge, jeg vil egentlig hellere sige tilpasse, pensionsalderen med det, vi allerede har aftalt her i Folketinget, nemlig at man skal kunne fremse en 14½-års pensionsperiode, vil jeg sige, at hvis vi vil lykkes med at komme igennem med det eller noget, der minder om det, kan den radikale ordfører så her i dag love mig, at De Radikale, hvis ulykken skulle ske, og der skulle komme et nyt flertal efter et folketingsvalg, så vil være garant for, at det stadig vil være noget, man kan regne med – lige som sidste gang, vi lavede en tilsvarende tilpasning?

Kl. 15:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Martin Lidegaard (RV):

Altså, vi Radikale har jo den enkle tradition, at vi mener det samme, når vi er i opposition, som når vi er i regering, og vice versa. Så den politik, jeg har præsenteret her i dag, er også den, vi i givet fald går til valg på og selvfølgelig vil kæmpe for i en ny regering.

Hvis der bliver indgået et forlig, som vi indgår i, og vi går ud fra, at det bliver et samlet forlig – der er jo, som man kan høre allerede, mange løse ender, men vi er gerne en del af det – så vil vi selvfølgelig også tage det med, ifald vi måtte komme i regering igen.

Kl. 15:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 15:45

Jacob Jensen (V):

Det vil jeg gerne takke for. For det er selvfølgelig vigtigt for os at vide, og det gør det jo så meget mere politisk interessant, at De Radikale også er en del af den tanke, der hedder, at pensionsalderen kan tilpasses, så vi egentlig lever op til det, vi allerede har aftalt.

Det er jo en lykkelig situation, kan man sige, at man lever længe og længere og er sundere og sundere i sin alderdom. Det er godt.

Men jeg vil bare gerne kvittere for, at den radikale ordfører her lover i hvert fald at arbejde ihærdigt for, at skulle uheldet, som jeg ser det, ske, og der kommer et nyt flertal, så vil De Radikale stadig være en garant for, at den aftale kan løbe videre – også ind i et nyt folketingsår. Så tak for det.

Kl. 15:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:46

Martin Lidegaard (RV):

Jo, men selv tak. Vi har da kun interesse i at forfølge vores egen politik, og vi har længe haft de synspunkter, jeg har gjort rede for her.

Men så håber jeg selvfølgelig også, at Venstre vil være klar til at give de indrømmelser, der skal til, for at man kan lave sådan en aftale. Og jeg må så sige, at jeg nok ikke helt deler ordførerens frustration over, at der kunne komme et andet flertal. For jeg tror nok, der er meget politik, i hvert fald meget radikal politik, som vil blive mulig, hvis der kom et andet flertal.

Men det skal ikke ændre på, at vi – uanset hvem der har flertallet og hvem der kommer i regering – arbejder for den politik, der er vores, og gerne indgår en aftale, der fremmer den.

Kl. 15:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Pelle Dragsted.

Kl. 15:47

Pelle Dragsted (EL):

Tak, tak for ordførertalen – der er dog en lille rettelser. Det er ikke alle danskere, der får glæde af den skatteplan, som regeringen har fremlagt. Det gør førtidspensionisten, folkepensionisten og den ledige ikke, og de er altså også stadig danskere, selv om de ikke tæller i det berømte arbejdsudbud.

Men det var egentlig noget helt andet, jeg ville tale om. Det var det her SU-spørgsmål, for jeg er selvfølgelig rigtig glad for, at De Radikale ligesom Enhedslisten vender sig mod de her nedskæringer af de studerendes levebrød. Det er både dumt ud fra et perspektiv om, at vi har brug for at uddanne os, og det er asocialt. Vi ved, at det skader den sociale mobilitet, og derfor er det jo rigtig godt for os at vide, at De Radikale er forligsparti og sådan set kan blokere, så det

først gennemføres efter et valg, og det er også det, jeg hører regeringen sige. Det, der så bliver interessant, er, hvad der sker efter et valg.

Så mit spørgsmål til ordføreren er egentlig, hvorvidt vi sammen, altså Enhedslisten og De Radikale gerne sammen med andre partier, kan give de studerende en garanti for, at hvis der kommer et nyt flertal af partier, som har afvist den her nedskæring, så annullerer vi de her ændringer i SU'en, de her beskæringer af de studerendes levebrød, før de er trådt i kraft, for de kan jo først træde i kraft efter et valg. Det tror jeg ville være et rigtig vigtigt fælles signal at sende, at de studerende viste, at hvis de stemmer på De Radikale, på Enhedslisten - jeg er sikker på, at SF og andre også vil være med - så kan de regne med den SU, de har i dag.

Kl. 15:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:48

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil sige, at lad os tage den snak, når vi ser, hvordan efterårets forhandlinger er gået og går, og når jeg siger det på den måde, er det selvfølgelig, fordi hvis det ender med, at vi laver en stor aftale, hvor det så lykkes os at få skåret kraftigt ned på de besparelser, som regeringen har forestillet sig at lave, kan vi jo godt blive forpligtet til, om jeg så må sige, at stå som garant for det, og derfor vil jeg ikke på forhånd udstede nogen garantier, før de forhandlinger er færdige.

Vi opererer på den måde – og det er der efterhånden ikke så mange partier herinde, der gør, lyder det til – at vi kommer ind med vores holdninger, og der skal ikke være nogen tvivl om, og det vil man også kunne se, når man nu ser vores finanslovsforslag og vores 2025-plan, at vi ikke finansierer noget med besparelser på SU'en. Det er ikke vores politik at skære mere på SU'en, og det er det udgangspunkt, vi har, når vi går ind i forhandlingerne. Men nogle gange er det jo sådan, at man gør, f.eks. nu her de studerende, en større tjeneste ved at gå ind og reducere katastrofen end ved at stå udenfor med rene hænder. Det er en rolle – den er ikke altid lige taknemlig – som vi radikale har prøvet at tage på os før, så min opfordring vil være, at vi tager den snak, som hr. Pelle Dragsted lægger op til, når vi har været igennem forhandlingsrunderne.

Kl. 15:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 15:49

Pelle Dragsted (EL):

Tak for et ærligt svar. Det synes jeg er prisværdigt. Men lad os nu alligevel lege med tanken om, at det, der sker – det er jo det, de fleste forventer – er, at der bliver lavet en aftale ovre i den blå blok, som nok ikke helt ligner det, som finansministeren og statsministeren præsenterede, men at den her del, der hedder SU, som jeg ikke har hørt voldsomme protester imod, hverken fra Dansk Folkeparti eller fra Liberal Alliance eller fra De Konservative, består. Der bliver lavet en aftale. Vil Det Radikale Venstre så i det tilfælde være med til at udstede en levebrødsgaranti, kan vi kalde det, til de danske studerende, der betyder, at efter et valg, prompte før de her forringelser træder i kraft, finder vi pengene til at sikre, at de studerende kan være sikre på, at den SU, de har i dag, kan de beholde?

Kl. 15:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:50

Martin Lidegaard (RV):

Jeg kan i hvert fald udstede den garanti, at inden vi går ind i næste folketingsvalg, har Det Radikale Venstre en helt klar melding i forhold til det punkt, der blev spurgt om her.

Kl. 15:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:50

Ole Birk Olesen (LA):

Liberal Alliance ønsker jo at stramme op på asylpolitikken i Danmark. Vi går fortsat ind for, at hvis man har et job på hånden og kan forsørge sig selv, skal man være velkommen, men hvis man kommer som asylsøger og i meget stort omfang ender på overførselsindkomst, har vi en udfordring med vores system. I forbindelse med regeringens 2025-plan er der allerede indregnet nogle midler, der er sparet på udlændingepolitikken fra tidligere, og regeringen foreslår yderligere stramninger. Er det nogle ting, som Det Radikale Venstre vil være med til at skaffe finansiering til, altså den plan, via stramning af asylpolitikken, eller hvad siger Radikale Venstre til det?

Kl. 15:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Martin Lidegaard (RV):

Som jeg læser regeringens oplæg til 2025-planen, er der jo ikke nogen direkte finansiering i nogen udlændingestrømninger fremadrettet. Dem har jeg i hvert fald ikke set, og derfor kan jeg ikke se nogen rimelig grund til, at man skulle blåstemple regeringens udlændingepolitik for at indgå en økonomisk aftale.

Jeg har lige stillet udlændinge- og integrationsministeren et spørgsmål desangående, for jeg er ret overbevist om, at det relative fald, vi har set i antallet af asylansøgere til Danmark, fuldstændig er i tråd med det relative fald, vi har set i forhold til asylansøgere til Europa generelt. Dermed er det sagt, at jeg ikke er så overbevist om, at det er de danske udlændingepolitiske stramninger, der har ført til et fald i antallet af asylansøgere til Danmark. Jeg har måske en ret kraftig formodning om, at det i noget højere grad er de europæiske politikker, der har virket, herunder aftalen med Tyrkiet, men det bliver interessant at se svaret på spørgsmålet, om det er den europæiske politik eller den danske politik, som har ført til færre asylansøgere, men på et direkte spørgsmål: Nej, der er ikke meget af det, som regeringen har lagt frem, som vi vil kunne støtte. Vi ser fordomsfrit på det, men umiddelbart er der ikke meget, der er vores politik.

Kl. 15:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 15:52

Ole Birk Olesen (LA):

Uanset hvad faldet i asylsøgetallet til Danmark skyldes, ligger der jo en besparelse fra sidste års indførelse af en integrationsydelse. Uanset om det havde været nøjagtig de samme tal, ville der stadig væk være en ren besparelse der, og den er jo blevet afsat til at lette skatten på arbejde i 2025-planen. Det var jo det, der blev aftalt dengang. Jeg må også tro, at nogle af de stramninger, regeringen lægger op til, vil give et finansieringsbidrag. Men skal det forstås sådan, at Det Radikale Venstre ikke vil støtte yderligere stramninger, men at Det Radikale Venstre ikke har noget imod at bruge af de midler, som

eventuelt spares, og som allerede er blevet sparet, til Det Radikale Venstres formål i en eventuel forhandlingssituation?

Kl. 15:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:53

Martin Lidegaard (RV):

Det skal forstås sådan, at Det Radikale Venstre er imod integrationsydelsen, vi imod det loft over kontanthjælp, der især rammer hårdt i Danmarks landdistrikter i disse år, vi er imod at sende 7.000 børn under fattigdomsgrænsen, og vi kommer ikke til at indgå nogen aftale, hvor vi binder os til at skulle fortsætte den politik. Derfor finder vi råderum i vores udkast til at genindføre de ydelser, så folk kan leve et anstændigt liv.

Kl. 15:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Pernille Skipper.

Kl. 15:54

Pernille Skipper (EL):

Tak. Ifølge tal fra Danmarks Statistik er der enormt stor forskel på, hvor lang og hvor god en alderdom man har, afhængigt af hvilken uddannelse man har, og hvilket arbejde man har, og det burde vi nok ikke have statistikker til at fortælle os, for det kan vi godt regne ud. Dem med de lange uddannelser bliver længere tid på arbejdsmarkedet, og de har også længere tid i deres alderdom, hvor de stadig væk er i god fysisk form. Mænd med en kort uddannelse kan forvente ca. 15 år uden aktivitetsbegrænsninger, som det hedder, fra de er fyldt 50 år. Med andre ord er der ret mange kortuddannede, som går direkte fra arbejdsmarkedet og over i en sygeseng i en eller anden form. De har ikke år på pension, hvor de kan holde fri og nyde deres otium, som vi kalder det, rode i haven eller bære rundt på børnebørnene, fordi de har det fysisk skidt. Mit spørgsmål til hr. Martin Lidegaard er: Hvad siger de kortuddannede mænd, når Radikale fortæller dem, at de i gennemsnit burde leve længere?

Kl. 15:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:55

Martin Lidegaard (RV):

Som jeg læser statistikkerne, får alle trods alt glæde af det løft i livsalder. Men det ændrer jo ikke på, at det, at der er mennesker, der bliver nedslidt i en alder af 50 år, er en kæmpe udfordring og et kæmpe problem, som vi, uanset den diskussion vi har her i dag, bør gøre langt mere for at løse, og det skal jo nok gøres med noget helt andet end tilbagetrækningsreformer. Det skal jo gøres sådan, at vi, hvis folk er i fare for at blive nedslidt i så ung en alder, så bør gøre det langt lettere at omskole sig, få en anden uddannelse, få et andet arbejde, inden de er blevet så nedslidte. For det er jo ikke et spørgsmål om, om pensionsalderen er 67 eller 67½ år, om den type mennesker, som fru Pernille Skipper beskriver dér, får et værdigt liv, efter at de er blevet 50 år, men det er jo et spørgsmål om, at man skal blive langt, langt bedre til at tage hånd om arbejdsmiljøet og skiftet.

Når vi siger, at vi har brug for at gøre det bedre for nedslidte mennesker i 60'erne, så er det i en erkendelse af, at der i dag er en gruppe, som vi ikke fanger, og det er derfor, vi gerne vil gøre mere for dem. Og hvis vi skal have råd til det og også til en ordentlig pleje og i øvrigt råd til videreuddannelse og uddannelse for dem, der ikke er blevet nedslidt endnu, men som vi gerne vil have får en mulighed for ikke at blive det, så kræver det, at vi, der kan – det er dig og mig

og sikkert de fleste i Folketinget – tager et halvt år mere – måske et år.

Kl. 15:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Spørgeren, værsgo.

Kl. 15:56

Pernille Skipper (EL):

Sådan er det jo faktisk også, altså at folk, der ikke er nedslidte, også bliver en hel del længere tid på arbejdsmarkedet. Det, jeg synes jeg har svært ved at forstå, er, at man først tvinger mennesker, inklusive dem, som er nedslidt eller i fare for at blive det rigtig tidligt, til at blive længere tid på arbejdsmarkedet, og at man så bagefter har tænkt sig at lave nogle meget, meget luftige løsninger for dem. Min farfar var landpostbud, og han havde sådan et hårdt fysisk arbejde, men da han gik på pension, havde han faktisk nogle år tilbage, og han havde en nyttehave, som han gik og rodede i, og det kunne han godt klare i en hel del år. Det, der er fejlen ved De Radikales løsning, er, at I ikke indregner, at det faktisk er okay og fair nok, at man ikke først får lov at gå fra, når man er nedslidt. Skal det ikke være sådan, at man har nogle år, hvor man ikke er gået stykker, også selv om man har haft et hårdt fysisk arbejde?

Kl. 15:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:57

Martin Lidegaard (RV):

Jo, men det er sådan set også derfor, vi gør det. Jeg ved ikke, hvor Enhedslistens ordfører har det fra, at vi først vil indføre det ene og så det andet. Vi lægger da op til, at der er én aftale, der skal træde i kraft på nøjagtig samme tidspunkt, og at folk, der er nedslidte, skal have mulighed for at gå fra 5 år før alle andre. Det er det, det radikale forslag går på. Jeg har svært ved at se, hvordan Enhedslisten, uanset hvordan man prøver at forvrænge det, kan få det til at blive asocialt, at vi vil forbedre mulighederne for at gå af tidligere, end det er i dag, og det vil vi gøre samtidig. Men et eller andet sted fra skal vi jo også få råd til netop at gøre de indsatser for de nedslidte, også på sundhedsområdet, og det er så vores næste forslag.

Kl. 15:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Josephine Fock.

Kl. 15:58

Josephine Fock (ALT):

Tak til ordføreren. Jeg kunne godt tænke mig at spørge til transportsektoren. Nu var Radikale jo med til at lave den aftale, som forringede vilkårene for elbiler i forbindelse med afgiftsforøgelsen for elbiler. Hvad er det for nogle ting, som De Radikale tager med ind i forhandlingerne, hvis de bliver indkaldt til dem i forbindelse med 2025-planen om hele transportsektoren inklusive elbilerne?

Kl. 15:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:58

Martin Lidegaard (RV):

Ja, altså, der kommer inden for ganske få dage et meget konkret udspil på det område, som jeg faktisk tror at fru Josephine Fock vil blive rigtig glad for, og som jeg også tror har en ret fair chance for at gå igennem den forligskreds, som jo er lille nu. Det er jo kun Venstre, Socialdemokraterne og os. Vi gik med, fordi vi fik det løfte i

forhandlingerne, at hvis ikke vi når måltallene for salg af elbiler, så skal aftalen revideres. Det holder vi de andre forligspartier fast på.

Det betyder, at aftalen skal revideres i år. Vi har udtænkt, synes vi selv, i samarbejde med branchen og elbilalliancen osv. nogle ret gode tiltag, som vi tror gør det muligt for os at nå de måltal, som ligger i aftalen. Men eftersom vi nu lige har aftalt, at vi først vil offentliggøre det om et par dage, så er jeg ked af, at jeg ikke kan løfte sløret for det her, men jeg lover, at det er rent guf. Det vigtige her er, at vi vil insistere på, at vi rammer de måltal, der står i aftalen, altså at revidere aftalen, så vi kan nå dem.

Kl. 15:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 15:59

Josephine Fock (ALT):

Tak for svaret. Det vil jeg glæde mig rigtig meget til at se. Det ser jeg frem til. Men hvad så i forhold til de øvrige tiltag, som ligger i 2025-udspillet, f.eks. udbygning af E45 osv.? Er det nogle tiltag, som Radikale bakker fuldt op om i forhold til at få et mere energienligt transportsystem, kan man sige, i Danmark? Ja, det var spørgsmålet.

Kl. 16:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 16:00

Martin Lidegaard (RV):

Vi har simpelt hen ikke haft lejlighed til at kigge på alle de konkrete enkeltinvesteringer, der ligger i planen, men overordnet set er den radikale trafikpolitik jo sådan, at vi prioriterer i de store beløb. Når vi snakker milliarderne og ikke millionerne, prioriterer vi den kollektive transport, cyklisme, elbiler, alt det, der trækker i den rigtige retning. Derfor skal man heller ikke være i tvivl om, at når vi kommer ind i forhandlingerne om profilen på de investeringer, der skal foretages i henhold til 2025-planen, så er det også i den retning, at vi vil trække. Om der var et enkelt sted, vi kom til at støtte, tør jeg ikke sige, jeg er ikke længere transportordfører, men det, der bliver vores eget udspil, er Togfonden DK, som alle er enige om er en god idé, så vi kan få en ordentlig sammenhængende kollektiv transport i Danmark, og det er, at vi øremærker langt flere af de årlige investeringer, vi laver på transportområdet, i en bæredygtig retning. Det kan jeg godt garantere for bliver radikal politik.

Kl. 16:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til hr. Martin Lidegaard. Og så er det fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:01

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Statsministeren løftede mandag aften på Facebook sløret for regeringens 2025-plan. Han sagde:

Populært sagt strammer vi bardunerne på hele teltet, så det også kan stå i stormvejr og ruskevejr.

Den vejrmetafor var det nærmeste, statsministeren kom både klima og miljø og de klimaforandringer, som kommer til at ændre alt. Og med hensyn til telte: Helt ærligt, det er jo noget, I sætter op for at genere syriske flygtninge. Det er ikke en passende metafor for et land.

Min bror, der er tømrer og bygningskonstruktør, vil nok mene, at landets statsminister hellere skulle tale om vores land som en solid

bygning med et robust fundament, og hvor det er dårlig stil at pletmale hen over rust, for det spreder sig alligevel. Vores hus slår revner i disse år, og det bliver misligholdt. Vi skal i stedet holde det vedlige og passe på det.

I dag førstebehandler vi jo et finanslovsforslag, der nærmest er druknet i kataloget af ubehageligheder, også kaldet 2025-planen eller den såkaldte helhedsplan. Finanslovsforslaget viderefører sidste års markante nedskæringer på velfærd, på boligydelse og på uddannelse. Det såkaldte omprioriteringsbidrag på uddannelse kører videre med 2 pct. om året, og kommunerne bliver stadig skåret med ½ mio. kr.

Man kan ikke se isoleret på finanslovsforslaget, så derfor er jeg også nødt til at komme ind på statsministerens plan. Det er skattelettelser, mest til de rige, der bliver finansieret af de unge, nemlig med kæmpe besparelser på uddannelse og SU og afskaffelse af voksenlærlingetilskuddet. Det går også ud over forsørgere og studerende med handicap, som vi har hørt det i dag. Det går også ud over de ældre ved en højere pensionsalder, og der er dagpenge i stedet for overenskomstløn i seniorjobs, og der er en forringelse af boligydelsen og den grønne check. Og endelig er der de ledige, der får forringet deres dagpenge, kontanthjælp og pension, og de får heller ikke den grønne check. Revalideringsordningen bliver også afskaffet.

Hvis det ikke var så alvorlige nedskæringer, var det jo, lige før man faldt i søvn af kedsomhed. Kunne det blive mere forudsigeligt? Udlændingestramninger til DF, opgør med konventioner, som om det er »brug eller smid væk«, topskattelettelser til Liberal Alliance og så ellers et opgør med SU'en.

En undersøgelse fra FTF viser, at en lavere SU kan koste samfundet 3 mia. kr. om året. Flere undersøgelser viser, at højere SU giver studerende med baggrund i familier med lav indkomst eller uddannelse bedre muligheder i uddannelsessystemet. I undersøgelsen var der en sammenhæng mellem SU'ens størrelse og frafaldet blandt studerende med forældre uden en videregående uddannelse, hvorimod børn af akademikerforældre ikke bliver påvirket – de skal nok klare sig.

Statsministeren laver tre numre, som han håber at vi hopper på – sandt eller falsk?

1) Mere til velfærd: Falsk. 22 mia. kr. lyder jo af meget, men det er langt under, hvad Finansministeriet selv har vurderet der skal til for at sikre et uændret serviceniveau. Og det er jo mindre i forhold til den udgiftsstigning, der følger af, at der kommer flere ældre. Ja, man kan se, at antallet af offentligt ansatte vil ligge stort set konstant. Hvem skal så passe og pleje de mange flere ældre?

2) Råderummet bliver skabt med denne plan: Falsk. Råderummet er på 39 mia. kr. uden denne plan, og der bliver hverken mere eller mindre med denne plan. En del bliver klattet væk på skattelettelser til de rigeste og virksomhederne. Et kæmpe beløb reserveres til boligejerne. Og 2025-planen er dermed ikke nødvendig. Statsministeren løser altså heller ikke hængekøje-problemet med denne plan, og der må nødvendigvis komme nye tiltag.

3) Skattelettelser til folk med almindelige indkomster: Falsk – eller både og. Nu har regeringen jo omhyggeligt blandet alting sammen, og det hævdes, at en pensionist får 3.000 kr. ud af planen. Men det er ikke skattelettelser, tværtimod rammes de af, at den grønne check afskaffes. Det er mere tvivlsomme gevinster, bl.a. fordi regeringen mener, at når man letter på skatten for virksomheder, kommer det os alle sammen til gode.

En direktørfamilie får derimod over 32.000 kr. Statsministeren har prøvet at fremstille regnestykket, som om de rigeste får mest i kroner og øre, ja, men at de lavestlønnede får forholdsmæssigt mest. Men det passer ikke. Direktørfamiliens indtægt stiger med 3,7 pct., og det er markant mere end kassedamens. Det er borgerlig fordelingspolitik, der er til at forstå.

De ældre må gå senere på pension, og når statsministeren prøver at berolige de nedslidte med det såkaldte seniorfleksjob, ja, så er det ca. 100 mennesker – 100 mennesker – der får glæde af det. Det viser Beskæftigelsesministeriets egne tal.

Ud over det hele drysser statsministeren rester fra de riges bord og prøver at fremstille det, som om trickle-down er virkelighed, men der er ingen empiri for, at det drypper på degnen, når det regner på præsten – intet bevis for, at der skabes arbejdspladser, når topskatten sænkes. Faktisk er arbejdstiden jo faldet, i takt med at marginalskatte-ten er faldet.

Kl. 16:06

Men det er jo nemt, alt for nemt, desværre, at kritisere regeringens politik, og derfor vil jeg gerne bruge lidt tid på at tale om, hvad 2025-planen burde løse.

Statsministeren har udtalt, at dette er en helhedsplan, der skal sikre kommende generationer, vise ansvarlighed og, citat: udvikle Danmark, så kommende generationer vil sige, at de lagde til, de trak ikke fra. Det er jo en flot ambition. Hvis statsministeren skulle have levet op til disse flotte ord, skulle planen have givet svar på tre af vores allerstørste udfordringer – og jeg siger med vilje ikke problemer, for hvis det skulle vise sig, at vi lykkes med det, kan vi sikre en bedre verden for vores børnebørn end i dag. Men hvis vi ikke lykkes med det, er konsekvenserne både uoverskuelige og grænseløse.

Med et fordansket udtryk fra en kendt bog er vores verden feberamt, flad som en pandekage og overrendt. Jordens temperatur stiger, globaliseringen har nedbrudt grænser på godt og ondt, og vi bliver snart 9 milliarder mennesker. Det har også betydning for Danmark og os, der lever her. Vi skal ruste os til en fremtid med klimaforandringer, nye teknologiformer, som vi end ikke kan forestille os i dag, og derfor er det bydende nødvendigt, at vi ændrer kurs for ikke at ende med en ødelæggende ulighed, der splitter os ad.

Uligheden stiger både herhjemme og i hele verden. Indkomstuligheden i verdens lande er nu på niveau med 1929, og en lang række organisationer advarer imod den stigende polarisering, som ulighed medfører. De teknologiske forandringer kommer til at påvirke uligheden, hvis vi ikke gør noget. Danmarks sammenhængskraft er tæt forbundet med vores velfærdssamfund og med, at vi ikke er alt for ulige. Men det er ved at ændre sig. En fremtidsplan burde sikre os imod det og ikke øge uligheden. Uligheden viser sit grimme fjæs, når udsatte børn ikke får den hjælp og omsorg, de skal have, og når vi ikke bryder negativ social arv. Og uligheden øges, når vi ikke investerer i uddannelse. Uddannelse og kompetencer til at lære nyt er fuldstændig grundlæggende i fremtidens samfund.

Ny teknologi, automatisering og robotter vil ændre vores samfund radikalt. Jobs vil forsvinde i massevis, og den eneste måde at forberede os på en grundlæggende anderledes fremtid er via uddannelse, opkvalificering og voksenuddannelse. Hvad hjælper mantraet, at det skal kunne betale sig at arbejde, hvis der ikke er et arbejde at få? Vi risikerer, at en stor del af befolkningen vil stå uden arbejde med en meget lille indkomst, mens en lille gruppe skummer fløden. De teknologiske forandringer sker eksponentielt og vil ændre den måde, vi arbejder på, transporterer os på, lever på og lever sammen på. Og det går stærkt. Vi aner ikke, hvordan vores verden ser ud om bare 20 år. Vi taler ikke om det, men det burde vi, for det kommer til at ændre alt.

Klimaforandringerne betyder, at vores jord nærmer sig den absolutte smertetærskel, og det vil påvirke flygtningestrømme og den globale landbrugs- og fødevarerproduktion. Samtidig er Danmark jo i front, og grøn teknologi skaber både arbejdspladser og er vores største eksportvare. Desværre er de grønne ambitioner fuldstændig fraværende i regeringens finanslovsudspil og i planen. De afskaffer den grønne check og afskaffer PSO'en. Investeringer i grøn teknologi, i klimatilpasning og grønne arbejdspladser er ikke et luksusvalg, det er fuldstændig afgørende for vores fremtid.

SF har lavet en helhedsplan, der viser en anden vej for Danmark, et bedre Danmark. Den viser, at der er råd til mere og bedre velfærd, flere offentlige investeringer, grøn omstilling og skabelse af nye jobs i såvel den private som den offentlige sektor uden asociale nedskæringer. Det skaber et bedre Danmark, også for topskatteyderne. SF vil gå en helt anden vej end Venstre. Vi vil forbedre vores fælles velfærd, hvor Venstre lægger op til en forringelse. Vi vil ikke mindst investere i uddannelse, hvor Venstre har lagt op til at skære ned på midlerne til både uddannelse og SU.

Vi vil investere i forebyggelse. Alle børn skal have en god start i livet. Arbejdsmiljøet skal løftes. Arbejdsløse med problemer skal have bedre hjælp. Forebyggelse betaler sig – det er den kloge måde at styrke dansk økonomi på. Vi vil sætte den grønne omstilling på skinner igen. Der er brug for mere vedvarende energi og flere energibesparelser for at nå klimamålsætningerne. Og vi vil skabe flere private arbejdspladser gennem en fremsynet erhvervspolitik med fokus på det grønne område. Endelig vil vi et mere lige samfund. Vi synes, det er et gode, at vi har et uddannelsessystem, hvor det ikke gør fra eller til på pengepungen, hvilken familie du er født ind i, og hvor man kan få en lav ydelse, men dog vilkår til at leve af, når man er arbejdsløs, og hvor nedslidte ikke skal betale for massive skattelettelser til de bedst stillede. Det er det samfund, vi ønsker os.

Men til slut vil jeg alligevel rose regeringen for at komme med en plan, der rækker 10 år ud i fremtiden. Jeg tror, vi bliver nødt til at tage de diskussioner om, hvilken vej vi skal gå, specielt på et tidspunkt som nu, hvor tingene kommer til at ændre sig hurtigere end nogen sinde før.

Kl. 16:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Peter Hvelplund, Enhedslisten, med en kort bemærkning.

Kl. 16:12

Peder Hvelplund (EL):

Tak. Allerførst vil jeg kvittere for en god ordførertale, som meget rigtigt peger på, at i stedet for at spare på klima- og miljøindsats og spare på uddannelse og velfærd er der brug for at investere i det i stedet for. Det er også fuldstændig rigtigt, at det er et rent skræmme-katalog, idet både finanslovsforslaget og helhedsplanen vil øge uligheden. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge SF's ordfører om den mindreregulering, der har været af overførselsindkomster, som reelt betyder, at folk, der er på overførselsindkomst – dagpenge, kontanthjælp, førtidspension – ikke får del i den velstandsudvikling, der sker i samfundet som sådan. Altså, uligheden bliver øget. Det er virkelig noget af det, der er med til markant at øge uligheden. Det var en del af den skatteaftale, som SF var med til at indgå sammen med de borgerlige og resten af regeringen tilbage i 2012. Så kunne jeg godt tænke mig at høre, hvor SF står i dag.

Vil SF være med til at afskaffe den mindreregulering, så vi ikke kommer til at opleve det indtægtstab for de mennesker, der af den ene eller anden grund ikke er en del af arbejdsmarkedet?

Kl. 16:13

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Hvis jeg har forstået spørgeren korrekt, er spørgsmålet, om det skal forlænges. Skal man blive ved med at mindreregulere? Nej, det mener vi ikke man skal.

Kl. 16:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Hvelplund. Værsgo.

Kl. 16:13

Kl. 16:16

Peder Hvelplund (EL):

Nu er det sådan, at i regeringens forslag foreslår man at forlænge det fra 2023 til 2025. Men er det sådan, at SF allerede nu vil være med til, at vi kan fremsætte forslag om, at den mindreregulering skal afskaffes nu?

Kl. 16:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 16:13

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det ærlige svar er, at det ville jeg gerne være med til, men det kan vi ikke, fordi vi er en del af en aftale fra 2012.

Kl. 16:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:14

Pernille Skipper (EL):

Tak for det ærlige svar. Jeg vil gerne spørge om et andet forlig, som SF er en del af, nemlig SU-forliget. Der var nogle mindrereguleringer under den tidligere regering, men med det forslag, der nu ligger på bordet, fjerner man altså 800 kr. om måneden fra selve stipendiet, som jo alt andet lige betyder, at der er nogle, der får færre penge imellem hænderne, og som enten må optage flere lån eller arbejde ved siden af studierne med stor risiko for, at det kommer til at ramme socialt skævt. Jeg har også hørt, at SF er meget, meget bekymret for det. Så det vil jeg ikke spørge yderligere til. Det ved jeg godt bestemt ikke er SF's kop te, og det tror jeg også rigtig mange udenfor ved. Men nu sidder I jo faktisk i forliget.

Skal vi forstå SF's modstand sådan, at I også vil bruge den veto-ret, I har, til at blokere for, at det sker her og nu, og at I sammen med Enhedslisten efter næste valg vil sige: Vores stemmer går til at fjerne de forringelser, hvis det skulle lykkes de borgerlige at få dem stemt igennem?

Kl. 16:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Man tiltaler ikke direkte.
Værsgo.

Kl. 16:15

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

SF kommer ikke på nogen måde til at lægge stemmer til at gennemføre regeringens forringelser, som de ligger her, eller nogle andre forringelser. Vi synes, der er blevet skåret nok. Vi synes, det er nødvendigt, at man har den SU, som vi kender i dag, for at sikre, at sådan nogle som mig, som ikke har akademikerforældre, både har råd og føler sig psykologisk tryk til at tage den uddannelse, man gerne vil have. Det gælder en hvilken som helst uddannelse. Der bliver talt meget om universitetsstuderende. Men det her er SU. Det hørte jeg også fru Pernille Skipper sige tidligere. Det er SU-forringelser for alle på alle uddannelser. Vi ved bare, at det betyder noget, hvilken baggrund man har, for, om man føler sig tryk og om man forventer, at ens forældre sponsorerer ens uddannelse. Familier i det her land lever jo meget forskelligt, og det gør en kæmpestor forskel. Så selvfølgelig vil vi ikke være med til det.

Jeg hører også regeringen sige, at de vil opsiges forliget og gennemføre de her forringelser efter et valg. Men det her bliver i hver fald ikke med SF's hjælp.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Vi skal lige ind i rumlen igen efter sommerferien og huske forretningsordenen. Man tiltaler ikke direkte, og man siger hr. og fru. Værsgo. (*Lisbeth Bech Poulsen (SF): Beklager.*)

Kl. 16:16

Pernille Skipper (EL):

Det er jeg rigtig glad for at høre. Det betyder så, at vi er sikret – med mindre regeringen igen vælger at bryde al forligstradition, som de har gjort med nogle andre forlig – frem til 2019, og både de studerende på universiteterne og dem, som læser til pædagog eller et eller andet andet, faktisk er sikret en indtægt. Det er jeg rigtig glad for.

Når vi så står der i 2019, er vi i hvert fald fra Enhedslistens side klar til at sige: Skulle det lykkes dem at gennemføre det, skulle det lykkes dem at få overtalt Dansk Folkeparti til på en eller anden måde at lægge stemmer til det her, hvis de får lov til at genere nogle udlændinge, så står vi klar til at lave det om efter næste valg, hvis vi skulle have et flertal for det.

Støtter SF Enhedslisten i det spørgsmål?

Kl. 16:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:17

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg skulle lige til at bruge et bandeord. Det kan fru Pernille Skipper tro vi er. Ja.

Kl. 16:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Brian Mikkelsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:18

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det ser egentlig ganske godt ud for Danmark. Det har været en udmærket sommer. Vi havde en dejlig flagdag, og i søndags slog vi Armenien i fodbold. Og så har vi jo også et borgerligt flertal i Folketinget. Det er jo som bekendt et borgerligt flertal, der som udgangspunkt skal skabe et Danmark med mere tryghed og flere muligheder. Det er også, som om den politiske diskussion i højere grad nu handler om, hvad der skal ske af ændringer. Diskussionen er begyndt at handle mere om fremtiden og konkret politisk substans, om det, der er vigtigt for os alle sammen, nemlig vores tryghed, virksomhedernes vilkår, så vi kan få skabt nogle arbejdspladser og velfærd i Danmark, familiernes privatøkonomi, og hvordan vi får skabt tryghed for boligejerne.

Det er ikke mange år siden, vi stod her og diskuterede finansloven, hvor det handlede om alt det, der ikke skete: betalingsring, iPads til skolerne og 40 pct. lavere priser på offentlig transport. Så jeg er glad for, at vi nu konkret beskæftiger os med de ting, der skaber værdi og vækst og finansiering af vores velfærdssamfund i fremtiden. Og alt det, der skal ske. Derfor vil jeg også takke regeringen for det konkrete forslag til både 2025-planen og finansloven og også for, at der er kommet et konkret bud på, hvordan regeringen ønsker at Danmark skal se ud, og hvordan det skal finansieres.

Det er i store træk en god plan, som dog på mange strækninger kunne være mere ambitiøs og på enkelte områder mangler nogle væsentlige justeringer. Det, der er den største udfordring – det er rigtigt gættet – er boligskatte. Med finansloven for 2016 lykkedes det Det Konservative Folkeparti at fastfryse grundskylden. Dermed

stoppe vi skattestigninger til boligejerne på 750 mio. kr. Jeg synes, det var ganske fornuftigt, og det var et godt skridt for boligejerne, så man kunne sidde i ro og fred. Man havde en god mavefornemmelse, og man kunne blive boende med sin familie i sin bolig, uden at boligskatterne steg i år. Derfor kan det altså godt lade sig gøre at sikre familierne.

Vi vil nemlig ikke se til, mens børnefamilierne og pensionisterne bliver beskattet af en indkomst, som man ikke har, når man bor i sit hus. Når man har købt sit hus, er det jo et sted, hvor man vil være med sin familie, hvor man måske har boet i mange år. Det er ikke en investering, fordi man vil tjene nogle penge. Det er, fordi man vil have et hus, man kan blive boende i. Derfor vil vi ikke betragte huset som et skatteobjekt, fordi det er teknisk belejligt. Derfor handler det for os meget om mennesker, om mennesker fra alle partier, som har lyst til at sikre, at man kan blive boende i det allervigtigste, som man kommer til at opleve i sit liv, nemlig at man får et hus, en bolig, en lejlighed til sig selv og sin familie.

Derfor må jeg indrømme, at det også overraskede mig rigtig meget, at SF i går spillede ud med, at boligskatterne skulle stige med 5 pct. Jeg synes, vi skal afskaffe boligskatterne helt. Jeg tror også, der er mange folkepensionister og mange vælgere hos SF, f.eks., som tænker, om det er rimeligt at blive beskattet af ens hus eller lejlighed, fordi SF vil have, at skatten på deres hus eller lejlighed skal sættes op? I forvejen betaler alle, der bor i hus eller lejlighed, jo skat, så man skal altså betale de stigninger, som der hvert eneste år er i ejendomsskatterne, med beskattede penge. Det er en af de væsentligste justeringer af regeringens forslag, vi skal have taget fat på. Vi skal få skabt noget ro og tryghed i maven hos hr. og fru Danmark. Over 2 millioner mennesker bor i egen bolig skal kunne blive boende. Man skal kunne være med sin familie ude i haven uden hele tiden at skulle tænke på, om man kan blive boende 1 eller 2 år til uden at blive brandbeskattet eller blive smidt ud af sit hus eller sin lejlighed.

Vi skal også have taget bedre fat i Danmark som et konkurrencedygtigt land. I dag er dansk økonomi i slæbegear. Vi har en meget lav vækst sammenlignet med omkringliggende lande. Selv om fremtiden godt kan se god ud på en solskinsdag som i dag, betyder vores slæbegearsposition, at vi har færre muligheder for at konkurrere, færre muligheder for at være produktive og færre muligheder for at skabe arbejdspladser i Danmark. Der har vi altså brug for nogle flere muligheder i dansk økonomi. Vi taber til Norge, til Sverige, til UK og mange andre lande, vi normalt sammenligner os med. Så hård og enkel er dommen fra World Economic Forums seneste liste over global konkurrenceevne. Det skal vi altså have ændret med reformer og politiske aftaler, så vi bliver mere konkurrencedygtige, så vi får skabt nogle flere arbejdspladser i Danmark, som også kan finansiere det fantastiske samfund, vi lever i.

Kl. 16:23

Det kræver en række skatte- og erhvervspolitiske tiltag, at man målrettet får sat skatter og afgifter ned for forskellige dele af erhvervslivet og også, at der kommer større fokus på iværksætterne. Vi vil indføre et 4-årigt regelstop for iværksættere, så mængden af bureaukrati som minimum ikke stiger, at man får lov til at være alene som iværksætter, uden at man skal belastes af nye skatter og nye afgifter og nye regler, så man kan få lov til at udvikle sit produkt og vokse sig stor.

Vi vil også fortsætte udfasningen af selskabsskatten, som siden midten af 1990'erne er faldet med over 10 procentpoint fra de 34 pct., den var på dengang. Det er også værd at tænke på, at også dengang advarede forskellige politikere imod, at man udvandede velfærden, hvis man lettede skatten for virksomhederne. Hvad er situationen i dag? Vi har aldrig brugt så mange penge på det offentlige som i dag, og vi har lettet selskabsskatten markant. Så skal topskatten selvfølgelig afskaffes. Jeg er glad for de skattelettelser, vi tidligere

har gennemført. Jeg var selv med til i den tidligere regering, VK-regeringen, at lette topskatten, altså marginals-katten, med 7,5 procentpoint. Det gav mere produktivitet, det gav mere produktion i det danske samfund. Og nu er tiden kommet til flere, for topskatten dræber vækst. Det betyder færre arbejdspladser og mindre velstand. Faktisk dræber den mere velstand, end vi får ind i statskassen, så vi betaler altså for at ødelægge vores egen økonomi. Det virker altså noget uforståeligt, at vi påtvinger os selv den ordning.

Jeg synes også, at dagens debat indtil nu har vist, at den i høj grad for mange partier handler om, hvordan pengene skal fordeles, og hvilke ting man ikke vil være med til at lave reformer af, og hvilke ting man synes er hellige og ikke vil røre ved, selv om det virker usandsynligt, at vi bare kan få lov til at fortsætte sådan her i den trummerum, uden der skal ske noget. Jeg synes, at det desværre næsten er symptomatisk for mange af de debatter, vi har om fremtiden i Danmark. Man tør ikke røre ved noget, man tør ikke gøre noget. På den måde lukker man sig ned og fører strudsepolitik, og så bliver vi fattigere. Så mister vi arbejdspladser og velfærd. Alle vil jo gerne være med til at dele gaver ud, men meget få vil være med til at finansiere dem.

Det må være ethvert partis mål at være med til at skabe vækst, som kan være med til at finansiere et bedre samfund. Det er væksten, der gør, at de unge mennesker har nogle gode job at se frem til. Det er væksten, der sikrer, at det er attraktivt at investere i Danmark, og det betyder, at arbejdspladserne bliver i Danmark. Det kan jo virke meget banalt, når jeg står her på Folketingets talerstol og siger det, men det er banalt, fordi det er sandt. Der skal i sandhed gøres noget ved den manglende vækst. Men det er ikke lige til at komme igen med det budskab, kan vi også høre i debatten i dag.

Jeg kan forstå, at der er nogle steder i det politiske spektrum, man ikke er interesseret i f.eks. at give erhvervslivet nogle bedre vilkår, for så er man bange for, at man tager penge væk fra velfærd og penge væk fra folk, som har brug for hjælp. Men hvad er kendsgerningerne? Hvis vi giver erhvervslivet nogle bedre vilkår ved at sænke skatter og afgifter, så bliver der jo skabt arbejdspladser i Danmark. Så kommer man fra overførsel til arbejde, samtidig med at vi flytter pengene væk fra at give penge til folk, til at man selv tjener sine penge. Så det er en win-win-situation. Væksten betyder, at vi har flere penge til en bedre sundhedssektor, til et bedre uddannelsessystem. Væksten betyder, at der er råd til bedre pleje af vores ældre medborgere. Vækst er en lettet skat på arbejde, så man som familie får mulighed for selv at disponere. Vækst er tryghed. Vækst er jo også, at vi kan finansiere en større politistyrke og et forsvar. Og det er ikke spor koldt, det er ikke spor kynisk, når vi står her og taler om vækst, og når vi taler om, at der er brug for at give erhvervslivet nogle bedre vilkår.

I forbindelse med finansloven vil vi også gerne prioritere, at der kommer mere tryghed og flere muligheder. Den tillid, vi nyder hos hinanden i Danmark, er med til at gøre os til verdens bedste land. Vi kan stole på hinanden, fordi vi er rundet af den samme kultur, fordi vi har oplevet, at andre udviser tillid til os. Det skal vi holde fast i. Derfor er det også vigtigt, at vi slår ned på alle de tendenser, der er til parallelsamfund, som ikke respekterer dansk lov og orden. Her tænker jeg på stenkast mod politiet i ghettoerne, og jeg tænker på det, der er værre, radikaliserings af unge. Den slags sager handler jo ikke om penge, men om værdiskred. Derfor må de sager heller ikke være et spørgsmål om penge, for de områder skal selvfølgelig prioriteres. Derfor lægger vi også op til flere penge til politiet og forsvaret og efterretningstjenesten i forbindelse med den kommende finanslov.

Der er masser af se til de kommende måneder. Vi har også forslag på bedding om lettet kapitalafgiftbeskatning, så vi får flere investeringer i danske virksomheder, og en hel stribe andre forslag. Vi har også indstillet os på, at det er hårde forhandlinger, der venter os.

Til gengæld ved vi også, at hvis vi kan blive enige på kryds og tværs, så er der ekstra gode resultater i sigte, som kan finansiere og sikre, at vi stadig væk har et fantastisk samfund i Danmark i årene frem. Vi skal sikre alle danskere, der bor i egen bolig, ved at afskaffe boligskatterne. Vi skal også sikre et tryggere Danmark, hvor dansk lov og ret gælder i hele landet. Og så skal vi sikre flere muligheder i dansk erhvervsliv gennem skattelettelser og dermed skabe flere job til danskerne. Jeg håber, at vi i efteråret vil se det samarbejdende folkestyre fra dets allerbedste side, for det er resultaterne, der tæller. Vi er klar til at skabe de store resultater sammen med andre.

Kl. 16:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der en række spørgsmål, og den første er hr. Erik Christensen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:28

Erik Christensen (S):

Tak. Og tak til ordføreren. Det er jo sådan, at der i regeringens 2025-plan ikke er afsat midler til at videreføre boligskattestoppet efter 2020, og den konservative leder, Søren Pape Poulsen, har den 18. juni i år i et interview til Berlingske gjort det ganske klart, at spørgsmålet om boligskat er De Konservatives absolutte topprioritet, så jeg vil gerne spørge ordføreren: Betyder det, at det er et ultimativt krav fra De Konservatives side, at ingen skal betale mere i boligskat?

Kl. 16:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:29

Brian Mikkelsen (KF):

Ja, det er afgørende for Det Konservative Folkeparti, at man bliver bedre stillet, end man er i dag. Det er afgørende, at vi sikrer, at boligejerne ikke bliver den kassemaskine, som regeringen bare kan trække sådan en masse lotterisedler og penge ud af, og det er selvfølgelig en nem indtægtskilde for Finansministeriet og Skatteministeriet at blive ved med at trække penge ud af boligejerne – det bliver 43 mia. kr. her til næste år, som man vil trække ud af lommerne på boligejerne – men det vil vi ikke være med til. For det er en dobbeltbeskatning af folk, som bor i deres egen bolig, og som har brug for den ro og tryghed til at sikre, at det ikke bliver betragtet som et instrument til bare at hive penge ud af en helt almindelig familie, som bare har lyst til at bo i det hus sammen med børnene, eller af det pensionistægtepar, der har boet i Brønshøj i 25 år og oplever, at de ikke kan blive boende i Brønshøj, fordi boligskatterne får lov til at stige år efter år. Så ja, boligskatterne skal sænkes, så man får det bedre, end man har det i dag.

Kl. 16:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Erik Christensen, værsgo.

Kl. 16:30

Erik Christensen (S):

Jeg lytter mig til, at det er et ultimativt krav fra De Konservatives side for at gå med i en aftale, at ingen boligejere kommer til at betale mere i boligskat.

Kl. 16:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Brian Mikkelsen (KF):

Altså, nu er vi et parti, som ikke gør sig i ultimative krav, for den måde, folkestyret skal fungere på, er, at man forhandler med hinanden og bliver enige med hinanden, og på den måde opnår man bedst nogle resultater. Men det er et krav, for at vi stemmer ja 2025-planen. Så må regeringen jo få flertal andre steder fra, hvis man vil det. Men det er et krav fra os, for at vi stemmer ja til 2025-planen. Det er afgørende for os, at boligejerne får det bedre. Ellers stemmer vi ikke ja til 2025-planen.

Kl. 16:30

Kl. 16:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:31

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Som det er fremgået af debatten, lægger Venstre jo med helhedsplanen op til at hæve skatten for bl.a. folkepensionister og førtidspensionister ved at afskaffe det grønne bundfradrag, som jo særligt tilgodeser lige præcis de her grupper. Nu har jeg hørt ordføreren tale meget om det her med, at boligskatternes stigning kan presse pensionister ud af deres bolig og andet, og vi deler, som ordføreren godt ved, den bekymring og er fuldstændig enige i, at man bliver nødt til at se på de her løbende skatter. Hvis de stiger hurtigere end indkomsterne – det kan de meget let gøre for pensionister – så skal man gøre noget ved det. Så der er vi helt enige. Det skal man finde en løsning på.

Men jeg forstår til gengæld simpelt hen ikke, hvorfor Det Konservative Folkeparti ikke på samme måde kan afvise fuldstændig klokkeklart at hæve skatten for folkepensionisterne, sådan som statsministeren lægger op til, for for den enkelte folkepensionist eller førtidspensionist kommer det da ud på et, om det er boligskatten, der stiger, eller om det er det grønne bundfradrag, som bliver fjernet. Det er da det samme tab, man får.

Kl. 16:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Brian Mikkelsen, værsgo.

Kl. 16:32

Brian Mikkelsen (KF):

Nu må regeringen jo forklare deres egen plan. Fra Det Konservative Folkepartis side lægger vi ikke op til skattestigninger for nogen. Men vi vil godt lægge op til, og det er med i vores plan, at det bedre kan betale sig at arbejde, specielt i bunden, og derfor lægger vi op til en markant forskel i bunden, forstået på den måde, at vi vil give lettelser til folk, som er i arbejde, gennem et større beskæftigelsesfradrag. Men det behøver jo ikke at gå ud over andre, som ikke er i beskæftigelse.

Vi vil altså øge forskellen på at være i arbejde og ikke være i arbejde ved at give forbedringer til dem, som er i arbejde. Det behøver ikke at gå ud over dem, som ikke er i arbejde.

Kl. 16:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 16:33

Pelle Dragsted (EL):

Jamen det synes jeg da er positivt, for nu var det Konservative Folkeparti for et stykke tid siden selv ude at foreslå at afskaffe den grønne check, men det er godt, hvis man nu siger, at det vil man ikke være med til. Det er da positivt for landets folkepensionister. Men det er altså ikke et vigtigt krav, så vidt jeg kan forstå.

Jeg vil egentlig gerne spørge om noget andet. Der er en ting med Det Konservative Folkeparti, der undrer mig, fordi I snakker næsten kun om skat, og jeg troede egentlig også, at konservativt hjerteblod handlede om sådan noget som familiernes vilkår, og derfor for at være helt kort: Hvordan kan I være med til at forringe vilkårene for børnefamilierne med den lavere børneydelse, som ligger i den her plan, og vil I det?

Kl. 16:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Man tiltaler stadig væk ikke hinanden direkte.

Værsgo.

Kl. 16:33

Brian Mikkelsen (KF):

I relation til den første del af spørgsmålet: Jo, vi vil afskaffe den grønne check, fordi tiden er løbet fra den grønne check. Det var en kompensation for nogle afgifter, som ikke længere eksisterer. Så derfor er der ikke brug for den grønne check.

Med hensyn til familiernes vilkår vil jeg sige: Jo, men vi er helt på linje med regeringen med hensyn til at sætte en grænse for, hvor mange børnepenge man kan få i forhold til antallet af børn. Altså, jeg opfatter det ikke som en forringelse af børnefamiliernes vilkår, at vi siger, at der må være en grænse for, hvor mange penge man kan få i børnepenge. Der er altså en grænse for, hvad der skal finansieres. Det finansieres jo af alle danskere, så derfor er det kun rimeligt, at man prioriterer, og det synes vi er en ganske fornuftig måde at prioritere på.

Kl. 16:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 16:34

Josephine Fock (ALT):

Tak for det, og tak til ordføreren. Jeg blev rigtig glad, da jeg for et par uger siden læste, at De Konservative gerne vil have lavere skat på miljøvenlige firmabiler, og jeg vil høre, om det er noget, som De Konservative har tænkt sig at tage med til finanslovsforhandlingerne med regeringen.

Kl. 16:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:34

Brian Mikkelsen (KF):

Ja, det er det bestemt. En af årsagerne til, at vi ikke var med i den aftale, som regeringen lavede med Socialdemokraterne og DF og Radikale her i foråret omkring registreringsafgift også for elbiler, var, at vi syntes, at de blev for dyre. Så vi vil meget gerne se på, hvordan elbilerne bliver billigere, så der bliver et fornuftigt alternativ til enten diesel- eller benzindrevne biler. Det forslag, som vi kom med omkring firmabiler, er et første skridt på vejen. Men vi vil stadig væk godt kigge på registreringsafgiften, så det også bliver billige at have elbiler, for vi er ikke med i den aftale, som regeringen har lavet på det område.

Kl. 16:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Josephine Fock.

Kl. 16:35

Josephine Fock (ALT):

Jamen tak for det. Det synes jeg jo lyder rigtig spændende. Så for at blive i det grønne spor, er De Konservative jo det grønne parti i den

blå blok, hvis man kan sige det sådan, så hvordan har De Konservative det med, at man her ser en 2025-plan, som kan skabe tvivl om, hvorvidt vi overhovedet kan nå vores 2040-mål? Har De Konservative tænkt sig at presse regeringen til at lave yderligere klima- og miljøvenlig politik i 2025-planen?

Kl. 16:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:35

Brian Mikkelsen (KF):

Som jeg nævnte før, synes vi, at regeringens plan egentlig er rigtig god. Vi er meget positive over for planen, men der er områder, hvor der er brug for justeringer. Jeg nævnte nogle områder – i flertal – hvor der var brug for kraftige justeringer. Boligejerne var et af områderne, men klimaet er et andet område. For der er alt for få ambitioner på klimaområdet. Vi mangler jo også stadig væk en diskussion om PSO-finansieringen og de kystnære møller. Vi mangler også diskussioner om 2040-målet. Det er da klart nogle af de ting, som vi bringer ind til bordet hos finansministeren. Men udgangspunktet er, at vi synes godt om planen. Økonomisk hænger den godt sammen, og den sikrer velfærdsstaten i fremtiden. Men så må vi jo kæmpe os til forbedringer på det grønne område og for boligejerne og for erhvervslivet.

Kl. 16:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:36

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil gerne i forlængelse af de spørgsmål, der har været stillet, spørge lidt ind til det her skattestop. For der har jo været sådan en forårsstemning herinde. Både Dansk Folkeparti og Venstre og LA erkender jo, at det skattestop, vi har haft for boliger indtil nu, ikke virker. Det synspunkt har vi i Radikale haft i lang tid. Grundskylden er jo eksploderet. Boligejerne mærker ikke meget til det skattestop. Så der er sådan ved at sprede sig en god stemning af, at det må vi have skrottet. Så må vi have indført en ordentlig boligbeskatning, som er til at regne med, og som ikke bare kan løbe løbsk, men som omvendt har en anden rimelighed og fairness i sig, f.eks. sådan at den kan følge lønudviklingen fra et givet niveau, som man så kan diskutere hvad skal være.

Er De Konservative klar til at bidrage til forårsstemningen og sige, at det, vi har nu, i hvert fald ikke fungerer, og lad os nu finde en fair boligbeskatning, der ikke låser sig selv fast i et eller andet mærkeligt system, som en eller anden statsminister fandt på for 15 år siden, men som tager udgangspunkt i den virkelighed, boligejerne oplever i dag, og som skal have en fairness og en økonomisk holdbarhed i sig?

Kl. 16:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:37

Brian Mikkelsen (KF):

Ja, det er vi meget indstillet på, for der er jo kommet en eller anden underlig misforstået stemning og analyse også blandt såkaldt uafhængige økonomer af, at der har været et reelt boligskattestop. Det har der jo ikke været. Altså, hvis man kigger på, hvad boligskatterne har indbragt, så er de eneste, der rigtig har været glade, Finansministeriet. For i 2001, da vi gennemførte det såkaldte boligskattestop,

tilførte de samlede boligskatter 24 mia. kr. til det danske samfund. Her i år giver de 43 mia. kr. og i 2020 51 mia. kr.

Så vi er meget, meget opmærksomme på, at vi har et ansvar for at sikre, at de danske familier kan blive boende i deres bolig, og at det ikke bare er sådan en skattemaskine, som man kan hive penge ud af familierne med. Derfor kigger vi kreativt på alle forslag til, hvad man kan gøre for at sikre familierne. Vi er kommet med et konkret forslag fra konservativ side om, at man afskaffer alle boligskatter uden undtagelse, så man kan blive boende i sin bolig, og så laver vi en avanceskat, når man forlader boligmarkedet, så man altså først slipper penge, når man forlader boligmarkedet. Så kan man sidde i ro og tryghed, når man er på boligmarkedet.

Kl. 16:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Martin Lidegaard.

Kl. 16:39

Martin Lidegaard (RV):

Det er jo interessant. Jeg tror, at de fleste økonomer nok mener, at det giver et ret stort hængekøje problem at indføre den model, som hr. Brian Mikkelsen har lavet. Men det kunne være, at man kunne lave en kombination. Vi går sådan set også ind i det her med åbent sind. Men er hr. Brian Mikkelsen også med på, at det så betyder et endegyldigt farvel til det skattestop, vi har haft indtil nu på boligområdet? Et af målene må så være at lave en boligbeskatning, der også gør det lidt mere lige, alt efter om man har købt ejerbolig eller hus; gør det lidt mere lige, alt efter om man er i by eller på land. Altså, der er jo også nogle uhensigtsmæssigheder i, at nogle betaler både grundskyld og ejendomsværdiskat, mens andre kun betaler ejendomsværdiskat. Vi må have et system, der er fair for alle, og som er til at regne med, men som heller ikke udhuler boligskatterne på sigt.

Kl. 16:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:39

Brian Mikkelsen (KF):

Vores udgangspunkt er, at man skal betale mindre i boligskat i årene frem, for vi synes, det er en forkert og urimelig finansieringskilde. Der synes vi at vi som politikere har et ansvar for at sikre retfærdighed og rimelighed for familierne. Alt, hvad vi kan gøre for at forbedre boligejernes vilkår, vil vi selvfølgelig kæmpe for, for det halve skattestop, som gælder på boligerne i dag, er jo ikke meget værd, når vi kan opleve, at det siden 2001 er eksploderet fra 24 mia. kr. i indtægter til 43 mia. kr., og bare alene de næste 4 år vil det stige med 8 mia. kr. yderligere. Det er altså boligejerne, som kommer til at betale det. Det synes vi ikke er rimeligt. Så hvis vi kan lave en ny konstruktion, som letter vilkårene for boligejerne, er vi villige til at se på det.

Kl. 16:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det fru Lea Wermelin, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:40

Lea Wermelin (S):

Tak for det, og tak til ordføreren. Nu indledte ordføreren sin ordførertale med at tale meget om boligskatterne, og min partifælle spurgte også lidt ind til det her med skattestoppet i forhold til boliger. Men jeg synes ikke, vi blev så meget klogere, for først sagde ordføreren, at det, der lå på bordet nu, ville man ikke være med til, og så sagde ordføreren, at det i hvert fald var afgørende at kigge på det her med boligskatterne. Så jeg kunne bare godt tænke mig at blive lidt klogere på, hvad det egentlig er, Konservative gerne vil. Jeres partifor-

mand udtalte den 1. september 2016 i et interview: »Vi kan ikke lave en samlet aftale, hvis ikke boligejerne stilles bedre, end der er udsigt til i dag.«

Vil ordføreren ikke forklare, hvad det betyder? Hvor mange flere midler vil Konservative sætte af til boligejerne, hvis I skal kunne være med i en aftale?

Kl. 16:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:41

Brian Mikkelsen (KF):

Jo, vi vil afskaffe alle boligskatter. Vi synes ikke, det er rimeligt, at man som familie skal sidde og have uro og utryghed i maven, fordi man ikke kan betale de stigende ejendomsskatter, fordi grundskylden stiger år efter år. Helt almindelige familier oplever at skulle betale 25.000-30.000 kr. netto bare i grundskyld i omegnskommunerne til København, og det er altså ikke rimeligt. Så derfor vil vi afskaffe alle boligskatter, og så foreslår vi, at der kommer en avanceskat, når man forlader boligmarkedet. Det giver ro og tryghed til alle familier, og så må man slippe skillingerne, når man forlader ejendomsmarkedet.

Kl. 16:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Fru Lea Wermelin.

Kl. 16:42

Lea Wermelin (S):

Medmindre Konservative forventer, at det bliver aftalen, som den kommer til at ligge, altså at der ikke er nogen boligskatter, så må man jo have nogle forventninger, som man går ind til sådan nogle forhandlinger med, og det er jo det, vi prøver at blive en lillebitte smule klogere på. For når jeres partiformand siger, at boligejerne skal stilles bedre, hvad vil det så sige? Betyder det – hvis ikke I når helt i mål med, at der ikke er nogen boligskatter – at ingen boligejere må stige i skat, eller hvad betyder det? Kan ordføreren ikke være lidt mere præcis?

Kl. 16:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det var fint, at der blev sagt ordføreren til sidst, men man skal altså ikke bruge direkte tiltale. Jeg ved godt, det er svært her efter sommerferien, men vi skal bare alle sammen vænne os til, at der er en forretningsorden, vi skal henholde os til herinde.

Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:42

Brian Mikkelsen (KF):

Det er krystalklart fra Konservatives side, at boligejerne skal stilles bedre, end de er i dag. Det er jo ligesom vores forhandlingsoplæg til regeringen. Vi har også sagt, at vi ikke stemmer for nogen samlet 2025-plan, fordi vi mener, tingene hænger sammen, at man ikke bare kan skaffe penge et sted og så bruge pengene et andet sted. Og her er boligejerne jo så malkeko for statens kasser. Så derfor skal boligejerne stilles bedre i fremtiden, end de er i dag.

Kl. 16:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Kaare Dybvad, Socialdemokratiet.

Kl. 16:43

Kaare Dybvad (S):

Mange tak. Jeg lagde mærke til, at der i ordførerens tale og i øvrigt i debatten om det her er blevet lagt meget vægt på det med boligskat-

terne. Ordførerens partiformand var endda ude i Region Sjælland for at tale med boligejere og holdt pressemøde foran boligejere, der betalte 35.000 kr. i boligskat. Det er jo lidt i den dyre ende for det område, men det var nu ikke det, jeg vil spørge om. Men kan ordføreren måske komme lidt tættere på, hvad De Konservative egentlig mener, når de siger, at boligejerne skal stilles bedre?

Kl. 16:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:44

Brian Mikkelsen (KF):

Først vil jeg bare lige til god oplysning fortælle, hvad folk sådan generelt betaler. Før i tiden, i hvert fald da jeg var barn, var der noget, der hed OBS-udsendelser i Danmarks Radio, i fjernsynet, og det her er sådan lidt OBS heroppefra.

Hvis man kigger på, hvad der f.eks. betales bare i grundskyld i Ballerup Kommune, så betaler boligejerne i år 28.691 kr. i gennemsnit – 28.691 netto kroner i gennemsnit bare i grundskyld. I Rødovre Kommune betaler man 25.577 kr. I Gladsaxe betaler man 24.944 kr.. Og de stiger alle sammen med mellem 1.300 og 1.500 kr. det første år. Så stiger de igen oven på det, og så stiger de igen oven på det, og så stiger de igen oven på det. Sådan er der lagt op til med systemet. Og det gør, at familierne i Ballerup, Rødovre og Gladsaxe sidder med uro og har lidt ondt i maven og tænker: Har vi virkelig råd til at blive boende her, for det stiger år efter år efter år?

Så når vi siger fra konservativ side, at man skal stilles bedre, så betyder det altså, at vi vil stoppe den stigning. Så vil vi sikre, at man kan blive boende i sin bolig. Det er vores udgangspunkt for forhandlingerne, og det er også kriteriet for, om vi stemmer ja til en 2025-plan, som vi som sagt på mange strækninger synes er god. Det hænger altså sammen på den måde.

Kl. 16:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 16:45

Kaare Dybvad (S):

Så hvis jeg forstår ordføreren rigtigt, betyder det helt konkret, når De Konservative siger, at boligejerne skal stilles bedre, at ingen boligejere i Rødovre eller Ballerup eller nogen af de andre 96 kommuner i landet skal betale en krone mere i boligskat – som der blev sagt fra ordførerens side.

Kl. 16:45

Brian Mikkelsen (KF):

Vi går til de forhandlinger med det erklærede formål at få afskaffet alle boligskatter, og det finansierer vi ved en skat, når man forlader boligmarkedet. Når vi så går videre i forhandlingerne, og hvis regeringen og de andre partier ikke vil være med til det ellers meget glimrende forslag, som vil være det rigtige forslag for Danmark, så vil vores udgangspunkt og også vores slutkonklusion være, at boligejerne skal være bedre stillet end i dag.

Kl. 16:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Er der flere, der er interesserede i, at der bliver en midtspause? Jeg tror, der er interesse for, at der bliver middagspause, selv om det umiddelbart ikke ser ud, som om der er mange, der har bedt om en anden runde. Men det kunne jo godt tænkes, at der blev en del bemærkninger til finansministeren, så kl. 17.30 bliver der en middagspause.

Så er det hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:46

Troels Ravn (S):

Tak. Vi må have en runde med om boligskatten, for det er alment interessant, at regeringen ikke har afsat penge til boligskattestoppet efter 2020. Jeg hørte jo i ordførerens tale, at der blev talt om tryghed, tillid, at vi skal kunne stole på hinanden. Det må være sådan, at borgerne helt præcist har krav på at vide, hvordan De Konservative stiller sig. Alt andet skaber vel netop det modsatte af tryghed, nemlig utryghed.

Så vil ordføreren ikke redegøre for, om Det Konservative Folkeparti kan se sig selv i en 2025-aftale, hvor boligskattestoppet *ikke* er videreført efter 2020, altså hvor boligejernes rentefradrag er reduceret med fem procentpoint, og hvor reserven til at sikre tryghed om boligbeskatningen ikke er større end de afsatte 2,5 mia. kr.?

Kl. 16:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:47

Brian Mikkelsen (KF):

Vi er kun med en aftale, hvor boligejerne har det bedre, end de har i dag. Boligejerne bliver flået i skat i dag. Den cash cow, som det jo er blevet for forskellige regeringer, vil vi have stoppet, sådan at man som familie i dag kan få lov til at bo i sit hus eller sin lejlighed uden at skulle risikere at måtte flytte, fordi boligskatterne stiger år efter år. Det er ligesom vores indgang til de forhandlinger, og det hænger fuldstændig krystalklart sammen med 2025-planen, for det er jo en samlet plan for rigets finanser og familiernes økonomi. Derfor knytter vi det også sammen forstået på den måde, at vi kun stemmer for en 2025-plan, hvis boligejerne får det bedre i fremtiden, end de har det i dag.

Kl. 16:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Hr. Troels Lund.

Kl. 16:48

Troels Ravn (S):

Troels Ravn. (*Formanden*: Undskyld!). Det er helt i orden.

Men netop her er det jo så, at vi bliver nødt til at bede Det Konservative Folkeparti om at fortælle helt præcist, hvordan det er, at De Konservative definerer, at boligejerne skal stilles bedre. Det må vel være sådan, at når vi taler boligskatter – ordføreren var selv i sin ordførertale inde på tryghed, tillid, og at vi skal kunne stole på hinanden – så skal borgerne, vælgerne, vel vide helt præcist, hvor det er, at Det Konservative Folkeparti stiller sig i forhold til boligskat.

Kl. 16:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 16:49

Brian Mikkelsen (KF):

Nu er det vist ikke helt tilladt at stille spørgsmål den anden vej, men jeg synes også, at jeg savner fra Socialdemokraterne, hvad man egentlig vil med boligskatterne. Men okay, vi er vel det eneste parti, som fuldstændig klart har sagt, at vi vil prioritere, at boligejerne får nogle bedre vilkår i årene frem, for den tryghed, det giver for familierne, giver også tryghed for samfundsøkonomien, så tingene hænger sammen. Vi går ind til de forhandlinger, og vi skal nok få problemet løst. Vi opfatter regeringen som fremkommelig og pragmatisk, og det vil de andre partier jo sandsynligvis også være, for vi skal jo finde hinanden. Det er gode partier, vi snakker med og forhandler med,

så vi skal nok finde en løsning, som gør situationen bedre for boligejerne. Det er vores kriterie for at være med til de forhandlinger.

Kl. 16:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Men det er bestemt tilladt at rette formanden, når der bliver sagt et forkert navn. Undskyld, hr. Troels Ravn, det skal ikke ske igen.

Hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:50

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Nu er det jo sådan, at De Konservative ynder at omtale sig selv som det grønne parti i blå blok. Derfor sad jeg også forventningsfuldt og ventede på, at der nu ville komme en bandbulle mod det her fuldstændig kulsorte finanslovsforslag og 2025-plan fra regeringen. Men der blev jeg en lille smule skuffet, for jeg synes ikke, det fyldte så meget i ordførerens tale. Og jeg kunne da godt i den forbindelse tænke mig at spørge ordføreren, om ordføreren er enig med De Konservatives politiske ordfører, som i P1 her den 31. august efter statsministerens fremlæggelse af planen sagde: Jeg sad tilbage og tænkte på, hvornår nævner han så, vi har et særligt ansvar i forhold til klima og miljø og for den verden, vi efterlader til de næste generationer. Det er jo sådan, at det ikke kun er boligskatterne, der kan stige, det kan vandstanden også.

Når nu ordføreren bekymrer sig så meget om boligejerne, burde ordføreren måske også bekymre sig lidt om, at boligejerne jo også skulle have et land at bygge boliger i. Hvis det er sådan, at vi ikke adresserer den her klimaudfordring, får vi jo nogle alvorlige vanskeligheder. Og derfor vil jeg da gerne høre ordføreren, om det er sådan, at ordføreren kan garantere, at Det Konservative Folkeparti ikke indgår en aftale, medmindre klimaudfordringerne bliver adresseret, det vil sige, at man ikke accepterer, at f.eks. planen for de kystnære vindmøller bliver sløjft. Kan De Konservative give en garanti i forhold til det?

Kl. 16:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Brian Mikkelsen, værsgo.

Kl. 16:51

Brian Mikkelsen (KF):

Selv om der er rigtig mange gode takter i regeringens forslag, mangler der nogle områder på klima- og miljøområdet, som vi vil gøre vores til at komme med indspark til. Vi synes, det er vigtigt, at man også i en 2025-plan har 2040-målsætningen med. Vi fik jo lavet en grøn tillægspakke, også med regeringen, tidligere på året, som vi synes er ganske fornuftig, og som trækker i den rigtige retning, så vi synes, at vi kører ad den vej, som vi gerne vil køre ad. Men så er det jo vores opgave at være med til at sikre, at der er en grøn profil, og holde regeringen på dydens smalle spor, når vi taler klima- og miljøpolitik, og det vil vi selvfølgelig også gøre, når vi forhandler 2025-plan og finanslov med regeringen.

Kl. 16:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 16:52

Peder Hvelplund (EL):

[Lyddudfald] ... hensigter. Men nu var ordføreren jo tidligere meget klar i forhold til boligejernes situation, hvor han sagde, at det var fuldstændig krystalklart, at der ikke kom til at ske forringelser for boligejerne. Kan ordføreren være akkurat lige så krystalklar i forhold til klimaet og sige, at der ikke kommer til at ske forringelser i for-

hold til klimaindsatsen, at man kan garantere, at der ikke bliver skåret i forhold til de kystnære vindmøller?

Kl. 16:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:53

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg synes, man skal passe meget på med at udstede garantier i politik, for garantier og ultimative krav har det med at medføre en reaktion fra andre i forhold til at lave/gøre/være som det modsatte. Så hvis man vil opnå resultater, skal man opnå resultaterne inde ved forhandlingsbordet. Jeg kan i hvert fald give den garanti her, at de bestræbelser, vi har, på, at klima- og miljøpolitikken også bliver prioriteret i 2025-planen og finansloven, vil vi kæmpe os til, også i forbindelse med de forhandlinger, vi har i Finansministeriet og med andre i regeringen. For det er vigtigt, og vi skylder også fremtidige generationer, at vi tager den kamp om den prioritering nu.

Kl. 16:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Roger Matthisen, Alternativet. Værsgo.

Kl. 16:53

Roger Matthisen (ALT):

Tak for det. Jeg lagde mærke til, at ordføreren talte om flere penge til politiet – i forbindelse med radikalisering. Så vil jeg høre, om ordføreren mener, at mere politi alene vil dæmme op for radikaliseringen.

Kl. 16:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 16:53

Brian Mikkelsen (KF):

Nej, det er jo en helt palet af forskellige initiativer både på det sociale område, uddannelsesområdet og boligområdet – boligforeningerne spiller også en kraftig rolle i det. Men der er ikke nogen tvivl om, at vi har et politi, som har været kraftigt forsømt. Og den aftale, der blev lavet for 5 år siden, var hård ved politiet. Den sidste aftale, der blev lavet for politiet, var ganske fornuftig. Men vi gik til de forhandlinger med det ønske, at der kom flere politifolk til ligesom at være med til at bekæmpe radikalisering og den terrortrussel, vi har imod det danske samfund, og i det hele taget til bare at skabe noget mere tryghed i det danske samfund.

Kl. 16:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Roger Matthisen, værsgo.

Kl. 16:54

Roger Matthisen (ALT):

Tak for det. Og hvordan forholder ordføreren sig så til den stigende radikalisering inden for de højrenationalistiske miljøer i vores samfund?

Kl. 16:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:54

Brian Mikkelsen (KF):

Hvis det er en trussel mod det danske samfund, er jeg altid farveblind. Altså, det er jo ligegyldigt, om det er en højreorienteret trussel

eller det er en venstreorienteret trussel. Hvis der er en trussel mod det danske demokrati og det danske samfund, skal man jo bekæmpe den. Der har politiet ikke – og det skal de heller ikke have – nogen som helst farvede briller på. Det skal man jo bekæmpe. Hvis der er en trussel mod vores demokrati, må politiet bruge de nødvendige ressourcer på at opsnuse, hvad der sker, og forhindre eventuelle angreb mod vores demokrati.

Kl. 16:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:55

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. Vi vender lige lidt tilbage til boligejerne. Vi har efterhånden forstået, at det vigtigste for Det Konservative Folkeparti er, at boligejerne stilles bedre. Hvilke konsekvenser vil det have, hvis regeringen ikke imødekommer De Konservatives krav om, at boligejerne skal stilles bedre, end der er udsigt til i dag?

Kl. 16:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:55

Brian Mikkelsen (KF):

Det ville jo have den konsekvens for boligejerne, at mange af dem ikke havde råd til at blive boende. Hvis vi ikke får sikret boligejerne fra Konservatives side, vil pensionistægteparret i Brønshøj måske ikke kunne blive boende i deres hus. Så vil den unge familie i Ballerup ikke kunne blive boende i deres hus. Det er ligesom den konsekvens, der er. Så det er den redningsaktion, vi laver for familierne, så man kan få lov til at blive boende det sted, man har valgt at bo med sin familie.

Kl. 16:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Karin Gaardsted.

Kl. 16:56

Karin Gaardsted (S):

Jeg nu tænkte mere på, hvilke konsekvenser det ville få for regeringen. Det kan være, at ordføreren har en kommentar til det. Derudover vil jeg også gerne høre: Hvor er De Konservatives grænse for forbedringer for boligejerne? Med andre ord: Hvad vil De Konservative nøjes med?

Kl. 16:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:56

Brian Mikkelsen (KF):

Hvilke konsekvenser det vil få? Jamen vi vælter ikke en borgerlig regering. Hvorfor skulle vi gøre det? Der vil alternativet trods alt være værre for Danmark, ikke?

Men konsekvensen vil jo være, at vi ikke vil stemme for 2025-planen. Vi stemmer for 2025-planen, hvis vi kan blive enige om indholdet i 2025-planen. Der har vi jo store ambitioner på f.eks. erhvervsområdet. Der er brug for større ambitioner med hensyn til at give bedre produktionsvilkår i Danmark og lavere kapitalsskatter. Så hvis vi kan blive enige om en 2025-plan og vi kan blive enige om bedre vilkår for boligejerne, stemmer vi for 2025-planen, og så er der forhåbentlig også andre partier, der stemmer for den, og så er den jo vedtaget. Ellers stemmer vi ikke for 2025-planen.

Kl. 16:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Malte Larsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:57

Malte Larsen (S):

Tak for ordet. Jeg synes, der lyder lidt, som om ordføreren har mistet troen på, at boligskattestoppet kan fortsætte. I hvert fald virker det, som om ordføreren behændigt undgår at svare på, hvad der konkret skal til, for at boligejerne stilles bedre.

Jeg kunne godt tænke mig at få en forklaring på de to ting.

Kl. 16:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:58

Brian Mikkelsen (KF):

Det vil jeg meget gerne gøre over for min gode kollega.

Vi går til de forhandlinger med det erklærede formål at få afskaffet alle boligskatter. Det kan lyde meget revolutionerende, men det er jo den kendsgerning, man f.eks. har i Sverige. Der lever man altså som boligejer i den lykkelige omstændighed, at man ikke bliver flået i skat hvert eneste år pga. stigende grundskyld og stigende ejendomsværdiskat.

Vi vil så have, at man skal betale, når man forlader boligmarkedet, og det er ligesom vores indgang til de forhandlinger.

Kl. 16:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Malte Larsen, værsgo.

Kl. 16:58

Malte Larsen (S):

Tak for det svar. Må jeg så have lov til at følge op med et spørgsmål: Hvor stort et beløb vil Det Konservative Folkeparti kræve, at der helt konkret bliver afsat for at sikre tryghed om boligskatteordningen, før I kan se jer selv indgå i en aftale på nuværende tidspunkt?

Kl. 16:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:59

Brian Mikkelsen (KF):

Man kan jo ikke sætte noget beløb på, for vi mener ikke, man skal betale ejendomsskatter. Så i den model, som vi lægger frem til forhandlingerne, betaler man ikke ejendomsskatter, hverken grundskyld, som stiger år efter år, eller ejendomsværdiskatten, som jo er fastfrosset på 2002-niveau. Det kommer man ikke til at betale.

Men man betaler, når man forlader ejendomsmarkedet, så derfor kan man jo ikke sige, at vi vil afsætte et fast beløb. For der vil være en likviditetsudfordring i den periode, indtil man får de penge hjem. Men det kan man selvfølgelig også finde en løsning på.

Kl. 16:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:59

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Der er et emne, som ikke er blevet diskuteret meget. Vi diskuterer jo meget, hvordan danskerne har det, og hvordan danskerne nu skal få råd til dit og dat. Og det er blevet lovet af visse politikere, at vi ikke skal tage pengene fra børneværelset.

Jeg mener nu, der bliver stjålet, ikke fra børneværelset, men fra verdens fattigste. Og jeg vil gerne høre, hvad ordføreren for De Konservative mener om, at der fortsat bliver hugget hårdt i udviklingsbistanden i procenter, den er altså nede på 0,7 pct, men der bliver også omorganiseret helt vildt i forhold til, hvor meget vi bruger på strategisk udviklingshjælp til verdens fattigste.

Er det konservativ politik at køre i den retning, som udviklingsbistanden kører i øjeblikket?

Kl. 17:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:00

Brian Mikkelsen (KF):

Vi mener ikke, at udviklingsbistanden skal være 0,7 pct., som regeringen lægger op til, og det slag har vi jo også taget med regeringen tidligere.

Men jeg kan konstatere, at der som følge af færre flygtningeudgifter og højere BNP heldigvis kommer flere penge til verdens fattigste, også i regeringens forslag, når man måler det i kroner og øre.

Så derfor er vi da i den lykkelige situation, at der i hvert fald kommer flere penge ud til verdens fattigste i 2017 end i 2016, og det er vi positive over for.

Kl. 17:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 17:01

Christian Juhl (EL):

Nu siger ordføreren verdens fattigste. Men jeg har da hørt fra regeringen, at de ikke har tænkt sig at bruge de midler, der spares på flygtninge, på verdens fattigste. Og hvis man kigger på det strategio-plæg, der er lavet, og som vel skal ses i sammenhæng med 2025-planen, så kan man se, at der skal satses mere på nærområderne og mere på egeninteresse end på at hjælpe de mennesker, der bor syd for Ækvator.

Kl. 17:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 17:01

Brian Mikkelsen (KF):

Vi mener, der er brug for en større indsats i nærområderne, og det vil vi også godt være med til at bruge flere penge på. Det er til gavn for nærområderne og for hele verden, at der laves en større indsats for, at man kan klare sig selv.

Men i Det Konservative Folkeparti er vores fokus, at udviklingsbistand er en hjælp til verdens fattigste. Det er dér, man kan gøre en indsats og dér, hvor man kan gøre en forskel.

Kl. 17:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:02

Rune Lund (EL):

Hr. Brian Mikkelsen har talt meget om at have ondt i maven, når boligskatterne stiger, og det får mig til at tænke lidt over, om der er nogen skatter, som får en til at få mere ondt i maven end andre skatter. Det, som jeg selvfølgelig tænker på, er, at når børnechecken bliver forringet, som jo også betyder et mindre indtægtsgrundlag – et indtægtsgrundlag, som familier har regnet med – får man så ikke også ondt i maven? Eller hvis det grønne bundfradrag – det, som også bli-

ver kaldt den grønne check – bliver forringet, får man så ikke også ondt i maven, når man oplever, at ens indtægtsgrundlag bliver fjernet, sådan som Det Konservative Folkeparti f.eks. ønsker det?

Hvis man går så meget op i at sikre almindelige mennesker et grundlag at skabe sikkerhed omkring deres økonomiske situation, hvorfor er der så nogle skatter, som giver ondt i maven, mens andre ikke gør det?

Kl. 17:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 17:03

Brian Mikkelsen (KF):

For det første er det sådan, at alle offentlige ydelser jo ikke bare er låst fast i granit. Det håber jeg da heller ikke Enhedslisten synes. Man må hele tiden se på, hvordan man bruger pengene, og vi kan altid diskutere, hvor stor den offentlige sektor skal være, men i lyset af de udfordringer, vi har som samfund – og vi mener oprigtig talt, vi skal gøre noget mere for dem, som har det hårdest i Danmark – så må man se på, hvor det er rimeligt, man prioriterer.

Jeg synes f.eks. ikke, at det gør noget, at der er større forskel på at være i arbejde og ikke at være i arbejde. Det er til gavn for os alle sammen, at der er større forskel. Den grønne check, som jeg nævnte over for hr. Rune Lunds kollega hr. Pelle Dragsted, var en kompensation for nogle afgifter, som nu er blevet fjernet.

Hvis vi tager børnechecken, står jeg ved, at Det Konservative Folkeparti også før sommerferien foreslog, at man skulle lave en næsten tilsvarende model af den model, som regeringen har lagt op til, for man må jo se på, hvordan man bruger de offentlige ydelser bedst. Jeg synes, vi skal hjælpe dem, der virkelig har brug for hjælp i det her samfund, men det er ikke at hjælpe dem, der virkelig har brug for hjælp, bare at sige til folk, som har mange børn, at de bliver ved med at få børnepenge for alle børnene. Der er det altså et spørgsmål om at sende nogle signaler om, at vi er nødt til at prioritere de resourcer, vi har i den offentlige sektor. Nu handler det her ikke om rigtig mange penge, det gør det for den enkelte familie, men ikke i det store samfundsbillede. Vi skal se på, hvad der er ret og rimeligt at give penge til, og jeg synes ikke, det er ret og rimeligt, hvis man får penge til f.eks. 11 børn. Det synes jeg ikke.

Kl. 17:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Rune Lund.

Kl. 17:04

Rune Lund (EL):

Hvis vi starter med det grønne bundfradrag, vil jeg sige, at det jo ikke er sådan, at alle de grønne afgifter er blevet fjernet, det er de ikke. Der er stadig masser af grønne afgifter, og derfor giver det stadig mening med et grønt bundfradrag, sådan at vi både kan have nogle grønne afgifter, som skaber en adfærdsændring i retning af mindre forurening, og samtidig sikre, at det har en rød profil eller en social profil, som gør, at dem, der har mindst i det her land, får en kompensation. Så det, ordføreren siger, er ikke rigtigt.

Så må jeg vende tilbage til noget. Jeg synes altså, det er mærkeligt, at lige præcis én skat gør, at nogle mennesker får utrolig ondt i maven, mens andre ikke gør det. Jeg har den holdning i forhold til børnechecken, at jeg synes, det er vigtigt, at familier med børn bliver hjulpet af samfundet, fordi vi ønsker, at der bliver født børn i det her samfund. Derfor synes jeg, det er godt med en børnecheck, og derfor synes jeg, den skal være der.

I forhold til boligskatter er alle økonomer faktisk enige om – f.eks. når vi snakker grundskyld – at grundskylden måske er den mest fornuftige skat, der findes, for hvis man vil sænke den, som Det

Konservative Folkeparti vil, vil det lige med det samme blive kapitaliseret i højere boligpriser, og så får man alligevel ikke nogen effekt ud af det, som man måske i virkeligheden ønsker.

Så det handler i virkeligheden om, hvilke skatter der er fornuftige, og hvilke der ikke er fornuftige, men jeg kan bare ikke forstå, hvorfor Det Konservative Folkeparti har det sådan, at nogle skatter får man ondt i maven af, men ikke af andre, når vi f.eks. konkret kan se, at det går ud over konkrete familier.

Kl. 17:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 17:06

Brian Mikkelsen (KF):

Nu er børnechecken jo ikke en skat, det er en compensation, vi giver til nogle familier. Her får de nogle penge, mens husejerne betaler nogle penge. Det er ligesom det, der er den ret store grundlæggende forskel. Vi har et meget generøst velfærdssamfund, som vi står ved i Det Konservative Folkeparti, men hvis det velfærdssamfund skal overleve i fremtiden, bliver man nødt til at se på, hvem det er, vi hjælper, og det er ikke sådan naturgivet, at man, fordi man har 11 børn, så skal have børnecheck til 11 børn, når man er i store økonomiske problemer. Men hvis den familie har store økonomiske problemer, må man jo hjælpe dem, og der har vi heldigvis et socialt system, som er indrettet til det. Men vi mener ikke, at man automatisk bare skal give familier med mange børn rigtig mange børnepenge.

Kl. 17:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og tak til hr. Brian Mikkelsen. Så er der ikke flere spørgsmål. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er fru Aaja Chemnitz Larsen, IA. Værsgo.

Kl. 17:07

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Arktis er hot, og det er ikke kun, fordi isen smelter, men det er også, fordi vi ser klimaforandringerne konsekvenser så tydeligt i Grønland. Der er i disse år fokus og opmærksomhed på Arktis og på Grønland, og Taksørapporten og regeringens egen Arktisanalyse er tydelige tegn på dette.

Siden regeringen trådte til juni 2015, har størstedelen af regeringens ministre besøgt Grønland. Folketingets Grønlandsudvalg har netop besøgt Grønland, og dette følges op de næste par uger med besøg af Retsudvalget og Forsvarsudvalget, ligesom andre udvalg har vist interesse for at besøge Grønland. Det er positivt, at der er så tydelig interesse for Grønland på tværs af Folketingets partier.

Inuit Ataqatigiit glæder sig over, at de nordatlantiske medlemmer får muligheder for at deltage i finanslovsforhandlingerne, hvor vi som parti på lige fod med alle andre partier i Folketinget kan repræsentere os selv. Så jeg vil gerne rose regeringen for en øget inddragelse på dette område. Jeg håber, at alle medlemmer af Tinget skal have den mulighed.

For Inuit Ataqatigiit handler arbejdet i Folketinget først og fremmest om de 32 områder, som Danmark varetager på vegne af Grønland. Det handler om grønlandere i Danmark, og det handler om en lang række områder, som der samarbejdes om. Det er vigtigt, at der fortsat er fokus på at udvikle og opdatere centrale sagsområder, inden de på sigt skal hjemtages til Grønland. Størst politisk indflydelse får vi vel at mærke ved at sidde med ved bordet. Det handler om politisk indflydelse, og derfor er det afgørende, at den viden og de stemmer, som vi repræsenterer i rigsfællesskabet, også høres i de forskellige forligsforhandlinger og ved kommende satspuljeforhandlinger.

Indsatsen for grønlandere i Danmark skal fastholdes og styrkes, og det er positivt, at der i finanslovsforslagets hovedprioriteringer fremhæves, at der er afsat midler til inklusion af nyttilkomne grønlandere også i årene 2018 og 2019.

Strategien for udsatte grønlandere udløber i år, og strategien, som samler alle ressourcerne omkring den enkelte borger, har vist rigtig gode resultater, og derfor må det gode arbejde med strategien ikke stoppe nu. Det er i alles interesse at fortsætte dette arbejde. På trods af, at langt de fleste grønlandere i Danmark er velfungerende, viser forskellige undersøgelser også en overrepræsentation af grønlandere i de sociale statistikker. Kun halvdelen af grønlanderne i Danmark bor i byer, som strategien for socialt udsatte grønlandere dækker. Strategien bør fastholdes og breddes ud til flere byer, ligesom regeringen bør indgå i dialog med kommunerne om en prioriteret indsats over for socialt udsatte grønlandere i Danmark. Det er oplagt, at man gør dette som en del af regeringens aftale med KL, for handler vi ikke, koster det os dyrere i sidste ende.

I finanslovsforslaget prioriteres faglig støtte til den igangværende indsats over for udsatte børn og unge i Grønland. Grønland har hjemtaget området, og vi har i dag ansvaret for det, og sådan skal det også være i fremtiden. I de seneste år har der været en klarere erkendelse af, at Grønland er nødt til at gøre mere, og det er glædeligt, at man samarbejder om at finde nogle løsninger til gavn for børn og unge i Grønland. Ved at støtte et styrket tilsyn på anbringelsesstederne skal man huske på, at knap 80 pct. af de anbragte børn lever i plejefamilier, hvorfor formålet også må være at styrke plejefamilierne, som dagligt løfter en kæmpe samfundsopgave.

Inuit Ataqatigiit tog tidligere på året initiativ til en høring om grønlandere i Danmark her på Christiansborg, og IA lancerede i samme ombæring et politisk udspil om det samme. Fra IA ønsker vi at sikre en øget social forebyggende indsats, så flere grønlandere i Danmark bliver en aktiv del af samfundet, ligesom vi mener, at der er behov for, at vi nedbryder de fordomme, som der er over for de mange grønlandere i Danmark. Det gøres ved at sikre en større viden om hinanden i rigsfællesskabet, og det gøres ved at sikre en øget dialog med grønlandere i Danmark.

Kl. 17:11

Uddannelse er fortsat nøglen til Grønlands fremtid. Grønlandske studerende i Danmark er allerede hårdt ramt af fremdriftsreformen, og for mange unge grønlandske studerende rejser man 4.000 km væk for at gå i skole. For nogle er der rigtig store sproglige og kulturelle udfordringer, og med finanslovsforslaget sker der yderligere stramninger af de studerendes vilkår, hvor de studerende fremover skal låne dele af deres SU. Med fremdriftsreformen og strammingerne af uddannelsesskøten, som der er lagt op til i finanslovsforslaget, skaber det en bekymring om, at flere grønlandske studerende falder fra.

I forslaget stilles de studerende et beskæftigelsesfradrag i udsigt, som kan gøre det lettere at tilbagebetale SU-lånet, men dette gælder kun i Danmark. Det skaber en skævvridning, og det skaber et økonomisk incitament til, at grønlandske dimittender bliver i Danmark. I dag vender størstedelen af de grønlandske studerende, som gennemfører en uddannelse i Danmark, hjem til Grønland efter endt uddannelse, og det må vi blive ved med at sikre også fremadrettet. Der bør samarbejdes med Grønland om at finde en løsning for at mindske frafaldet på grund af fremdriftsreformen og på grund af de stramninger i de studerendes økonomiske forhold. Grønland har i den grad behov for hjemmehørende uddannet arbejdskraft.

Regeringens længe ventede Arktisanalyse udkom i juni, og det er positivt, at forsvaret anerkender behovet for at styrke forsvarets opgaver i Arktis og i Grønland med særligt fokus på at løse civile opgaver. Det er positivt, at forsvaret påtænker en øget inddragelse af grønlandere i form af et frivilligt beredskab, som Inuit Ataqatigiit har kæmpet for i mange år, og for etableringen af en grundlæggende militærudannelse i Grønland. Taksø-Jensen-rapporten fra foråret

2016 peger på et behov for øget prioritering af Arktis og Grønland inden for forsvaret og i forhold til den udenrigspolitiske indsats, hvilket regeringen også tidligere har anerkendt.

Udenrigspolitikken sker i tæt samarbejde med Grønlands Selvstyre, men er også afhængig af en prioritering i den danske finanslov. Regeringen lægger op til at tilføre udenrigstjenesten 35 mio. kr. næste år stigende til 70 mio. kr. i 2018. Fra Inuit Ataqatigiit vil stærkt opfordre regeringen til at styrke den arktiske dagsorden og det arktiske diplomati i de kommende år. De ekstra penge til et fælles arktisk diplomati vil falde på et meget tørt sted, for vi er i den grad afhængige af, at indsatsen i forhold til udenrigspolitikken også prioriteres i forhold til Grønland.

I dag har færøske studerende mulighed for at tage deres dimitteringsdagpenge med til Færøerne i op til 3 måneder efter endt uddannelse. Det fremmer mulighederne for at få arbejde i sit hjemland, og mulighederne bør også tilbydes til grønlandske dimitterende. Det er uhensigtsmæssigt, at der er grænsehindre i rigsfællesskabet, som tilmed kun gælder for en ud af tre parter i rigsfællesskabet.

De øvrige barrierer, som der er i rigsfællesskabet, de såkaldte grænsehindre, er identificeret og beskrevet i en såkaldt to-do-liste af regeringen, og man bør arbejde på at fjerne de barrierer, som der er, da de er til daglig gene for borgerne i rigsfællesskabet.

Et moderne rigsfællesskab kræver en løbende udvikling, og på Grønlandsudvalgets rejse i Grønland her for nylig talte vi bl.a. med Grønlands politi, og Grønlands politi gør opmærksom på, at deres kommunikationsudstyr er forældet og skal udskiftes inden for få år. Dansk politi kører med et moderne radiokommunikationsudstyr, som højner kommunikationsmulighederne og dermed sikkerheden for vores politifolk. Et tidssvarende kommunikationsudstyr, som dansk politi har, vil koste 40 mio. kr. at få udmøntet i Grønland, men det er nødvendigt for at kunne løse opgaverne i Grønlands politi tilfredsstillende.

Inden for politiet, men også når man ser på andre områder, som staten varetager, er der urimelige lønforskelle i rigsfællesskabet. Vi ser det både i forhold til politibetjente, vi ser det med anstaltsbetjente og på en række andre områder. Det er ikke passende for en regering og et moderne rigsfællesskab, og det bør der systematisk gøres op med. Rigsfællesskabets berettigelse ligger i en ligeværdighed, og det ligger i et samarbejde, så lad os fortsætte de positive tendenser, som der er i den ånd. Mange tak.

Kl. 17:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et par spørgsmål. Den første er fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:16

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. På Grønlandsudvalgets rejse i sidste uge var det altoverskyggende tema jo udsatte børn og unge. Der er på forslaget til finanslov afsat et beløb til faglig understøttelse og til ekstra tilsyn. Hvordan forholder ordføreren sig til det? Er det tilstrækkeligt? Altså, når man i mål med den indsats?

Kl. 17:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 17:17

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Det er korrekt, at det var noget, som alle medlemmerne af Grønlandsudvalget var meget optaget af på turen til Grønland her for nylig. Og der er ingen tvivl om, at der er et rigtig stort arbejde foran os i forhold til at sikre nogle ordentlige vilkår for alle børn og unge i Grønland. Og det er Grønlands ansvar, og det

skal det blive ved med at være. Men jeg synes, det er rigtig positivt, at man ser på, hvordan vi kan samarbejde om at finde en løsning, for det, vi gør i dag, er ikke godt nok. Og som sagt mener jeg, at der er en større erkendelse, end der har været tidligere, i forhold til at vi er nødt til at gøre noget mere.

Kl. 17:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Karin Gaardsted igen. Værsgo.

Kl. 17:18

Karin Gaardsted (S):

Ordføreren har jo af ganske naturlige årsager et særligt kendskab til grønlandske forhold. Jeg er lidt nysgerrig, i forhold til om der er andre områder, som har brug for samme opmærksomhed som den, der nu er rettet mod udsatte børn og unge.

Kl. 17:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:18

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg synes, at der, hvor opmærksomheden særlig bør ligge, er i forhold til grønlændere i Danmark, for der synes jeg vi har et ansvar, som vi ikke nødvendigvis lever op til i dag. Vi kan som sagt se, at grønlændere i Danmark er overrepræsenteret i de sociale statistikker, og det koster jo både for den enkelte, men det koster også for samfundet. Og derfor er der behov for at se på, hvordan vi kan øge den indsats, særlig med fokus på den helt tidlige indsats.

Desværre har vi fået at vide, at vi ikke kan deltage i satspuljeforhandlingerne, for der er jo afsat en stor pulje penge til netop at sikre nogle konkrete initiativer, som kan sikre en mere forebyggende indsats. Og det, jeg vil gøre helt konkret, er at tage rundt og tale med de enkelte socialordførere for at gøre opmærksom på, at her er der en gruppe borgere i det danske samfund, som alle her i Folketingssalen også har et ansvar for.

Kl. 17:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:19

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg tror nu ikke, det kun gælder satspuljen – det var meget bedre at bruge finansloven direkte, så det kom ind og var en integreret del af vores økonomi og ikke kun sådan nogle midlertidige projekter. Jeg tror, der er brug for en langsigtet indsats i Danmark over for grønlændere – også over for andre.

Ordføreren sagde lidt om grønlændere, der kommer til Danmark og uddanner sig. Nu har det jo været meget diskuteret i dag, hvad der vil ske, når danske unge mister noget af deres SU. Hvordan ser det ud med de grønlandske unge i Danmark? Vil det kunne hænge sammen, eller vil dette også forværre deres situation, når de uddanner sig i Danmark?

Kl. 17:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:20

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Først vil jeg sige tak for spørgsmålet. Jeg er meget enig i, at der er behov for en langsigtet indsats. Man løser ikke de sociale udfordringer, som er bygget op igennem mange årtier, på en nem måde og på en hurtig måde. Så ja, der er bestemt behov for en langsigtet indsats.

I forhold til de grønlandske studerende i Danmark har vi jo ikke som sådan beregninger på, hvor meget det vil betyde for dem, hvor hårdt det vil ramme dem, og det er derfor, jeg synes, det er vigtigt også at tage debatten i Grønland og give en opfordring herfra til, at Inatsisartut, Landstinget, og naalakkersuisut, den grønlandske regering, også forholder sig meget mere aktivt til det her. For ellers ender vi med, at de lidt mere end 500 grønlandske studerende, vi har her i Danmark, får rigtig svært ved at gennemføre deres uddannelse. Og det er jeg dybt bekymret for. På samme måde er vi også bekymrede for, at det risikerer at ramme socialt skævt, altså at der er nogle, der har mulighed for at studere, fordi deres forældre kan hjælpe dem, mens der er andre, der ikke har de samme muligheder.

Kl. 17:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Christian Juhl.

Kl. 17:21

Christian Juhl (EL):

Hvad angår de socialt udsatte børn i Grønland, er det selvfølgelig rigtigt, at det formelt set er Grønlands ansvar – det er jeg helt enig i – altså, det formelle juridiske ansvar, fordi det er hjemtaget. Men jeg mener nu ikke, at vi kan sige os fri for at have et ansvar alle sammen. Når vi har et rigsfællesskab, har vi vel også et fælles moralsk ansvar, når vi ser, at børn lider nød i det omfang, som det sker, bl.a. på østkysten og også oppe i nord; så må vi gøre noget i fællesskab. Og der mener jeg at en lille ting jo kunne være at sikre, at der var socialarbejdere nok i Grønland, og at få uddannet det nødvendige antal socialarbejdere. Kan det foregå i Grønland, eller er det nødvendigt også i Danmark at tage ekstra initiativer?

Kl. 17:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:21

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Vi ser jo bl.a. i Kommune Kujalleq, som Grønlandsudvalget også havde mulighed for at besøge, at de har lavet en samarbejdsaftale med Aarhus Kommune om sagsbehandlere. Og de initiativer og de erfaringer, som der bliver gjort i Kommune Kujalleq, bliver interessante at følge, for der er ingen tvivl om, at det her også kræver en langsigtet indsats, men det kræver i høj grad også en forankring i det grønlandske samfund, hvis det skal holde på længere sigt.

Så jeg synes, der er nogle initiativer, som er interessante, og der er som sagt en større erkendelse af, at det her er vi nødt til at få styr på. Vi er nødt til at sikre nogle ordentlige forhold for vores børn og unge.

Kl. 17:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål, og den næste er fru Aleqa Hammond, UFG. Værsgo.

Kl. 17:22

(Privatist)

Aleqa Hammond (UFG):

Tak, formand. Grønland har i henhold til selvstyreloven beføjelse til at hjemtage et sagsområde fra Danmark, når Grønland ønsker at finansiere det, og dermed blive lovgivende og udøvende magt på et givent område. Dette er også tilfældet for langt de fleste sagsområder. Det er vigtigt, at erhverv i videst muligt omfang er flerstrengede, uanset om det drejer sig om levende eller ikkelevende ressourcer.

Danmark og Grønland skal sørge for størst muligt udbytte såvel beskæftigelsesmæssigt som økonomisk.

Danmark er et kongerige også bestående af Grønland, et rigsfællesskab med forskellige historier, forskellige sprog og forskellige regeringer og alligevel under samme stat. Denne mangfoldighed er en positiv dynamik for rigsfællesskabets parter, men giver samtidig også mange udfordringer. Jeg mener helt bestemt, at det er vigtigt med en fælles forståelse og fælles fodslag i kongeriget Danmark på områder, som har fælles berøringsflader og fælles ansvar. Det kræver, at vi har evnen til at sætte os ind i hinandens synspunkter og behov med respekt for sprog, kultur og historiske forskelle, at vi har en fælles forståelse og fælles løsninger, der til enhver tid skal sikre stadfæstelse af de lovgivningsmæssige definitioner og forpligtelser.

Finanslovsforslaget og den kommende tids forhandlinger kan sætte en ny standard for vores rigsfællesskab, hvor man kan se markante forbedringer for hele rigsfællesskabet, hvis regeringen ønsker at prioritere dette. En langsigtet indsats i tæt samarbejde med Grønland er vigtig. Jeg glæder mig til at se midler afsat til denne langsigtede indsats fremover.

Danske investeringer i Grønlands infrastruktur er meget velkomne – investeringer, der kan være win-win for begge parter langt ind i fremtiden. Det kræver, at begge parter vil hinanden og vil skabe noget sammen. Nye sejlruiter, nye erhverv og nye muligheder kan skabes sammen. Vi har store forventninger til forbedringer i den arktiske del af rigsfællesskabet, sådan som det er anbefalet i både Taksørapporten og Forsvarsministeriets arktiske rapport. Jeg kvitterer positivt for begge rapporter. Sikre søkort, forbedret uddannelsesindsats på forsvarsområdet, etablering af et tidssvarende og frivilligt beredskab, indhentning af data til at understøtte submissionen til kontinentalsoklen og stigende trafikale udfordringer i de grønlandske farvande er noget, der kræver investeringer i Grønland, og som kan sikre en god standard af fælles indsats og forskning samt forbedringer og bedre rammer for et mere sikkert Arktis.

Grønlands vej til selvstændighed har resulteret i, at flertallet i Inatsisartut, det grønlandske parlament, støtter forslaget om at udforme en grønlandsk forfatning. Her så jeg gerne et aktivt Danmark, som til enhver tid samarbejder og anerkender Grønlands ønske om mere selvbestemmelse ved at følge os på vej som nærmeste partner og ven. Et forberedende forfatningsarbejde kunne være et godt eksempel på en fælles indsats og en fælles platform til et fremtidigt samarbejde og politisk sameksistens i et Arktis under stadig forandring.

Politi og retsvæsen i Grønland er som bekendt et dansk ansvarsområde, et område, som i rigtig mange år har trængt til væsentlige forbedringer. Politiets mulighed for at have fælles radiofoni vil være et naturligt tiltag, som ikke bare kan forbedre arbejdsforholdene i landet, men også effektivisere indsatsen og dermed øge retssikkerheden for landets borgere. Det er tiltag, som har stået på Grønlands politis ønskeliste i rigtig mange år. Lige løn og lige vilkår for hele rigets politistyrke, som alle er ansat af samme myndighed, er et naturligt tiltag, som står højt på prioriteringslisten.

Mere end 14 ud af 60 bygder er uden lovens repræsentant i form af kommunefogeder. Et rigsfællesskab, som sætter retssikkerheden i højsædet, prioriterer også en fair sikkerhed, og at en stor del af den grønlandske befolkning står uden retssikkerhed, er uholdbart. Jeg håber, regeringen vil se alvoren i dette og afsætte midler til kommunefogedproblematikken i Grønland. At man ikke kan rekruttere kommunefogeder, er ikke svaret. Svaret ligger i de rammebetingelser, der kan skabe et godt fundament til at kunne bestride erhverv som kommunefoged.

Politiets og samfundets indsats for at bekæmpe hash i Grønland er meget vigtig. Lige så vigtigt er det, at politiet skal have mulighed for at bekæmpe dette også uden for Nuuk. Derfor er det nødvendigt, at politistyrken ved kysterne også får de fornødne ressourcer til at kunne løfte opgaven.

Kl. 17:28

Der er i regeringens 2025-plan lagt op til SU-ændringer, som også vil betyde markante forringelser for grønlandske studerende i Danmark. Skatteforholdene i Grønland er anderledes, end de er i Danmark. Rigtig mange grønlandske studerende har svært ved at studere færdig til normeret tid, og dette er ikke på grund af manglende faglighed, men kan være betinget af sprogforskelle, et anderledes studiemiljø, et nyt samfund, et liv 4.000 km væk fra familien – og mange andre faktorer spiller en stor rolle for at kunne falde til Danmark. Dette resulterer ofte i, at vores studerende hermed har brug for lidt mere tid end deres danske medstuderende, der er vokset op i Danmark. Det er svært nok for danske studerende her i Danmark at leve op til fremdriftsreformen og dens konsekvenser.

Jeg mener, at en løsning kan findes ved at indføre en klausul for grønlandske studerende i Danmark, hvis reformen af SU'en skulle blive en realitet, dvs. en aftale, som respekterer de tidligere nævnte faktorer, og som udformes i et tæt samarbejde med den grønlandske regering, naalakkersuisut, og det grønlandske parlament, Inatsisartut, samt relevante parter i Danmark med deltagelse af de grønlandske huse og de grønlandske studerendes organisation i Danmark, Avalak.

Et velfungerende samfund respekterer hinandens sprogforskelle i alle henseender, også på det åndelige plan. Det grønlandske samfund i Danmark udgør mere end 18.000 personer. Til dem er der én grønlandsksproget præst under den danske finanslov. Ønsket om mindst én præst mere og eget grønlandsk menighedsråd har været udtrykt i rigtig mange år, og dog er dette ønske aldrig blevet indfriet. Som modeksempel kan nævnes, at man via den grønlandske finanslov finansierer flere dansksprogede præster til at servicere den dansksprogede menighed i Grønland, som egentlig er langt mindre end den grønlandske menighed i Danmark.

Folkekirken danner gode rammer for alle rigsfællesskabets borgere, men at kunne få lov til at høre sit eget sprog til bryllupper, barne dåb, begravelser, sjælesorg m.v. er og vil altid være det bedste – ovenikøbet et af rigsfællesskabets egne officielle sprog, som burde have bedre betingelser. Kirkeministeren meddelte mig sidste år, at der er åbenhed over for dette, og jeg så det gerne blive til en realitet fra 2017-finansloven.

En verden i forandring har resulteret i, at Arktis nu er på alles læber. En disponering af Arktis kan og må ikke bare gavne vores indsats for at forbedre kendskabet til Arktis og rigsfællesskabet, men også skabe interesse for investeringer og handel udadtil. De danske ambassader, der skal repræsentere hele kongeriget, kan få en ny dynamisk tilgang til Arktis ved at inkludere grønlændere i deres arbejde for at fremme den del af rigsfællesskabet. Kultur, handels- og informationsformidling i fællesskab via ambassaderne vil sende et signal om en fælles indsats for at fremme Arktis og dets muligheder for hele rigsfællesskabet.

Vi har alle interesse i, at alle borgere i rigsfællesskabet har det godt. Et velfærdssamfund støtter de borgere, der trænger til hjælp, også på det sociale område. Langt de fleste grønlændere, der er bosiddende i Danmark, er velstillede og velfungerende og bidrager aktivt til det danske samfund, men ikke alle klarer sig lige godt. Vi har for mange, der har behov for et skub og hjælp fra systemet til at komme videre i livet. Det har været nødvendigt og er stadig nødvendigt med et særligt tiltag via finansloven for at kunne tilgodese denne gruppe af grønlandske borgere i Danmark i form af satspuljemidler og baseret på strategien for udsatte grønlændere. Det er kommet mange borgere til gode og har skabt bedre rammer for de grønlandske huses indsatser. Det har givet kommunernes indsats et løft, og ikke mindst har det resulteret i bedre rammebetingelser for den fælles indsats, som er så god.

Jeg så gerne, at regeringen udviste vilje til at fortsætte denne ordning og gøre den bedre end før ved at gøre enkelte af initiativerne

permanente i et tæt samarbejde med parter, der er involveret i implementering af indsatsen.

Kl. 17:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Og vi venter med spørgsmålene til efter spisepausen.

Mødet genoptages kl. 18.15.

Mødet er udsat. (Kl. 17:32).

Kl. 18:15

Forhandling

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Vi genoptager førstebehandlingen af lovforslag nr. L 192, og jeg vil bede Aleqa Hammond (UFG) komme på talerstolen, for der er et spørgsmål fra hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 18:15

Christian Juhl (EL):

Jeg besøgte jo ordførerens dejlige land her i sidste uge, og jeg har også læst rapporterne om børneforholdene deroppe. Jeg har det lidt sådan, at det selvfølgelig er rigtigt, at I formelt set har retten til at administrere børneområdet – det skal der ikke være nogen tvivl om, heller ikke juridisk, og forpligtelsen ligger hos jer – men hvis jeg nu ikke kan sidde stille og jeg får ondt i maven af at læse de rapporter, og jeg ser, at der er så mange børn, f.eks. på østkysten, som er socialt belastede, hvad synes ordføreren så jeg burde gøre, eller at danskerne burde gøre for at hjælpe? For jeg synes, man er dårlige venner, hvis ikke man siger: Vi vil gerne hjælpe med et eller andet, hvad kan vi gøre? For vi kan ikke holde ud at se på det. Jeg kan i hvert fald ikke.

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 18:16

Aleqa Hammond (UFG):

Jeg kan sagtens følge hr. Christian Juhl i, at man kan føle en vis afmagt, fordi man ikke har den lovgivende og udøvende magt på området, som er hjemtaget af Grønlands Selvstyre, men vi lever stadig væk i den samme stat, og vi har et rigsfællesskab, hvor vi forpligter hinanden til at se på de forhold, vi arbejder og lever under.

Jeg synes også, at det mellemfolkelige samarbejde, som Grønland og Danmark har med hinanden, burde styrkes, og at der skal støttes op om det, for at sikre, at der er bedre fondsmidler til at løfte et godt stykke arbejde for at fremme ikke bare børnenes rettigheder, men også kvindernes rettigheder, og antivoldkampagnerne og informationskampagnerne er meget, meget vigtige. Når det er sagt, synes jeg stadig væk også, at den grønlandske regering og den danske regerings samarbejde på mange områder burde styrkes, således at et kompetenceløft generelt i Grønland kan blive vejen frem til at støtte op om det enorme arbejde, Grønland står over for.

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 18:17

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg er enig med ordføreren i, at det ikke kun er regeringens arbejde, men det er selvfølgelig også det grønlandske folk, der skal organisere sig og selv tage ansvar i hver enkelt bygd og sige: Vi står her, og vi vil have, at børnene har det bedre. Det er klart nok. Det skal være en vekselvirkning mellem det. Men jeg vil sige: Hvad med den mulighed for at få nogle flere socialrådgivere? Jeg har det sådan, at det må være enormt svært at være dansker og skulle være socialrådgiver i en bygd i Grønland, for man skal forstå kulturen. Hvordan løser vi den mangel på socialrådgivere, der er i Grønland?

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 18:17

Aleqa Hammond (UFG):

Det er et svært område, for vi står og mangler ikke bare socialrådgivere, men vi mangler også socialpædagoger, skolelærere og mange andre fra faggrupper, som er meget vigtige for børneområdet. Men når det er sagt, synes jeg faktisk også, at der, når det drejer sig om de uddannelsesmuligheder, Grønland tilbyder på de fagområder, er stor tilslutning fra de unge til at tage en uddannelse. Når det er sagt, er det langt fra godt nok. Vi har lang vej endnu, og derfor synes jeg, at det er utrolig vigtigt, at vi tager alle initiativer i brug og tænker i nye baner, i forhold til hvordan vi kan kreere en bedre dynamik med de få midler, vi har i Grønland. Men et samarbejde er helt bestemt nødvendigt alle steder.

Kl. 18:18

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og den næste ordfører er hr. Magni Arge fra Tjóðveldi.

Kl. 18:18

(Ordfører)

Magni Arge (T):

Jeg kunne jo godt stå her og diskutere, om det er rimeligt at finansiere topskattelettelser med nedskæringer i SU-støtten, men det er ligesom ikke min boldgade, da mit fokus i høj grad handler om at skabe forudsætningerne for et Færøerne, der kan klare sig selv økonomisk.

Den danske stats udgifter til Færøerne svarer til ca. 1 promille på den danske stats finanslov, og på Færøerne har vi god grund til at forestille os en virkelighed, hvor promillen går i nul, for det går fremad i vores land. Den økonomiske vækst har været solid og ret stor i de seneste år. Væksten i BNP i løbende priser forventes at lande på 8,5 pct. i 2016.

Men den bedste nyhed er, at folketallet sætter nye rekorder. Det sidste år er folketallet steget med 614 personer til 49.552 – så nu mangler vi bare de sidste 448 personer, så vi for første gang i historien kan fejre en milepæl på 50.000 borgere på Færøerne.

Prisen på laks har været rekordhøj over en lang periode, og laksen udgør nu næsten halvdelen af eksporten. Også det pelagiske fiskeri går fortsat godt. Alle proklamationer fra EU og rederier i Hirtshals og omegn om rovfiskeri har vist sig at være grundløse, og vi kan derfor bryste os af i dag at drive et stort og bæredygtigt pelagisk fiskeri, som står for en betydelig del af vores eksport og økonomiske vækst.

Efterhånden har væksten i disse eksporterhverv også ført til en voksende privat og offentlig efterspørgsel, som har drevet vækstraterne endnu højere, og det har medført, at arbejdsløsheden nu er nede på 2,3 pct. Og det er derfor på tide at genoverveje takten af offentlige investeringer, så vi undgår en overophedning af økonomien.

Vi har et pænt overskud på handelsbalancen, men overskuddet på statsfinanserne er endnu beskedent.

Med de rekordhøje laksepriser og store mængder af pelagisk fisk samt en rekordlav rente og en relativt lav oliepris bør vi fremover se et større overskud, så vi kan nedbetale den offentlige gæld i et hurtigere tempo. Det er en udfordring, for der er ikke kun tryk på kedlerne i den private sektor; der efterspørges også mange offentlige tjenester. Og trykket vokser i begge ender, da vi både får et voksende antal pensionister og relativt mange yngre tilflyttere.

Dyrtidsreguleringen af bloktilskuddet er blevet fastfrosset, så tilskuddet bliver stående på de 642 mio. kr. de næste år, og vi skal ikke have flere. Det er et skridt i den rigtige retning, for det er i de fleste færingers interesse, at vi får styrket vores økonomi, så vores velfærd fuldt ud betales med egne penge. Og vi nærmer os. De færøske skatteydere betaler nu henved 90 pct. af den færøske finanslov, og bloktilskuddet udgør kun godt 10 pct.

Men Danmark kan faktisk stadig væk bidrage til en hurtigere omstilling til en fuldt bæredygtig økonomi på Færøerne gennem en positiv indstilling til samarbejdet om overtagelse af sagsområder og deling af vital information samt en mere pragmatisk indstilling til udenrigspolitisk lovgivning. Når vi f.eks. har overtaget person-, familie- og arveret, får vi lettere adgang til at tilpasse lovene til de særlige forhold, som gør sig gældende hos os, men vi fritager også Danmark for en udgift på omkring 8 mio. kr. Jeg skal i øvrigt hilse og sige, at arbejdet med hjemtagelsen af lovområdet foregår i en meget positiv samarbejdsånd, som vi værdsætter og gerne vil kvittere for.

Jeg forstår, at det også går planmæssigt med overtagelsen af udlændingeområdet, og at man også her vil kvittere for et godt samarbejde. Til gengæld går det lidt mere træt med lufrummet – her virker det, som om molekyleerne bevæger sig i slowmotion.

Kl. 18:23

Som jeg nævnte, er der også brug for imødekommenhed i forhold til at levere strategisk information, som kan forebygge f.eks. uheldig finansiel udvikling. Landsstyret ønsker at forebygge, at fremtidige finanskriser rammer Færøerne så hårdt og så hyppigt, som de har gjort det historisk. Man har derfor forelagt et lovforslag for Lagtinget om at etablere en færøsk landsbank og et finansielt risikoråd for Færøerne. I fællesskab skal de modvirke tilløb til finansielle kriser og rådgive i sådanne sammenhænge. Landsbanki Føroya skal også administrere landets gæld og likviditet, rådgive det offentlige om finansielle forhold og være sekretariat for det færøske risikoråd. Men da de fire færøske banker er reguleret af dansk lovgivning og underlagt det danske Finanstilsyn, ønsker landsstyret at indgå en aftale med Finanstilsynet om, at Finanstilsynet leverer information om mulige systemiske risici i de færøske banker til det færøiske risikoråd, ligesom Finanstilsynet også leverer oplysninger til det danske risikoråd. Det færøiske risikoråd, som kaldes Føroya Váðaráð, skal bl.a. på den baggrund give færøske myndigheder løbende indstillinger og mulige advarsler med hensyn til systemiske finansielle risici i hele det færøiske samfund.

På det udenrigspolitiske område handler det om at løse de snærende bånd i den udenrigspolitiske lovgivning og skabe de bedste forudsætninger for adgang til markeder og ressourcer, så vi fortsat kan holde Færøerne konkurrencedygtigt i forhold til vores konkurrenter. Det bør i høj grad også være i Danmarks interesse, for det modsatte vil svække vores evne til at betale for egen velfærd og dermed også vores købekraft. Og den nyder Danmark godt af. For hele 28 pct. af vores import kommer fra handel med Danmark, mens kun 8 pct. af vores eksport går til Danmark. Det giver Danmark et handelsoverskud på 1,2 mia. kr. om året i forhold til Færøerne – eller næsten to gange bloktilskuddet.

Afhængigheden af EU som eksportmarked er blevet mindre i de senere år. Det er en relativt ny udvikling, som hænger sammen med et stort skred i eksporten fra dengang, hvor Danmark sammen med

andre nordiske og europæiske lande gennemførte en total embargo af pelagisk eksport fra Færøerne i 2013 og 2014. Siden da har vi opdyrket markeder i Nordamerika, Rusland, Kina og Fjernøsten, så EU-landene nu kun køber halvdelen af vores eksport i forhold til 80 pct. tidligere.

Hele sagen om statsministerens flaginitiativ, som angiveligt skulle øge bevidstheden om Færøerne i den danske befolkning, udviklede sig til noget af en farce. Men den historie tager vi op igen på et senere tidspunkt. Jeg må dog bemærke, at også landets førende universitet hejste et forkert flag den pågældende dag – så bevidstheden om Færøerne var nok ikke særlig stor. Jeg forstår derfor slet ikke, at man så samtidig overvejer at nedskære den ene stilling i hele det danske universitetsmiljø, der beskæftiger sig med forskning og undervisning i færøsk på netop Københavns Universitet. Jeg synes, det er ærgerligt, for jeg ser en værdi i, at der også granskes og undervises i færøsk andre steder end på vores hjemmebane.

I det hele taget har jeg meget svært ved at forstå, hvorfor man også overvejer at forværre omstændighederne for Den Arnamagnæanske Samling på Københavns Universitet, som jo ikke bare er en historisk og filologisk diamant, men også et uvurderligt fundament under den nordiske kultur, som tåler sammenligning med de klassiske græske og romerske skrifter betydning for den europæiske civilisation. I samlingen findes også færøske skrifter af stor historisk betydning, og hvis resultatet af disse nedskæringer bliver, at de bliver pakket ned i en eller anden fugtig kælder i København, vil jeg anbefale regeringens ansvarlige at udlevere skrifterne til Institut for Færøsk Sprog og Litteratur i Tórshavn, hvor de vil blive værdsat højt. Der er jo tale om en kulturarv, som lyser op på samme vis som fyrtårnet på Nólsoy, der har de kraftigste lyssignaler i hele Nordeuropa.

Nu ved jeg ikke, om der er mere kaffe på finansministerens kande, men jeg tager gerne en snak om de forhold, jeg har nævnt.

I øvrigt ønsker jeg Danmark tillykke med sejren over Armenien forleden. I aften handler det om Færøerne, som om lidt skal i kamp mod Ungarn hjemme i Tórshavn. Tak.

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 18:28

Christian Juhl (EL):

Jamen tak til ordføreren for beretningen. Jeg synes, at man nu kan skimte en lille, positiv ting i de næste år frem til år 2025, nemlig at vi sparer pengene til Færøerne. Det er da penge i hånden. Det er jo ikke fugle på taget, ligesom det er, når finansministeren snakker.

Jeg kunne godt tænke mig, at ordføreren uddybede det en smule. Hvis man vil have selvstændighed, skal man vel også have en grundlov, og der har været visse rumlerier mellem bl.a. statsministeren og nogle grønlandske politikere om, hvor langt man må gå. Hvad er ordførerens syn på den sag?

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 18:29

Magni Arge (T):

Tak. Jeg vil sige til hr. Christian Juhl, at jeg mener, vi skal have en grundlov eller en forfatning, uanset om vi bliver fuldt selvstændige eller vi fortsætter på et grundlag, der ligner det, vi har nu, eller noget midt imellem. Og det mener jeg, simpelt hen fordi Færøerne efterhånden har påtaget sig så store forpligtelser på det lovgivningsmæssige område, på det administrative område og på det finansielle område, og vi har jo nogle helt andre forudsætninger for vores velfærd

og vores samfund, end hvad man har i Danmark, og det er absolut nødvendigt, at vi får så stor en sammenhængskraft som overhovedet muligt i vores samfund.

Færinger i al almindelighed genkender ikke sig selv i den danske grundlov, men vi har brug for at genkende os selv i en fælles grundlov. Det betyder nødvendigvis ikke, at det samtidig skal slutte med en løsrivelse, men det kan sagtens være noget, som kan pågå parallelt, så man stadig væk har en dansk grundlov og en færøsk grundlov.

Kl. 18:30

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 18:30

Christian Juhl (EL):

Hvordan vil processen blive tilrettelagt i Færøerne, og hvornår får vi lov til at læse det første udkast til den grundlov?

Kl. 18:30

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 18:30

Magni Arge (T):

Nu ligger det ikke hos mig at styre den proces som medlem af Folketinget som sådan. Det pågår faktisk i det færøske landsstyre, og så kommer det i det færøske Lagting, hvor det så vil blive sendt til folkeafstemning. Det, jeg kan oplyse, er, at man i landsstyrets ledende partier i øjeblikket har en diskussion omkring det her, også sammen med ledende partiformænd i oppositionen, og derefter vil det så komme op i Lagtinget, og til sidst vil det så blive sendt ud til folkeafstemning. Der er vel ingen tvivl om, at det så også bliver bekendtgjort for andre i omverdenen, hvad det er, vi agter at gøre.

Kl. 18:30

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Mange tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Sjúrdur Skaale fra Javnaðarflokkurin.

Kl. 18:31

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Fornemt, fornemt! Det bliver ikke den store bevingede, ideologiske tale fra mig. Jeg har et møde med finansministeren i morgen, og det er min erfaring, at det nogle gange er således, at det, der tales om ved bordet, har større betydning end det, der proklameres fra talerstolen. Så det satser vi på den her gang.

Der er ikke mange poster i forslag til finansloven, der omhandler Færøerne, og beløbene er ikke store, og som hr. Magni Arge sagde, drejer det sig om 1 promille, og de vokser ikke som de fleste andre poster, de bliver mindre. Det er et bredt spektrum på Færøerne enige om er en god ting. Den nominelle fastfrysning af bloktilskuddet har således opbakning fra de fleste partier i Lagtinget. De 641,8 mio. kr. i bloktilskud for næste år er mellem 300-400 mio. kr. mindre, end bloktilskuddet var for 15 år siden. Hvis vi så tager værdien af det, er tilskuddet i virkeligheden langt mere end halveret i den her periode.

Det har skabt en opdrift i den færøske økonomi, som måske ikke ville have været der, hvis støtten fra Danmark ikke var blevet beskåret så kraftigt. Virkeligheden er i hvert fald, at Færøernes BNP pr. indbygger aldrig har været tilnærmelsesvis så stort, som det er nu. Det kan selvfølgelig hurtigt gå nedad i en økonomi, som er så afhængig af levende ressourcer, som den færøske er, men øjeblikksbilletet er i hvert fald meget positivt. Det kommer vi ikke uden om.

Så er spørgsmålet bare, om den siddende regering kan klare det sværeste opgave af alle, når det gælder økonomisk politik, nemlig at styre i gode tider, at udjævne konjunkturerne i stedet for at forstærke dem. Det håber jeg går. Det er i hvert fald bestræbelserne. Man er meget bevidst om ikke at forstærke konjunkturerne, man er meget bevidst om at holde igen med det offentlige forbrug, mens det private forbrug er stort. Det er også i Danmarks interesse, for jo stærkere Færøerne er økonomisk, jo sundere bliver relationen mellem Danmark og Færøerne. For sandheden er, at de økonomiske overførsler fra Danmark til Færøerne mange gange skygger for og skader andre dele af forholdet.

På den anden side må rigsfællesskabet selvfølgelig også komme til udtryk. Det må selvfølgelig også kunne ses i finansloven. Det gør det, og det gør det også i den færøske finanslov. Min yngre søn er lige startet i 4. klasse, og det betyder, at vi – jeg og han – nu hen over køkkenbordet sidder og terper dansk. Der bruges rigtig, rigtig mange penge på Færøerne til at lære børn og unge dansk både på folkeskole- og gymnasieniveau. Det er rigsfællesskabet, kan man sige, som kan aflæses i den færøske finanslov.

I Danmark er der desværre ikke så meget fokus på Færøerne eller færøsk kultur i skolen, men som Magni Arge lige sagde, har der trods alt været en stilling i et lille institut på Københavns Universitet, hvor man har kunnet studere færøsk og færøske natur på højt niveau, og meget tyder nu på, at den stilling nedlægges som en del af besparelserne. Selvfølgelig disponerer universitetet selv over sit budget, men hvordan man disponerer, afhænger også af de penge, som bevilges her fra Folketinget, og man lytter jo også til de signaler, som der kommer her fra Folketinget. Og jeg håber, at denne stilling i det lille institut overlever, og at man i stedet for at fjerne den som det eneste, der er, styrker det, således at færøsk og Færøerne bliver stærkere i skolen, end det har været, både på højt niveau og på folkeskoleniveau.

Hvis vi ser lidt nærmere på finansloven, ser vi, at der skal bruges 16 mio. kr. i 2017 på besætning og indsættelse af en fregat i Arktis. Det er en anbefaling fra Forsvarsministeriet i deres store rapport om Forsvarets opgave i Arktis i fremtiden. Der skal først og fremmest patruljeres ved Færøerne, det er der behov for, og det kvitterer jeg for. Det er en fin investering og en nødvendig investering.

En anden post, som jeg vil sætte spørgsmålstegn ved, er Vækstfonden, og den får knap 69 mio. kr. næste år, hvoraf knap 24 mio. kr. er øremærket til såkaldte små vækstkautioner. Sidste år gik 5 mio. kr. af de 24 mio. kr. til initiativer på Færøerne. Jeg kan ikke se i finansloven, at det er tilfældet igen i år. Det vil jeg gerne følge op på og stille spørgsmål om og følge nærmere. Jeg synes, det er gennem kulturelt og økonomisk samarbejde, at vi skal styrke vores forhold, i stedet for ved ydelser. Hvis vi samarbejder økonomisk, kulturelt osv., får vi et godt forhold. Hvis vi satser mere på ydelserne, får vi på mange områder et værre forhold.

Kl. 18:35

UArctic er et meget succesrigt universitetssamarbejde mellem de arktiske lande. De har fået 3 mio. kr. om året over de sidste år, de udgår i 2017, og de sidste 3 mio. kr. bliver bevilget i år. Man kan ikke se af finansloven, om det er tanken, at det skal fortsætte, men det vil jeg så anbefale at man gør, også efter 2017.

Hvad mere skal jeg sige? Jo, der er selvfølgelig nogle ting, når det gælder forholdet mellem Danmark og Færøerne. Der er, fordi Danmark er med i EU og Færøerne er uden for, nogle gange nogle komplikationer. F.eks. er det således, at når man køber digitale varer og tjenester på Færøerne, er der en bestemmelse i EU, som tilsiger, at det er købslandet, som skal have momsen. Der er jo efterhånden næsten ikke det hus, der ikke har Netflix eller HBO og den slags, man køber musik og alt muligt over nettet. Alt det, der købes på Færøerne – momsen er nu i Danmark, fordi det er staten, det drejer sig

om – vil man gerne have en aftale om på Færøerne, og det håber jeg, at man fra dansk side vil se positivt på.

Ellers ser jeg frem til mødet med finansministeren i morgen. Jeg takker for, at jeg er blevet indbudt. Vi får en fin drøftelse i morgen over en kop kaffe. Tak for det.

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Dermed har vi ikke flere ordførere, og jeg vil overlade talerstolen til finansministeren.

Kl. 18:37

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil starte med at opridse hovedlinjerne i regeringens finanslovsforslag for 2017. Derudover vil jeg også se på hovedelementerne i regeringens helhedsplan »For et stærkere Danmark«, vores oplæg til en ny 2025-plan. De to elementer udgør nemlig tilsammen regeringens oplæg til en ansvarlig og ambitiøs økonomisk politik.

Regeringens finanslovsforslag hedder »Velfærd, tryghed og ansvarlighed«. Det gør det, fordi disse tre elementer udgør grundstammen i regeringens finanslovsforslag for 2017. Med finanslovsforslaget har regeringen prioriteret en styrkelse af kernevelværdien og trygheden i Danmark. Vi arbejder ligesom sidste år inden for ansvarlige rammer. Der er fortsat behov for at prioritere inden for en ansvarlig ramme, og derfor er overskriften på årets finanslov »Velfærd, tryghed og ansvarlighed«.

Lad mig begynde med det sidste, ansvarlighed. Det er centralt for regeringen, at de offentlige finanser er sunde og planlagt med afstand til budgetlovens underskudsgrænse. På sidste års finanslov fik vi etableret en begyndende afstand til budgetlovens grænse. Regeringens forslag til finanslov for 2017 holder fast i den ansvarlige kurs, og derfor fastholder vi, at underskuddet ikke kommer over 0,4 pct. af BNP i 2017. Samtidig har vi med finanslovsforslaget og 2025-planen håndteret den investeringsudfordring, som vi har arvet fra den tidligere regering, og det er ansvarlig økonomisk politik.

Regeringen står samtidig for en fast, stram og ansvarlig asylopolitik. Det har givet resultater, og bl.a. derfor har vi set et markant fald i tilstrømningen til Danmark i år. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har nedjusteret skønnet for asylsøgere til 10.000 for 2016 og i årene frem. Det er en markant nedjustering i forhold til, hvad vi forventede, da vi lavede finanslov sidste år. Her forventede vi i alt 25.000 asylsøgere i 2016 og 15.000 i 2017 og i årene frem. Nedjusteringen betyder også, at udlændingegyldighederne i alt er ca. 3 mia. kr. lavere i 2017 i forhold til, hvad vi havde forudsat på sidste års finanslov.

Når vi har færre udgifter til asylansøgere i Danmark, frigør vi penge, som vi kan bruge på andre områder. For det første kan vi hjælpe mere i flygtningenes nærområder. Vi opprioriterer indsatsen i nærområderne med i alt 1 mia. kr. i 2016 og 2017, så den udgør i alt 4,7 mia. kr. Det er det højeste beløb, nogen dansk regering har afsat til nærområdeindsatsen på en finanslov. Midlerne vil f.eks. blive brugt til nærområdeindsats i Syrien og dets nabolande. Vi kan altså hjælpe flere flygtninge i deres nærområde, fordi der er kommet færre til Danmark.

For det andet er der plads til, at vi styrker kernevelværdien og afsætter penge til at øge trygheden og sikkerheden i Danmark.

Regeringens prioriteringer på årets finanslov er klare: Flere penge til kernevelværdi og flere penge til at sikre, at Danmark er et sikkert og trygt land. Finanslovsforslaget indeholder et markant løft af vores kernevelværdi, som regeringen styrker med 1 mia. kr. alene i 2017. Pengene skal bl.a. gå til bedre kræftbehandling. Her indfrier vi regeringens løfte om en ambitiøs kræftplan IV, så der frem mod 2020 vil blive tilført yderligere 1,5 mia. kr. til området. Det kommer

oven i allerede afsatte midler. Kræftområdet er dermed løftet med i alt 2,2 mia. kr. frem mod 2020.

Vi vil sikre mere livskvalitet for de ældre på plejehjemmene i form af klippekort, som de ældre frit kan vælge, hvordan de vil bruge. Vi afsætter godt 700 mio. kr. til klippekortordningen frem til 2020, som de ældre kan bruge på en tur til frisøren, ledsagelse til et barnebarns bryllup eller til at være vært for venner og familie.

Kl. 18:42

Regeringen prioriterer tryghed og sikkerhed højt. Danmark er et sikkert og trygt land. Borgerne kan generelt færdes trygt på gaden og i deres hjem, og sådan skal det blive ved med at være – også i en tid, hvor vi står over for nye udfordringer, bl.a. med terror. Derfor opretter vi en pulje til national sikkerhed på i alt 2,2 mia. kr. i perioden 2017-2020. Midlerne skal udmøntes på en årlig basis til indsatser inden for forsvar, politi, antiterror, sikkerhed m.v., og nogle af midlerne til puljen indgår i vores 2025-plan.

Vores skattevæsen har i de senere år oplevet store problemer. Et effektivt og fair skattevæsen er afgørende, hvis tilliden til skattesystemet skal fastholdes. Derfor tilfører regeringen 1,3 mia. kr. i 2017 til genopretning af skattevæsenet. Jeg vil gerne understrege, at der ikke er nogen hurtige eller lette løsninger. Det bliver et langt sejt træk for at få vores skattevæsen op at køre igen. I alt løfter vi bevilningerne til SKAT med knap 7 mia. kr. frem mod 2020. Pengene skal gå til at opbygge et velfungerende system inden for ejendomsvurderinger og til inddrivelse af gæld og told, og samtidig styrker vi den grundlæggende drift. Det er vigtigt, at vi giver SKAT ro og de økonomiske rammer til at genoprette driften på centrale arbejdsområder, og det er det, vi gør nu.

Udover en markant styrkelse af kernevelfærden vil regeringen også styrke indsatsen over for nogle af de mest sårbare i vores samfund. Regeringen ønsker en bedre veteranindsats. Vores veteraner skal have ordentlig behandling; det skylder vi dem. Vi vil styrke indsatsen mod mobning blandt børn og unge, og vi sætter penge af til at hjælpe de grønlandske medborgere, der har det særlig svært. Endelig vil vi skabe trygge rammer på botilbud, så de ansatte ikke skal arbejde med frygten for vold konstant summende i baghovedet.

Så lad mig opsummere: Regeringen har fremlagt et ansvarligt finanslovsforslag, hvor vi viser, at regeringen er villig til at prioritere inden for en sund økonomisk ramme.

Regeringen har jo så fremlagt en helhedsplan for Danmark. Selv om dansk økonomi er i fremgang, er det ikke en selvfølge, at det fortsætter. Der er skyer på himlen. Vi har oplevet Brexit-afstemningen i England, som jo på sigt kan give betydelige vanskeligheder. Vi oplever en valgkamp i USA, som jo handler om, hvordan man begrænser frihandelen i verden. Italienske banker klarer ikke rigtig stresstestene, og Putin fører krig i Ukraine og truer de baltiske lande. Så har vi Syrien, vi har ISIL, og vi har terror i Frankrig, Belgien og Tyskland.

Vi må ruste dansk økonomi, for det er der ikke andre der gør for os. Vi har en række udfordringer i Danmark: Vi har en for lav produktivitetsudvikling. Vi har for mange på overførselsindkomster – altså i alderen 18-65 år. Vi skal sørge for, at det kan betale sig at arbejde. Vi oplever også, at de offentlige finanser er under pres – den lave oliepris koster os mange, mange milliarder kroner i gode indtægter – og samtidig er vi jo presset på udgiftssiden. Vi har en demografisk udfordring: Vi bliver flere ældre, og der er færre unge, der kommer ind på arbejdsmarkedet i de kommende år, og det tager fart efter 2020.

Vi kan også se, at det ikke er alle danskere, der har en pensionsopsparing til alderdommen. Det foreslår vi jo også at vi i fællesskab begynder at gøre noget ved. Vi har problemer med sammenspillet mellem pensionsopsparing og sociale ydelser.

Kl. 18:47

Det er en række udfordringer, som det danske samfund står over for, og som vi med 2025-planen indbyder til at vi i fællesskab kan

tage fat på en løsning af. Planen bygger på en bred tilgang, som man kan høre, til opgaven. Vi skruer på mange knapper.

Jeg tror ikke på de enkle løsninger. Jeg tror ikke, at højere offentligt forbrug løser alle udfordringer i Danmark. Jeg tror heller ikke, at en lettelse af topskatten alene løser problemerne i Danmark. At hjælpe iværksætterne løser heller ikke problemet. Vi tror faktisk ikke, at et enkelt greb er en patentløsning.

Løsningen er efter regeringens opfattelse at justere flere ting samtidig. Vi skal skabe vækst, og vi skal skabe arbejdspladser. Vi skal sikre økonomi og arbejdspladser, så vi kan styrke kernevelfærden, så vi kan styrke politiet, forsvaret og Politiets Efterretningstjeneste, så vi kan være trygge, så vi også kan løfte kvaliteten i uddannelserne, så vi kan sikre, at alle danskere får en opsparing til alderdommen, og så vi kan sikre, at vi ikke får flere asylansøgere, end vi kan klare at integrere. Alt dette kan man jo ikke få uden penge, og penge får vi kun, når virksomheder producerer og sælger, når borgerne er i arbejde og betaler skat til fællesskabet. Skaber vi ikke en dynamisk økonomi, bliver der ikke plads til alt det gode, som vi gerne vil.

Vi haft en lang debat i dag. Jeg tror måske, at de mennesker, som har fulgt debatten, sidder tilbage med fornemmelsen af, at der vist ikke er noget, vi kan blive enige om i denne sal. Det nægter jeg at tro skulle være tilfældet, og jeg vil gerne kvittere for talerne fra de ordførere, som har vedkendt sig, at Danmark er udfordret på en række punkter.

Vi skal nu i gang med forhandlingerne om finansloven for 2017 og helhedsplanen for Danmark. Jeg vil lægge alle kræfter i opgaven og ser frem til vore forhandlinger, så vi kan finde nogle holdbare løsninger på Danmarks udfordringer. Nu har alle partier lagt deres tanker frem her i Folketingssalen i dag, og nu vil jeg opfordre til, at vi alle sammen kommer i arbejdstøjet.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til finansministeren. Der er en lang række korte bemærkninger. Den første er fra hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 18:50

Benny Engelbrecht (S):

Tak til finansministeren for talen. Den var lang som altid. Jeg vil i virkeligheden bare bede ministeren om at komme ind på en enkelt lille ting, som ministeren ikke var så klart inde på i sin tale, nemlig om ministeren vil bekræfte, at der i 2025-planen ikke er afsat midler til at videreføre boligskattestoppet efter 2020. Kan ministeren også bekræfte, at regeringen planlægger at ophæve boligskattestoppet efter 2020?

Kl. 18:51

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Finansministeren, værsgo.

Kl. 18:51

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Om det vil jeg gerne sige, at det er vigtigt for regeringen at skabe tryghed for boligejerne, og at boligejerne ved, hvad de har at forholde sig til. Vi ønsker derfor at fastholde boligskattestoppet på boliger uændret frem til 2020, og det har jeg indtryk af at der er en bred enighed om her i salen. Et nyt boligbeskatningssystem vil således først indføres fra 2021, og det skaber ro om boligskatterne. For regeringen er det vigtigt, at vi udformer det nye boligbeskatningssystem, så de nye ejendomsvurderinger i 2019 ikke medfører øgede indtægter til staten fra boligskatter. Regeringen har derfor afsat en reserve på 24 mia. kr. frem til 2025. Heraf forventes de ca. 7 mia. kr. at gå til boligejere, der historisk har betalt for meget i ejendomsskat, og de

resterende ca. 17 mia. kr. er afsat til at sikre tryghed for boligejerne ved overgangen til de nye ejendomsvurderinger.

Kl. 18:52

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 18:52

Benny Engelbrecht (S):

Tak til finansministeren, men det var så ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte, om man har tænkt sig at afskaffe boligskattestoppet efter 2020, og det fik vi så en lang forklaring rundt om uden at få et svar. Nu er det så heldigt, at finansministeren i går svarede Finansudvalget på det samme spørgsmål, så lad mig spørge på en anden måde. Kan ministeren bekræfte svaret på finansudvalgsspørgsmål 423, alm. del, hvori finansministeren svarer, at boligskattestoppet ikke forlænges efter 2020?

Kl. 18:53

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Finansministeren.

Kl. 18:53

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er regeringens agt at reducere de samlede boligskatter. Detaljerne vil fremkomme senere, når vi fremlægger vores forslag. Og når jeg ikke kaster mig ud i at udstikke garantier til højre og venstre, som hr. Benny Engelbrecht kan, skyldes det, at vi nu skal se på det samlede vurderingssystem, og så skal vi jo have en politisk drøftelse af, hvad vi så gør, når vi ser det. Men jeg vil bare sige, at det for regeringen er et mål, at vi ikke øger ejendomsbeskatningen. Men jeg føler ikke, at jeg er i en position, hvor jeg bare kan begynde at udstikke garantier efter 2020.

Kl. 18:54

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 18:54

René Christensen (DF):

Tak til ministeren for talen. Selv om ministeren siger, at hvis man har fulgt lidt med, kan man se, at der ikke er meget, der samler her, vil jeg da, for at blive ved det spørgsmål, der var fra hr. Benny Engelbrecht, gerne rose ministeren for ikke at lægge sig fuldstændig fast på en model allerede her ved førstebehandling. Og derfor vil jeg også gerne spørge ministeren, om det her ikke er en af de »skal«-opgaver, der er, hvor vi også bør lave en bred aftale om boligbeskatningen. Det er en opgave, der har ligget der længe. Det er noget, der heldigvis på nuværende tidspunkt ikke har påvirket boligmarkedet negativt, men hvis der ikke kommer en løsning, som rækker fremad for dem, som skal ud at købe en bolig, eller som ejer en bolig, så de har en mulighed for at se både 10, 15 og 20 år frem og planlægge deres økonomi, så har vi en udfordring på boligmarkedet.

Så kan ministeren ikke bekræfte, at det er en »skal«-opgave, og er ministeren ikke også enig i, at en bred aftale på boligområdet vil være at foretrække?

Kl. 18:55

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Finansministeren.

Kl. 18:55

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jo, det er en af pligt opgaverne, som vi har – en pligt opgave, som den tidligere regering havde, som vi har, og som fremtidige regeringer

også har, altså at skabe sikkerhed omkring boligbeskatningen her i landet.

Jeg vil stadig holde fast i sagligheden og sige: Lad os nu se, når vi fremlægger det nye vurderingssystem, hvordan vi så sikrer det. Det, jeg kan love boligejerne, er, at det er vores agt, at boligskatterne ikke skal stige. Ja, vi er lige nu faktisk ude på at løse en række problemer for boligejerne, men det vil jo kræve en vilje fra et bredt flertal i Folketinget at løse den her ting. For den er livsvigtig for rigtig mange borgere i det her land.

Kl. 18:56

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. René Christensen.

Kl. 18:56

René Christensen (DF):

Mange tak for svaret. Jeg synes, det var rigtig positivt.

Jeg har et helt andet spørgsmål. Det er jo sådan, at man bl.a. på kontanthjælpsområdet nu har lavet et optjeningsprincip i forhold til at kunne modtage kontanthjælp. Hvis man ikke har været i Danmark længe nok, altså 6 år ud af 7 år, så kan man ikke få fuld kontanthjælp, men så ryger man på integrationsydelsen. Jeg vil gerne spørge regeringen, om det er noget, man kunne forestille sig at den også vil gøre i forhold til andre sociale ydelser – nu har vi også diskuteret SU og andet her i dag – altså om man kunne arbejde videre med det princip, som man har indført i forhold til kontanthjælpen, en form for optjeningsprincip i forhold til hvor længe man har opholdt sig i Danmark.

Kl. 18:56

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Finansministeren.

Kl. 18:56

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jamen det er vel en diskussion, der står permanent på dagsordenen, og det er da en vej, vi gerne vil fortsætte ad, altså at udforske, hvad der kan lade sig gøre på det område. Så det vil jeg gerne give tilsagn om at vi arbejder videre med.

Kl. 18:56

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 18:57

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge finansministeren til den her berømte kassemedarbejder, som jeg har opdaget at regeringen og Venstres medlemmer er blevet så begejstrede for at tale om. For I siger jo nemlig, at hele den her skattereform handler om kassemedarbejderen og de lavestlønnede, men sandheden er jo, at en kassemedarbejder får, jeg tror, det er 300 kr. om måneden, ud af det, og at det stadig væk er millionæren, der i kroner og øre får den største udbetaling, hvis planen bliver gennemført. Det behøver jeg ikke engang at bede finansministeren om at bekræfte, for det er fakta. Så mit spørgsmål er måske nærmere: Kan finansministeren selv huske at have deltaget i en større spinmanøvre end den her helhedsplan?

Kl. 18:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 18:58

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Tak. Jeg troede, det var en dame, der sad her. (*Munterhed*). (*Tredje næstformand* (Christian Juhl): Vi har lige skiftet. Men ministeren har ordet).

Jeg vil bare sige, at det jo ikke er nogen spinmanøvre. Vi har tillægt vores skattelettelse sådan, at de største lettelser bliver givet i bunden, og den største lettelse giver jo altså kassedamen de her 7 pct. i skattelettelse. Det er mindre, end topskatteyderen får. Men det er klart, at procentregning er noget svært noget. Altså, 1 pct. af en høj indtægt er jo mere end 1 pct. af en lav indtægt. Derfor synes jeg, at den rigtige måde at måle det på selvfølgelig er ved at se på procenterne.

Kl. 18:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

(*Tredje næstformand siger med lys stemme*): Fru Pernille Skipper. (*Munterhed*). (*Finansministeren* (Claus Hjort Frederiksen): Sådan skal det være!).

Kl. 18:59

Pernille Skipper (EL):

Så er finansministeren forhåbentlig også rolig igen.

Men det er i virkeligheden en alvorlig sag. For det kan godt være, at finansministeren er dygtig til procentregning, men fakta er stadig væk, at kassedamarbejderen i kroner og øre altså får markant mindre i hånden, end millionæren gør, og så kan man godt kalde det alt muligt, men det er og bliver en rødvinreform, særlig når vi så ser på, hvor regningen bliver sendt hen. For det er jo ikke millionærens børn, der får et problem med at betale regninger, når de skal igennem en uddannelse med en lavere SU, og det er heller ikke dem, der får et problem, når der kommer endnu færre pædagoger i børnehaverne, eller når det bliver endnu dårligere på de offentlige sygehuse, og det er også spin, når finansministeren står og siger, at man vil investere mere i velfærden. For Finansministeriets egne beregninger viser, at 0,5 pct. slet ikke er nok til at sørge for, at vi ikke vil opleve nedskæringer i fremtiden, for slet ikke tale om den grønne check og alle de andre regninger, der bliver sendt til helt almindelige mennesker. Så jeg prøver igen: Har vi prøvet en større spinmanøvre end det her?

Kl. 19:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 19:00

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil bare sige til fru Pernille Skipper, at vi i vores forslag, vi har lagt frem, jo både har opgjort det i procenter, og vi har fremlagt de faktiske tal i forhold til, hvad det medfører af skattelettelser i kroner og øre. Så at tale om en spinmanøvre synes jeg er helt malplaceret. For vi har jo fremlagt, nøjagtig hvad kendsgerningerne er i den her sag.

Kl. 19:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 19:00

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg vil først lige slå fast over for fru Pernille Skipper, at man altså ikke bliver millionær af at tjene 1 mio. kr. om året, medmindre man tjener alle sine penge sort og overhovedet ikke har nogen udgifter, man skal bruge penge på. Men jeg vil stille finansministeren et spørgsmål.

Finansministeren siger, at han ikke mener, at et offentligt forbrug løser alle problemer i det her samfund, og det er jeg helt enig i. Det interessante er bare, at regeringen, da man for lidt over et år siden gik til valg, sagde, at der slet ikke var behov for mere offentligt forbrug, for vi havde i forvejen en af verdens dyreste offentlige sektorer, og den skulle ikke være endnu dyrere. I stedet sagde Venstre: Vi skal bruge de samme penge på at lette skatten i bunden. Nu vil man i regeringens 2025-plan bruge 22 mia. kr. på at øge det offentlige forbrug og kun 4,5 mia. kr. på at lette skatten i bunden. Det er jo en voldsom omprioritering af, hvad man synes er vigtigt i det her samfund. Hvad er forklaringen på det?

Kl. 19:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 19:02

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Forklaringen er jo, at vi her fremlægger en helhedsplan, hvor vi både skal tage højde for de stigende udgifter, der f.eks. vil være til sundhedsvæsenet – der ved vi jo at der vil være stigende udgifter – og hvor vi samtidig gerne vil støtte væksten og produktiviteten i samfundet ved at lette skatterne og ved at sikre, at det kan betale sig at arbejde. Så jeg synes ikke, der er en modsætning mellem de her ting. Men jeg må da erkende, at vi står over for stigende udgifter og et udgiftspres, der gør, at vi må indregne en vækst i det offentlige forbrug. Nu har vi så fremlagt en helhedsplan, og styrken ved den plan er jo, at vi både kan sikre en vækst i det offentlige forbrug i årene fremover, sikre, at der bliver flere penge til velfærd, sikre, at der bliver flere penge til tryk, og at vi samtidig kan lette skatten. For vi er jo nødt til at gå på flere ben i den her indsats.

Kl. 19:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:03

Ole Birk Olesen (LA):

Liberal Alliance gik til valg på en helhedsplan for, hvad der skulle ske med Danmark frem til 2025. Jeg kan så forstå, at Venstre gik til valg på noget andet end en helhedsplan, og det er forklaringen på, at man har ændret syn på det her. Men jeg synes, det er en mærkelig forklaring. For de forhold, som finansministeren siger gør at man har skiftet mening, kendte man jo også for et år siden. Vi vidste godt, at der var nogle demografiske udfordringer, og dem havde vi i Liberal Alliance indregnet i vores helhedsplan. Så derfor undrer det mig, at man kan sige, at det er helt uproblematisk, at man går til valg på, at man vil bruge en masse penge på at lette skatten i bunden, og når man så kommer til magten, vil man slet ikke bruge særlig mange penge på det. Man vil i stedet gøre noget, som man i valgkampen sagde at man ikke ville bruge penge på, nemlig et massivt forøget offentligt forbrug.

Kl. 19:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 19:04

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Men det er jo, fordi vi gerne vil løse flere ting på én gang i den her plan. Det, der er essensen af den plan, vi har fremlagt, er jo, at vi ikke bare koncentrerer os om én ting, men at vi både ser på at lette skatten og vi ser på erhvervslivets omkostninger, vi ser på samspillet mellem pensioner og offentlige ydelser, vi ser på sikkerheden, vi ser på sygehusvæsenet osv. Det, der er hele essensen i det, vi foretager

os her, er jo, at vi nu skruer på en lang række knapper, og nettoresultatet bliver jo, at vi skaffer et økonomisk råderum, som både kan sikre skattelettelser, og som kan sikre, at vi kan imødekomme de krav, der er til et offentligt forbrug.

Kl. 19:07

Kl. 19:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Josephine Fock fra Alternativet.

Kl. 19:04

Josephine Fock (ALT):

Tak til finansministeren for at indlede med at takke de ordførere, der anerkender, at Danmark er udfordret. Jeg ved bare ikke helt, om jeg skal regne mig selv med i den gruppe, men hvis jeg skal, siger jeg tak for det. Men det er nok lidt andre udfordringer, jeg vil pege på, og som jeg også pegede på i min tale, for hvordan forholder finansministeren sig til, at Danmarks drivhusgasudledning ifølge Energi-styrelsens basisfremskrivninger vil stige, medmindre nye tiltag iværksættes, og hvordan hænger 2025-planen sammen med, at vi har underskrevet Parisaftalen om, at vi skal sikre, at temperaturen på kloden ikke stiger?

Kl. 19:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:05

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil bare sige, at der jo ikke er noget i den her helhedsplan, der svækker den grønne omstilling eller svækker vores klimainsats. Vi er stadig langt i spidsen i indsatsen på de her områder.

Kl. 19:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:05

Josephine Fock (ALT):

Jo, men det nytter ikke noget, når der stadig væk skal gøres nye tiltag, for at temperaturen ikke stiger. Der er jeg så ikke enig med finansministeren. Men så lad mig tage fat på et andet emne i forhold til den sociale bæredygtighed. Hvordan har finansministeren tænkt sig at forholde sig til, at der er 900.000 danskere, der siger, at de ikke kan få familie- og arbejdsliv til at hænge sammen ifølge Familiekommissionen? Vi ved, at der er 35.000 danskere, der hver dag melder sig syge på grund af stress. Er det noget, som man kunne forudse der bliver taget højde for i 2025-planen? Det er i hvert fald ikke noget, jeg umiddelbart kan læse.

Kl. 19:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren, nej, ministeren, undskyld.

Kl. 19:06

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er jo nogle emner, der ligesom er svære at angive. Og hvad er det så lige, vi gør ved det? Altså, jeg må erkende, at vi jo ikke går ind for en 30-timersarbejdsuge, hvis det er det, fru Josephine Fock mener kan løse alle de her problemer. Det er jo et spørgsmål om, hvordan arbejdet er tilrettelagt på arbejdspladsen, men det er jo i lige så høj grad et spørgsmål om, hvordan de enkelte familier selv tilrettelægger og prioriterer i deres hverdag. Rent objektivt kan man jo konstatere, at danskerne arbejder mindre, end man gjorde før i tiden, så man kan jo ikke, tror jeg, drage en direkte sammenligning og sammenhæng mellem en lavere arbejdstid og så mere stress og sygdom i familien.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Martin Lidegaard, Radikale Venstre.

Kl. 19:07

Martin Lidegaard (RV):

Lad mig starte med at kvittere for, at også finansministeren nu på linje med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance og mange andre er enige med De Radikale i, at tiden er løbet fra boligskattestoppet; at det ikke er noget, der giver boligejerne tryghed; det er asocialt; og det er tid at finde en ny ejendomsbeskatning. Det er vi glade for, og vi vil gerne bidrage til den løsning.

Så kunne jeg godt tænke mig at stille to spørgsmål, som handler om lige præcis det med, at vi gerne vil give et godt Danmark videre. Der er mange gode takter, har jeg også sagt i min ordførertale, i regeringens forslag, men på to områder er vi altså virkelig bekymret. Det ene er uddannelse, for samtidig med at man vil øge kvaliteten, som ministeren siger, så skærer man jo altså gennem omprioriteringsbidrag 0,9 mia. kr. i uddannelse alene i 2017. Og når man lige som lægger det sammen, bliver der altså taget penge fra uddannelserne. Og et af vores absolutte mål for at gå ind i de her forhandlinger vil være at øge bevillingerne til uddannelse fra ABC til ph.d.

Så siger finansministeren som det andet, at der ikke er noget i regeringens plan, der skader klimaet. Det var noget af en påstand. Der er foreslået besparelser for 7,2 mia. kr., ud over at regeringen ikke vil stå ved energiforliget. Jeg håber sådan, at jeg kan få finansministeren til i dag at sige, at ligesom med SU'en så respekterer regeringen energiforliget, og på den baggrund forhandler vi. Kan ministeren bekræfte det?

Kl. 19:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:08

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg må bare sige, at for så vidt angår energi, er det jo sådan, at PSO-systemet, PSO-afgiften, afskaffes pr. 1. januar. Der mener jeg ikke at vi kan have et system, hvor der er en kreds af partier, som kan vedtage at bygge vindmøller, og som kan gøre alt muligt andet, medmindre disse partier også medvirker til at finde finansieringen. Det kan jo ikke hænge sammen, at der er en bred kreds, f.eks. Enhedslisten, der vil plastre hele Danmark til med vindmøller, men som så ikke vil bidrage til at finde finansieringen til det her. Det mener jeg er en fuldstændig uholdbar indstilling, som nogle af energiforligets partier har. De tror bare, at man kan vedtage udgifter uden at skulle bidrage til festen med at finde finansiering.

Kl. 19:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:09

Martin Lidegaard (RV):

Jeg stillede et spørgsmål til finansministeren, og jeg føler mig ikke helt truffet og er ikke i den kategori, der ikke er klar til finde finansiering. Men står regeringen ved energiforliget? Og så er jeg enig i, at vi har en opgave i at finde en løsning på PSO-spørgsmålet. Det tror jeg mange partier gerne vil bidrage til. Vi har lidt forskellige indfaldsvinkler, men det er, som flere har tilkendegivet, en opgave, som vi skal have løst. Men udgangspunktet er vel, at der er et energiforlig, og så forhandler vi. Vi har også sagt, at vi gerne vil gøre det energiforlig billigere. Det er ikke, fordi vi vil stå meget, meget fast på alle elementer. Vi vil bare gerne i god parlamentarisk tradition

have, at finansministeren siger det samme, som hans statsminister sagde på pressekonferencen, nemlig at selvfølgelig kan man stole på, at Venstre holder sine aftaler.

Så håber vi altså, at vi kan overbevise regeringen om, at det at investere i uddannelse til næste generation også er en god idé.

Kl. 19:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:10

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil bare sige, at det altså er en hurdle, hvis hr. Martin Lidegaard vil hævde, at det her energiforlig gælder under alle omstændigheder, også hvis der er partier, der ikke vil være med til at finde finansieringen. Altså, det hænger jo ikke sammen, at man så bare kan sige, at vi har et forlig. For mig, må jeg sige, er der nogle bristede forudsætninger i forbindelse med energiforliget, bl.a. at PSO-afgiften er gået amok og i dag indbringer meget, meget mere, end man forudsagde, dengang man indgik forliget.

Men nu tager vi drøftelserne. Vi er indstillet på at tage en drøftelse af, hvordan man billiggør det. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi gerne vil af med de kystnære vindmøller, og det må vi så tage en diskussion om. Vi ville jo meget hellere satse på nogle havvindmølleparker langt væk, så man ikke kunne se de her havvindmøller.

Kl. 19:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Lisbeth Bech Poulsen, SF.

Kl. 19:11

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg vil gerne spørge finansministeren, om det ikke er et faktum, at på grund af omprioriteringsbidraget på 2 pct. årligt vil der i 2019 være sparet 3,4 mia. kr. på uddannelse – det samme år, som regeringen vil give 1 mia. kr. tilbage i den her såkaldte kompetencepulje – og om det ikke er et faktum, at der bliver sparet milliarder ude i kommunerne, og at der fortsat vil blive sparet ½ mia. kr., og at man så siger: Okay, så tager vi nogle af de penge og giver dem tilbage til en velfærdspulje. Og sådan kunne man blive ved. Er det ikke et faktum, at regeringen indkradser alle de her besparelser for så at tage en brøkdel af dem og levere dem tilbage, enten til uddannelse eller til kommunerne, eller hvad har vi?

Kl. 19:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:12

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg ved jo godt, at vi ser forskelligt på mulighederne for at effektivisere, for at gøre arbejdet bedre og billigere, for at tilrettelægge arbejdet anderledes i den offentlige sektor og derved sikre, at vi får mere for skattekronerne. Jeg ved godt, at SF og Enhedslisten har den opfattelse, at vi har nået idealtilstanden i det her samfund: Intet kan eller bør laves om, alt er låst fast. Og på den måde bliver vi befriet for at skulle beskæftige os med det.

Jeg deler ikke den opfattelse. Jeg mener faktisk, at vi *kan* gøre tingene bedre i det offentlige; vi *kan* rationalisere, vi *kan* effektivisere, uden at det går ud over borgerne. Sygehusvæsenet er jo et glimrende eksempel på, hvordan man effektiviserer med 2½ pct. om året og på den måde får flere patienter igennem systemet.

Kl. 19:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:13

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg tror, at specielt i Køge vil de synes, at det går superduper. Men jeg tror, at man på mange sygehuse synes, at man løber rigtig, rigtig stærkt, både læger og sygeplejersker og mange andre.

Men det er rigtigt, at vi ser forskelligt på det, og det skal der selvfølgelig være plads til. Jeg mener bare i forhold til en besparelse på 3,4 mia. kr. på uddannelse, at det jo ikke er sådan, at Danmark står og mangler ufaglært arbejdskraft. Det ville være en investering i fremtiden. Man sparer over 7 mia. kr. på den grønne omstilling, når vi ved, at det er en bunden opgave, når vi ved, at grøn teknologi er vores største eksportvare og kan skabe os arbejdspladser, og at klimaforandringer er et faktum. Det ville være at investere i fremtiden.

Kl. 19:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:14

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jo, men sådan ser vi jo forskelligt på det. Altså, jeg ser det som min opgave at sikre, at skatteyderne får mest muligt for deres penge. Jeg synes, de betaler rimelig mange penge i skat, og der er det bare vores simple forpligtelse at blive ved med at arbejde for, at tingene kan gøres bedre. Og jeg kan forstå, at fru Lisbeth Bech Poulsen har sådan en opgivende holdning til det hele, altså at alting er så trist, så det ikke kan blive bedre, men den opfattelse deler jeg altså ikke.

Kl. 19:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Nicolai Wammen fra Socialdemokratiet.

Kl. 19:14

Nicolai Wammen (S):

Finansministeren lagde i sin tale vægt på, at der skulle være tryghed for boligejerne, og det er nok en god idé, fordi hvis man bare tager en af dagens aviser, kan man se, at der står: Så hårdt bliver du ramt: Løkket chokregning til boligejerne! Det kan koste op til 35.000 kr. årligt. Når man har set i den 2025-plan, der er kommet, er der jo heller ikke afsat en krone til at opretholde skattestoppet på boliger.

Mit spørgsmål til finansministeren er derfor: Er regeringen klar med et nyt ejendomsvurderingssystem, sådan at man kan få tryghed for boligejerne og afklaring for de hundredtusindvis af boligejere, der står derude netop nu og ikke ved, om de er købt eller solgt? Med andre ord, kan finansministeren bekræfte, at man nu er parat med et nyt ejendomsvurderingssystem fra regeringens side?

Kl. 19:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:15

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi er snart klar til at fremlægge et nyt ejendomsvurderingssystem og forslag til, hvordan vi behandler ejendomsskatterne fremover. Det er regeringens helt klare ambition at sikre, at vi ikke skal betale mere i ejendomsskatter, at vi tværtimod skal betale noget mindre, og det vil vi snarest indkalde til forhandlinger om, for det er klart, at den der usikkerhed kan befolkningen ikke leve med. Vi skal dels betale dem tilbage, som har betalt for meget i grundskyld, i ejendomsskat, de senere år, dels skal vi jo sikre, at økonomien fremover for dem, der bliver ramt af de nye vurderinger, bliver af en sådan karakter, at det bliver blidest muligt.

Kl. 19:16

Kl. 19:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:16

Kl. 19:19

Nicolai Wammen (S):

Så har jeg et enkelt spørgsmål i den anledning til finansministeren. Når man nu fremlægger sin pakke i forhold til at skabe tryghed for boligejerne, kan finansministeren så ikke i dag klart tilkendegive, om en del af den pakke vil være, at skattestoppet for boliger fortsættes også efter 2020? Med andre ord: Kan boligejerne se frem til, at det skattestop, som blev indført under tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen, også holder under den nuværende statsminister, Lars Løkke Rasmussen, eller må man gå fra den her debat uden nogen afklaring på det spørgsmål?

Kl. 19:17

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:17

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg lægger som regel altid vægt på at være saglig i min tilgang til arbejdet, og det vil være, synes jeg, forkert, når vi ikke har set og fremlagt det nye ejendomsvurderingssystem, når vi ikke har set på, hvad konsekvenserne vil være, at udstikke nogle garantier.

Det, jeg siger, er, at boligejerne ikke skal betale mere i ejendomsskat. Det er jo sådan set det, der er regeringens ambition. Jeg tror oven i købet, at vi kan sikre, at man skal betale mindre, end man gør i dag. Men i sandhedens interesse må jeg så også sige, at der jo vil være forskel på, hvordan folk bliver ramt af de nye vurderinger. Nogle vil opleve en stor stigning, andre vil opleve en mindre stigning, nogle vil opleve et fald i ejendomsvurderingen. Men jeg synes, at i al saglighed bør vi jo alle sammen nu sætte os rundt omkring et bord, når vi ser de nye ejendomsvurderinger, og hurtigst muligt blive enige om, hvordan vi løser det problem, så der igen kan blive tryk på området.

Kl. 19:18

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Erik Christensen, Socialdemokratiet.

Kl. 19:18

Erik Christensen (S):

Tak. Jeg tror, vi alle sammen deler finansministerens holdning om, at vi gerne vil skabe så stor tryghed for boligejerne som muligt. Men jeg blev en lille smule i tvivl, da finansministeren svarede på Benny Engelbrechts spørgsmål for et stykke tid siden. Kan finansministeren ikke lige genopfriske min erindring, i forhold til hvad finansministeren svarede på Finansudvalgets spørgsmål 423 af 3. august om forudsætningerne for boligbeskatningen, der ligger til grund for beregningerne i Danmarks konvergensprogram 2016 i lyset af arbejdet med de nye ejendomsvurderinger? Kan finansministeren ikke lige friske min erindring om det op?

Kl. 19:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:19

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det kan jeg desværre nok ikke. Da det vælter ind med spørgsmål om ejendomsvurderingerne, har jeg svært ved at huske, hvad svaret på spørgsmål 423 er.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Erik Christensen (S):

Det er også fair nok. Men så vil jeg gerne spørge, om ministeren her i dag kan garantere, at der ikke er nogen boligejere, der fremadrettet kommer til at betale mere i boligskat.

Kl. 19:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:19

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det tror jeg jeg vil afholde mig fra at udstikke nogen garanti om. Det har jeg ligesom prøvet at svare hr. Nicolai Wammen. Det er jo meget interessant, synes jeg, at socialdemokrater kan udstikke de her garantier. Det er jo vældig interessant, at Socialdemokratiet kan udstikke en garanti om, at ingen kommer til at betale mere i ejendomsskat.

Kl. 19:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Kl. 19:20

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Mit spørgsmål er egentlig helt enkelt: Tror finansministeren, at finansministeren havde været finansminister og den nuværende statsminister havde været statsminister i dag, hvis man ærligt og redeligt under valgkampen havde fortalt om de planer, man nu gennemfører?

Kl. 19:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:20

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Ja, det tror jeg i og for sig. Jeg tror, danskerne er ræsonnable mennesker, der godt kan se, at vi skal løse nogle af de udfordringer, vi har, nemlig at produktivitetsvæksten er for lav i Danmark, at vi skal skabe nogle flere arbejdspladser, at det skal kunne betale sig at arbejde osv. Jeg tror i og for sig, at danskerne er fornuftige nok til at indse, at vi har nogle af de udfordringer. Så det er jeg fuld af fortrosthed over for.

Så giver vi jo danskerne den sikkerhed, som vi også gav dem i 2010 og 2011, da vi gennemførte en dagpengereform, og da vi ændrede efterlønnen. Det var ikke noget, vi var gået til valg på, og derfor har det jo været vigtigt for os at sige, at med de store reformer, vi gennemfører, men som vi ikke har rejst i en valgkamp, så skal der være et valg, inden de træder i kraft, sådan at vælgerne kan smide os ud, hvis de er uenige i det. Og det lever vi jo også op til her.

Så jeg synes, at den her bekymring, hr. Pelle Dragsted har, er helt ubegrundet. Jeg tror, danskerne udmærket godt kan forstå, at verden ikke er støbt i beton, hvor ingenting skal ændres og alting skal være, som det er.

Kl. 19:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 19:21

Kl. 19:24

Pelle Dragsted (EL):

Hvis man har den tiltro til danskerne, som finansministeren giver udtryk for, så er det jo bare mærkeligt, at man ikke fortalte de studerende, at man havde tænkt sig at skære ned på deres ydelser, men sagde det modsatte. Så er det bare mærkeligt, at man ikke fortalte, at man var parat til at tvinge danskerne til at arbejde længere, men sagde det modsatte.

Det er jo ikke korrekt, hvad finansministeren siger, når finansministeren siger, at de her reformer først træder i kraft efter et valg. Træder nedskæringen i boligydelse for pensionister først i kraft efter et valg? Træder den lavere grønne check først i kraft efter et valg? Træder reguleringen af overførselsindkomsterne – ja, de træder så først i kraft efter et valg. Men der er en lang række af de tiltag, som rammer folkepensionister og førtidspensionister direkte på pengepungen, og som ifølge jeres egen plan træder i kraft pr. 1. januar 2017. Hvorfor fortalte man ikke folkepensionisterne sidste sommer under valgkampen, at de skulle betale mere i skat? Det havde da været en ærlig sag.

Jeg synes jo, det er fint, man er uenig politisk. Sådan er det. Og det er ikke, fordi jeg ikke vil ændre nogle ting, jeg vil bare gerne ændre noget andet end finansministeren. Men jeg synes, man bør være ærlig, når man går til valg, og det gælder, uanset om man hedder Claus Hjort Frederiksen eller Helle Thorning-Schmidt.

Kl. 19:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:22

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Hr. Pelle Dragsted, altså, det er jo urkomisk at høre det foredrag fra et parti, som var parlamentarisk grundlag for en S-SF-RV-regering, som gennemførte nogle meget drastiske ting i den periode, de sad, og som gik til valg på »En Fair Løsning« og »Fair Forandring«, som var luftkasteller. Altså, undskyld mig engang. Vi må alle erkende, at tingene ændrer sig. Der kan opstå ting, der kræver, at man gør noget.

Jeg har da også lagt mærke til, at den meget kritiske indstilling, som hr. Pelle Dragsted havde til politiet, jo gennem tiden er ændret til en omfavelse af politiet her i forbindelse med terrorbekæmpelsen. Og sådan ændrer tingene sig jo. Så man er nødt til ligesom at tackle de udfordringer, man står med i dagligdagen. Selv forsvaret tror jeg hr. Pelle Dragsted er rimelig tryk ved. Man vil jo gerne sende fly til Libyen f.eks. Det er da også et udtryk for en ting, som man måske ikke havde talt med vælgerne om.

Kl. 19:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 19:24

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Sidste år ved den her tid spurgte jeg finansministeren her i salen, om grunden til, at man havde slækket på Danmarks klimaambitioner, var, at man regnede med, at truslerne mod klima og miljø var ved at blive reduceret her i verden. Her og nu vil jeg gerne stille spørgsmålet på en anden måde. Når man stort set ikke har et ord om klima og miljøudfordringer i 2025-planen, er det så, fordi man regner med, at truslerne mod klima og miljø her i verden er fuldstændig forsvundet?

Kl. 19:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.**Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):**

Nej, det er et udtryk for, at vi fastholder den grønne omstilling, og at Danmark stadig skal ligge i front i den grønne omstilling. Det er jo sådan set vores politik, og det mål forfølger vi.

Kl. 19:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 19:24

Torsten Gejl (ALT):

I en rapport fra FN's flygtningeagentur anslår man, at der i år 2050 vil være helt op til 200 millioner klimaflygtninge, altså folk, der flygter på grund af klimaproblemer. Jeg vil gerne høre lidt mere konkret om, hvad ministeren mener vi kan gøre her i Danmark for at modvirke klimaforandringerne, og hvordan Danmark kan være et godt eksempel ude i verden for at modvirke klimaforandringerne.

Kl. 19:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 19:25

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jamen jeg tror, det er almindelig kendt, at vi ligger ret meget i front i forhold til at tackle de udfordringer. Grøn energi fylder jo ret meget på et område, hvor vi ligger klart i spidsen. Men personligt tror jeg, at Danmarks største bidrag kan ligge i, at vi presser på i internationale fora for at få nogle løsninger internationalt, der tackler de her udfordringer. For sandt at sige kan Danmark jo ikke alene løse verdens klimaudfordringer, men vi kan lægge vores lod i vægtskålen, og vi kan presse på, for at man indgår forpligtende internationale aftaler om at angribe det her problem.

Kl. 19:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 19:26

Thomas Jensen (S):

Tak. Vi hørte i finansministerens tale meget om, at folk skulle betale mindre i boligskat. Men nu har jeg så hørt finansministerens svar på en række spørgsmål, og derfor vil jeg prøve lige at få genopfrisket det. Er det korrekt forstået, at finansministeren ikke kan garantere, at man med den model for et nyt ejendomsvurderingssystem, som regeringen agter at lægge frem, ikke kan garantere, at folk ikke kommer til at betale mere i boligskat?

Kl. 19:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 19:26

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg kan jo ikke garantere, at et individ i en ejendom ikke kommer til at betale mere i boligskat. Og det forbløffer mig ærlig talt at høre den her diskussion. Er det noget, Socialdemokratiet kan garantere? Det skal jeg vide at notere, når vi hører, hvad Socialdemokratiet forestiller sig ved de her ejendomsvurderinger. For det er da et udgangspunkt, vi meget gerne vil holde fast i, altså at Socialdemokraterne vil bidrage til, at ingen boligejere i dette land kommer til at betale mere. Et interessant synspunkt, må jeg sige.

Kl. 19:27

Kl. 19:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:27

Thomas Jensen (S):

[Lydudfald] ... Venstre og regeringen fremlægger et forslag, hvor boligskattestoppet er slut, at der er boligejere, der kommer til at betale mere i boligskat. Så synes jeg også, det ville være ærligt over for boligejerne i Danmark, hvis finansministeren her i dag kunne give os et tal på, hvor mange boligejere det er, der kommer til at betale mere i boligskat.

Kl. 19:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:27

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er jo en af de ting, jeg ikke kan sige noget om. Altså, nu fremlægger vi et nyt ejendomsvurderingssystem, og så tager vi diskussionen derfra. Jeg er forbløffet over hykleriet i Socialdemokratiet i dag – at det virkelig er den linje, man forfølger, at man vil garantere noget som helst. Men altså, det er noteret, og jeg skal nok vende tilbage til spørgeren i den sag.

Kl. 19:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Astrid Krag, Socialdemokratiet.

Kl. 19:28

Astrid Krag (S):

Det tror jeg lige jeg bliver nødt til at forfølge en lille smule, selv om jeg egentlig havde tænkt mig at snakke om de stakkels pensionister og deres boligydelse, men det, ministeren siger nu, er altså lige lidt for interessant til at lade fare. For tidligere kunne vi forstå på ministeren, at regeringen faktisk er meget tæt på at kunne lægge et nyt system til ejendomsvurdering frem; det svarede ministeren til hr. Nicolai Wammen.

Nu står ministeren så og siger, at man ikke kan komme det nærmere, med hensyn til hvor mange boligejere der risikerer at skulle betale mere i boligskat. Altså: Er man tæt på at have noget færdigt fra regeringens side, som vi kan sætte os rundt om et forhandlingsbord med, eller er man det ikke? Og hvis man er det, hvorfor kan ministeren så ikke svare mere klart på det ret enkle spørgsmål? Det er faktisk temmelig bekymrende.

Kl. 19:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:28

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu beder jeg spørgeren om lige at anerkende, at det ikke er mig, der er skatteminister. Det er ikke mig, der sidder med de her ting. Så jeg takker for tilliden til, at jeg ved alting, men der må jeg desværre skuffe spørgeren. Jeg mener bare for al sagligheds skyld: Lad os nu se det system, så fremlægger regeringen sine forslag til, hvordan vi løser det problem, og vi skal ikke betale mere i ejendomsskat. Men når Socialdemokraterne driver det ud i den konsekvens, at ingen – ingen – boligejer skal betale mere, så er det i hvert fald bare en garanti, som jeg ikke kan give.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:29

Astrid Krag (S):

Jamen jeg beklager, hvis finansministeren pludselig føler sig degraderet til skatteminister, men nu er det jo regeringens forslag til et ejendomsvurderingssystem, og en finansminister har immer væk et og andet at skulle sige i en regering. Så i al min naivitet troede jeg måske at finansministeren var taget lidt med på råd, og mon ikke og så han er det, når det kommer til stykket. Det er sådan set bare det ærinde, vi er ude i her i dag, nemlig at få finansministeren til så at komme med et slag på tasken, give os en eller anden idé om, hvad det er, der ligger forude, for det her er ikke en lillebitte ting.

Det her er et spørgsmål om grundlæggende tryghed for boligejerne, ligesom vi på et andet tidspunkt så må diskutere den grundlæggende tryghed for de pensionister – de omkring en fjerdedel af alle pensionister, der modtager boligydelsen – der nu igen skal kastes ud i en kæmpe usikkerhed. Jeg synes faktisk ikke, at det er helt seriøst, at finansministeren står og prøver at dække sig ind under ikke at være skatteminister. Altså: Er finansministeren ikke med i udarbejdelsen af forslag til det nye ejendomsvurderingssystem, som skal forhandles af Folketingets partier? Hvorfor vil han så ikke dele noget af den viden, han har, med os, når vi helt stille og roligt spørger om det her i Folketingssalen i dag?

Kl. 19:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:30

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

For regeringen er det helt afgørende at skabe sikkerhed for boligejerne. Det er det overordnede mål, vi har, med det nye ejendomsvurderingssystem og så vores forslag til at løse det.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi tager det her problem ekstremt alvorligt, og jeg synes bare, at jeg kan spore på den aktivitet, som Socialdemokratiet har haft i dag, at de betragter det mere som sådan en drilleting, man kan bruge i en debat, og føler, at nu har man virkelig fået luft under vingerne. Men tro mig, det her er et kompliceret spørgsmål, og vi fremlægger snart et forslag, vi fremlægger også snart vores løsning på det, og hele ideen er at sikre boligejerne tryghed omkring deres fremtidige beskatning. Det vil være beskatningen, vi ser fra 2021, når det nye ejendomsvurderingssystem så træder i kraft.

Så tro mig, vi skal nok få nogle diskussioner omkring det her, og jeg undskylder, at jeg har svigtet spørgerens tillid, ved at jeg ikke lige kan svare på, hvor mange det ene og hvor mange det andet.

Kl. 19:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 19:31

Rune Lund (EL):

Finansministeren og regeringen arbejder jo med en vækst i den offentlige sektor på 0,5 pct. frem mod 2025. Kan finansministeren ikke bekræfte, at de penge, der er afsat, faktisk ikke engang er nok til at dække udgifterne til det stigende antal ældre, at velfærden derfor er underfinansieret frem mod 2025, og at det derfor er sådan, at hvis man skal finde udgifterne til det stigende antal ældre, jamen så vil man komme til at tage pengene fra andre velfærdsområder og dermed forringe servicen på andre dele af velfærden?

Kl. 19:32

Kl. 19:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:32

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nej, det kan jeg ikke. De beregninger, der ligger, er jo nogle tekniske beregninger omkring udfordringen, men det er jo sådan, at der selvfølgelig kan effektiviseres i den offentlige sektor, selvfølgelig kan vi gøre tingene bedre, selvfølgelig kan vi løse flere opgaver. Tag sundhedsvæsenet. Det er et strålende eksempel på en effektivisering hvert år, tror jeg, på 2,5 pct., som gør, at der nu kommer flere mennesker igennem, at der er flere, der nu bliver behandlet ambulant, som før i tiden blev indlagt, og sådan kan man jo hele tiden forbedre systemerne, sådan at man kan få mere for de samme penge. Derfor kan man ikke bare sige, at der er sådan en en til en-sammenhæng i det her. Selvfølgelig kan vi løse det, og selvfølgelig skal vi løse det, ligesom vi har gjort indtil nu.

Kl. 19:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:33

Rune Lund (EL):

Jeg synes, at sundhedsvæsenet er et ualmindelig dårligt eksempel. For mig at se er sundhedsvæsenet det nye SKAT, forstået på den måde, at man er ved at spare sundhedsvæsenet i stykker, sådan som man har sparet SKAT i stykker igennem mere end 10 år. Vi har jo set, hvordan der bliver givet det ene påbud efter det andet, fordi de ansatte simpelt hen ikke kan klare de opgaver, som de bliver pålagt, fordi de simpelt hen løber stærkere og stærkere, men ikke kan få tingene til at hænge sammen. Så jeg synes, at det er et meget, meget dårligt eksempel på en effektivisering.

Selvfølgelig skal der da effektiviseres i det offentlige. Men det ændrer jo ikke ved, at når regeringen vil afsætte 0,5 pct. til vækst i den offentlige sektor, så er det mindre end det, der er behov for, bare for at imødegå de udgifter, der kommer, når der bliver en stadig ældre befolkning og et stigende antal ældre. Det må finansministeren da kunne bekræfte. Det fremgår af finansministerens egen plan.

Kl. 19:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:34

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det kan jeg ikke bekræfte, for vi har dels afsat penge til et stigende offentligt forbrug, og dels opererer vi da med, ligesom den tidligere regering gjorde, at man kan effektivisere og dermed få mere for pengene. Og så synes jeg ærlig talt, hr. Rune Lund, at omtalen af medarbejderne i sundhedsvæsenet er noget nedladende, at de administrerer et dårligere og dårligere system. Det gør de altså ikke. Der er flere og flere, der bliver behandlet og bliver behandlet tilfredsstillende.

Så det billede, der bliver tegnet, ved jeg egentlig ikke rigtig hvad formålet er med. Hvis der er problemer med arbejdsmiljøet et eller andet sted, så skal man selvfølgelig tackle det og leve efter de påbud, man får i den forbindelse. Men at sige, at sundhedsvæsenet ikke løser sine opgaver, synes jeg er helt på månen.

Kl. 19:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kaare Dybvad, Socialdemokratiet.

Kaare Dybvad (S):

Jeg har bemærket, at ministeren i stedet for at svare på de gode spørgsmål, der er kommet fra mine partifæller, har beklaget sig over, at man har stillet spørgsmål. Så jeg håber, at det nu vil klæde ministeren, at jeg spørger til noget lidt andet end det her boligskatte-spørgsmål, som der ikke er blevet svaret på. Men egentlig vil jeg bare spørge, om ministeren kan bekræfte, at man planlægger at annullere størstedelen af de midler, som er afsat til Togfonden DK og til de projekter, som skal binde Danmark bedre sammen trafikalt.

Kl. 19:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:35

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Altså, vi havde jo nogle drøftelser om Togfonden DK her før sommerferien, og der kunne vi ikke komme til enighed. Vi har så fremlagt en række forslag i finansloven om nogle elementer med elektrificering af nogle banestrækninger osv., og med de midler, der nu skaffes i kraft af et større råderum og plads til flere anlægsinvesteringer, bruger vi jo penge til at fylde det hul op, som den tidligere regering efterlod på investeringsområdet.

Når vi så kommer hen efter 2020, synes vi, vil jeg gerne sige, at der er en forkert balance mellem alle de milliarder, der henlægges i jernbaner, i forhold til midlerne til motorvejsstrækninger og biltrafikken rundtomkring. Vi kunne godt tænke os, at det råderum, der var, ikke kun blev beslaglagt af jernbaner, men at vi tænkte på en jysk motorvej, at vi tænkte på en motorvej til Kalundborg, en havnetunnel i København, som vi anser for lige så vigtige, som at man kan komme 4 minutter hurtigere til Aarhus.

Kl. 19:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:37

Kaare Dybvad (S):

Selv om ministeren ikke svarede konkret på det, tolker jeg det alligevel, som at der er en del af de projekter, som man altså ikke vil afsætte penge til. Men har ministeren hørt debatten i dag, og har ministeren tolket det på samme måde, som jeg har tolket det på, netop at der har været givet udtryk for, at man ønsker at fortsætte med at afsætte penge til at binde Danmark bedre sammen trafikalt, også i forhold til jernbaner?

Kl. 19:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:37

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jamen jeg lytter altid til det, og jeg kan berolige med, at jeg er demokrat, så hvad et flertal vedtager her i Folketinget, bliver selvfølgelig vedtaget. Men det skal jo ikke afholde mig fra at fortælle, hvad jeg synes, og jeg synes altså ikke, at det råderum, vi fremskaffer efter 2020, kun skal bruges til jernbaner. Jeg vil rigtig, rigtig gerne også have, at infrastrukturen på vejområdet bliver løst.

Kl. 19:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet.

Troels Ravn (S):

Tak. Jeg vil gerne fortsætte lidt i samme spor omkring Togfonden DK, for Togfonden DK er vigtig for at få et Danmark i balance. Kan ministeren bekræfte, at regeringen i finanslovsforslaget ser stort på et flertal uden om regeringen, da der faktisk er enighed i forligskredsen bag Togfonden DK om at gennemføre alle projekterne i to faser?

Kl. 19:37

Kl. 19:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:38

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg ved ikke rigtig, om spørgeren er klar over, at Venstre ikke er en del af det forlig, og derfor fremlægger vi jo et finanslovsforslag, som er udtryk for regeringens politik.

Kl. 19:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:38

Troels Ravn (S):

Men det er at se bort fra et stort flertal uden om regeringen. Så må jeg spørge, om det er god skik, om det er god regeringsførelse sådan at tilsidesætte et politisk flertal i Folketinget, eller er det måske udtryk for disrespekt og magtarrogance fra regeringens side?

Kl. 19:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:39

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Altså, det der spørgsmål kan jeg overhovedet ikke forstå. En regering har da lov at fremlægge den politik, som regeringen står for. Det er oven i købet vores politik at overholde de forlig, som vi indgår, men da vi ikke er med i det forlig, er der jo ikke nogen forligsbinding for Venstre i den her sag. Når man så spørger, om det er disrespekt for Folketinget, så må jeg sige nej. Jeg har jo lige forklaret, at vi selvfølgelig er demokrater, så hvis der er et flertal her i Folketinget, der vil noget på et bestemt område, jamen så respekterer vi selvfølgelig det. Vi begår jo ikke statskup.

Kl. 19:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet.

Kl. 19:39

Karin Gaardsted (S):

Tak for det. Vi bliver lidt i sporet, om jeg så må sige. Kan ministeren bekræfte, at regeringen med forslaget om at annullere projekter i Togfonden DK, der bl.a. vil betyde timemodellens endeligt, nedprioriterer danske familiers muligheder for at bosætte sig i yderområderne og samtidig arbejde i byerne uden at være afhængige af to biler?

Kl. 19:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:40

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg ved ikke rigtig, jeg tror, mine pædagogiske evner er opbrugt på det her område.

Det er ikke sådan, at vi udelukkende vil prioritere jernbanetrafik. Der skal selvfølgelig foretages de investeringer i jernbanen, der gør, at den er moderne og energirigtig og miljørigtig og klimarigtig, og derfor foreslår vi jo også elektrificering af jernbaner og køb af ello-komotiver osv. Men som jeg sagde før, synes vi, der er lige så stort et behov for at udbygge en række motorvejsstrækninger. Jeg har forstået, at man i Jylland er meget optaget af at få udbygget motorvejsnettet. I Kalundborg er man meget interesseret i at få en motorvej til Kalundborg. Her i København vil vi gerne have en havnetunnel, der kan lede trafikken uden om den indre by.

Der må vi så bare sige, at vi prioriterer anderledes end Socialdemokratiet, som jo kun vil prioritere togdriften.

Kl. 19:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:41

Karin Gaardsted (S):

Nu ved jeg jo ikke, hvor meget finansministeren kører i tog. Jeg har en lille anelse om, at det ikke er alverden, men jeg vil dog alligevel spørge til et delelement i aftalen om Togfonden DK, nemlig beslutningen om langt bedre bredbånds- og mobildækning i togene på hovedstrækningerne. Denne helt nødvendige forbedring ligger i dvale, man kommer ikke ud af stedet. Jeg vil gerne høre, om finansministeren kan fortælle de frustrerede togpasagerer, om der er en løsning i sigte, og om der er afsat penge til den opgave.

Kl. 19:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:42

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det kan jeg desværre ikke huske. Men jeg mener, vi har talt meget om det, og jeg tror, at vi på en eller anden måde tager hånd om det der. Jeg kan se, at hr. Benny Engelbrecht ved bedre, så det er bedre at spørge ham.

Kl. 19:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så siger jeg tak til finansministeren, og jeg håber, han har nydt samværet med den mandlige formand. (*Munterhed*). Vi går så over til anden runde, og der har hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten bedt om ordet som ordfører.

Kl. 19:42

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Det var finansministerens bemærkninger om energiaftalen, der i første omgang bragte mig tilbage på talerstolen. For finansministeren forsøger jo at efterlade det billede, at bl.a. Enhedslisten og andre partier i energiforligskredsen ikke vil være med til at finde finansiering til at opretholde de ambitioner, der ligger i energiaftalen, bl.a. om at bygge kystnære vindmøller og en række andre initiativer, som regeringen vil sløjfe.

Men det er jo ikke korrekt. Det er noget vrøvl, og det ved finansministeren godt. For vi har siddet til forhandlinger med finansministeren i ugevis før sommerferien, og finansministeren ved også udmærket, at vi er kommet konstruktivt til de forhandlinger og har haft en række forslag. Det er jo ikke korrekt, at PSO'en afskaffes pr. 1. januar. EU har sagt, at vi skal finde en løsning på nogle problemer med PSO'en før den 1. januar, og vi skal komme med en ny løsning. Det kan være et tilpasset PSO-system, hvor man også giver en del af PSO'en til nogle af de nabolande, som eksporterer strøm, mod at vi

også kan få de støtteordninger, de har, og det kunne være andre løsninger, og dem har vi diskuteret vi på konstruktiv vis, indtil regeringen besluttede, at nu skulle vi ikke forhandle længere. Så det er bare for helt at afkræfte det billede, at vi vil bruge penge uden at finde finansiering, for det vil jeg simpelt hen ikke finde mig i står uimodsagt.

Når jeg nu alligevel har taget ordet til en andenrunde her efter en lang dags debat, så er det egentlig, fordi jeg gerne vil bruge lejligheden til også at påpege en række andre eksempler på usandheder og misinformation, som har præget ikke bare debatten her i dag, men også tiden efter at helhedsplanen blev lanceret, og jeg er faktisk lidt bekymret over omfanget af den misinformation, som er blevet spredt til danskerne. For det er jo en fair ting, at vi herinde er uenige om, hvem der skal have skattelettelser, hvem der skal have mindre at leve for, hvor mange penge vi skal bruge på SU'en osv., men hvad der til gengæld ikke er fair, og hvad der ikke er i orden, er, hvis man binder danskerne ting på ærmet, som ikke er sande, og taler usandt om konsekvenserne af ens politik, og det mener jeg at statsministeren har gjort, og det mener jeg at finansministeren har gjort, og det mener jeg at regeringen har gjort i de her uger, og lad mig bare give nogle eksempler. Det startede jo med, at statsministeren på sin famøse facebookvideo efterlod det indtryk, at de skattelettelser, som skulle gives, ikke ville omfatte mangemillionæren, men det er usandt. En dansker, der tjener 4 mio. eller 8 mio. kr., kan jo se frem til en stor skattelettelse, altså på over 20.000 kr.

Så har jeg hørt, at der er blevet sagt her fra talerstolen i dag, at man jo prioriterer de lavtlønnede, for man bruger 2 ud af 3 kr. på skattesænkninger til de lavtlønnede. Jo, jo, men nu er der jo også langt færre mennesker, der er lavtlønnede, end der er højtlønnede, og som dermed skal deles om de penge man bruger. Så igen er det et udtryk for manipulation og en fordrejning af virkeligheden, og det viser de tørre tal jo også. Vi kan jo se – og det er også blevet fremlagt i dag – at en dansker, som tjener over 1 mio. kr., får ti gange så meget i skattelettelse som kasseassistenten eller håndværkeren, og det er fint, at man mener, at det er fair, og ros til Liberal Alliance for at være ærlige om deres politik, at det er værdipolitik, og at de, der tjener meget, skal have mere. Men det ville også klæde regeringspartiet at være ærlige om det her og sige tingene på ærlig vis.

Lad mig give et andet eksempel. Når man går ind på regeringens nye hjemmeside, kan man læse, at et pensionistægtepar som følge af 2025-planen vil få øget deres indkomst med omkring 300 kr. Men det er jo løgn. For pensionisterne – både folkepensionisterne og førtidspensionisterne – vil få beskåret deres indkomst, hvis planen vedtages, fordi det grønne bundfradrag skæres væk. Deres skat bliver altså sat op, og det gælder også førtidspensionisterne, fordi deres ydelse bliver nedreguleret. Så har regeringen lavet noget talmagi om, at hvis de giver virksomhederne skattelettelser, vil de sænke priserne, og så vil det for pensionisterne alligevel engang i fremtiden gå i plus. Men det er jo håb, og det er drømme, og det er prognoser for fremtiden, og det kan man som folkepensionist altså ikke betale sin husleje for eller betale julegaver til børnebørnene for. Så igen vil jeg sige: Vær nu ærlige, og fortæl, at det er førtidspensionisterne, at det er folkepensionisterne og de ledige, der skal have hævet skatten for at betale for skattelettelser til dem, der tjener mest.

Så hører vi om velfærden, og at man vil styrke kernevelværdien, og igen er der tale om usandheder. Vi kan se af regeringens egne tal, at de penge, man afsætter til velfærd, ikke engang er nok til at følge med det, man kalder det demografiske pres, altså det, at der kommer flere ældre, og det betyder selvfølgelig, at den enkelte ældre vil få færre besøg fra hjemmehjælperen, og at der vil blive færre pædagoger i børnehaverne. Igen vil jeg sige: Vær ærlige. Det er jo en ærlig sag, at man synes, at vores velfærdssamfund skal se anderledes ud end i dag, men lad være at kalde det at styrke velfærdssamfundet. Og

jeg kunne sådan set blive ved og komme med en række andre eksempler, men det tillader tiden ikke.

Men okay, det, at vi har en regering, som ikke er ærlig omkring konsekvenserne af deres politiske forslag, bør måske ikke overraske os, for når den samme regering overhovedet sidder på regeringsmagten i dag, er det jo også, fordi man ikke var ærlige før valget. For man gav en række løfter til danskere, som man nu bryder et efter et. Det er jo virkeligheden. Der er mange, der taler om et valg her til efteråret, og det ville måske egentlig også være det mest rigtige og det mest ærlige. For det ville betyde, at danskerne faktisk fik lov til at sætte deres kryds på et oplyst grundlag, nu, hvor Venstre har fortalt alt det, de ikke ville fortælle før valget for 1 år siden.

Kl. 19:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Pelle Dragsted. Der er ikke nogen, der ønsker at stille spørgsmål. Jeg vil høre, om der er flere ordførere, som ønsker ordførerindlæg i andenrunde? Værsgo, hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 19:49

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg skal blot rette mig selv fra min ordførertale. Jeg er kommet til at sige et forkert tal. Jeg kom op på talerstolen med et forkert tal, og hvis man kan rette sig selv det samme sted, hvor man er kommet til at sige noget forkert, så er det et privilegie, som man må benytte.

Jeg sagde, da jeg var på talerstolen, at hvis Liberal Alliances skattepolitik gennemføres, vil en person, som tjener 2 mio. kr., stadig væk betale 16 gange så meget i skat som en person, der tjener 200.000 kr. Det er et korrekt tal. Men jeg sagde også, at sådan som skattesystemet er i dag, betaler personen, der tjener 2 mio. kr., kun 12½ gang så meget som personen, der tjener 200.000 kr., altså i det nuværende skattesystem. Det var et forkert tal. Jeg havde fået et forkert tal med herop. Det er tilfældigvis også 16 gange så meget. Uanset om det er det nuværende system eller det system, Liberal Alliance foreslår, så er det altså sådan, at den, der tjener 2 mio. kr., betaler 16 gange så meget i indkomstskat som den person, der tjener 200.000 kr.

Alle andre tal var uangribelige.

Kl. 19:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Ole Birk Olesen. Er der andre ordførere, der ønsker ordet til denne sag? Nej. Så har jeg den glæde og fornøjelse at give finansministeren mulighed for at komme på talerstolen, hvis han ønsker det. Det gør han ikke.

Da der så ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Det er som bekendt også der, hvor finansministeren regerer. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2020.

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 30.08.2016).

Kl. 19:50

Forhandling

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet. Jeg vil høre, om nogen ønsker ordet. Jeg spørger selvfølgelig først ordførerne, om der er nogen, der ønsker ordet. Der er ingen ordførere, der har meldt sig. Er der andre, der ønsker ordet? Ønsker finansministeren ordet? Det er nemt at være formand.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at også dette lovforslag henvises til Finansudvalget.

Hvis ikke nogen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 19:51

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 4. oktober 2016, kl. 12.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der også fremgår af Folketingets hjemmeside.

Jeg vil gerne sige tak for alles indsats i folkestyrets tjeneste i dag.

Mødet er hævet. (Kl. 19:52).